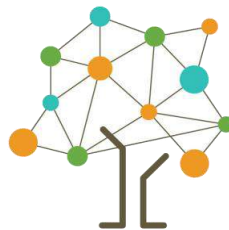

ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΔΙΑΖΩΜΑ»

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

**4^{ης} Συνάντησης με τους θεσμούς και τους πολίτες
της Βόρειας Εύβοιας &
8^{ης} Συνάντησης Εταιρικών Μελών Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»**

«Η Βόρεια Εύβοια ξαναγεννιέται και παράγει»

8η Συνάντηση Εταιρικών Μελών
του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»
«Η Βόρεια Εύβοια ξαναγεννιέται και παράγει»

3 - 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022, Λουτρά Αιδηψού

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ

Α΄ ΜΕΡΟΣ: «Είμαστε όλοι εδώ»

•Σελ. 6 – 35•

Καλωσόρισμα:

- **Σταύρος Μπένος**, Πρόεδρος Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» & Επικεφαλής Επιτροπής Ανασυγκρότησης Β. Εύβοιας.

Χαιρετισμοί και Τοποθετήσεις:

- **Πατήρ Ηλίας Ευθυμιόπουλος**, Αιδεσιμολογιότατος Πρωτοπρεσβύτερος αρχιερατικός Επίτροπος Αιδηψίων.
- **Φαίη Μακαντάση**, Διευθύντρια Ερευνών διαΝΕΟσις.
- **Βαγγέλης Γεωργατζής**, Πρόεδρος Ρητινοκαλλιεργητών.
- **Φάνης Σπανός**, Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας.
- **Βαγγέλης Γεροβασιλείου**, Ιδρυτής του Κτήματος Γεροβασιλείου.
- **Γιάννης Κοντζιάς**, Δήμαρχος Ιστιαίας-Αιδηψού.
- **Γιώργος Αμυράς**, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- **Γιώργος Τσαπουρνιώτης**, Δήμαρχος Λίμνης – Μαντουδίου – Αγ. Άννας.
- **Γιώργος Κελαϊδίτης**, Αντιπεριφερειάρχης Εύβοιας.
- **Κώστας Λάππας**, Πρόεδρος του ΤΕΕ Π.Ε. Ευβοίας.
- **Μαρία Κλουτσινιώτη**, μέλος του ΜΕΡΑ25.
- **Γιάννης Μαραγκός**, Γενικός Γραμματέας Επιμελητηρίου Ευβοίας.
- **Πάνος Κατσαμπάνης**, Διευθυντής Προγραμμάτων Ελλάδος, International Orthodox Christian Charities.
- **Σίμος Κεδίκογλου**, Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Βουλευτής Ευβοίας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ

Β΄ ΜΕΡΟΣ: «Η Οικοδόμηση της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης – Ο.Χ.Ε. για την ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας»

B1. «Η αρχιτεκτονική και τα βήματα της ένταξης έργων και δράσεων».

•Σελ. 36– 66•

Ομιλητές:

- **Ελισάβετ Πρέζα**, Υπεύθυνη Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων του προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.
- **Δημήτρης Τσάμης**, μελετητής του έργου παροχής τεχνικών υπηρεσιών του προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας και νόμιμος εκπρόσωπος της Εταιρείας «ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Ο.Ε».

Χαιρετισμοί:

- **Ιωάννης Κουφοπάνος**, Διευθυντής Τμήματος Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ Α.Ε., χορηγού του έργου παροχής τεχνικών υπηρεσιών του προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας και της μελέτης «Master Plan του Νέου Δάσους».
- **Δημήτρης Κυριαζής**, Corporate Communications & Public Affairs Manager στην Αθηναϊκή Ζυθοποιία, χορηγού της μελέτης για τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια του προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Ομιλητές:

- **Κωνσταντίνος Λέμας**, Προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.
- **Σταύρος Μπένος**, Επικεφαλής Επιτροπής Ανασυγκρότησης Β. Εύβοιας. Κεντρική Ομιλία: «*Το Στήμα μας*».

B2. «Η φωνή της κοινωνίας και η δημιουργία επενδυτικού κλίματος».

•Σελ. 66 – 130•

Ομιλητής:

- **Νίκος Δρακωνάκης**, μελετητής του «Master Plan του Προγράμματος Ανασυγκρότησης»: «*Πως θα διαμορφώσουμε το επενδυτικό κλίμα*».

Χαιρετισμοί:

- **Ιωάννα Σαπουντζή**, Διευθύντρια Εταιρικής Διακυβέρνησης & Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου, χορηγού της Θερμοκοιτίδας.

Ομιλητής:

- **Πέτρος Ιμιρζιάδης**, Sales Promotion Center: «Πρόγραμμα προβολής: Τα αγριολούλουδα της Βόρειας Εύβοιας».

Ομιλητές Θερμοκοιτίδας “D-HUB”:

- **Ευδόκιμος Φρέγκογλου**, Συντονιστής Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» και της θερμοκοιτίδας “D-HUB”.
- **Χρήστος Χιώτης**, Σχεδιαστής οπτικής Επικοινωνίας, Υπεύθυνος Ανάπτυξης Ψηφιακών Εφαρμογών Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».
- **Ελίνα Αγγέλη**, Αρχιτέκτων Μηχανικός, MSc «Προστασία Μνημείων», Υπεύθυνη Υποδομών Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».
- **Νίκος Στακιάς**, Εφαρμοσμένα Μαθηματικά Ε.Μ.Π, M.Sc. Event Management M.M.U, Σύμβουλος Ανάπτυξης και Διαχείρισης Προορισμών Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».
- **Ηλίας Χάντζος**, Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π., M.Sc., «Α.Π.Ε. σε θαλάσσιο περιβάλλον» Ναυπηγών Ε.Μ.Π., Υπεύθυνος Στρατηγικού Σχεδιασμού Αειφορίας/Marketing/Κατάρτισης Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Χαιρετισμοί:

- **Σουζάννα Ανδρίτσου**, Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.ΕΝ.
- **Χριστίνα Στριμπάκου**, συνιδρύτρια της LIA Cultivators και συνεργάτης του Ιδρύματος «Καπετάν Βασίλη & Κάρμεν Κωνσταντακόπουλου», χορηγού της Θερμοκοιτίδας.
- **Φώτης Σπυρόπουλος**, Εκπρόσωπος Διεύθυνσης και Συντονισμού Προγραμμάτων & Δωρεών του Ιδρύματος Μποδοσάκη, χορηγού της μελέτης για τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια του προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Γ' ΜΕΡΟΣ: «Οι Σπινθήρες της Ανάπτυξης»

•Σελ. 130 – 151•

Ομιλητές:

- **Γιάννης Ζηρίνης**, Αναπληρωτής του Επικεφαλής της Επιτροπής Ανασυγκρότησης Β. Εύβοιας, «Το Υδροθεραπευτήριο της Αιδηψού: Ένα παραμελημένο κόσμημα».
- **Κώστας Ζέκκος**, μελετητής της «Στρατηγικής μελέτης υποδομών της Νήσου Ευβοίας», «Οδικός Άξονας Χαλκίδας – Ιστιαίας ως καταλύτης της ανάπτυξης».

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ

Δ' Μέρος: «Ουτοπία είναι μία πρόωρη αλήθεια. Η ματιά μας για το μέλλον του Διαζώματος»

•Σελ. 152-179•

Συντονισμός:

- **Βασίλης Λαμπρινουδάκης**, Ομότιμος Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας – Γενικός Γραμματέας Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»

Ομιλήτριες:

- **Μαρία Σοφικίτου**, Διευθύντρια Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».
- **Μαρία Κουρασάνη**, Υπεύθυνη Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» .
- **Κατερίνα Αβραμοπούλου**, Υπεύθυνη Οικονομικής Ανάπτυξης Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Τοποθετήσεις των Εταιρικών Μελών του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»:

- **Νίκος Κουτσιανάς**, ιδρυτής της APIVITA και της SYMBEEOSIS.
- **Γιάννος Μητσός**, Senior Advisor, Τομέας Βιομηχανίας, Αναπτυξιακών πολιτικών και Δικτύων στον ΣΕΒ.
- **Φωτεινή Γιαννακοπούλου**, Γενική Διευθύντρια ΣΠΕΛ.

Α΄ ΜΕΡΟΣ:

«Είμαστε όλοι εδώ»

Η 8^η Συνάντηση του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» με τα Εταιρικά του Μέλη συνδυάστηκε με την 4^η τακτική Συνάντηση των μελετητών με την τοπική κοινωνία και του φορείς της Βόρειας Εύβοιας και πραγματοποιήθηκε από την Παρασκευή 3 έως την Κυριακή 5 Ιουνίου 2022 στα Λουτρά Αιδηψού και συγκεκριμένα στην αίθουσα εκδηλώσεων του «*Thermae Sylla Spa Wellness Hotel*». Ο τίτλος της διοργάνωσης ήταν: «*Η Βόρεια Εύβοια ξαναγεννιέται και παράγει*».

Το τριήμερο που συνδιοργάνωσαν το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» και το Εταιρικό Μέλος του Σωματείου, «Κτήμα Γεροβασιλείου», επικεντρώθηκε στην επιχειρηματικότητα, ως κινητήρια δύναμη για την αειφόρο και βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής της Βόρειας Εύβοιας, καθώς και στις μεταρρυθμίσεις που θα στηρίξουν το Πρόγραμμα Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας. Επίσης, έγινε παρουσίαση της συμβολής των Εταιρικών Μελών και Χορηγών του Σωματείου στην οικοδόμηση του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας αλλά και σε όλα τα αναστηλωτικά και αναπτυξιακά προγράμματα (αρχαία θέατρα – ολιστικά προγράμματα) που είναι σε εξέλιξη στη χώρα από την ίδρυση του σωματείου το 2008. Στην εκδήλωση αυτή το Σωματείο τίμησε τα Εταιρικά του Μέλη για τη συμβολή τους στην υλοποίηση του οράματος του για την ένταξη των μνημείων της φύσης και του πολιτισμού στο κέντρο της ζωής, της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με το καλωσόρισμα του Προέδρου του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», κ. Σταύρου Μπένου, ο οποίος είπε περίπου τα εξής.

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Ξεκίνησε από τη Λίμνη το Σεπτέμβρη του προηγούμενου έτους, λίγο καιρό μετά από αυτή την καταστροφική πυρκαγιά και τότε, όσοι ήταν παρόντες θυμούνται ότι υποσχέθηκα ότι κάθε τρίμηνο θα είμαι εδώ μαζί σας, να μιλάμε για την εξέλιξη του προγράμματος.

Η εξέλιξη είναι θεαματική, θα τη δούμε αμέσως μετά μαζί, αλλά όπως λέμε εμείς οι Ορθόδοξοι Έλληνες, από Θεού άρξασθε, άρα θα καλέσω τον Πατέρα Ηλία να ευλογήσει τη συνάντησή μας αυτή».

Στο σημείο αυτό ο κ. Μπένος κάλεσε στο βήμα τον Αιδεσιμολογιότατο Πρωτοπρεσβύτερο πατήρ Ηλία Ευθυμιόπουλο, αρχιερατικό Επίτροπο Αιδηψίων, που ανάγνωσε το χαιρετισμό που απέστειλε ο Μητροπολίτης Χαλκίδος, Ιστιαίας και Βορείων Σποράδων Χρυσόστομος:

ΠΑΤΗΡ ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ:

«Αγαπητέ μου κ. Μπένο, σας ευχαριστώ για την τιμητική πρόσκληση που μου απευθύνετε να συμμετάσχω στην 4^η συνάντηση των μελετητών με την τοπική κοινωνία και τους φορείς της Βορείου Ευβοίας, για την ανασυγκρότηση της πληγείσης υπό της καταστροφικής πυρκαγιάς του παρελθόντος Αυγούστου περιοχής, η οποία θα πραγματοποιηθεί το τριήμερο 3, 4 και 5 Ιουνίου ενεστώτος έτους με κεντρικό μήνυμα, “Η Βόρεια Εύβοια ξαναγεννιέται και παράγει”.

Ωστόσο, η κατ’ αυτάς προγραμματισμένη επίσκεψη του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου στην πυρόπληκτη Βόρεια Εύβοια, λόγω της επετείου της Παγκοσμίου Ημέρας Προστασίας του Περιβάλλοντος καθώς και οι προετοιμασίες για την υποδοχή του, δε μου επιτρέπουν την αυτοπρόσωπη παρουσία μου. Αλλά η προσευχή και η σκέψη μου βρίσκονται κοντά σας.

Η πραγματοποίηση της εκδήλωσης αυτής σε συνδυασμό με τον προσεχή εορτασμό της Παγκοσμίου Ημέρας Περιβάλλοντος της 5^{ης} Ιουνίου, κάνει επιτακτική την ανάγκη όσο ποτέ άλλοτε, εθελοντικά ο καθένας από το δικό του μετερίζι, και όλοι μαζί να επιστρατευθούμε στον αγώνα της προστασίας του περιβάλλοντος με το συντονισμό των αρμοδίων, δείχνοντας έμπρακτα το σεβασμό, την αγάπη και την πρόνοιά μας για το περιβάλλον και το οικοσύστημα.

Την ταπεινότητά μου θα εκπροσωπήσει στην εκδήλωσή σας, ο Αιδεσιμολογιότατος Πρωτοπρεσβύτερος πατήρ Ηλίας Ευθυμιόπουλος, αρχιερατικός Επίτροπος Αιδηψίων, προς τον οποίο και κοινοποιείται το παρόν.

Με τη βεβαιότητα ότι θα κατανοήσετε την αδυναμία μου ν’ ανταποκριθώ στην πρόσκλησή σας, σας ευχαριστώ και σας συγχαίρω. Εύχομαι να έχετε επιτυχία στην εκδήλωση και πλουσίαν την Θείαν Χάριν στη ζωή και τα έργα σας.

Επί τούτοις, διατελώ μετά πολλής αγάπης και τιμής, ο Χαλκίδος Χρυσόστομος. Καλή επιτυχία κ. Μπένο και εύχομαι αδελφοί μου τα πορίσματα να είναι ωφέλιμα και να έχουν άριστες εξελίξεις μέσα στον τόπο μας. Όλοι μας συναδελφωμένοι και αγαπημένοι, να προχωρήσουμε για την ανασυγκρότηση της Βορείου Ευβοίας. Ευχαριστώ».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τους ιεράρχες και συνέχισε ως εξής:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Θα πρέπει επίσης να πω ότι υπάρχει και μια άλλη ιδιαιτερότητα σ’ αυτή τη συνάντηση. Αυτή η συνάντηση είναι ένα ωραίο μίγμα της καθιερωμένης τριμηνιαίας συνάντησης της Επιτροπής Ανασυγκρότησης με τους θεσμούς και τους πολίτες της Βόρειας Εύβοιας μαζί με την οικογένεια των εταιρικών μελών του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, την οικογένεια που είμαστε περήφανοι για το πόσα πρόσφερε σ’ αυτή τη φοβερή καταγίδα σ’ αυτή τη φοβερή φυσική καταστροφή.

Όταν το ανακοίνωσα στον Πρωθυπουργό, σχεδόν δυσπιστούσε ότι θα μπορούσε ένα Σωματείο ν' αντεπεξέλθει σε μια τόσο μεγάλη και κρίσιμη αποστολή, να που όμως τα πράγματα κυλούν με γοργούς ρυθμούς, τα εταιρικά μέλη συγκέντρωσαν πάνω από 2 εκατομμύρια ευρώ και έχουν αναθέσει όλες τις μελέτες, μαζί με μια ευρύτερη οικογένεια χορηγών.

Θα κάνω ιδιαίτερη αναφορά στον κ. Άρι Συγγρό που είναι απόψε μαζί μας και είναι ο Διευθυντής του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδου. Μεταφέρετε και στον Πάνο Λασκαρίδη σας παρακαλώ την ευαρέσκειά μας και την ευγνωμοσύνη μας. Περίπου 400.000 ευρώ έχει διαθέσει το Ίδρυμα σε σχολεία. Αθροιστικά προσεγγίζουμε το εκατομμύριο μαζί με τα χρήματα που δώσατε και μάλιστα για τον οδικό άξονα, μια χορηγία για ένα από τα μεγαλύτερα θέματα της ανασυγκρότησης».

Ο κ. Μπένος αναφέρθηκε στη συνέχεια στο ρόλο του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» ως αρωγού της πολιτείας στην υλοποίηση του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας και αμέσως μετά κάλεσε την κα Φαίη Μακαντάση, Επικεφαλής Ερευνών του ανεξάρτητου, μη-κερδοσκοπικού ερευνητικού οργανισμού "διαΝΕΟσις" για ένα σύντομο χαιρετισμό:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Θα πρέπει επίσης να σας πω ότι σε αυτή τη διαδρομή μου συνάντησα σπουδαίους ανθρώπους οι οποίοι θα κληθούν να συνεχίσουν αυτό το έργο. Εμένα η αποστολή μου σε λίγο θα τελειώσει, η αποστολή μου είναι να ολοκληρώσω το πρόγραμμα, να το παραδώσω εδώ στην περιοχή, στους ανθρώπους, στους θεσμούς, στο πολιτικό σύστημα της χώρας.

Βεβαίως μετά θα υπάρχουμε πάντα, όπως έχουμε πει, στο διηνεκές, με το "ΔΙΑΖΩΜΑ", θα είμαστε παρόντες, αλλά είναι δυο πρόσωπα, τα οποία παρακάλεσα να είναι μαζί μου στην Προεδρία αυτού του διημέρου, σήμερα και αύριο δηλαδή, γιατί την Κυριακή θα είναι η ενότητα που αφορά τα εταιρικά μας μέλη, την οικογένειά μας.

Είναι η κα Φαίη Μακαντάση και ο κ. Γιάννης Παπαδόπουλος. Η Φαίη Μακαντάση είναι δίπλα μου. Είναι ένα άτομο που μ' έχει εντυπωσιάσει με την αγάπη του για την πατρίδα και τη διαθεσιμότητά της. Η κα Μακαντάση έχει προσφερθεί να δουλέψει πλάι στους δυο Δημάρχους που θα δημιουργήσουν έναν Αναπτυξιακό Οργανισμό για την περιοχή. Η Φαίη θα είναι το εκτελεστικό μέλος του Συμβουλίου και μάλιστα θα είναι εθελόντρια.

Η "διαΝΕΟσις" μάλιστα έχει κάνει χορηγία δυο σπουδαίες μελέτες της, ανθρωποκεντρικές μελέτες, τη μελέτη για το Ανθρώπινο Δυναμικό και για τα Δίκτυα που η Εκκλησία προσφέρει πάρα πολλά, τα Δίκτυα δηλαδή για την πρόνοια και την υγεία των ανθρώπων της περιοχής».

Φ. ΜΑΚΑΝΤΑΣΗ:

«Ευχαριστώ θερμά και χαίρομαι πολύ που είστε εδώ μαζί μας και επιλέξαμε την πατρογονική μου εστία για να γίνει αυτή η συνάντηση.

Παρ' ό,τι είμαστε λίγοι σήμερα εδώ και θα θέλαμε πολύ η αίθουσα να ήταν κατάμεστη και να κάνουμε μια πραγματικά γόνιμη συζήτηση, όπως αυτές που έχουμε ξεκινήσει εδώ και πάρα πολύ καιρό, από το Σεπτέμβρη του '21 στη Λίμνη Ευβοίας με πολλές αντιδράσεις. Και τώρα μου έρχεται αυτό το πένθος, η απώλεια, γιατί όλοι μας που καταγόμαστε απ' αυτή την περιοχή, νιώσαμε πραγματικά μια απώλεια, όπως νιώθεις την απώλεια ενός αγαπημένου σου ανθρώπου. Γιατί είναι μια απώλεια συλλογικής μνήμης, μιας μνήμης του δάσους, των δραστηριοτήτων και όλων αυτών των εμπειριών και των αναμνήσεων που είχαμε από αυτά τα μέρη που βλέπουμε τώρα σ' αυτή την κατάσταση.

Το πένθος έχει διάφορα στάδια. Είναι μια σειρά συναισθηματικών εμπειριών που ξεκινά από την άρνηση. Νομίζω ότι την περάσαμε, όπως και τον έντονο θυμό.

Πίστευα ότι είμαστε στη φάση της διαπραγμάτευσης, βέβαια επειδή η απώλεια ήταν μεγάλη δικαιολογώ την παλινδρόμηση κ. Πρόεδρε, να περνάμε δηλαδή πάλι τα στάδια που θεωρητικά νομίζαμε ότι με κάποιον τρόπο τα έχουμε περάσει και πιστεύαμε ότι ήμαστε στη φάση της αποδοχής και ότι ο κόσμος συμμαριζόταν το όραμα της αναγέννησης του τόπου.

Αλλά το σημαντικό όπως ξέρετε κι εσείς από την πολύχρονη εμπειρία σας σε όλα, είναι να υπάρχει η μαγιά και πιστεύω ότι υπάρχουν, κι επειδή δε θέλω να βλέπω την αρνητικότητα, υπάρχουν άτομα στον τόπο μας τα οποία είναι ικανά να υλοποιήσουν αυτά τα σχέδια, παρέα ακόμα και με τους ανθρώπους που ίσως, και δικαιολογημένα σε κάποιο βαθμό, έχουν τις ενστάσεις τους και τις αντιρρήσεις τους.

Είμαι ένα παιδί από μια οικογένεια της κατώτερης τάξης, καθώς οι γονείς μου ανήκουν στο 55% σύμφωνα με τα δημογραφικά στοιχεία της περιοχής, των ανθρώπων που είτε έχουν τελειώσει το Δημοτικό είτε έχουν εγκαταλείψει το Δημοτικό Σχολείο. Επίσης, και ο αδερφός μου ανήκει σε αυτή την κατηγορία. Οι γονείς μου ήταν άνθρωποι που προσπάθησαν και έδωσαν τα πάντα και προφανώς, η κοινωνική κινητικότητα είναι κάτι που οφείλεται εξ ολοκλήρου σ' εκείνους.

Απλά είναι πολύ σημαντικό να περάσουμε όντως όλη αυτή την άρνηση και το θυμό και να δούμε την επόμενη μέρα. Την απώλεια, δυστυχώς, το ξέρουμε, έχουμε χάσει οι περισσότεροι από εμάς εδώ κάποιο προσφιλέ και αγαπημένο πρόσωπο. Δεν το φέρνουμε πίσω, αλλά αναγεννάται κάτι. Θέλουμε ν' αναγεννήσουμε και το δάσος, αλλά και να δώσουμε μια νέα πνοή στον τόπο.

Ίσως είναι υπερβολικό αλλά ποτέ δεν είχαμε αυτή την ευκαιρία. Είμαι 38 χρόνων, και απ' όσο θυμάμαι τον εαυτό μου πάντα άκουγα για έναν δρόμο που θα ενώνει τη Βόρεια Εύβοια με τη Χαλκίδα. Αυτό ακόμα το συζητάμε και τώρα συζητάμε και διαφωνούμε μεταξύ μας, αν αυτός ο δρόμος θα περάσει από το Κανδήλιον

Όρος, πού θα τρυπήσει το βουνό. Μεταξύ μας ας πούμε, δεν ομνοσούμε, ενώ έχουν πέσει όλα τα φώτα της δημοσιότητας πάνω μας, για να γίνει και ο δρόμος και να γίνουν και κάποια πράγματα.

Έχει έρθει μια Επιτροπή ανθρώπων, έχουν βάλει χρήματα και καταλαβαίνω ότι πάντα σκεφτόμαστε, τι κρύβεται από πίσω, έτσι έχουμε μάθει, είμαστε πάντα καχύποπτοι. Η Παγκόσμια Έρευνα Αξιών, το World Value Survey, μας κατατάσσει στις αφρικανικές χώρες. Δεν έχουμε μόνο έλλειμμα εμπιστοσύνης στους θεσμούς. Οι μόνοι θεσμοί που εμπιστευόμαστε είναι η οικογένειά μας, η εκκλησία, η Αστυνομία, και όχι θεσμούς κρατικούς, όπως τα Δικαστήρια, την κυβέρνηση. Τέτοιους θεσμούς δεν τους εμπιστευόμαστε.

Αλλά το πιο φοβερό είναι ότι δεν έχουμε εμπιστοσύνη μεταξύ μας. Στην πρόταση, στη φράση “ο διπλανός μου είναι άξιος εμπιστοσύνης”, συμφωνεί το 10,1%. Ένας στους δέκα συμφωνεί μ’ αυτό, ένας στους δέκα εμπιστεύεται το διπλανό του. Πρέπει λίγο να ξεφύγουμε απ’ όλο αυτό.

Αλλά ας δούμε με αισιοδοξία το αύριο. Δεν υπήρχε ποτέ ξανά τέτοια ευκαιρία για τον τόπο μας. Απ’ όλες τις απόψεις. Ειδικοί από Ελλάδα και εξωτερικό έχουν πέσει πάνω. Και προφανώς, λέτε μελέτες. Έχουμε χορτάσει από μελέτες. Θέλουμε να δούμε πράξη. Και καταλαβαίνω την ανυπομονησία αυτή. Αλλά έτσι είναι τα πράγματα, χρειάζεται, δυστυχώς υπομονή, οι μελέτες χρειάζονται κάποιο χρόνο να ωριμάσουν».

Αμέσως μετά ο κ. Μπένος κάλεσε στο βήμα τον κ. Βαγγέλη Γεωργαντζή, Πρόεδρο του Σωματείου Ρητινοκαλλιεργητων –Δασεργατών Εύβοιας.

B. ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΗΣ:

«Γεια σας κι από μένα. Κατ’ αρχάς θα ήθελα ν’ απαντήσω ότι είμαστε και ενωμένοι και ο ένας κοιτάζε δίπλα τον άλλον στις φωτιές. Ήμαστε σώμα με σώμα για να σωθούμε και έχουμε εμπιστοσύνη ο ένας στον άλλον.

Σ’ αυτόν που δεν έχουμε εμπιστοσύνη είναι στην κυβέρνηση και στους φορείς και στους πολίτες, γιατί μας έχουν εγκαταλείψει. Κάνετε διαβουλεύσεις. Τι έγινε για τους αγρότες; Τι έγινε για τους ρετσινάδες; Γίνεται έγινε γι’ αυτούς που κάηκαν τα σπίτια τους; Τι έγινε γι’ αυτούς που κάηκαν οι επιχειρήσεις και τα μηχανήματά τους; Πήραν από 3.000. Παστέλια θ’ αγοράσουμε; Σας δίνω εγώ σε όλους σας από 3.000 και να έχετε παιδιά να σπουδάσετε να δούμε πόσες μέρες θ’ αντέξετε.. Δεν είμαι πολιτικός. Ένας απελπισμένος εργαζόμενος στη Βόρεια Εύβοια είμαι που καταστράφηκα, που δε μπορώ να κοιτάξω τα παιδιά μου κατάματα να τα βοηθήσω, να τους δώσω το κατιτίς.

Μας έκλεισαν το Κέντρο Υγείας και εδώ εμείς δίναμε μέχρι με τις φλόγες, δεν είχαμε ούτε τις πρώτες βοήθειες. Ούτε εκεί ήταν ικανή η πολιτεία να προστατεύσει τους γιατρούς, για τις ζωές μας.. Αυτός δεν είναι σεβασμός στον πολίτη.

Ο εξευτελισμός στη Βόρεια Εύβοια έχει ξεπεράσει τα όριά του. Δεν πάει άλλο. Και σας παρακαλώ πάρα πολύ ν’ αποχωρήσετε από την αίθουσα. Σας ευχαριστώ πολύ».

Το λόγο πήρε αμέσως μετά ο κ. Μπένος:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Ακούστε με λίγο. Εγώ δεν ανήκω στην κυβερνητική παράταξη. Εκλήθην να βοηθήσω γιατί είμαι πολύ έμπειρος σ' αυτό που λέμε φυσικές καταστροφές.

Ως νέο παιδί ήμουν Δήμαρχος σε μια πόλη της Νότιας Ελλάδας, στην Καλαμάτα και μπορείτε να πάτε να τη δείτε την Καλαμάτα τώρα πώς έχει γίνει μετά τους σεισμούς της. Ο Πρωθυπουργός μου πρόσφερε τα πάντα. Εγώ του είπα ότι θέλω να πάω να δουλέψω όπως έχω μάθει σε όλη μου τη ζωή, στην πρώτη γραμμή. Μαζί σας, στην πρώτη γραμμή.

Είμαι ένας από σας. Θέλω να μεταφέρω αυτούσια τη φωνή σας προς την κυβέρνηση και θα το κάνω και τώρα. Αν είμαστε εδώ, είμαστε για σας. Σας το είπα κι από την πρώτη μέρα που ήρθα στη Λίμνη, που δε μπορούσατε να με ακούσετε γιατί είχατε τα προβλήματά σας και συνεχίζουν τα προβλήματά σας να είναι καυτά και σήμερα.

Εγώ όμως ήρθα εδώ για να φτιάξω ένα σχέδιο για τις επόμενες δεκαετίες, για την πατρίδα σας και για εσάς. Κυρίως για τους ρετσίναδες. Δε με αφήσατε να ολοκληρώσω κάτω που σας έλεγα. Ένα από τα προγράμματα που θ' ανακοινωθούν αυτό το διήμερο, θα είναι το πρόγραμμα "Φροντίδα", που το οργανώνουμε με τον ΟΑΕΔ. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται να διερευνήσει πως θα ξεκινήσει από την αρχή για τη ζωή του αξιοποιώντας την οικονομία του δάσους, τους πόρους του δάσους. Γιατί η ρετσίνα θ' αργήσει πολλές δεκαετίες να γυρίσει πίσω. Αλλά φτιάχνουμε ένα τεράστιο πρόγραμμα για το δάσος. Και έχω εκδηλώσει την επιθυμία μου από την πρώτη στιγμή να είστε συνομιλητές, μαζί μου.

Είμαι ανοιχτός κάθε στιγμή να μιλάω μαζί σας και να μεταφέρω τη φωνή σας αυτούσια. Δεν έχω να διεκδικήσω τίποτα στη ζωή μου, ούτε θα ξαναβάλω στην πολιτική. Ένας εθελοντής είμαι. Απλώς με κάλεσε η πατρίδα να προσφέρω τις υπηρεσίες μου. Και το κάνω με πολλή αγάπη αυτό το πράγμα. Και επιμένω, είμαι ένας από εσάς.

Είμαστε εδώ για σας, παλεύουμε για σας κι εγώ σας καλώ αν θέλετε να παρακολουθήσετε όλες τις εργασίες, να παρεμβαίνετε όποτε θέλετε, για να δείτε πραγματικά, τι ωραία πράγματα ετοιμάζουμε για το μέλλον αυτής της περιοχής. Αν δεν το επιθυμείτε, επειδή ο Υπουργός, ο κ. Αμυράς, ο αρμόδιος Υπουργός για τα θέματά σας, με ειδοποίησε ότι θα μπει στο διαδίκτυο σε λίγο. Μπορεί να κάνει αν θέλετε διάλογο μαζί σας τώρα».

Στη συνέχεια ο κ. Μπένος έδωσε το λόγο στον Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας, κ. Φάνη Σπανό, που είπε περίπου τα ακόλουθα:

Φ. ΣΠΙΑΝΟΣ:

«Σας καλησπερίζω όλους, αλλά θέλω ν' απευθυνθώ ιδιαίτερα στους φίλους μας που έχουν συγκεντρωθεί σήμερα.

Μετά την καταστροφική πυρκαγιά, τι συμφωνήσαμε και τι σχεδιάστηκε; Βαγγέλη Γεωργαντζή αν έχεις την καλοσύνη θέλω να με ακούσεις, γιατί νομίζω έχει αξία. Κάτι πάρα πολύ απλό, ότι έχουμε μια σειρά από δουλειές που πρέπει να γίνουν άμεσα, χτες, που λέγονται αποζημιώσεις, που λέγονται αντιπλημμυρικά, που λέγονται αποκαταστάσεις για τα σπίτια και μια σειρά από δουλειές οι οποίες έχουν ένα στρατηγικό βάθος, έχουν κάποια χρόνια μπροστά τους, ενδεχομένως και κάποιες δεκαετίες.

Εγώ ποτέ δεν πίστεψα και ποτέ δε δέχτηκα ότι είναι τα μεν πιο σημαντικά από τα δε. Και τα δύο χρειάζονται εξίσου. Θα ήταν πολύ λάθος της πολιτείας να πει “στέκομαι στα τωρινά, στα άμεσα”, ή να πει ότι ξεχνάω το τώρα και βλέπω μόνο το τι θα γίνει το 2025, 2030, 2035.

Αυτή τη στιγμή, ναι μεν έχει οργανωθεί μια συγκέντρωση για το δεύτερο μέρος κι είναι ένα πράγμα το οποίο αν το δεις από μόνο του, πηγαίνει και πάρα πολύ καλά, προχωρά παρ' ότι είναι δυσνόητο στη φύση του. Κι εγώ που ασχολούμαι μ' αυτά τα πράγματα σας λέω εν τιμή, ότι πάρα πολλές φορές δεν είμαι και σε απόλυτη θέση να καταλάβω το πώς μια μελέτη θα μεταφραστεί αύριο σε μια κοινωνική δράση.

Όμως εσείς τι κάνετε, και αυτό είναι το πιο σημαντικό που καταλαβαίνω σήμερα: Σε αυτή τη συγκέντρωση που είναι για πολύ σημαντικά πράγματα ενός απώτερου μέλλοντος, έρχεστε και σπάτε ένα τζάμι και λέτε “ώπα παιδιά, καλά τα λέτε, καλά το κάνετε, αλλά εδώ πέρα καιγόμαστε, υπάρχει κι ένα άλλο μέρος το οποίο δεν έχει γίνει”.

Το πιο εύκολο πράγμα είναι να κρυφτούμε πίσω από τις αρμοδιότητες. Άρα λοιπόν δουλειά μας και ευθύνη μας, όσοι εκφράζουμε κάτι, την τοπική κοινότητα, το Δήμο, την Περιφέρεια, την κυβέρνηση, το πρόγραμμα της ανασυγκρότησης, είναι να είμαστε δίπλα σας και να δούμε, όχι να καμαρώσουμε το ποια έχουν λυθεί αλλά να καθίσουμε από πάνω στο ποια δεν έχουν λυθεί.

Δεν είμαστε αλάθητοι, δεν είναι κανένας μας υπερήρωας και όποιος το παίζει μάλλον πλανάται πλάνην οικτράν, όμως είμαστε εδώ και το πολεμάμε για να το κάνουμε. Και γι' αυτό, ξανά, για μια τελευταία φορά, καταθέτω τη διαθεσιμότητά μου και είμαι εδώ. Ό,τι δεν έχει λυθεί να το πολεμήσουμε να το λύσουμε μαζί με πρώτες τις όποιες παραλείψεις που μπορεί να έχει η Περιφέρεια και όπως ο καθένας μπορεί ν' αναλάβει πρώτα τις δικές του».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας. Επίσης, ενημέρωσε τους παριστάμενους πως στις εργασίες συμμετέχει διαδικτυακά ο κ. Γιώργος Αμυράς, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και πως είναι διαθέσιμος να αναπτύξει διάλογο με τους πολίτες. Αμέσως μετά έδωσε το λόγο στον κ. Βαγγέλη Γεροβασιλείου, ιδρυτή της εταιρείας «ΚΤΗΜΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΕΙΟΥ», που είναι Εταιρικό

Μέλος του Διαζώματος και επιπλέον αποτελεί το χορηγό της συνάντησης. Ο κ. Γεροβασιλείου, συμμετείχε στις εργασίες διαδικτυακά και είπε περίπου τα εξής:

Β. ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

«Καλησπέρα σε όλους τους προσκεκλημένους. Είμαι λίγο συγκινημένος. Υπάρχει πολλή φόρτιση, δίκαιη αγανάκτηση από τον κόσμο εκεί, αλλά πιστεύω ότι δεν πρέπει να υπάρχει άρνηση.

Ο άνθρωπος είναι πολύ δυνατός και μπορεί να καταφέρει από βιβλικές καταστροφές, αρκεί να υπάρχει σύμπνοια, οργάνωση και καλή θέληση. Εγώ είμαι ένα από τα εταιρικά μέλη του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και πιστεύω, όπως και τα άλλα μέλη, έχουμε πολύ καλές προθέσεις και πολλή αγάπη για την Εύβοια και γενικά για τη χώρα μας.

Η συγκεκριμένη συνάντηση έχει ιδιαίτερη σημασία για μας, γιατί η Εύβοια αποτελεί κι έναν ιδιαίτερο χώρο, διότι η νύφη μου κατάγεται από την Αιδηψό. Γνωρίζοντας το έργο του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και τις ικανότητες του Σταύρου Μπένου, που πρέπει με πολλή προσοχή να τον ακούμε, είμαι σίγουρος πως το Σχέδιο Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, θα στεφθεί με επιτυχία.

Και χαίρομαι ιδιαίτερα που εμείς, ως εταιρικό μέλος του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και ως συνδιοργανωτής της συγκεκριμένης εκδήλωσης, συμβάλλουμε με τον απλό μας τρόπο και την αγάπη μας σε αυτή την εκδήλωση. Σας εύχομαι να υπάρξει σύμπνοια, αγάπη και όλα θα πάνε καλά. Καλή επιτυχία».

Στο βήμα αμέσως μετά ανέβηκε ο Δήμαρχος Ιστιαίας – Αιδηψού, κ. Γιάννης Κοντζιάς, λέγοντας περίπου τα ακόλουθα:

Γ. ΚΟΝΤΖΙΑΣ:

«Δυστυχώς, 10 μήνες μετά την ανακοίνωση της διαδικασίας του προγράμματος ανασυγκρότησης το οποίο πρόγραμμα αρχικά μας κάλεσε να ονειρευτούμε το αύριο αυτού του τόπου, η πραγματικότητα είναι ότι δεν ονειρεύεται κανείς.

Κι όταν δεν ονειρεύεται κανείς, τότε ό,τι και να οικοδομήσουμε μέσα από αυτή τη διαδικασία, είναι σίγουρο ότι θα αποτύχει. Δεν έχει νόημα όμως, αν αυτό το περίτεχνο οικοδόμημα της ανασυγκρότησης - το οποίο μπορεί να είναι σπουδαίο και το αποτέλεσμα ως επιστημονικό πόνημα των μελετητών να είναι το καλύτερο που θα μπορούσαμε να έχουμε για τη χώρα και για τον τόπο -δε γίνει κτήμα των Βορειοευβοιωτών.

Σα Δήμαρχος, σα Δημοτική Αρχή κάναμε παραπάνω από αυτά που μπορούσαμε. Ονειρευτήκαμε ότι θα βρούμε νερό, το βρήκαμε. Μας υποσχέθηκε η πολιτεία ότι θα μας χρηματοδοτήσει τη μεταφορά του στα σπίτια. Το περιμένουμε. Αύριο το πρωί, η Λιχάδα δε θα έχει νερό. Ποιος θα τους πει να ονειρευτούν για το αύριο τους, για το μέλλον τους;

Είναι πολύ εύκολο να ονειρευτούμε αν μέσα σε 10 μήνες, είχαμε άλλα δυο ασθενοφόρα στο ΕΚΑΒ της Ιστιαίας και δεν είχαμε μόνο ένα ασθενοφόρο ανά βάρδια, που σημαίνει, όσοι ήμαστε γηγενείς, το ξέρουμε τι σημαίνει. Για σας που μας έρχεστε από το ένδοξο άστυ των Αθηνών, μπορεί να σας φανεί εξωπραγματικό, ότι αν τύχει επείγον περιστατικό το πρωί της Δευτέρας, μέχρι να πας και να έρθεις απ' αυτό τον υπέροχο δρόμο, για 5 ώρες η Ιστιαία δεν έχει ασθενοφόρο. Κανένας δε μπορεί να ονειρευτεί αν αυτά τ' απλά πράγματα δεν τα κάνουμε πραγματικότητα.

Και θέλετε να σας μιλήσω και για τη δική μου πραγματικότητα; Τη δική μου πραγματικότητα, που οφείλω να εκφράσω και να μεταφέρω θεσμικά, όσο πιο ψηλά μπορώ. Γιατί ο Σταύρος Μπένος, πολύ καλά κάνει τη δουλειά του, αλλά ο τόπος εκπροσωπείται από Δημάρχους, Περιφερειάρχη και Βουλευτές. Οφείλουμε να μεταφέρουμε, οφείλουν να μας ακούν. Για το δρόμο, για τον οποίο πολύς λόγος γίνεται, είμαι σίγουρος ότι ούτε ο ίδιος ο μελετητής Κώστας Ζέκκος δεν πιστεύει ότι σε 15 χρόνια θα έχουμε δρόμο από την Ιστιαία μέχρι τη Χαλκίδα. Γιατί υπάρχει χρηματοδότηση για τη μισή μελέτη».

Ακολούθησε σύντομος διάλογος μεταξύ των κ.κ. Σταύρου Μπένου και Γιάννη Κοντζιά, στη διάρκεια της οποίας ο κ. Μπένος διαβεβαίωσε τον Δήμαρχο Ιστιαίας – Αιδηψού σχετικά με την χρηματοδότηση της πλήρους μελέτης. Ο κ. Κοντζιάς συνεχίστηκε ως εξής:

Γ. ΚΟΝΤΖΙΑΣ:

«Αυτή τη στιγμή οφείλω να εκφράσω αυτό που νιώθουν αυτοί οι άνθρωποι που είναι απ' έξω. Γιατί οι ρητινοκαλλιεργητές είναι αυτοί που βρέθηκαν από την πρώτη στιγμή στο μέτωπο της φωτιάς. Αυτοί την έσβησαν τη φωτιά, οι ρητινοκαλλιεργητές. Και τώρα, οι ίδιοι άνθρωποι βρίσκονται έξω και σώζουν την παρτίδα για τον τόπο μου, γιατί έπρεπε εδώ να βρίσκονται και οι γονείς που έχουν τα παιδιά τους σε σχολεία που κλείνουν και όλος ο τόπος που ζητήματα σοβαρά, όπως αυτά της Υγείας, δεν έχουν λυθεί.

Έχει σημασία ν' ακουστεί κάποτε η αλήθεια των 10 μηνών. Για το Δήμο Ιστιαίας – Αιδηψού, και γι' αυτόν θα μιλήσω, για το Δήμο Ιστιαίας – Αιδηψού, έχουν ανακοινωθεί χρηματοδοτήσεις εκατομμυρίων για ν' αντιμετωπίσουμε τις πρώτες ανάγκες και για αντιπλημμυρικά έργα. Ξέρετε πόσα χρήματα έχουν μπει στο Ταμείο του Δήμου; Γνωρίζει κανείς σας;

Από εκείνα τα ευρώ τα στρογγυλά, τα μεταλλικά, που αν τα πετάξεις στο δάπεδο κάνουν μεταλλικό ήχο, δεν έχει μπει στο Ταμείο του Δήμου ούτε ένα ευρώ. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Το αντιπλημμυρικό έργο της Ιστιαίας το οποίο ανακοινώθηκε ως πρώτο έργο για τη θωράκιση του τόπου, ο Δήμος το έτρεξε και έχουμε έγκριση από το Ελεγκτικό Συνέδριο για την υπογραφή της σύμβασης, εδώ και 5 μήνες.

Παρ' όλα αυτά δε μπορούμε να υπογράψουμε τη σύμβαση και να ξεκινήσει το έργο και να θωρακιστούμε αντιπλημμυρικά, γιατί δεν υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις.

Τ' αντιπλημμυρικά έργα τα οποία πρέπει να γίνουν στις 4 λεκάνες, γιατί το πρόβλημα αυτή τη στιγμή δεν είναι συντεχνιακό, δεν είναι το πρόβλημα μόνο των ρητινοσυλλεκτών που έπρεπε να δουλεύουν από χτες, που έπρεπε να μπουν από την πρώτη μέρα μέσα για να κόβουν τα καμένα δέντρα, που έπρεπε να δουλεύουν από την πρώτη μέρα για να σώσουν το δάσος το οποίο είναι ζωντανό, δεν είναι μόνο το συντεχνιακό τους πρόβλημα.

Είναι πρόβλημα πατριωτικό, είναι πρόβλημα του τόπου. Στις 4 λεκάνες του Δήμου Ιστιαίας Αιδηψού για τις δύο, για τα φράγματα βάρους που θα μας σώσουν από την πλημμύρα, δεν υπάρχουν πιστώσεις. Και για τις άλλες δύο, δεν έχει πέσει ούτε ένα κυβικό μέτρο μπετό, σκυρόδεμα για να θωρακιστούμε αντιπλημμυρικά.

Για την αντιπυρική μας θωράκιση και προστασία, τα χρήματα που λάβαμε φέτος είναι λιγότερα από πέρυσι και οι δυνάμεις της Πυροσβεστικής μεταφέρονται προς το νόμο. Και πέφτει στο βάρος του Δήμου και της Περιφέρειας, στραγγίζοντας τα Ταμεία που δεν έχουν μέσα τίποτα, στραγγίζοντάς τα, ν' ανοίξουμε δρόμους και ζώνες, πέρα από την αρμοδιότητά μας, αλλά εδώ είναι ευθύνη, για να σώσουμε ό,τι απέμεινε.

Ρωτάω, δεν υπακούσαμε στην εντολή εκκένωσης τον Αύγουστο. Και τα σώσαμε τα χωριά μας. Αν κάνετε μια βόλτα στα χωριά μας, θα δείτε ότι η γραμμή της καύσης σταματά στις αυλές των σπιτιών. Απλά και μόνο γιατί δεν εκκενώσαμε.

Είναι δυσάρεστα αυτά που λέω. Για την πλημμύρα, θα προλάβουμε να κάνουμε εκκένωση; Μήπως αυτό θα είναι αυτό που θα μας κάνει να θρηνήσουμε ζωές στη Βόρεια Εύβοια; Μήπως ο φετινός χειμώνας ο οποίος, για καλή μας τύχη είχε πολλά χιόνια και λίγες βροχές, μας προφύλαξε; Αλλά δε θα έχουμε πάντα το θεό μαζί μας.

Να μιλήσω γι' αυτή την πόλη. Μιλάμε για την τουριστική ανάπτυξη του τόπου. Ναι. Μελετάμε πολεοδομικά την Αιδηψό. Ναι, πολύ καλό. Εκτελείται ένα έργο αυτή τη στιγμή στην πόλη, που αποκαθιστά την κυκλοφορία και την αισθητική της, το οποίο χρηματοδοτείται από το κράτος, είναι συγχρηματοδοτούμενο μάλλον, ό,τι χρηματοδότησε ο Δήμος τα δώσαμε, πληρώνουμε από τα ταμειακά μας διαθέσιμα και αυτά που πρέπει να πληρώσει το κράτος και σταματά ο εργολάβος και μου αφήνει την πόλη ρημάδι στη μέση της τουριστικής περιόδου, γιατί δεν έχουν έρθει πιστώσεις από το κράτος.

Πώς να ονειρευτεί αυτή η πόλη το τουριστικό της μέλλον; Πώς να μιλήσουμε για καλύτερο προϊόν; Η πράξη μας δείχνει άλλα πράγματα, δυστυχώς. Οι ρητινοσυλλέκτες αυτή τη στιγμή, δεν είναι μόνοι τους, είναι μαζί τους όλοι οι πολίτες της Βόρειας Εύβοιας. Έχουν και μοιράζονται τις ίδιες αγωνίες για το αύριο. Και το ότι δεν έχουμε καταφέρει να ονειρευτούμε όλοι μαζί, σίγουρα δεν είναι δική τους ευθύνη.

Μπορεί να είναι δική μου ή να είναι και δική μου, αλλά δική τους δεν είναι σίγουρα. Κρούω τον κώδωνα του κινδύνου, SOS προς τα ανώτατα κλιμάκια. SOS προς την κορυφή της πολιτικής ηγεσίας. Για τον τόπο

αυτόν, εδώ, στην πράξη, δεν έχει πέσει σε 10 μήνες, ούτε ένα ευρώ. Ας με διαψεύσεις ο Περιφερειάρχης, ότι γέμισαν τα Ταμεία του με ευρώ για ν' αντιμετωπίσει τα προβλήματα.

Μιλάμε για διοικητικές μεταρρυθμίσεις, για τη νέα Πολεοδομία, για το Κέντρο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος. Φοβερό, πολύτιμο, σίγουρα μπορεί ν' αποτελέσει την πολεοδομική σωτηρία της χώρας. Όμως, αναγκάζομαι να προσλάβω Μηχανικούς, με χρηματοδοτήσεις που μου δίνουν την άδεια να κάνω δαπάνες, αλλά τελικά πληρώνουμε από τα ταμειακά μας διαθέσιμα, γιατί το κράτος δε μας δίνει χρήματα.

Να την κλείσω την Πολεοδομία της Ιστιαίας αύριο; Δεν υπάρχει αίμα να τρέξει στις φλέβες αυτού του Οργανισμού πια. Αυτή είναι η δική μας κραυγή αγωνίας, είτε είναι Δήμαρχος είτε είναι ρετινιάς, είτε είναι μελισσοπαραγωγός, είτε είναι αυτός που του κάηκε το σπίτι. Έχει τα ίδια προβλήματα.

Εγώ Βαγγέλη, δε σας ευχαριστώ για την υπομονή σας, σας ευχαριστώ για τη μαχητικότητα και την πρωτοβουλία. Στο λέω μέσα από την καρδιά μου. Στις επόμενες κινητοποιήσεις θα είναι κι άλλος κόσμος μαζί. Γιατί αυτό το μήνυμα πρέπει να δώσουμε, ότι το καθήκον πλέον είναι πατριωτικό. Δεν αμφισβητώ την πρόθεση του Σταύρου ούτε των χορηγών ούτε του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ ότι θέλει να προσφέρει. Όμως δε θα τρέξει στη βρύση του οικοδομήματος νερό, αν εμείς εγκαταλείψουμε, γιατί θα αποβιώσουμε από πείνα και δίψα. Σας ευχαριστώ».

Το λόγο αμέσως μετά ζήτησε ο κ. Βαγγέλης Γεωργατζής, Πρόεδρο του Σωματείου Ρητινοκαλλιεργητων –Δασεργατών Εύβοιας που είπε περίπου τα εξής σχετικά με την πρόσκλησή του σε διάλογο με τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, κ. Γιώργο Αμυρά:

B. ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΗΣ:

«Κύριε Μπένο, η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης είναι να μην μιλήσουμε με κανέναν πλέον. Τα ξέρουν, τα έχουμε στείλει γραπτώς, τα έχουμε πει προφορικώς, τα ζητήματά μας. Να πούμε πάλι τα ίδια; Εμάς κ. Μπένο, η οικογένειά μου και κ. Αμυρά αν με ακούτε, είναι αυτή εδώ. Είναι αυτοί οι άνθρωποι που παλέψαμε δίπλα-δίπλα. Και θα παραμείνουμε ενωμένοι μέχρι το τέλος, εάν δε λυθεί και το παραμικρό πρόβλημα.

Ζητάμε λύσεις. Και αυτά που ζητάμε, δεν είναι από δική μας υπαιτιότητα. Έχει σταματήσει το πρόγραμμα. Δε φταίει ο κόσμος αυτός, φταίει το Υπουργείο που έκανε αυτά τα λάθη. Δεν ήταν εγκύκλιος αυτή που έκανε το ΑΕΠ. Αυτή δεν είναι για τους ρετινιάδες, το λέμε το τονίζουμε και θα το φωνάζουμε μέχρι τέλους. Θ' αφήσουν έξω συναδέλφους με 40 χρόνια δουλειάς, με 10.000 ένσημα».

Ο κ. Αμυράς ακολούθως αναφέρθηκε εκτενώς στα έργα που υλοποίησε η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την ανακούφιση των πολιτών που επλήγησαν από τις καταστροφικές πυρκαγιές στη Βόρεια Εύβοια, καθώς και στην προστασία των κατοίκων από τις συνέπειες σε περιβαλλοντικό επίπεδο (αντιδιαβρωτικά, αντιπλημμυρικά έργα).

Γ. ΑΜΥΡΑΣ:

«Λοιπόν, ας τα πάρουμε ένα-ένα τα πράγματα, διότι νομίζω ότι κάποια πράγματα κάποιοι τα παρανοούν. Δε θέλω να πιστεύω εσκεμμένα. Ας δούμε λοιπόν ένα προς ένα τα στοιχεία. Πρώτα απ' όλα, ας πάμε στην πρώτη **έκτακτη οικονομική ενίσχυση**, των μελών των Δασικών Συνεταιρισμών. Η πρώτη έκτακτη οικονομική ενίσχυση, ήταν 700.000 ευρώ για 10 Δασικούς Συνεταιρισμούς, 7 του Δασαρχείου της Λίμνης και 3 του Δασαρχείου της Ιστιαίας για 24 αναγκαστικούς Δασικούς Συνεταιρισμούς, 7 από τη Λίμνη και 17 από την Ιστιαία.

Λίγες εβδομάδες μετά είχαμε συμπληρωματική οικονομική ενίσχυση 15.000 ευρώ για καθέναν από τους 6 Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας, δηλαδή για το ΔΑΣΕ Μίστρου, για τον Άγιο Κυπριανό, για το Πήλι, για τις Ροβιές, για τους Παπάδες, για τη Λίμνη και για το ΔΑΣΕ Κουρκούλων. Αυτοί λοιπόν απασχολήθηκαν στα έργα τα αντιδιαβρωτικά και τους ενισχύσαμε με αυτό το ποσό.

Επίσης δώσαμε οικονομική ενίσχυση 48.000 ευρώ στους ΔΑΣΕ Πηλίου, Ροβιών, Παπάδων, Λίμνης, Κουρκούλων, που επίσης δούλεψαν στα αντιδιαβρωτικά έργα. Πάμε να δούμε τι άλλο έχει δώσει η ελληνική πολιτεία.

Όλοι, μα όλοι, και η συντεταγμένη πολιτεία, έσκυψε πάνω σ' αυτά τα ζητήματα. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός ερχόμενος στην Εύβοια και βεβαίως με φυσική παρουσία και με τις εντολές που έχει δώσει σ' εμάς, τα μέλη του κυβερνητικού σχήματος.

Ήταν πρώτη προτεραιότητά μας να επουλώσουμε τις πληγές και να βοηθήσουμε την Εύβοια και τους ανθρώπους της. Έτσι λοιπόν βγάλαμε μερικά έκτακτα οικονομικά στοιχεία οικονομικής ενίσχυσης. Για 260 ρετινάδες της Λίμνης, δώσαμε έκτακτη οικονομική ενίσχυση 1.759.000 ευρώ. Για 186 ρετινάδες της Ιστιαίας, δώσαμε έκτακτη οικονομική ενίσχυση 1.561.000 ευρώ. Δηλαδή η έκτακτη ενίσχυση ήταν 3.420.000 ευρώ. Και βεβαίως δόθηκε και οικονομική ενίσχυση για τη δουλειά που είχαν κάνει οι ρετινάδες. Για το 2021 ήταν η ενίσχυση, γι' αυτά δηλαδή που είχαν δουλέψει την προηγούμενη χρονιά, 430 δικαιούχοι ρετινάδες από τη Λίμνη εισέπραξαν 889.000 ευρώ, ενώ 190 ρετινάδες της Ιστιαίας εισέπραξαν 483.000 ευρώ. Δηλαδή σύνολο 1.500.000 ευρώ. Άρα, ανήλθε στα 3.500.000 ευρώ η έκτακτη οικονομική ενίσχυση και 1.500.000 ευρώ η προγραμματισμένη. Μιλάμε λοιπόν για 5.000.000 ευρώ για ενίσχυση για τους ρετινάδες. Διότι αυτό αποδεικνύει ότι πραγματικά προστρέξαμε, ότι δεν αφήσαμε και δε θέλαμε και ούτε θα το επιτρέπαμε στον εαυτό μας, να πεινάσει κανείς. Αυτό έλειπε..

Πέραν αυτού, για το 2022, έχουμε εξασφαλίσει πιστώσεις πάλι για τους ρετινάδες για 2.300.000 ευρώ. Θεωρούμε ότι, σα να υπήρχε το δάσος, να ρητινεύανε το δάσος και θα πάρουν λοιπόν και αυτά τα 2.300.000 ευρώ. Δηλαδή 7.500.000 ευρώ έκτακτη οικονομική ενίσχυση και η προγραμματισμένη γι' αυτά που είχαν δουλέψει και γι' αυτά που δυστυχώς, λόγω της καταστροφής του δάσους, δε θα δουλέψουν.

Ας έρθουμε να δούμε και κάποια άλλα στοιχεία. Παράλληλα, εννοείται ότι αμέσως για να εισπράξουν οι ρητινοκαλλιεργητές αυτά τα χρήματα -αυτά τα 5.500.000 συν τα έξτρα, 2.300.000 ευρώ που έρχονται- δηλαδή 7.500.000 ευρώ. Αμέσως νομοθετήσαμε για το ακατάσχετο. Κι έτσι αμέσως πήραν τα χρήματα οι άνθρωποι.

Πάμε να δούμε και κάτι ακόμα. Πριν έρθω στο φλέγον ζήτημα του **ειδικού προγράμματος απασχόλησης** μέσω **ΟΑΕΔ**, να σας δώσω και κάποια άλλα στοιχεία διότι άκουσα τον Δήμαρχο της Ιστιαίας να λέει κάποια πράγματα που δεν είναι ακριβή ή, εν πάση περιπτώσει, μέσα στην ένταση της σκέψης και του λόγου του, παρέλειψε ν' αναφερθεί στ' αντιδιαβρωτικά έργα.

Λέει ο Δήμαρχος ότι δεν έχει γίνει τίποτα. Πώς δεν έχει γίνει τίποτε αγαπητέ μου Δήμαρχε; Με πρωταγωνιστές και στυλοβάτες της προσπάθειας των Δασικών Συνεταιρισμών, ολοκληρώθηκαν τ' αντιδιαβρωτικά έργα και στις λεκάνες απορροής της Ιστιαίας σχεδόν ολοκληρώνονται.

Για να δούμε λοιπόν τι σπουδαία δουλειά έκαναν οι δασεργάτες της Εύβοιας μαζί με συναδέλφους από την υπόλοιπη Ελλάδα δεδομένου ότι οι δασεργάτες της Εύβοιας δεν έφταναν στον αριθμό για να φέρουν εις πέρας τα σπουδαία, τα σημαντικά, τα επείγοντα αντιδιαβρωτικά έργα.

Στην Ιστιαία λοιπόν, έγιναν **αντιδιαβρωτικά έργα** στην πρώτη λεκάνη απορροής, σε έκταση 92.000 στρεμμάτων. Στη λεκάνη 2, έγιναν αντιδιαβρωτικά σε έκταση 37.139 στρεμμάτων. Στη λεκάνη 3 έγιναν αντιδιαβρωτικά σε έκταση 39.080 στρεμμάτων. Στη λεκάνη 4 έγιναν αντιδιαβρωτικά σε έκταση 40.540 στρεμμάτων. Αυτά όλα, κόστισαν περίπου 6.000.000 ευρώ.

Ήταν η πρώτη μας αγωνία να τρέξουμε τ' αντιδιαβρωτικά έτσι ώστε να διασφαλίσουμε τις περιουσίες, τη ζωή και την ηρεμία και τον ύπνο των ανθρώπων που βεβαίως έχουν χτυπηθεί πάρα πολύ από την καταστροφή. Κανείς δε μπορεί ν' αμφιβάλλει πηγαίνοντας στην Ιστιαία αλλά και στη Λίμνη, βλέποντας τις πλαγιές που είναι γαζωμένες με αντιδιαβρωτικά έργα υψηλοτάτου επιπέδου, σπουδαίας ποιότητας.

Άρα λοιπόν, τ' αντιδιαβρωτικά έτρεξαν σε χρόνο ρεκόρ. Δεν έχει ξανασυμβεί στην ελληνική ιστορία και στην ελληνική πολιτεία, τ' αντιδιαβρωτικά έργα να ξεκινήσουν και να τελειώσουν περίπου μέσα σε ένα πεντάμηνο από την παύση της φωτιάς, πουθενά ποτέ στην Ελλάδα.

Πάμε και στα **αντιπλημμυρικά** τώρα. Στην Ιστιαία, και αν θέλετε να σας δώσω τα στοιχεία και της Λίμνης για τ' αντιδιαβρωτικά και τ' αντιπλημμυρικά, δημοπρατήθηκαν τα δυο μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα, βαρέως τύπου δηλαδή. Το πρώτο έχει συμβασιοποιηθεί, αυτό στο ρέμα του Ασημνίου, το δεύτερο υλοποιείται ήδη και μάλιστα είμαστε σε μικρό ποσοστό ήδη, αλλά άρχισε, 5%, δηλαδή στη υδρολογική λεκάνη 4.

Στη λεκάνη 4, στο δεύτερο μεγάλο έργο και φράγμα βάρους, έχουν ξεκινήσει οι εργασίες. Και μένουν άλλα δυο μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα, τα οποία και αυτά σύντομα θα δημοπρατηθούν. Δε θ' αφήσουμε κανέναν,

ούτε μισή ίντσα, ούτε μισό πόντο της Ιστιαίας ή της Λίμνης, χωρίς τη θωράκισή της από τ' αντιπλημμυρικά έργα.

Τα χρήματα και οι πόροι που χρειάζονται, δηλαδή για το ρέμα του Ξηριά, για το ρέμα των Γουβών και της Τσαπουρνιάς, θα βρεθούν και βεβαίως θα ξεκινήσουν τα έργα. Αφού σας λέω ότι τα πρώτα δύο δημοπρατήθηκαν, το ένα ήδη βρίσκεται στην έναρξη της υλοποίησής του. Τα άλλα δύο θα πάρουν επίσης τον ίδιο δρόμο.

Έρχομαι τώρα στο πολύ μεγάλο ζήτημα με το **πρόγραμμα του ΟΑΕΔ για τους ρητινοκαλλιεργητές**. Όταν ενεργοποιήθηκε ο πρώτος κύκλος του προγράμματος, που αφορούσε στις πρώτες 199 θέσεις πλήρους απασχόλησης από τις συνολικά 590 θέσεις, διαπίστωσαν οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, μερικά πράγματα που μας έκαναν να ξαναψάξουμε το ζήτημα των βεβαιώσεων, ξανά και ξανά. Με μεγάλη λύπη το λέω, είχαμε 33 περιπτώσεις ανθρώπων οι οποίοι δήλωσαν είτε ψευδώς είτε με πλαστές βεβαιώσεις, ότι ανήκαν στους ρητινοκαλλιεργητές που περιλαμβάνονταν σε αυτό το πρόγραμμα. Οι 10 όταν αρχίσαμε τους ελέγχους, μας έδωσαν την απάντηση ότι εκ παραδρομής μας έστειλαν αυτές τις βεβαιώσεις. Δεν ξέρω πόσο εύκολο είναι εκ παραδρομής να πας να φτιάξεις μια βεβαίωση ότι είσαι μέλος του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας.

Υπάρχει κι ένα άλλο ζήτημα για το οποίο αναγκαζόμαστε να τριπλοτσεκάρουμε τα στοιχεία και βεβαίως το πρόγραμμα θα τρέξει, αλλά με τους πραγματικούς δικαιούχους και όχι μ' εκείνους που προσπαθούν από την πίσω πόρτα να μπουν. Τι βλέπουμε λοιπόν: Ότι πρέπει να είναι, το λένε και οι εγκύκλιοι του ΟΑΕΔ, το λένε όλα τα έγγραφα που έχουμε δώσει, όλη η ενημέρωση που έχουμε δώσει προς άπαντες, ότι δικαιούχοι σ' αυτό το πρόγραμμα μπορούν να είναι όσοι είναι γραμμένοι στο Μητρώο των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας και των Δασεργατών που τηρείται στην Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Ήταν λοιπόν κάποιοι που δεν είχαν εγγραφεί στο Μητρώο και ζητούσαν να μπουν στο πρόγραμμα.

Θα τους βάζαμε εμείς στο πρόγραμμα; Ο Βαγγέλης Γεωργαντζής μου έλεγε προχθές - και σε πήρα χθες Βαγγέλη τηλέφωνο, που μου είχες πει ότι θα είχες Γενική Συνέλευση το απόγευμα - σε πήρα να σ' ενημερώσω αλλά δε σε βρήκα στο τηλέφωνο, ήταν ότι αν κάποιοι από αυτούς τους ανθρώπους είναι μέλη αναγκαστικού Συνεταιρισμού και έχουν προσκομίσει στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, δηλαδή στον πρώην ΟΑΕΔ, βεβαίωση από αυτό τον αναγκαστικό Δασικό Συνεταιρισμό, εάν επαληθευθεί η εγγραφή τους, βεβαίως και θα μπουν. Δε θα μπουν εκείνοι όμως, όπως σωστά μου είχε επισημάνει ο Βαγγέλης και βεβαίως το γνωρίζαμε, που ανήκουν σε Συνεταιρισμούς σε περιοχές όπου δεν κάηκαν, εννοείται.

Επίσης, για να γνωρίζετε, για τις εγγυητικές επιστολές των Δασικών Συνεταιρισμών, προσπαθήσαμε να μεταπείσουμε την Τράπεζα να κατεβάσει το ύψος, καθώς υπήρχαν διάφορα ζητήματα και η λύση ποια είναι: Έχουμε έτοιμη νομοθετική διάταξη που θα ρίξουμε από το 5% στο 1% την υποχρέωση του ποσοστού της εγγυητικής επιστολής.

Για τους συνταξιούχους, επίσης, μάλλον για τους ρετσινάδες εκείνους που επρόκειτο να βγουν στη σύνταξη αλλά τους πρόλαβε η καταστροφή και σε επικοινωνία με το Βαγγέλη Γεωργαντά, που μας είχε μεταφέρει την ανάγκη να κοιτάζουμε το θέμα αυτό, ζητήσαμε τα στοιχεία, και χρηματοδοτήσαμε τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας και έναν αναγκαστικό Δασικό Συνεταιρισμό με το ποσό των 32.000 ευρώ που βγάλαμε από το Πράσινο Ταμείο, έτσι ώστε να ικανοποιηθεί, όπως και ικανοποιήθηκε το αίτημα των ρητινοκαλλιεργητών. Πρόκειται για αυτούς που ήταν να βγουν στη σύνταξη για το 2022 και είχαν χάσει τα ένσημά τους, διότι δεν επρόκειτο να δουλέψουν στο δάσος.

Και κάτι ακόμα. Στο πρόγραμμα του ΟΑΕΔ, που αναφέρθηκα, θα κάνουμε και το εξής. Το έχουμε δουλέψει και με το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, ώστε να δουλεύουν στο δάσος οι ρητινοκαλλιεργητές, υπό την καθοδήγηση της Δασικής Υπηρεσίας. Θα έχουμε για αρχή, τρεις ομάδες των 25 ρητινοκαλλιεργητών, πιστοποιημένων δηλαδή που μπορούν να κρατάνε τα εργαλεία τους, που ξέρουν τη δουλειά, οι οποίοι θα βοηθήσουν στην αντιπυρική προστασία. Αυτό το κάνουμε και για την Εύβοια και για τα Μέγαρα, με έξτρα αμοιβή. Αυτοί θα είναι άνθρωποι που θα επιλέξουμε να βρίσκονται στο δάσος για την προστασία του δάσους, έως 45 ετών, μετά από εκπαίδευση που θα περάσουν σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας και Κλιματικής Κρίσης και θα έχουν επικεφαλής έναν Δασολόγο ή έναν Δασοπόνο. Αυτό το πρόγραμμα, το έξτρα πρόγραμμα, θα ξεκινήσει από 1^{ης} Ιουλίου.

Αν θέλετε κάτι άλλο να με ρωτήσετε, είμαι στη διάθεσή σας. Σας είπα για τις εγγυητικές, σας είπα για τους ανθρώπους που ήταν να βγουν στη σύνταξη, σας είπα για το σύνολο των οικονομικών ενισχύσεων, τακτικών και έκτακτων, που δόθηκαν στους ρητινοκαλλιεργητές, αλλά και στους Δασικούς Συνεταιρισμούς, σας είπα για τα αντιδιαβρωτικά και σας είπα και για τα αντιπλημμυρικά. Σας είπα για το πρόγραμμα του ΟΑΕΔ που κόλλησε και για ποιο λόγο κόλλησε και βεβαίως είμαι στη διάθεσή σας, ό,τι θέλετε να το συζητήσουμε. Ευχαριστώ πολύ».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Αμυρά και κάλεσε αμέσως μετά στο βήμα το Δήμαρχο Λίμνης – Μαντουδίου – Αγ. Άννας, ο κ. Γιώργο Τσαπουρνιώτη. Ο κ. Τσαπουρνιώτης είπε τα εξής:

Γ. ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΩΤΗΣ:

«Καλησπέρα, κύριε Υπουργέ. Καλησπέρα σας. Τα 33 άτομα για τα οποία όπως λέτε, έχει καθυστερήσει το πρόγραμμα, δεν έκαναν του κεφαλιού τους. Αυτή τη συμφωνία είχαν κάνει οι άνθρωποι με την κυβέρνηση.

Και εφ' όσον υπάρχει αμφισβήτηση για τους 33, το πρόγραμμα θα μπορούσε να ξεκινήσει αύριο για τους υπόλοιπους. Δεν υπάρχει άλλος λόγος και άλλος χρόνος να καθυστερήσουμε. Να έρθει ο Διοικητής του ΟΑΕΔ εδώ, που είναι το σοβαρότερο πρόβλημα της χώρας να το λύσουμε. Έχουμε 10 μήνες, από το Νοέμβριο έχει προκηρυχθεί το πρόγραμμα, φτάσαμε 3 Ιουνίου.

Εγώ προσωπικά, σα Δήμαρχος Μαντουδίου – Αγίας Άννας, δεν έχω κανένα παράπονο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Στο Δήμο το δικό μου έχουν προχωρήσει τα έργα και τα αντιδιαβρωτικά και τ' αντιπλημμυρικά και αρκετά πράγματα. Κι έχετε έρθει κι εσείς πάρα πολλές φορές. Όμως έχουν δίκιο απόλυτο οι εκατοντάδες άνθρωποι που ήρθαν σήμερα εδώ, διότι η κυβέρνηση είχε υποσχεθεί ότι θα ξεκινήσει το πρόγραμμα 1^η Ιανουαρίου, φτάσαμε 3 Ιουνίου και ακόμα περιμένουμε να δούμε τις 33 εκκρεμείς αιτήσεις.

Ν' αρχίσει το πρόγραμμα με τους υπόλοιπους και αυτούς να τους δείτε στην πορεία τι θα κάνετε. Εξάλλου το πρόγραμμα έχει τρεις φάσεις, όπως έχετε εξαγγείλει, θα γίνει σε τρία στάδια. Ν' αρχίσει επιτέλους το πρώτο στάδιο. Η αντιπυρική σεζόν έχει ξεκινήσει. Πότε θα περιμένουμε, όταν πάει Σεπτέμβριος; Δε γίνεται να περιμένουμε μέχρι το Σεπτέμβριο.

Και κάτι άλλο πολύ σοβαρό Υπουργέ μου: Έχουμε το δάσος από τον Προκόπη μέχρι τα Ψαχνά, που είναι το μεγαλύτερο στη χώρα, συμπαγές δάσος. Δυστυχώς, έχουμε μπλέξει με τη γραφειοκρατία και με τους ιδιώτες, είναι ιδιωτικά τα δάση και δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα ούτε και εκεί. Και δε ρίχνω πάλι ευθύνες σ' εσάς, ρίχνω ευθύνες στη γραφειοκρατία που υπάρχει. Ευχαριστώ πολύ».

Ο κ. Αμυράς συνέχισε ως εξής:

Γ. ΑΜΥΡΑΣ:

«Δήμαρχε, σήμερα που μιλάμε, μπήκε ο εργολάβος, για να καθαρίσει προληπτικά το δημόσιο βεβαίως δάσος Σταυρών, Ακρων, στον κεντρικό δρόμο Ψαχνών στον Προκόπη και στο δρόμο της Στενής, όπως επίσης μπήκαν σήμερα τα συνεργεία, οι εργολάβοι και καθαρίζουν, αραιώνουν τη βλάστηση και ανοίγουν και συντηρούν το δασικό δίκτυο. Όπως επίσης και αντιπυρικές ζώνες, στα δημόσια δάση Λίμνης και Πηλίου που είναι στο δικό σου Δασαρχείο.

Επίσης, άμεσα θα μιλήσω με τον ΟΑΕΔ να δούμε αν μπορεί να προχωρήσει το πρόγραμμα με αυτές τις λύσεις, που είναι αποδεδειγμένα σωστές. Και βεβαίως θέλω να πω ότι όντως, έχω μια εξαιρετική συνεργασία με το Δήμαρχο της Λίμνης, δε χρειάζεται ούτε εκείνος να πει καλά λόγια για μένα ούτε εγώ για εκείνον. Μιλάμε στην πράξη. Όσες φορές έχει αιτηθεί κάτι, έχουμε ανταποκριθεί με όλες μας τις δυνάμεις. Το ίδιο και με το Δήμαρχο Ιστιαίας, τον κ. Κοντζιά. Τι συζητάμε τώρα; Συνεργάτες είμαστε, πάμε να επουλώσουμε πληγές».

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο Δήμαρχος Ιστιαίας – Αιδηψού και είπε περίπου τα εξής:

Γ. ΚΟΝΤΖΙΑΣ:

«Η αλήθεια είναι αυτή η οποία έχει αξία και δεν έχω πει ούτε ένα ψέμα. Τον Απρίλιο και το Μάιο του 2021, λίγους μήνες πριν τη φωτιά, έστειλα επιστολές Α και Β με κοινό περιεχόμενο. Περιγράφω και αποστέλλω αρμοδίως ότι η κατάσταση στα δάση του ορεινού όγκου της Ιστιαίας και στο Αρτεμίσιο είναι άθλια,

χρειαζόμαστε πόρους για να κάνουμε δουλειά, αν δεν το κάνουμε, αν πάρει φωτιά τον Αύγουστο, θα γίνει ολοκαύτωμα.

Έγινε όπως το περιέγραφα. Σήμερα τι λέω: Ιούνιος 2022. Δεν έχει γίνει ούτε ένα αντιπλημμυρικό έργο. Όποιος διαφωνεί, έχει αντίθετη άποψη γι' αυτό, μπορούμε να φύγουμε τώρα και να πάμε να μου το δείξει, να δούμε σε τί όγκο έχει εκτελεστεί, σε τι ποσοστό και αν έχει πέσει ένα κυβικό μέτρο σκυρόδεμα για να κρατήσουν τα νερά της βροχής από το βουνό που θα πνίξουν τα Βασιλικά, τα Ελληνικά, τις Γούβες, το Πευκί και το Ασμήνιο.

Η πραγματικότητα είναι ότι, όπως έγινε με τις επιστολές του Απριλίου και του Μαΐου, ήρθε η καταστροφή, δε θέλω να γίνω μάντης κακών, αλλά η πραγματικότητα είναι ότι είναι πολύ κοντά μας, με μια ώρα βροχή το Ψαροπούλι και τα Βασιλικά είναι στο πόδι και πλημμυρίζουμε. Πλημμυρίζουμε με τις πρώτες σταγόνες.

Τ' αντιπλημμυρικά έργα είναι κάτι άλλο, τ' αντιδιαβρωτικά έργα είναι κάτι άλλο. Τ' αντιπλημμυρικά μας προστατεύουν από την πλημμύρα, τ' αντιδιαβρωτικά μας προστατεύουν από τη διάβρωση και βέβαια και από τον όγκο των φερτών που μπορούν να έρθουν μέσα στα ποτάμια και ν' αυξήσουν τον όγκο της πλημμύρας.

Η πραγματική προστασία από την πλημμύρα, από σας τα μάθαμε αυτά κ. Υπουργέ, γίνεται με τ' αντιπλημμυρικά, τα οποία στις 4 λεκάνες του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού, δεν τα έχουμε δει. Αν κάποιος έχει διαφορετική άποψη, είτε υπηρεσιακός είτε πολιτικός είτε οποιασδήποτε κλάσης παράγοντας, είμαι διατεθειμένος σήμερα να πάμε εκεί να μου το δείξει. Καταθέτω αυτή την αγωνία σε πολύ ήρεμο ύφος, η πραγματικότητα είναι ότι θα το βρούμε μπροστά μας».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Αμυρά και τον αποδέσμευσε από τις εργασίες. Αμέσως μετά κάλεσε στο βήμα, τον κ. Χάρη Θεοχάρη, κάτοικο της περιοχής και ρητινοσυλλέκτη, ο οποίος ζήτησε να κάνει παρέμβαση.

Χ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ:

«Είμαι ρητινοσυλλέκτης, ήθελα να δώσω μια απάντηση στον κ. Αμυρά. Δεν έχει δώσει στους αναγκαστικούς Συνεταιρισμούς ούτε ένα ευρώ για τις συντάξεις, δεν έχει γίνει ούτε ένα αντιπλημμυρικό στα Βασιλικά, δεν έχει πέσει ούτε ένα τσιμέντο, με αποδείξεις κ. Μπένο και όσο για το πρόγραμμα που λέει για τους αναγκαστικούς Συνεταιρισμούς, αυτοί που μένουν έξω, σε κάθε χωριό ο αναγκαστικός Συνεταιρισμός υπάρχει μερίδα, δε μπορεί και ο άντρας και η γυναίκα, να είναι και οι δυο γραμμένοι στον αναγκαστικό Συνεταιρισμό.

Υπάρχει ένας, όταν όμως δουλεύουν δύο, πώς είναι δυνατό να έχει βεβαίωση και για τη γυναίκα του και να μπορεί να πάει στο πρόγραμμα ή για το γιο του, όταν η μερίδα είναι μία; Θα ήθελα να μου δώσει μια απάντηση. Δε μπορεί να τη δώσει, σας είπα και πιο μπροστά, υπάρχουν δυο τρία πράγματα που λέει καθαρά

ψέματα. Δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα και το πρόγραμμα, έχουν πάρει την κατάσταση από το Δασαρχείο, υπάρχουν τα ονόματα, αυτοί που πήραν με επιδότηση το 1,25 και από εκεί η κατάσταση, μπορούμε να πάμε να δουλέψουμε. Την κατάσταση αυτή την έχει πάρει το Υπουργείο, αυτή τη στιγμή σε 10 μέρες παίρνουμε και 40 λεπτά επιδότηση, αυτοί που θα πάρουμε την επιδότηση, μπορούμε να πάμε και στο πρόγραμμα. Είναι κάτι πολύ απλό αλλά το κάνουμε πολύ δύσκολο. Αυτό ήθελα να πω, ευχαριστώ».

Ο κ. Μπένος έδωσε αμέσως μετά το λόγο στον Αντιπεριφερειάρχη Ευβοίας, κ. Γιώργο Κελαϊδίτη.

Γ. ΚΕΛΑΪΔΙΤΗΣ:

«Καλησπέρα σας. Νομίζω ότι αυτό που εκτυλίσσεται σήμερα, ήταν ένα βήμα που έπρεπε να γίνει, διότι όλη αυτή η τεράστια προσπάθεια που γίνεται από αυτή την ομάδα, από τον Σταύρο Μπένο, από την πρωτοβουλία της κυβέρνησης, δε μπορεί να κάνει ένα βήμα μπρος αν δε λυθούν τα άμεσα προβλήματα των συμπολιτών μας, που στη συγκεκριμένη περίπτωση, είναι οι ρητινοσυλλέκτες μας.

Έχω την εντύπωση ότι, παρ' ό,τι είναι αρκετά έμπειρος ο Υπουργός μας και όλοι οι συναρμόδιοι Υπουργοί. Βλέπουμε ότι στις λεπτομέρειες χάνεται το παιχνίδι. Ακόμα και τώρα όταν ακούσαμε τον Υπουργό - Σταύρο επειδή πραγματικά είσαι ο συνδετήριος κρίκος της Αυτοδιοίκησης με την κυβέρνησή μας - βλέπουμε ότι δεν έχει καταλάβει ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα στις πληρωμές, στην ένταξη αυτών των ανθρώπων στο προγράμματα, είναι αυτό που ανέφερε πριν από λίγο ο Πρόεδρος, ο ρητινοσυλλέκτης, είναι το ότι εξαιρούνται, επειδή θεωρούνται ότι δεν έχουν μερίδα, ότι δεν είναι μέλη του Δασικού Συνεταιρισμού, εξαιρούνται από το πρόγραμμα.

Εκεί είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα, εκεί προκύπτει ο μεγαλύτερος αριθμός αποκλεισμού και εδώ ακούσαμε τον Υπουργό να μας λέει ξεκάθαρα ότι και βέβαια αυτοί δε θα συμμετέχουν. Πρέπει να καθίσουμε από την αρχή, διότι θεωρούμε 100% ότι οι προθέσεις της κυβέρνησης είναι να βοηθηθούν αυτοί οι άνθρωποι.

Άρα, προτού κάνουμε το επόμενο βήμα, νομίζω πρέπει άμεσα, πρέπει εντός της εβδομάδας να δώσουμε μια λύση. Έχει γίνει τόσο σπουδαία δουλειά από τον Σταύρο Μπένο κι από όλη την ομάδα που βρίσκεται πίσω από αυτόν και βέβαια την Αυτοδιοίκηση και την κυβέρνηση. Ας λύσουμε αυτό λοιπόν και ας πάμε να κάνουμε το επόμενο βήμα, ας μη μηδενίζουμε. Έχουν γίνει σημαντικά βήματα και γι' αυτό είμαστε ευγνώμονες αλλά πρέπει να ξεκινήσουμε από αυτό το πρώτο βήμα».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Γιώργο Κελαϊδίτη για τον συναινετικό του λόγο, όπως τον χαρακτήρισε και έδωσε το λόγο αμέσως μετά στον κ. Κώστα Λάππα, πρόεδρο του ΤΕΕ Π.Ε. Εύβοιας.

Κ. ΛΑΠΠΑΣ:

«Σεβαστέ Πατέρα, κ. Μπένε, φίλες και φίλοι, υπάρχει μια φόρτιση με όλο αυτό που έγινε και δικαιολογημένα, από τους πολίτες εδώ της Βόρειας Εύβοιας, που έχουν τις ανησυχίες τους και όλα τα προβλήματά τους.

Προτού σας πω δυο πραγματάκια, θα μιλήσω λίγο παραπάνω από τις προηγούμενες φορές, αλλά θα είμαι σύντομος. Ο Δήμαρχος, ο φίλος Γιάννης Κοντζιάς μας κάλυψε όσον αφορά τα αντιπλημμυρικά έργα. Δε χρειάζεται να μιλήσω ως Μηχανικός. Είναι το Α και το Ω για την προστασία. Και νομίζω ότι υπάρχει δυσκαμψία, όχι μόνο εδώ στη Βόρεια Εύβοια, υπάρχει παντού με τα αντιπλημμυρικά έργα.

Άρα λοιπόν, αν δεν προχωρήσουν τ' αντιπλημμυρικά έργα, αν δεν προχωρήσουν οι οριοθετήσεις των ποταμών, των χειμάρρων, αν δε γίνουν σωστές μελέτες, σωστές εκτελέσεις έργων, πάντα θα έχουμε προβλήματα. Είναι ένα πολύ δύσκολο κομμάτι και πρέπει να το δούμε πολύ σοβαρά».

Ο κ. Μπένος προχώρησε στην ακόλουθη διευκρίνηση:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Πρόεδρε μου επιτρέπεις; Εγώ δεν είμαι κυβερνητικός. Και λέω και το ξαναλέω δημόσια, ότι ποτέ δεν υπήρξε τέτοια ταχύτητα και τέτοια ποιότητα σε αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά. Τ' αντιπλημμυρικά είναι απαιτητικά έργα, πρέπει να γίνουν μελέτες, πρέπει να γίνουν δημοπρατήσεις.

Ακούσατε τον Υπουργό, δυο έχουν δημοπρατηθεί, σ' ένα έχει εγκατασταθεί ο εργολάβος και στο τρίτο εγκαθίσταται πολύ σύντομα. Μη λέτε λοιπόν στον κόσμο ότι δεν έχει γίνει τίποτα. Για να φτάσεις ένα δύσκολο έργο να πραγματοποιηθεί, υπάρχει μια διεργασία. Εγώ που είμαι 40 χρόνια στη δημόσια ζωή, στο λέω εν τιμή, που είμαι ΠΑΣΟΚος, δεν είμαι Νεοδημοκράτης και στο λέω εν τιμή, ποτέ δε λειτούργησε τόσο γρήγορα και τόσο καλά μια κυβέρνηση. Γιατί λοιπόν δε θέλουμε να είμαστε δίκαιοι; Να τη σφυροκοπούμε την κυβέρνηση;».

Κ. ΛΑΠΠΑΣ:

«Δεν είπα εγώ αυτό το πράγμα».

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Μα, εκπροσωπείς κι έναν φορέα τώρα και έρχεσαι και δίνεις την εικόνα ότι στ' αντιπλημμυρικά δεν έχει γίνει τίποτα. Είναι άδικο ...».

Κ. ΛΑΠΠΑΣ:

«Δε μίλησα για τη συγκεκριμένη στιγμή, που όντως υπάρχει πρόβλημα. Μπορεί να υπάρχει μια καθυστέρηση, να μην υπάρχει χρηματοδότηση, ή χίλια προβλήματα. Διαχρονικό είναι το πρόβλημα, το είπα στην αρχή. Υπάρχει μεγάλο πρόβλημα, και τ' αντιπλημμυρικά πρέπει να προχωρήσουν, δε γίνεται. Οριοθετήσεις ρεμάτων, αλλάζουν οι γραμμές πλημμύρας. Είναι γνωστά αυτά, χρειάζονται και στα ειδικά πολεοδομικά σχέδια.

Καλησπέρα λοιπόν σε όλους σας. Βρίσκομαι για μια ακόμη φορά ανάμεσά σας εκπροσωπώντας το Τεχνικό Επιμελητήριο Εύβοιας, δίπλα στους πολίτες της Βόρειας Εύβοιας, από την πρώτη στιγμή αυτής της μεγάλης καταστροφής.

Όπως γνωρίζετε, το ΤΕΕ είναι ο Επαγγελματικός Οργανισμός που λειτουργεί ως επίσημος τεχνικός σύμβουλος του ελληνικού κράτους. Σκοπό έχει την προαγωγή της επιστήμης στους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των μελών του, της τεχνικής και της τεχνολογίας γενικά και την αξιοποίησή τους για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Παρέχει τη συνδρομή του για την άρτια κατάρτιση και εφαρμογή αναπτυξιακών προγραμμάτων, την αξιοποίηση των φυσικών πόρων, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος και βεβαίως ενημερώνει την κοινή γνώμη με ανακοινώσεις, δημοσιεύσεις, για οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς του, εκλαϊκεύοντας και βοηθώντας στην ευρύτερη κατανόηση των σχετικών θεμάτων και προβλημάτων.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Εύβοιας, έχει συγκροτήσει Επιτροπή για την υποστήριξη του έργου της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, η οποία μελέτησε επιμελώς τα παραδοθέντα από τα μελετητικά γραφεία που αφορούν στις προτάσεις ειδικών πολεοδομικών σχεδίων, για τους Δήμους Μαντουδίου, Λίμνης, Αγίας Άννας και Ιστιαίας – Αιδηψού.

Θέτει δε εύλογους προβληματισμούς και εύλογες επιφυλάξεις ως προς τη σύνταξη, την πορεία αλλά και την υλοποίηση των εν λόγω μελετών. Το πόρισμά της θα το λάβετε άμεσα, θέλοντας να σας βάλουμε σ' αυτό το δύσκολο εγχείρημα. Επιπλέον, αναφέρω ότι συμμετέχουν συνάδελφοι σε όλη αυτή τη διαδικασία από τη Βόρεια Εύβοια στις διάφορες συναντήσεις των μελετητικών γραφείων, στους δυο Δήμους. Και βεβαίως θα ήταν ευχής έργο, το μελετητικό δυναμικό της Εύβοιας και πολύ περισσότερο της Βόρειας Εύβοιας, να συμμετέχει θεσμικά και ενεργά σε όλη αυτή τη διαδικασία, όπως σας είχα πει και από την πρώτη στιγμή, κ. Μπένο. Το όλο εγχείρημα θα έλεγα ότι βασίζεται σ' ένα θεσμικό πλαίσιο το οποίο είναι για εμάς πρωτόγνωρο.

Θεωρούμε ότι θα περιβληθεί της απαιτούμενης τεχνικής επάρκειας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ώστε να έχουμε το τελικό αποτέλεσμα με την έγκριση του Προεδρικού Διατάγματος και με την αρωγή βέβαια του εμπνευστή Πρωθυπουργού.

Είμαστε στη διάθεσή σας για όποια νέα τεχνικά δεδομένα και στοιχεία υπάρχουν, ώστε μέσα από τη σωστή διαχείριση όλων αυτών, να επιτευχθούν οι στόχοι για να πορευθούν οι πληγέντες. Όχι μόνο ως θεσμικό όργανο του κράτους, αλλά και ως υπεύθυνοι πολίτες αυτού του τόπου, της Εύβοιας, που έχουμε υποστεί τις

συνέπειες αυτής της καταστροφής. Ευελπιστούμε στην υλοποίησή του, για το καλό της Βόρειας Εύβοιας και όλου του νομού γενικότερα. Σας ευχαριστώ».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Λάππα και κάλεσε στο βήμα την κα Μαρία Κλουτσινιώτη, μέλος της Πολιτικής Γραμματείας της Πολιτικής Κίνησης ΜΕΡΑ25 που ζήτησε να πάρει το λόγο.

Μ. ΚΛΟΥΤΣΙΝΙΩΤΗ:

«Καλησπέρα σε όλες και όλους. Είμαι Αρχιτέκτων Μηχανικός από τη Χαλκίδα, με 20ετή θητεία στο δημόσιο τομέα, σε ΟΤΑ του Α' και Β' βαθμού, μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ευβοίας, αποσπασμένη στο ΜΕΡΑ25 και μέλος της Πολιτικής Γραμματείας αυτού.

Ο σκοπός της παρουσίας μου απόψε, εκπροσωπώντας το ΜΕΡΑ25 είναι σαφής και ξεκάθαρος. Ερχόμαστε με σαφή ερωτήματα και ξεκάθαρες θέσεις, προκειμένου ν' αποτρέψουμε την εγκατάλειψη της Βόρειας Εύβοιας.

Τον Αύγουστο του '21, η κυβέρνηση με την παντελή της απραξία, επέτρεψε το ολοκαύτωμα της Βόρειας Εύβοιας. Μετά από δέκα μήνες η ίδια κυβέρνηση με τα μεγάλοπνοα σχέδιά της δεν παρουσιάζει τίποτα ουσιαστικό για την αναγέννηση της Βόρειας Εύβοιας, ειδικά όσον αφορά στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Είμαστε εδώ γιατί ζητάμε απαντήσεις. Είμαστε εδώ για να αποτρέψουμε με τις θέσεις μας την καταστροφή που συντελείτε. Είμαστε εδώ για να ενημερώσουμε τους πολίτες για το μέλλον που τους επιφυλάσσουν οι σωτήρες του νησιού, που είναι τόσοι πολλοί που δεν ξέρουν ποιον να πρωτοδιαλέξουν.

Σας ρωτάμε ευθέως, λοιπόν:

1) Ποιο θεσμικό και νομικό πλαίσιο διέπει τις συμβάσεις; Με ποια κριτήρια επιλέχθηκαν τα μελετητικά γραφεία που εκπονούν τις μελέτες;

2) Ποιος ελέγχει τη διαφάνεια της διαδικασίας;

3) Οι μελέτες ανασυγκρότησης οι οποίες μας παρουσιάζετε αποτελούν την μελλοντική πολεοδομική της Βόρειας Εύβοιας και γίνονται παράτυπα και εκτός κάθε θεσμικού πλαισίου., καθώς δεν πληρούν τις προβλεπόμενες προδιαγραφές των ειδικών πολεοδομικών σχεδίων. Ποιο νομικό και θεσμικό πλαίσιο λοιπόν διέπει τις δικές σας μελέτες;

4) Ποια σκοπιμότητα εξυπηρετεί το γεγονός ότι καθορίζετε τις μη επιτρεπόμενες χρήσεις γης, ενώ την ίδια στιγμή θα ήταν πιο απλό και κατανοητό στους πολίτες να διαβάζουν κατευθείαν την δραστηριότητα που επιτρέπεται να εγκαταστήσουν;

Κύριε Μπένο στην προηγούμενη συνάντηση είπατε ότι θα φθάσετε τη διαδικασία μέχρι τέλους. Τί δέσμευση υπάρχει από εσάς και πώς νομιμοποιείτε να το κάνετε, τη στιγμή που δεν υπάρχει καμία επίβλεψη από

δημόσιο φορέα για την πορεία των μελετών και όπως πολύ καλά γνωρίζετε η έγκριση των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων γίνεται με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων και προϋποθέτει την έγκριση πολλών επιμέρους μελετών.

Ποιος δημόσιος φορέας θα εισηγηθεί τις εν λόγω μελέτες και ποιος θα αναλάβει την ευθύνη όταν αυτές δεν θα εγκριθούν, επειδή σε αυτή τη μορφή που μας τις παρουσιάζετε δεν είναι ικανές να εγκριθούν σε καμία περίπτωση;

5) Ο χρόνος δεν επαρκεί για να θίξουμε πλήρως την πρόταση χάραξης του οδικού άξονα, που και πάλι για λόγους σκοπιμότητας επελέγη καθώς εξυπηρετεί την ανάπτυξη συγκεκριμένων επιχειρηματικών συμφερόντων (βλ. ΛΑΡΚΟ κτλ.). Θα αναφέρουμε όμως ενδεικτικά ότι ο οδικός αυτός άξονας αδιαφορεί για την ανάπτυξη ιδιαιτέρως του τριτογενούς τομέα και αφήνει εκτός ενδιαφέροντος την Ανατολική και Βόρεια Εύβοια από τη Στροφιλιά και πάνω, καθώς δεν προβλέπεται καμία αναβάθμιση του υφιστάμενου οδικού δικτύου και πρόσβαση στις εκπληκτικές παραθαλάσσιες περιοχές.

7) Είναι γεγονός ότι έχετε αφήσει στο έλεος τις υφιστάμενες επιχειρήσεις που έχουν καταστραφεί ολοσχερώς ή εν μέρει, δίχως μέχρι σήμερα να δώσετε αποζημιώσεις. Και τα προγράμματα στήριξης που τώρα ξεκινούν θα δώσουν χρήματα το Σεπτέμβριο. Πώς θα λειτουργήσουν οι επιχειρήσεις αυτές τη σεζόν που ξεκινά; Και ας μην παραβλέψουμε ότι για να συνταχθεί ο φάκελος της αίτησης πρέπει να πληρώσουν τουλάχιστον 1000ευρώ σε ειδικά γραφεία που ως δια μαγείας εμφανίστηκαν στη Βόρεια Εύβοια.

8) Τι σκοπεύετε να κάνετε με τον πρωτογενή τομέα; Θα δώσετε κίνητρα στους αγρότες να κάνουν κοινωνικές συνεργατικές ομάδες και μεταποιητικές μονάδες, ώστε η προστιθέμενη αξία να πηγαίνει στους ίδιους και όχι στους ολιγάρχες; Μιλάτε επίσης για «ευφυή γεωργία». Όσο ευφυής και να είναι δεν μπορεί να κάνει θαύματα πάνω σε καμένη γη.

8) Πώς θα εξασφαλίσετε υγεία για όλους όταν 1. αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει ούτε ένας γιατρός στη Βόρεια Εύβοια συμβεβλημένος με το ΕΣΥ, όταν το νέο νομοσχέδιο που εξήγγειλε η κυβέρνηση υποβαθμίζει το ΕΣΥ, όταν ακόμα και οι έχοντες δεν θα έχουν καμία πρόσβαση στην υγεία εφόσον δεν εξασφαλίζετε τις αναγκαίες υποδομές οδικού δικτύου, στελεχωμένων κέντρων υγείας κτλ.

Τελειώνοντας, θα μου επιτρέψετε με λύπη μου μεγάλη και οργή, γιατί κατάγομαι απ' αυτό το νησί και ζω σ' αυτό το νησί, να καταλήξω στο συμπέρασμα, ότι το αρχικό μεγαλόπνοο σχέδιό σας ξεκίνησε με την παροιμία "να σε κάψω Γιάννη, να σε αλείψω λάδι" και καταλήγει μ' εκείνη που λέει "όπου ακούς πολλά κεράσια, κράτα και μικρό καλάθι".

Ο ελληνικός λαός και η Ελλάδα δεν χρειάζονται άλλους διάττοντες σωτήρες, χρειάζεται απλώς ανθρώπους που να την κυβερνούν με αγάπη και σεβασμό. Σας ευχαριστώ».

Ο κ. Μπένος απάντησε ως εξής στα ερωτήματα που έθεσε η κα Κλουτσινιώτη:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Για να πιάσουμε ένα-ένα από αυτά που θέσατε. Δε θα πιάσω τις μελέτες, θα σας παρακαλέσω θερμά, για ό,τι θέσατε για τις μελέτες, να είστε εδώ αύριο και να κάνετε σκληρές ερωτήσεις στους μελετητές. Εγώ θ' απαντήσω σε αυτά που με αφορούν.

Είπατε με ποιο θεσμικό πλαίσιο δουλεύει ο Μπένος. Και το ακούω συνέχεια αυτό. Λοιπόν, ο Μπένος δουλεύει με απόλυτη διαφάνεια και με τους νόμους του κράτους. Και οι νόμοι του κράτους προβλέπουν τη δημιουργία μελετών και δωρεάν μελετών, από πολίτες, από επιχειρήσεις, από Οργανισμούς όπως το “ΔΙΑΖΩΜΑ”. Ήδη στο Υπουργείο Πολιτισμού για να γνωρίζετε, έχουμε προσφέρει τουλάχιστον 100 δωρεάν μελέτες. Αυτή τη στιγμή 30 αρχαία θέατρα είναι εργοτάξια γιατί έχουμε κάνει μελέτες και τις έχουμε προσφέρει στο Υπουργείο Πολιτισμού, που κατάφερε μ' αυτά τα χρήματα να αποσπάσει πόρους από τα ευρωπαϊκά Ταμεία. Αν δεν υπήρχε το “ΔΙΑΖΩΜΑ” και οι χορηγοί του για ν' αναθέσουν αυτές τις μελέτες, ξέρετε πότε θα είχατε πρόγραμμα στη Βόρεια Εύβοια; Μετά από 5 χρόνια. Τόσο θα ήθελε το Δημόσιο για να κάνει τις μελέτες που κάνουμε εμείς τώρα.

Οι μελέτες όλες επιβλέπονται από τις Δημόσιες Αρχές. Οι μελετητές επιβλέπονται από τις Δημόσιες Αρχές, κανονικότατα. Και οι μελέτες διέπονται από αυτή τη νομοθεσία που σας είπα, θα δωρηθούν δηλαδή, σύμφωνα με το νόμο για δωρεές μελετών και βεβαίως θ' ακολουθήσουν το δρόμο της απόλυτης νομιμότητας.

Είπατε για τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια. Να ξέρετε ότι δίπλα μου, στην εθελοντική μου ομάδα, γιατί δίπλα μου δουλεύουν μόνο εθελοντές, οι μελέτες προέρχονται όλες από δωρεές. Η ομάδα η δική μου δε θα έχει ούτε ένα ευρώ να πάρει από το ελληνικό κράτος. Θέλω να μου πείτε ένα άλλο παράδειγμα στην ελληνική ιστορία που έχει προκύψει κάτι τέτοιο, που να υπάρχει μια ομάδα που να δουλεύει μόνο με προσφορά.

Υπάρχει λοιπόν, στην ομάδα ο Καθηγητής, ο Δημήτρης Οικονόμου, που είναι ο εμπνευστής του νόμου για τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, που παρακολουθεί τους μελετητές - πέρα από τη δουλειά που γίνεται βεβαίως με το διάλογο με την κοινωνία και παρακολουθούμε στενότατα όλες τις διεργασίες και το νομοθετικό πλαίσιο για να υπάρξουν οι κατάλληλες εγκρίσεις.

Αυτή τη στιγμή τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια είναι στους Δήμους και πρόκειται οι Δήμοι να κάνουν τη σχετική αίτηση για την προέγκριση των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων. Κατά τα άλλα, για τα θέματα που θέσατε για τις μελέτες, γιατί θέσατε μια κατηγορία θεμάτων, για τον πρωτογενή τομέα, για τον τουρισμό, σας είπα ότι θα είναι μεγάλη μου χαρά να σας δω και αύριο και να κάνετε τις αντίστοιχες ερωτήσεις στους αντίστοιχους μελετητές.

Θα σας δώσω απάντηση μόνο για ένα θέμα, για το δρόμο. Ο δρόμος, η πρόταση που θα γίνει από την Επιτροπή Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, θα είναι για το κομμάτι Χαλκίδα – Ιστιαία. Αύριο θα

μπορέσετε να ακούσετε την παρουσίασή της από τον μελετητή, κ. Ζέκκο. Και ήδη έχει επιταχυνθεί η διαδικασία για τον περιφερειακό δακτύλιο της Χαλκίδας. Ήδη έχει εγκατασταθεί ο εργολάβος γι' αυτό το μεγάλο έργο που το περιμένατε δεκαετίες, την παράκαμψη δηλαδή της Χαλκίδας μέχρι τα Ψαχνά. Η πρώτη φάση, η πρώτη δημοπράτηση θα γίνει μέχρι τη Στροφιλιά αλλά δε θα σταματήσει στη Στροφιλιά ο δρόμος, θα φτάσει μέχρι την Ιστιαία, θα καλύψει όλο το νησί. Και μάλιστα και πιο πέρα, το master plan που εμείς θα παραδώσουμε, θα προβλέπει την οδική σύνδεση και στη Νότια Εύβοια. Θα είναι δηλαδή ολιστική η μελέτη που θα παραδοθεί.

Εδώ είμαι, ένας απλός πολίτης είμαι, δε διεκδικώ τίποτα. Απλώς έχω ζήσει όλες τις φυσικές καταστροφές, είτε ως πρωταγωνιστής είτε παρακολουθώντας και πιστεύω ότι είμαι χρήσιμος για να μπορέσω να βοηθήσω την περιοχή, που έχω γίνει πια μέλος και μέρος της, για να μπορέσει ν' ανακάμψει από αυτή τη φοβερή καταστροφή».

Σε τοποθέτηση φορέα εκτός μικροφώνου που δεν κατεγράφη, ο κ. Μπένος έδωσε την ακόλουθη απάντηση:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Πρόεδρε, μπορείς να μου πεις ένα έργο στη χώρα που έχει ανατεθεί, μια μελέτη Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου; Καμία δεν έχει ανατεθεί. Είναι όλες στο Recovery, από εκεί θα δημοπρατηθούν. Υπάρχουν 500.000.000 και δεν έχει γίνει ακόμα η προκήρυξη. Δηλαδή την πρώτη εγκατάσταση μελετητή για τα ειδικά πολεοδομικά σχέδια, θα την έχουμε σ' ένα χρόνο. Μπορείτε να μου πείτε τι θα γινόταν αν δεν έχουμε τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια για την περιοχή; Οι απλοί πολίτες δεν ξέρουν τη σημασία που έχουν τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια και οι περισσότεροι ακροατές μας. Γι' αυτό λοιπόν, από τις πρώτες μελέτες που ανατέθηκαν, ήταν αυτές.

Το Σεπτέμβρη θα παραδώσω όλες τις μελέτες. Εδώ είμαι, να με κρίνετε και να κρίνετε και την ποιότητα των μελετών και του αποτελέσματος. Και φιλοδοξώ, στο τέλος του χρόνου ή το πολύ το α' τρίμηνο του '23, να σας έχω ετοιμάσει όλο το πρόγραμμα. Και βεβαίως εκεί τελειώνει και η αποστολή μου.

Το πρόγραμμα όταν λέω, δε λέω τις μελέτες, οι οποίες θα παραδοθούν όλες το Σεπτέμβρη, μιλάω για το εγκεκριμένο πρόγραμμα. Θα είναι το πρώτο πρόγραμμα στην Ευρώπη, γιατί το παρακολουθεί η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ξέρετε γιατί; Γιατί έχει μπει στα στρατηγικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και η ίδια η REGIO, η Ελληνική Διεύθυνση Περιφερειακής Ανάπτυξης, παρακολουθεί, είναι ένα από τα 20 έργα σε όλη την Ευρώπη. Και είναι υπόδειγμά της στο στόχο 5 για τα ολιστικά προγράμματα.

Είναι το πρώτο πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2021-2027 που θα προωθηθεί σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αυτό είναι το αποτέλεσμα των εθελοντών».

Το λόγο αμέσως μετά πήρε ο Γενικός Γραμματέας του Επιμελητηρίου Εύβοιας, κ. Γιάννης Μαραγκός.

Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ:

«Να σας καλησπερίσω, είμαι ο Γενικός Γραμματέας του Επιμελητηρίου Γιάννης Μαραγκός, καθώς δε μπόρεσε να παρευρεθεί ο Πρόεδρός μας, ο κ. Γιάννης Γεροντίτης και ως συνήθως, από την πρώτη μέρα της δράσης αυτής, από τη Λίμνη στο Δημοτικό Σχολείο κ. Μπένο, παρακολουθώ εγώ τις εργασίες αυτές και είμαι πολύ κοντά σε ό,τι διαδραματίζεται.

Συνήθως δεν είμαι σύντομος, σήμερα όμως θα είμαι πάρα πολύ σύντομος και ο λόγος είναι ότι δεν είχα προγραμματίσει κάποια ομιλία. Βρισκόμουν εδώ για να παρακολουθήσω το πρόγραμμα και τους μελετητές. Η εξέλιξη η σημερινή, με ανάγκασε να τοποθετηθώ και να πω πως πρέπει να είμαστε περισσότερο συναινετικοί, να μιλάμε με τους άλλους, να επικοινωνούμε αυτό που γίνεται, για να καταλαβαίνουμε ο ένας τον άλλον.

Είδα σήμερα, παρατήρησα, ότι από παρεξήγηση, έγινε μια όχι τόσο, θα έλεγα, ευχάριστη κατάσταση. Διαπιστώθηκε στην αίθουσα αυτή και μέσα από αντιπαραθέσεις, ότι υπάρχει λύση για όλα. Είδαμε ότι αυτά που κάποιοι αιτούνταν, είδαμε απαντήσεις που ήταν συναινετικές, που ήταν προς την κατεύθυνση που και οι δυο πλευρές ήθελαν. Άρα λοιπόν, αυτό που κάνουμε να το επικοινωνούμε, να μιλάμε μεταξύ μας, για να βρίσκεται η σωστή λύση. Σας ευχαριστώ».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Μαραγκό για την τοποθέτησή του και κάλεσε στο βήμα τον εκπρόσωπο του International Orthodox Christian Charities, και Διευθυντή του Προγράμματος Ελλάδος, ο κ. Πάνο Κατσαμπάνης, που τιμητικά, θα του δώσουμε λόγο.

Π. ΚΑΤΣΑΜΠΙΑΝΗΣ:

«Κυρίες και κύριοι καλησπέρα. Είμαι ο Διευθυντής Προγραμμάτων Ελλάδος του Διεθνούς Οργανισμού I.O.C.C. με έδρα τη Βαλτιμόρη της Αμερικής, ο οποίος δραστηριοποιείται τα τελευταία 30 χρόνια σε περισσότερες από 60 χώρες ανά τον κόσμο, έχοντας προσφέρει συνολικά παγκοσμίως, ανθρωπιστική βοήθεια μεγαλύτερη των 770 εκατομμυρίων δολαρίων.

Στην Ελλάδα, δραστηριοποιούμαστε 30 χρόνια περίπου, εκ των οποίων τα τελευταία 10 σε συνεργασία με τη ΜΚΟ “Αποστολή” της Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Στη Βόρεια Εύβοια όπου έχουμε ανοίξει και γραφεία στην Αγία Άννα, προσφέρουμε από το περασμένο φθινόπωρο σημαντική ανθρωπιστική βοήθεια στους πυρόπληκτους, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος και θα ήθελα ν’ αναφερθώ ιδιαίτερος στον Αντιπεριφερειάρχη κ. Κελαϊδίτη, ο οποίος έδειξε από την αρχή αμέριστο ενδιαφέρον στο ανθρωπιστικό μας έργο και έχει συμβάλλει τα μέγιστα στο συντονισμό με τις τοπικές Αρχές. Φυσικά το Δήμαρχο, τον κ. Τσαπουρνιώτη και το Δήμαρχο, τον κ. Κοντζιά.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους δωρητές αυτής της σημαντικής ανθρωπιστικής βοήθειας, την Αρχιεπισκοπή Αμερικής και φυσικά τον Σεβασμιότητα Αρχιεπίσκοπο Ελπιδοφόρο που

προσέφερε το μεγαλύτερο μέρος της ανθρωπιστικής μας βοήθειας, καθώς και το Ίδρυμα George και Judy Marcous και το Ίδρυμα της οικογένειας Τζαχάρη αλλά και όλους τους ξεχωριστούς δωρητές ανά την επικράτεια των ΗΠΑ που συνεισέφεραν.

Φυσικά θα ήθελα να ευχαριστήσω το Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Χαλκίδος, που τον περασμένο Δεκέμβρη μας υποδέχθηκε εγκάρδιως στην Ιερά Μητρόπολη μαζί με αντιπροσωπεία από την Αρχιεπισκοπή Αμερικής. Το εκτενές ανθρωπιστικό έργο του Ι.Ο.Σ.Σ. στη Βόρεια Εύβοια, αποτελείται από τους εξής 7 άξονες, προσφέροντας βοήθεια σε 600 περίπου οικογένειες πυρόπληκτες, του νησιού.

1) 601 τόνου ζωοτροφών, έτοιμους σιτηρεσίου, στους πυρόπληκτους κτηνοτρόφους της Βόρειας Εύβοιας. Ήδη έχουμε παραδώσει 321 τόνους και συνεχίζουμε.

2) Παροχή κουπονιών Praktiker για την επισκευή των σπιτιών όσων ήταν μόνιμοι κάτοικοι, με κίτρινη και κόκκινη σήμανση.

3) Κάλυψη εξόδων σούπερ μάρκετ μηνιαίως, στις επιχειρήσεις που καταστράφηκαν στις φωτιές.

4) Κάλυψη εξόδων σούπερ μάρκετ μηνιαίως, στις οικογένειες μόνιμων κατοίκων με πυρόπληκτα σπίτια με κίτρινη και κόκκινη σήμανση.

5) Κάλυψη εξόδων σούπερ μάρκετ μηνιαίως σε εκατοντάδες ρητινοκαλλιεργητές που επλήγησαν από τη φωτιά. Ήδη χτες, 100 περίπου ρητινοκαλλιεργητές ήρθαν στο Δημαρχείο της Αγίας Άννας, όπου και τους παραδώσαμε τα κουπόνια για τα έξοδα του μήνα για το σούπερ μάρκετ. Τη Δευτέρα συνεχίζουμε τη διανομή στο Δημαρχείο της Λίμνης και κατόπιν, την Τρίτη και την Τετάρτη θα βρισκόμαστε στο Δημαρχείο της Ιστιαίας. Αυτή η βοήθεια σε εκατοντάδες οικογένειες ρητινοκαλλιεργητών, θα συνεχιστεί τους επόμενους μήνες.

6) Παροχή επιχειρηματικού εξοπλισμού ύψους 10.000 ευρώ περίπου σε κάθε πυρόπληκτη επιχείρηση που καταστράφηκε ολοσχερώς στις φωτιές, για να ξεκινήσουν δυναμικά και πάλι την παραγωγή και να σταθούν στα πόδια τους.

7) Παράλληλα προχωράμε στην πραγματοποίηση μιας δωρεάς ενός καινούργιου ασθενοφόρου στο Κέντρο Υγείας Μαντουδίου για να βοηθήσουμε συλλήβδην την τοπική κοινωνία, δεδομένης της παλαιότητας των υπάρχουσών υποδομών.

Κλείνοντας, θα ήθελα ν' αναφερθώ σε μια φράση που μου είπε χτες ένας ρητινοκαλλιεργητής κατά τη διάρκεια της παραλαβής των κουπονιών σούπερ μάρκετ του μήνα από τον Ι.Ο.Σ.Σ.: "Αυτό είναι μάννα εξ ουρανού, δε μπορείτε να φανταστείτε τι χαρά θα κάνουν τα παιδιά μου σήμερα".

Ελπίζοντας λοιπόν, το σημαντικό ανθρωποκεντρικό έργο του I.O.C.C. στους πυρόπληκτους της Βόρειας Εύβοιας, να συμβάλλει στο εξαιρετικό μακροπρόθεσμο έργο σας για τον τόπο, εύχομαι πολύ καλή επιτυχία στη σημερινή συνάντηση».

Στο σημείο αυτό ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Κατσαμπάνη και αμέσως μετά κάλεσε στο βήμα τον υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, κ. Σίμο Κεδίκογλου.

Σ. ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:

«Ευχαριστώ Σταύρο, ευχαριστώ και τους συνεργάτες σου, όλη σου την ομάδα που από την πρώτη στιγμή σπεύσατε, όπως και όλη η Ελλάδα για να στηρίζετε τον τόπο μετά την ανείπωτη καταστροφή του περασμένου καλοκαιριού.

Μια καταστροφή που δεν ήταν μόνο περιβαλλοντική, ήταν κοινωνική, οικονομική, θα έλεγα ότι καταστράφηκε κάθε μορφή λειτουργίας της κοινωνίας μας, του τόπου μας. Μπροστά σ' αυτό το μέγεθος της καταστροφής, χαίρομαι που ακολουθήθηκαν νέες διαδικασίες σε αυτή την καινοτόμο συνέργεια που δρομολογήθηκε ανάμεσα σε δημόσιους φορείς, τον ιδιωτικό τομέα, την τοπική κοινωνία υπό την καθοδήγηση του Σταύρου Μπένου σε ό,τι αφορά το μεσομακροπρόθεσμο σκέλος, αλλά υπήρχε και το βραχυπρόθεσμο, η ανάγκη άμεσης στήριξης των ανθρώπων, των επιχειρήσεων του τόπου, των άμεσων κινδύνων, των πλημμυρών που υπήρχαν.

Ενδεικτικό είναι ότι για πρώτη φορά στη Βόρεια Εύβοια, αναγνωρίστηκε η έννοια του “εμμέσως πυρόπληκτου”, δηλαδή κάποιος που δεν κάηκε το σπίτι του, δεν κάηκε το μαγαζί του, αλλά επηρεάστηκε η δουλειά του, επηρεάστηκε το εισόδημά του από τις συνέπειες της πυρκαγιάς, οπότε δρομολογήθηκαν αποζημιώσεις σ' ένα ευρύτατο φάσμα. Και θέλω λίγο να σας αναφέρω κάποια ποσά. Πρώτα απ' όλα, έως τώρα έχουν δεσμευθεί, πιστωθεί ή διατεθεί προς την περιοχή, περισσότερα από 230 εκατομμύρια ευρώ.

Μόνο το τελευταίο εξάμηνο, τα αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα, προσέξτε, έχει σημασία αυτό που είπε ο Σταύρος Μπένος ότι με αυτή τη διαδικασία, δηλαδή ότι μπορέσαμε λόγω της ύπαρξης των δωρητών να πάμε σε απευθείας αναθέσεις, τ' αντιδιαβρωτικά έργα στη Βόρεια Εύβοια, ολοκληρώθηκαν μέσα σε 4 μήνες τη στιγμή που στα Ψαχνά από τις πυρκαγιές του '19 δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμα καλά-καλά.

Στα αντιπλημμυρικά έργα, ξεκίνησαν ήδη τα μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα, όλα αυτά προϋπολογισμού 20.000.000 ευρώ. Όταν λέω αντιπλημμυρικά εννοώ τα σκληρά, τα μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα, τα τσιμεντένια. Έχουν ήδη ενταχθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, πιστώσεις ύψους 39.700.000 ευρώ στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας για μεγάλης κλίμακας έργα αντιπλημμυρικής προστασίας και την αποκατάσταση βλαβών στις υποδομές των περιοχών, του Δήμου Μαντουδίου – Λίμνης – Αγίας Άννας και Ιστιαίας – Αιδηψού.

Εκτακτη χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων προς την Περιφέρεια και τους δυο Δήμους, για άμεση αποκατάσταση ζημιών σε υποδομές και δίκτυα, 13.630.000 ευρώ. Εγκρίθηκε η ένταξη προς χρηματοδότηση των τελευταίων τριών έργων αποκατάστασης αντιπλημμυρικής θωράκισης από το πακέτο των συνολικά 5+1 έργων για τους δυο Δήμους, συνολικού ύψους 48.885.000 ευρώ.

Δημοπρατείται η παράκαμψη Χαλκίδας – Ψαχνών, προϋπολογισμού 210.000.000 ευρώ και σε διαδικασία ωρίμανσης μπαίνει επιτέλους το μεγάλο όραμα της περιοχής, αυτό που χρειάζεται για να οδηγηθεί το μέλλον, ο νέος βόρειος οδικός άξονας, προϋπολογισμού 200.000.000 ευρώ. Αναμένεται μελετητικά να ωριμάσει μέσα στον επόμενο ενάμιση χρόνο και στη συνέχεια να βγει προς δημοπράτηση.

Πρόγραμμα αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των αλιευτικών καταφυγίων, υπό τον Οργανισμό Λιμένων Νομού Ευβοίας, προϋπολογισμού 1.500.000 ευρώ. Διαμόρφωση χερσαίων χώρων, κάτω στην Αμάρυνθος, στους Αγίους Αποστόλους αλλά και εδώ, στην Αιδηψό, κάθε έργο αξίας 500.000 ευρώ, συνολικά 1.500.000 ευρώ.

Έχει συμβασιοποιηθεί και υλοποιείται από την Περιφέρεια το νέο αλιευτικό καταφύγιο Αγίας Άννας με προϋπολογισμό 4.266.000 ευρώ και μέσα στο μήνα, εγκρίνεται ο εκσυγχρονισμός του αλιευτικού καταφυγίου Λιχάδος με επιπλέον προϋπολογισμό 5.100.000 ευρώ. Αυτό είναι κάτι που συνεργαζόμαστε η περιφέρεια και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης στενά.

Επίσης, υπερτριπλασιάστηκε ο προϋπολογισμός του προγράμματος LEADER για την Εύβοια, από 4.500.000 στα 14.000.000 ευρώ για επιχειρήσεις και ιδιώτες που επενδύουν στον τόπο τους. Και στους δυο Δήμους, πάλι από το πρόγραμμα LEADER, έλαβαν από 2.000.000 ευρώ επιπλέον ενίσχυσης.

Τώρα στις δράσεις στήριξης επιχειρήσεων και αγροτικών εκμεταλλεύσεων έχουν ήδη διατεθεί 12.100.000 ευρώ προς δικαιούχους των πυρόπληκτων περιοχών, έχουν αποζημιωθεί 213 πυρόπληκτες επιχειρήσεις σε ποσοστό 70% της εκτιμηθείσας ζημιάς τους, 2.000.000 ευρώ, ενισχύθηκαν οι δικαιούχοι του Ειδικού Καθεστώτος Ενίσχυσης Επιχειρήσεων λόγω οικονομικών απωλειών που προκάλεσαν οι πυρκαγιές, συνολικά 1.326 επιχειρήσεις έλαβαν 7.800.000 ευρώ.

Η ΑΑΔΕ μαζί με το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησαν σε τροποποίηση του Ειδικού Καθεστώτος για τη Στήριξη των Επιχειρήσεων στους δυο πυρόπληκτους Δήμους. Καθεστώς Αναστολής Πληρωμών για επιταγές επιχειρήσεων, μη επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της προκαταβολής για το σύνολο των επιχειρηματικών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων, απαλλαγή από την καταβολή ΕΝΦΙΑ, σημαντική μείωση του κόστους παραχώρησης απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας στη Βόρεια Εύβοια, επέκταση του καθεστώτος αναστολής της σύμβασης εργασίας για τις επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα, ενίσχυση του επιδόματος λουτροθεραπείας για την επόμενη περίοδο.

Το voucher που ξέρετε ότι θα δώσει μια επιπλέον ενίσχυση, ένα ποσό το οποίο θα μπορεί να δαπανηθεί μόνο στη Βόρεια Εύβοια, η επέκταση της λειτουργίας του υδροθεραπευτηρίου στα Λουτρά Αιδηψού και κατά τη χειμερινή περίοδο, αλλά ακόμη πιο σημαντικό, η δρομολόγηση του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης αυτού του υδροθεραπευτηρίου, να μην περιορίζεται στον ιαματικό τουρισμό, αλλά να προχωρήσουμε και στον τουρισμό ευεξίας εδώ στην περιοχή, επιχορήγηση επιχειρήσεων που έχουν πάθει ζημιές από τις μεγάλες φυσικές καταστροφές.

Για τους ρητινοκαλλιεργητές, θέλω να σας αναφέρω ότι ήδη οι Συνεταιρισμοί έχουν πάρει 6.000.000 ευρώ και ξεκινά το πρόγραμμα, το μεγάλο πρόγραμμα του ΟΑΕΔ, ύψους 63.000.000 ευρώ για 590 ωφελουμένους. Δεν έχει ξαναγίνει τέτοιο πρόγραμμα, εάν υπάρχουν δυσλειτουργίες, γιατί ήταν λίγο περίεργο το καθεστώς, άλλος παρέδιδε το ρετσίνι ενώ μπορεί να δούλευε όλη η οικογένεια, αλλά θα διευθετηθεί αυτό το ζήτημα άμεσα.

Επαναλαμβάνω, δεν έχει ξαναγίνει τέτοιο 7ετές πρόγραμμα όπως έχει γίνει για τους ρητινοσυλλέκτες. Οι Δασικοί Συνεταιρισμοί έλαβαν από το Πράσινο Ταμείο 700.000 ευρώ, ως γνωστόν οι ρητινοκαλλιεργητές και οι δασεργάτες μπορούν να εργαστούν κατά προτεραιότητα στα αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα στην περιοχή.

Στους μελισσοκόμους ο ΕΛΓΑ προχώρησε την άμεση χορήγηση αποζημίωσης των ασφαλισθέντων στον Οργανισμό, στο 100% της προβλεπόμενης κάλυψης, καθώς και η κάλυψη των απωλειών σε μελισσομήνη, των απωλειών των μετακινούμενων μελισσοκόμων, η επιχορήγηση για την απώλεια εξοπλισμού τους, πρώτων υλών και μέσων παραγωγής, ειδική πρόβλεψη για την οικονομική στήριξη της μελισσοκομίας, η παροχή μελισσοτροφής για τη χειμερινή περίοδο, η δημιουργία μελισσοκομικών πάρκων στις πυρόπληκτες περιοχές.

Στο πλαίσιο του σχεδίου μπαίνουμε στο καλοκαίρι θα έχουμε σύμφωνα με την εκτίμηση που υπάρχει, το πρώτο μελισσοκομικό πάρκο, η προσεκτική μελισσοκομική αξιοποίηση των δασών μας και η επιδότηση στοχευμένων ακτοπλοϊκών μετακινήσεων.

Υπάρχουν όμως και δράσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα, ενθαρρύνονται και υπάρχει μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον όσο για την περιοχή της Αγίας Άννας αλλά και εδώ, στην Αιδηψό, στο Γρεγολίμανο. Το Club Mediterranee σχεδιάζει μια επένδυση επέκτασης ύψους 20.000.000 ευρώ.

Στην κτηνοτροφία, οι αποζημιώσεις καταβλήθηκαν και υλοποιείται μια ανάγκη χρόνων για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, ένα σύγχρονο δημόσιο σφαγείο στη Βόρεια Εύβοια, ο Δήμος Μαντουδίου, Λίμνης, Αγίας Άννας εξασφαλίζει τον κατάλληλο χώρο κι έχει δρομολογηθεί η μελέτη.

Και σε συνεργασία με το Υπουργείο Ναυτιλίας και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, αλλά και το Υπουργείο Ανάπτυξης, προχωράμε ένα μεγάλο πρόγραμμα για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού στη Βόρεια Εύβοια, στο πλαίσιο του σχεδίου Μπένου.

Με λίγα λόγια, αυτό που θέλω να σας πω είναι ότι είναι μια πρωτόγνωρη κατάσταση, μια τεράστια καταστροφή. Δεν είχαμε ξαναβρεθεί μπροστά σε ένα τέτοιο αποτέλεσμα και χρειάστηκε κινητοποίηση όλων.

Μπορεί να υπήρξαν καθυστερήσεις, μπορεί να υπήρξαν αβλεψίες, αλλά υπάρχει προσφορά, μεγάλη προσφορά και διάθεση και είμαι σίγουρος, μέσα από το σχέδιο Μπένου θα καταφέρουμε να ξαναφτιάξουμε τον τόπο μας, σε πολλές περιπτώσεις ακόμα καλύτερο. Σας ευχαριστώ».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Κεδίκογλου και ενημέρωσε τους παριστάμενους για την ολοκλήρωση του πρώτου μέρους της Συνάντησης. Ενημέρωσε τέλος για το πρόγραμμα της επόμενης ημέρας.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΔΙΑΖΩΜΑ»

4η Συνάντηση με τους θεσμούς και τους πολίτες

της Βόρειας Εύβοιας

«Η Βόρεια Εύβοια ξαναγεννιέται και παράγει»

ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

Β' ΜΕΡΟΣ:

«Η Οικοδόμηση της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης –

Ο.Χ.Ε. για την ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας»

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Σήμερα θ' απολαύσετε την κοινή μας προσπάθεια. Θα δείτε όλο το πνευματικό φορτίο όλων μας: των θεσμών της χώρας, το δικό σας, της τοπικής κοινωνίας, των θεσμών της περιοχής.

Ξέρετε ότι από τα πρώτα μου βήματα στην πολιτική, ως νεαρός Δήμαρχος, είχα τη μεγάλη τύχη να ευεργετηθώ από δυο σημαντικούς διανοούμενους της χώρας. Ο ένας ήταν ο Μάνος Χατζιδάκις. Αυτό το θαύμα της Καλαμάτας το ξεκινήσαμε μαζί με τον Γιώργο Κουρουπό, με τον οποίο είμαστε πάνω από 40 χρόνια μαζί, και αποτελεί μια μεγάλη φυσιογνωμία στο χώρο τον καλλιτεχνικό. Και απ' την άλλη μεριά ήταν ο Γρηγόρης Διαμαντόπουλος, ο σημαντικότερος Πολεοδόμος που πέρασε από τη χώρα μας. Είχε μεταπτυχιακό στη Γερμανία, ήταν ένας από τους μεγάλους κατασκευαστές της Αθήνας, με πολλά σημαντικά τοπία της Αθήνας. Ο Γρηγόρης σε ηλικία 19-20 χρόνων, ήταν φοιτητής της Αρχιτεκτονικής, το '41 που έγινε ο πόλεμος και μπήκε στην ΕΠΟΝ. Κι επειδή ήταν και πολύγλωσσος, ήταν και ο υπεύθυνος Εξωτερικών Σχέσεων. Λοιπόν, από το '41 μέχρι το '74, μόνο δυο χρόνια ήταν ελεύθερος, επειδή είχε εμπλακεί με τα οράματα της Αριστεράς της εποχής εκείνης. Μιλάμε για το '65-'67. Εγώ τον γνώρισα μετά τη μεταπολίτευση, που ο Γρηγόρης πια έκανε τα πρώτα του βήματα στην Ελλάδα γιατί διεθνώς ήταν μια πολύ μεγάλη προσωπικότητα και συναντηθήκαμε.

Δηλαδή διεκδίκησα να βρω ανθρώπους ως Δήμαρχος για να μπορέσω να ξεδιπλώσω τα όνειρά μου. Συνήθως, τι παθαίνουν οι πολιτικοί; Εγκλωβίζονται στα πακέτα των χρηματοδοτήσεων, στους νόμους, στις διαδικασίες. Ενώ οι πολιτικοί, πρέπει να ονειρεύονται. Και μετά να προσπαθούν τα όνειρά τους αυτά να τα κάνουν πράξη με ό,τι δυσκολίες και αν υπάρχουν. Από τότε, για μένα αυτό έχει γίνει δόγμα. Πρώτα

ονειρευόμεν και μετά προσπαθούσα να εφαρμόσω τα όνειρά μου. Με τις δυσκολίες τις χρηματοδοτικές, τις διαδικαστικές, τις νομοθετικές. Λοιπόν, αγαπητοί μου φίλοι, αυτό κάνουμε εδώ στη Βόρεια Εύβοια, ακριβώς αυτό. Αυτή την κουβέντα ξέρετε, την έχω κάνει και με τον Πρωθυπουργό.

Δηλαδή, τι κάναμε στη Βόρεια Εύβοια: Ξαπλώσαμε όλοι τα όνειρά μας. Πρώτα οι πολίτες. Δε μπορώ να σας περιγράψω τι υπέροχες προτάσεις πήραμε από τη διαβούλευση. Οι επισκέψεις έχουν περάσει, κοντεύουν τις 20.000 να φανταστείτε που έχουμε. Και έχουμε πάρει περίπου 500 εξαιρετικές προτάσεις από την αρχή του προγράμματος. Τις έχουμε αξιοποιήσει όλες. Ακόμα και αυτές που φαινόταν ότι είναι αδιάφορες ή είναι εκτός θέματος.

Όλες έχουν μια ψυχή όμως, όλες οι προτάσεις, από κάπου προέρχονται. Εγώ ώθησα τους μελετητές να δουλέψουν ακριβώς μ' αυτό τον τρόπο. Όλοι οι μελετητές μας, που είναι σπουδαίοι, δούλεψαν έτσι. Μας παρουσίασαν τη δουλειά τους στην πρώτη φάση με δριμύ ψύχος στην Αγία Άννα, είχε και αυτό την ποιητικότητα του όμως, γιατί ήμαστε όλοι εκεί και τώρα λοιπόν είναι η στιγμή –ακούστε τώρα που βρισκόμαστε, βρισκόμαστε στην πιο ωραία στιγμή του προγράμματος, που πρέπει αυτή τη λεωφόρο των ονείρων, να μπορέσουμε να την περάσουμε στη “στενωπό” των διαδικασιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δε μπόρεσα να ολοκληρώσω τα ΚΕΠ λόγω της σύγκρουσης του πολιτικού συστήματος που με απέβαλλε, ενώ είχα δώσει μια μεγάλη μεταρρύθμιση στη χώρα. Τώρα όμως τα όνειρά μου θα πάρουν εκδίκηση εδώ, στη Βόρεια Εύβοια. Δε μπόρεσα ποτέ να κάνω αυτό το θεσμό για την ολιστική ματιά και παρακολούθηση, την περιβαλλοντική.

Στο σημείο αυτό λοιπόν θα πρέπει να σας παρουσιάσω δυο εξαιρετικούς μελετητές. Δεν είναι απ' αυτά τα μεγάλα, τα βαρύγδουπα ονόματα ξέρετε, αλλά είναι αυτό που λέμε, η ψυχή, είναι το βίωμα, είναι η πνευματικότητα, είναι το όνειρο. Νίκος Δρακωνάκης, Δημήτρης Τσάμης. Ίσως το πιο εκπληκτικό δίδυμο της χώρας. Και να πω εδώ ότι ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, είναι εδώ ο κ. Κουφοπάνος που την εκπροσωπεί, είχε τη χορηγία αυτής της σπουδαίας μελέτης, ο κ. Κουφοπάνος θα μας κάνει έναν χαιρετισμό μετά τις παρουσιάσεις».

Στο σημείο αυτό ο κ. Μπένος κάλεσε στο βήμα την κα Ελισάβετ Πρέζα, Υπεύθυνη Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

B1. «Η αρχιτεκτονική και τα βήματα της ένταξης έργων και δράσεων»

E. ΠΡΕΖΑ:

«Καλημέρα σε όλες και όλους, ευχαριστώ πολύ κ. Μπένο για τα καλά σας λόγια. Θα προσπαθήσω να σας πω τις διαδικασίες μέσω των οποίων τα όνειρα, όπως λέει και ο κ. Μπένος, θα λάβουν σάρκα και οστά από δω και πέρα. Η παρουσίασή μου έχει ως τίτλο “Το εργαλείο των Ο.Χ.Ε. στην ανασυγκρότηση της Βόρειας

Εύβοιας” και θα αναφερθώ και στο θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα κινηθούμε στη συνέχεια να σχεδιάσουμε, αλλά και πως θα βρούμε τους χρηματοδοτικούς πόρους για τα έργα που τελικά θα επιλέξουμε αλλά και θα υλοποιήσουμε.

Στο νέο ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027, να πούμε ότι το πρόγραμμα της χώρας μας, το ΕΣΠΑ για την περίοδο 2021-2027 είναι από τα πρώτα που εγκρίθηκε σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη, και προβλέπεται ειδικός στόχος πολιτικής, ο στόχος πολιτικής 5, “Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες” και εδώ έχουμε δυο ειδικούς στόχους στο πλαίσιο του στόχου αυτής της πολιτικής.

Αναφερόμαστε στις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που λαμβάνουν χώρα σε αστικές περιοχές, αλλά και σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στις αγροτικές περιοχές, με έμφαση σε ορεινές, νησιωτικές και παράκτιες περιοχές. Η δική μας περίπτωση, η περίπτωση της Βόρειας Εύβοιας, του Σχεδίου Ανασυγκρότησης, λαμβάνει χώρα στο δεύτερο ειδικό στόχο, στον 5.2.

Αν σας διαβάσω ακριβώς το τι προβλέπεται να γίνει στο συγκεκριμένο ειδικό στόχο, θα δείτε ότι ακουμπάμε ακριβώς πάνω στα προβλήματα και στις ανάγκες της Βόρειας Εύβοιας.

Επιδιώκεται λοιπόν μέσω του ειδικού στόχου, η βιώσιμη ανάπτυξη και η διασφάλιση ποιοτικών συνθηκών διαβίωσης, με έμφαση στις επενδύσεις, σε υποδομές προσβασιμότητας και συνδεσιμότητας, σε εφαρμογή ολιστικών παρεμβάσεων που προωθούν την κυκλική γαλάζια οικονομία, την ενεργειακή ψηφιακή μετάβαση, την τοπική επιχειρηματικότητα, την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών υποδομών αλλά και την ανάδειξη τους ως τουριστικών προορισμών.

Αυτές ακριβώς οι παρεμβάσεις, θ’ αποτελέσουν και τους βασικούς πυλώνες όπως θα εξηγήσω παρακάτω, του Σχεδίου Ανασυγκρότησης. Το εργαλείο λοιπόν που προβλέπεται στα πλαίσια του στόχου πολιτικής 5 και το οποίο θ’ αξιοποιηθεί όπως έχει πει πολλές φορές και ο κ. Μπένος, είναι το εργαλείο των Ο.Χ.Ε. Μέσω αυτού του εργαλείου λοιπόν ερχόμαστε να εφαρμόσουμε αναπτυξιακές στρατηγικές σε περιοχές που παρουσιάζουν είτε συγκεκριμένα προβλήματα, ή ακόμη και συγκεκριμένες αναπτυξιακές δυνατότητες. Θα έλεγα κι εγώ ότι η περιοχή της Βόρειας Εύβοιας, παρουσιάζει και τα δυο αυτά χαρακτηριστικά.

Τι επιτρέπουν οι Ο.Χ.Ε: Να συνδυάσουμε πόρους από διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το ΕΚΤ, το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, μέσω συνδυασμένων επενδύσεων.

Βασικός στόχος, είναι να υπάρχει συνέργεια και συμπληρωματικότητα των έργων, των δράσεων και των χρηματοδοτικών εργαλείων. Άλλο βασικό χαρακτηριστικό, είναι ότι σχεδιάζονται με την bottom up προσέγγιση, δηλαδή ο σχεδιασμός γίνεται εκ των κάτω. Προβλέπεται η σύσταση εταιρικής σχέσης από το

σχεδιασμό, την υποβολή, την υλοποίηση των συγκεκριμένων αυτών προγραμμάτων, η εταιρική σχέση η οποία αποτελείται από φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της κοινωνίας των πολιτών, επιχειρηματιών κτλ. Βασικό στοιχείο της Ο.Χ.Ε, δηλαδή της Ολοκληρωμένης Εδαφικής Επένδυσης, είναι η γεωγραφική περιοχή. Στην περίπτωση μας είναι η περιοχή της πυρόπληκτης Βόρειας Εύβοιας, των δυο Δήμων. Επίσης είναι η Ολοκληρωμένη Αναπτυξιακή Στρατηγική, η ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού - έχει ήδη γίνει το συγκεκριμένο βήμα, και έχει προκύψει από τ' αποτελέσματα των μελετών που έχουν εκπονηθεί και εκπονούνται στα πλαίσια του Σχεδίου Ανασυγκρότησης.

Η υφιστάμενη ουσιαστικά κατάσταση έχει αποτυπωθεί με την α' φάση παράδοσης αυτών των μελετών και έχουν καταγραφεί όλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, αδυναμίες και ανάγκες στη συγκεκριμένη περιοχή.

Το τρίτο στοιχείο μιας Ολοκληρωμένης Εδαφικής Επένδυσης, είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση αυτών των αναπτυξιακών αναγκών που έχουν εντοπισθεί κατά το στάδιο της υφιστάμενης ανάλυσης, αλλά και οι προτάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των σχεδίων.

Στο τέταρτο στάδιο που είναι και το πιο σημαντικό, είναι η εκπόνηση του Σχεδίου Δράσης το οποίο θα περιλαμβάνει τα έργα και τις δράσεις που έρχονται να ικανοποιήσουν το όραμα της στρατηγικής μας, τους ιδιαίτερους αναπτυξιακούς στόχους και αυτό γίνεται μέσα από τους πόρους των Ευρωπαϊκών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με ενδεικτικούς προϋπολογισμούς, συγκεκριμένους Τελικούς Δικαιούχους αλλά και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Όπως θα εξηγήσει και ο κ. Τσάμης στη συνέχεια, ήδη έχουμε συγκεντρώσει όλες τις προτεινόμενες δράσεις, έργα που έχουν προκύψει από τις επιμέρους μελέτες, όπως αυτές ολοκληρώθηκαν στην α' φάση. Στα συγκεκριμένα έργα προστίθενται τα έργα και οι προτάσεις των φορέων από την αρχή της διαβούλευσης μέχρι και σήμερα, είτε προτάσεις που κατατέθηκαν σε έγγραφη μορφή, είτε μέσω της πλατφόρμας "Εύβοια Μετά" που θα δούμε στη συνέχεια.

Γ' αυτά λοιπόν τα έργα, προσπαθούμε να εντοπίσουμε τους δικαιούχους τους, αλλά και τις αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης. Τέλος, βασικό στοιχείο, είναι η σαφής περιγραφή του μοντέλου της διακυβέρνησης, το πώς δηλαδή όλο αυτό το οικοδόμημα που έχουμε στήσει θα υλοποιηθεί στην πορεία, από ποιους φορείς και με ποιους.

Πλέον, όπως είπε και ο κ. Μπένος, τα όνειρα πρέπει να μπουν στο στενό πλαίσιο του θεσμικού πλαισίου που διέπει το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών.

Βασικό στοιχείο είναι ο Κανονισμός Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την περίοδο 2021-2027, όπου προβλέπονται ξεχωριστά κεφάλαια για τη χωρική ανάπτυξη και την Ο.Χ.Ε., το πρόγραμμα ΕΣΠΑ της χώρας μας για την περίοδο 2021-2027 και ο πρόσφατα ψηφισμένος νόμος για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, του ΕΣΠΑ δηλαδή, της περιόδου 2021-2027.

Μέσα λοιπόν σε όλα αυτά τα κείμενα, προβλέπονται συγκεκριμένες διαδικασίες που θα πρέπει ν' ακολουθηθούν πλέον, για τη συγκρότηση της Ο.Χ.Ε.

Ποιοι συμμετέχουν τώρα: Η Εθνική Αρχή Συντονισμού είναι η αρχή σε κεντρικό επίπεδο, που είναι αρμόδια για τα θέματα Ο.Χ.Ε. αλλά και το συντονισμό όλων αυτών των δράσεων, οι Διαχειριστικές Αρχές που έχουν την ευθύνη για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση των Ο.Χ.Ε. και φυσικά οι Τοπικές Αρχές και οι φορείς σε τοπικό επίπεδο.

Όπως ανέφερα προηγουμένως, αρχές Μαρτίου κατατέθηκε η α' φάση των μελετών με την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης για κάθε έναν από τους τομείς που διαπραγματευόταν η κάθε μελέτη, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις πρώτες δράσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων όπως εντοπίστηκαν.

Βάσει λοιπόν αυτών των στοιχείων και επειδή στόχος της ομάδας σχεδιασμού είναι να υπάρχει και ισόρροπη ανάπτυξη σε όλη το Βόρεια Εύβοια και στους δυο Δήμους, προσπαθήσαμε ν' αποτυπώσουμε όλα αυτά τα χαρακτηριστικά σε χάρτες, για να υπάρχει καλύτερη έτσι απεικόνιση και των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών αλλά και των προβλημάτων.

Βασικό στοιχείο όπως προανέφερα, είναι η συνεχής διαβούλευση με την τοπική κοινωνία που συνεχίζεται πλέον με πιο εντατικούς ρυθμούς και βάσει του θεσμικού πλαισίου, βάσει του οποίου προβλέπεται η συγκρότηση ομάδας σχεδιασμού σε επίπεδο Περιφέρειας. Συνεχίζονται επιτόπιες συζητήσεις και επαφές, όπως επίσης συνεχίζουμε να λαμβάνουμε υπ' όψιν και τα σχόλια που υποβάλλονται στην πλατφόρμα της διαβούλευσης "Εύβοια Μετά".

Λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα αυτά, αποτελέσματα μελετών, προτάσεις φορέων, πολιτών κτλ., προσδιορίσαμε το όραμα του προγράμματος της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, μ' έναν τίτλο: "Δάσος και άνθρωποι". Το Νέο Δάσος, αυτό ήταν, να πω και ουσιαστικά ο στόχος του κ. Μπένου και το όνειρο από την πρώτη στιγμή που ξεκίνησε η όλη αυτή διαδικασία, το επαναλαμβάνω, το έχετε ακούσει πολλές φορές αλλά είναι σημαντικό, το Νέο Δάσος θέλουμε να πάλλεται από ζωή, ν' αναγεννηθεί, να υιοθετηθεί από την τοπική κοινωνία με πρωταγωνιστές της Αναγέννησης τις δυο εμβληματικές κοινότητες, των ρητινοσυλλεκτών και των μελισσοκόμων. Το Νέο Δάσος ν' αποτελέσει τον πρωταγωνιστή της διπλής μετάβασης, πράσινης και ψηφιακής και να είναι ορόσημο καινοτομίας στο χρήσιμο πεδίο της ανθεκτικότητας και στις μελλοντικές απειλές. Θέλουμε να κυριαρχεί η οικολογική διάσταση χωρίς να παραμελήσουμε την οικονομία του δάσους, ένα από τα σημαντικά στοιχεία του προγράμματός μας, με τρόπο ευφυή, μετρημένο, που να δίνει τον τόνο και την έμπνευση σε όλους τους θεσμικούς πυλώνες της ανασυγκρότησης.

Ποιοι είναι αυτοί: Αγροδιατροφή, τουρισμός, υποδομές, κοινωνικές δομές. Πώς θα επιτύχουμε τώρα μ' αυτό, όπως έχει προκύψει. Κοιτάζτε τώρα πώς συνδυάζονται οι στόχοι της πολιτικής συνοχής, του ΕΣΠΑ δηλαδή, με τους πυλώνες που έχουμε επιλέξει για να υπηρετήσουν το όραμα αυτό.

- Ο πρώτος αναπτυξιακός πυλώνας, αναφέρεται στην προστασία, αποκατάσταση, διατήρηση και ανάδειξη των πόρων του φυσικού οικοσυστήματος. Μιλάμε για το δάσος, κλιματική αλλαγή, προστασία οικοσυστήματος, ενεργειακή απόδοση κτλ.
- Ο δεύτερος αναπτυξιακός πυλώνας αναφέρεται στη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και της επιχειρηματικότητας μέσα από την ενίσχυση των υφισταμένων δραστηριοτήτων, παράλληλα με τη διεύρυνση και διαφοροποίηση του παραγωγικού προτύπου στη βάση ενσωμάτωσης καινοτόμων εργαλείων και αύξηση της εξωστρέφειας.
- Ο τρίτος αναπτυξιακός πυλώνας, αναφέρεται στη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών και αναφερόμαστε στην ενίσχυση της χωρικής συνοχής με την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών για την αναβάθμιση των οικιστικών συγκεντρώσεων και της υπαίθρου.
- Ο τέταρτος αναπτυξιακός πυλώνας του σχεδίου, αναφέρεται στην προώθηση της νέας ταυτότητας της Βόρειας Εύβοιας μέσω διατήρησης, ανάδειξης προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάπτυξης του τοπικού, πνευματικού και καλλιτεχνικού κεφαλαίου με καινοτόμες προσεγγίσεις σε σύνδεση με τη στήριξη της τοπικής οικονομίας του τουρισμού.
- Ο πέμπτος πυλώνας, πολύ σημαντικός, αναφέρεται στο ανθρώπινο δυναμικό. Ερχόμαστε λοιπόν εδώ και ορίζουμε ως επιμέρους στόχο τη διασφάλιση σύγχρονων ποιοτικών και προσιτών κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών για όλους, με έμφαση στην άρση της περιφερικότητας της περιοχής και της απομόνωσης.

Κάτω λοιπόν από αυτούς τους 5 αναπτυξιακούς στόχους, έτσι όπως τους έχουμε προσδιορίσει, ερχόμαστε και βλέπουμε ποια από τα έργα που ήδη έχουμε στον κατάλόγό μας και θα σας μιλήσει ο κ. Τσάμης στη συνέχεια, το πώς τα προτεραιοποιούμε, ερχόμαστε να δούμε ποια είναι αυτά που θα υπηρετήσουν το σκοπό και το στόχο κάθε αναπτυξιακού πυλώνα.

Όπως προανέφερα, για κάθε έναν από τους αναπτυξιακούς πυλώνες που σας παρουσίασα προηγουμένως, έχουν ληφθεί και έχουν αποτελέσει εισροές τα δεδομένα όπως προέκυψαν από τις επιμέρους μελέτες που έχουν εκπονηθεί. Στον πίνακα βλέπετε, στον πρώτο αναπτυξιακό πυλώνα για παράδειγμα ποιες μελέτες έχουμε λάβει υπ' όψιν».

Στη συνέχεια η κα Πρέζα αναφέρθηκε στα βήματα οικοδόμησης της Ο.Χ.Ε. Βόρειας Εύβοιας και στην εξασφάλιση χρηματοδότησής, λέγοντας τα εξής:

«Ποια είναι τα βήματα οικοδόμησης της ΟΧΕ της Βόρειας Εύβοιας: Το πρώτο, η σύσταση ομάδας διοίκησης όπως προανέφερα, σε επίπεδο Περιφέρειας, για το σχεδιασμό της στρατηγικής, η διαβούλευση, η συγκρότηση της εταιρικής σχέσης, η συγκρότηση του μηχανισμού διακυβέρνησης, η έγκριση των τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 αλλά και του ΠΕΠ της Στερεάς Ελλάδας, το οποίο θ' αποτελέσει τη βάση για το σχεδιασμό της ΟΧΕ.

Μετά την έγκριση έχουμε την έκδοση της πρόσκλησης προς τον στρατηγικό φορέα υποβολής της πρότασης, στη συγκεκριμένη περίπτωση έχει αποφασισθεί η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας να υποβάλλει προς τη Διαχειριστική Αρχή το τελικό σχέδιο προς έγκριση και μετά την κατάθεσή του, γίνεται η αξιολόγηση από τη Διαχειριστική Αρχή και ξεκινά η υλοποίηση της Ο.Χ.Ε.

Όλα αυτά τα έργα που τελικά θα επιλεγούν για να υπηρετήσουν, όπως αναφέρθηκε, και το όραμά μας αλλά και τους πυλώνες, θα πρέπει να έχουν συγκεκριμένο χρηματοδοτικό πρόγραμμα πέρα από τον Τελικό Δικαιούχο. Ποιες είναι οι δυναμικές πηγές χρηματοδότησης για κάθε ένα από αυτά τα έργα:

Το ΠΕΠ της Στερεάς Ελλάδας της περιόδου 2021-2027 είναι ο βασικός χρηματοδοτικός μηχανισμός για τα έργα μας, τ' αντίστοιχα τομεακά προγράμματα όπως θα εγκριθούν σε λίγες μέρες, στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2021-2027, ανάλογα με τις δράσεις που θα επιλέξουμε θα το κουμπώσουμε με το αντίστοιχο τομεακό πρόγραμμα, το Ταμείο Ανάκαμψης φυσικά, το Πράσινο Ταμείο στο οποίο ήδη έχουμε εντάξει αρκετές προτάσεις, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της περιόδου 2021-2027, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων δηλαδή, απλά έχει αλλάξει ονομασία, το πρόγραμμα "Αντώνης Τρίτσης" και το πρόγραμμα "Φιλόδημος", προγράμματα του Υπουργείου Εσωτερικών, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και τέλος ιδιωτικοί πόροι που θ' αναζητούν προκειμένου να χρηματοδοτήσουν δράσεις κυρίως στον τομέα της επιχειρηματικότητας. Στη συνέχεια ο κ. Τσάμης θα σας πει τη δουλειά που έχουμε κάνει όσον αφορά τη επιλογή των έργων».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε την κα Πρέζα και στη συνέχεια παρουσίασε τον συνομιλητή του στο πάνελ, τον κ. Γιάννη Παπαδόπουλο, Καθηγητή Δασολογίας και Πρόεδρο του Τμήματος Δασολογίας, Επιστημών Εύλου & Σχεδιασμού στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

«Δηλαδή είναι ειδικός ο Γιάννης στην οικονομία του δάσους. Είναι ένα πολύ νεωτερικό Πανεπιστήμιο, η οικονομία του δάσους και είναι αυτό που λείπει από τη συνολική διαχείριση του δάσους και των μνημείων όπως ξέρετε, είναι η περίφημη θεωρία "της τριπλής αειφορίας".

Τριπλή αειφορία σημαίνει ότι δεν αρκούμεθα για τα μνημεία του πολιτισμού σε ωραίες αναστηλώσεις ή για τα μνημεία της φύσης σε ωραίες παρεμβάσεις, γιατί αυτές θα χαθούν αν δεν έχουν την υποστήριξη της κοινωνίας, κυρίως της τοπικής κοινωνίας, που είναι η αειφορία η κοινωνική, ή η κοινωνικοποίηση αν θέλετε, που μ' αρέσει εμένα να λέω. Αλλά και αυτά τα δύο πάλι θα χαθούν αν δεν έχουμε πόρους. Τους πόρους λοιπόν με τα μνημεία, αυτό είναι το μυστικό που δεν έχει καταλάβει η χώρα μας και αυτό κάνει το "ΔΙΑΖΩΜΑ" είναι να αναδειξει τους πόρους που υπάρχουν στα σπλάχνα των μνημείων.

Ο κ. Βασίλης Λαμπρινουδάκης το ξέρει πολύ καλά αυτό. Ο κ. Λαμπρινουδάκης και ο κ. Θέμελης, που είναι δυο σπουδαίοι Καθηγητές` ο κ. Λαμπρινουδάκης είναι ο Ταμίας, είναι ο άνθρωπος της Επιδάουρου, 45 χρόνια στην Επίδαυρο και ο Πέτρος Θέμελης μας λείπει γιατί έχει ανασκαφές στη Μεσσήνη, που έχει κάνει το θαύμα της Μεσσήνης και είναι ο Αντιπρόεδρος. Οι ίδιοι έχουν δείξει με τη ζωή τους εδώ και δεκαετίες τους πόρους που μπορεί να δώσουν τα μνημεία και οι οποίοι πόροι μπορούν να κατανεμηθούν μ' έναν θαυμαστό τρόπο και στην εθνική οικονομία και στην τοπική οικονομία. Αλλά προσέξτε, ένα μέρος να επιστρέφουν στα ίδια τα μνημεία για να επιτυγχάνουν το τρίτο σκέλος της αειφορίας, την οικονομική βιωσιμότητα, που υποστηρίζει τα προηγούμενα δύο. Το αντίστοιχο θα κάνουμε στο δάσος με τον Γιάννη Παπαδόπουλο».

Στο σημείο αυτό ο κ. Παπαδόπουλος θέλησε να πει τα εξής:

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

«Θα μου επιτρέψεις να πω κι εγώ μια καλημέρα σε όλους και όλες, χαίρομαι που βρίσκομαι ξανά στο χώρο αυτόν. Είναι η ιδιαίτερη πατρίδα μου η Εύβοια, η Ιστιαία. Από εδώ κατάγομαι και πραγματικά και εγώ και πολλοί συνάδελφοι από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας θέλουμε να βοηθήσουμε σε όλο αυτό το έργο της ανασυγκρότησης και χαιρόμαστε πάρα πολύ γι' αυτό. Και φυσικά να πω ότι εγώ τουλάχιστον είμαι πεπεισμένος 100%, ότι και ο πλέον δύσπιστος αν παρακολουθήσει όλη αυτή τη δουλειά, έστω και όχι σε πλήρες βάθος, νομίζω ότι μπορεί να πεισθεί ότι γίνεται ένα πρωτοποριακό έργο, το οποίο θα βγάλει από την απομόνωση τη Βόρεια Εύβοια, θα επανορθώσει πολλές από τις στρεβλώσεις που υπήρχαν όλα αυτά τα χρόνια και η Βόρεια Εύβοια θα μπορεί να βλέπει και ν' ατενίζει το μέλλον με πολύ μεγαλύτερη αισιοδοξία».

Ο κ. Μπένος αναφέρθηκε στο σημείο αυτό στο χρονοδιάγραμμα του Προγράμματος λέγοντας τα εξής:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Ξέρετε, εγώ επιδιώκω τη σκυτάλη να πάρουν οι άνθρωποι εδώ. Το ξέρουν ο Αντιπεριφερειάρχης και ο Δήμαρχος, και πρέπει να κάνουμε μια δυνατή ομάδα δίπλα στους θεσμούς για να μπορέσουμε αυτό που θα προετοιμάσουμε τώρα, να υλοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Σας υποσχέθηκα όμως ένα παραμυθάκι, ακούστε το: Τι μας είπε η Ελισάβετ, θα σας το πω εγώ με απλά λόγια και θα το πει μετά και ο κ. Λέμας, ο Προϊστάμενος της Διαχειριστικής Αρχής. Οι μελέτες μας, θα τελειώσουν το Σεπτέμβρη. Συγκεκριμένα, 1^η Σεπτέμβρη θα παραδοθούν και θ' αρχίσει μια διαβούλευση που θα κρατήσει το Σεπτέμβριο ολόκληρο με τις Επιτροπές Παραλαβής για να πάρουν οι μελέτες την τελική τους μορφή. Μάλιστα φιλοδοξούμε να κάνουμε και μια ειδική έκδοση για το έργο μας. Γι' αυτό το σκοπό έχουμε κάνει και μια σύμβαση με μια σπουδαία κειμενογράφο, την κα Κατερίνα Σέρβη, για να βγει ένα πόνημα πολύ ωραίο από όλη αυτή την κοινή μας δουλειά που θα είναι πρωτοποριακή σε παγκόσμιο επίπεδο.

Όπως η Καλαμάτα απετέλεσε παγκόσμιο viral, να ξέρετε το ίδιο φιλοδοξώ και για τη Βόρεια Εύβοια. Εξ ου λοιπόν και το πρώτο ολιστικό πρόγραμμα που έγινε, το οποίο –βλέπω τον Κωνσταντίνο Ζέκκο, που από τότε ήμαστε μαζί- ήταν τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα. Και μάλιστα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε ήταν ένας εξαιρετικός Γενικός Διευθυντής, της REGIO της λεγόμενης, της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Ανάπτυξης, ένας Ιταλός, ο Γκαουντέντσι, που εμένα με αγάπησε τόσο πολύ που ιστορικά έγινε η πρώτη Επιτροπή Παρακολούθησης της Ευρώπης με τους σεισμούς. Και μου έβαλαν και δείκτες αξιολόγησης για το πώς προωθούνται τα βήματα των σεισμών. Το ίδιο θα κάνουμε κι εδώ.

Οι μελέτες μας λοιπόν θα τελειώσουν το Σεπτέμβρη. Για να ξεκινήσουν όλα αυτά που σας είπε η Ελισάβετ Πρέζα, πρέπει να προηγηθεί κάτι. Η έγκριση των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Ο νόμος για το ΕΣΠΑ 2021, γιατί κάθε προγραμματική περίοδος περνάει από το ελληνικό Κοινοβούλιο,

ψηφίστηκε το Μάρτιο και συνέπεσε με την α' φάση των μελετών. Εδώ έχουμε μια καθυστέρηση περίπου 6 μηνών. Τα Τομεακά Προγράμματα και τα Περιφερειακά 13, όσες και οι Περιφέρειες της χώρας. Προηγούνται τα Τομεακά, ακολουθούν τα Περιφερειακά.

Εμείς τα ετοιμάζουμε για να είμαστε στην πρώτη γραμμή, στην αφετηρία όταν δοθεί η εκκίνηση της υλοποίησης. Δεν περιμένουμε τότε, τα ετοιμάζουμε τώρα. Αυτή λοιπόν η πυροκρότηση, θα γίνει Οκτώβρη, Νοέμβρη.

Είχαμε μια διαβούλευση γιατί έχουμε το περίφημο *Steering Committee*, την Εκτελεστική Επιτροπή, που συμμετέχει ο κ. Σκάλκος, που είναι ο Γενικός Γραμματέας του ΕΣΠΑ και οι συνεργάτες του, ο κ. Ζερβός, ο Ειδικός Γραμματέας για το ΕΤΠΑ και η κα Νίκη Δανδόλου για το Κοινωνικό Ταμείο, οι οποίοι μας παρακολουθούν, ελπίζω κάποια στιγμή, είναι στις Βρυξέλλες ο κ. Σκάλκος, να μπορέσει να παρέμβει.

Από τότε ξεκινούν οι διεργασίες που σας περιέγραψε η Ελισάβετ. Εγώ να σας πω πολύ απλά, προβλέπεται μια Επιτροπή η οποία θα παρακολουθεί το πρόγραμμα. Προβλέπεται αυτή η εταιρική σχέση όπως λέγεται. Θα συμμετέχει και το "ΔΙΑΖΩΜΑ" σ' αυτή την Επιτροπή και θα κάνει μια προκήρυξη η Διαχειριστική Αρχή, μια πρόσκληση προς το φορέα του Προγράμματος που είναι η Περιφέρεια, για να γίνει κατάθεση προτάσεων.

Αν ανοίξει αυτή η πρόσκληση το Νοέμβρη, Δεκέμβρη – ενώ θα ήθελε η Περιφέρεια τουλάχιστον δυο χρόνια να την υποβάλλει -, εμείς θα την έχουμε έτοιμη. Και αφού την υποβάλλουμε αμέσως και μας την εγκρίνει η Διαχειριστική Αρχή, και θ' αρχίσει να υλοποιείται το πρόγραμμα. Θ' αρχίσουν δηλαδή να βγαίνουν οι πρώτες προσκλήσεις για τα έργα και τις δράσεις του Προγράμματος. Προσέξτε όμως, ούτε και αυτό το περιμένουμε να γίνει ας πούμε το Μάρτιο του '23. Υποθετικά είναι αυτά που σας λέω τώρα, με τα σημερινά δεδομένα. Αυτό μπορεί να μετακινηθεί, δεν εξαρτάται από εμάς.

Ό,τι εξαρτάται από μας, δεν έχουμε χάσει ούτε μέρα. Δηλαδή η παραγωγή των μελετών. Εμείς όμως τι κάναμε: Δεν περιμέναμε παρά αυτές τις ταχύτατες διαδικασίες, δεν επαναπαυθήκαμε να πούμε ότι θα περιμένουμε την έγκριση και όλες αυτές τις διαδικασίες για ν' αρχίσουμε τα έργα να τα προτείνουμε από το '23 και μετά.

Ό,τι ήταν ώριμο και ό,τι δεν υπαγόταν χρηματοδοτικά στο 2021-2027 αλλά στα άλλα Ταμεία που μας έδειξε η Ελισάβετ –τα είδατε τα Ταμεία, το *Recovery*, το Ταμείο Ανάκαμψης, το Πράσινο Ταμείο που έχει πάρει πάρα πολλές ωραίες δραστηριότητες, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων που τώρα λέγεται ΕΠΑ, Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, έτσι ονομάζεται τώρα, προσπαθεί να μιμηθεί επιτέλους και τον πολιτισμό των έργων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και ιδιωτικοί πόροι. Έχουμε πάρα πολλές χορηγίες για τα έργα αυτά.

Θα πω ένα παράδειγμα: Δυο οικογένειες, η οικογένεια Βαρδινογιάννη και η οικογένεια Μαρτίνου, θα χρηματοδοτήσουν τη μελέτη και την υλοποίηση της Ευαγγελίστριας, αυτής της σπουδαίας εκκλησίας στην Κοκκινομηλιά. Ή θα σας πω ένα άλλο παράδειγμα: Ένα δυναμικό πρόγραμμα μεταρρυθμιστικό, το

πρόγραμμα “Πολίτης”, που είναι για την ολοκλήρωση των ΚΕΠ, τα Κέντρα Χωροταξίας και Περιβάλλοντος και τον Αναπτυξιακό Οργανισμό, τον χρηματοδοτεί παρακαλώ η ΚΕΔΕ, η Κεντρική Ένωση Δήμων με προγραμματική σύμβαση έως 700.000. Για την υλοποίηση των κτιρίων ο κ. Πέτσας, ο Αναπληρωτής Υπουργός, θα δώσει 1 εκατομμύριο από το πρόγραμμα “Αντώνης Τρίτσης”. Σκεφτείτε λοιπόν ότι από τα προγράμματα πλην του 2021-2027 που θα είναι το δεύτερο κύμα των χρηματοδοτήσεων, έχουμε ήδη εντάξει, 50 έργα και δράσεις, θα τα δείτε αναλυτικά αργότερα, εκ των οποίων τα 20 έχουν ήδη ξεκινήσει, δουλεύουν τώρα, αυτή τη στιγμή που μιλάμε».

Το λόγο αμέσως μετά πήρε ο κ. Δημήτρης Τσαμης, μελετητής του έργου παροχής τεχνικών υπηρεσιών του προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας και νόμιμος εκπρόσωπος της Εταιρείας «ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Ο.Ε».

Δ. ΤΣΑΜΗΣ:

«Καλημέρα κι από μένα σε όλες και όλους. Πριν αρχίσω την παρουσία της άλωσης των τεχνοκρατών που είπατε πιο πριν εύστοχα κ. Μπένο, ν’ αναφέρω ότι είναι διπλή τιμή για μας, αφ’ ενός μεν, γιατί μας εμπιστεύεται για άλλη μια φορά ο κ. Μπένος και το “ΔΙΑΖΩΜΑ” σε μια ακόμα από τις δουλειές τις οποίες με πολύ κόπο, πολύ μεράκι και αποτέλεσμα διαχειρίζεται και αφ’ ετέρου, γιατί έχουμε να κάνουμε με μια περιοχή που είναι πατρίδα όλων, έγινε πατρίδα όλων μετά τα φαινόμενα της περσινής χρονιάς και σαφώς αποτελεί μια τεράστια πρόκληση.

Πρόκληση γιατί είναι από τις λίγες περιπτώσεις όπως ανέφερε και ο κ. Μπένος, όπου μια συμμετοχική διαδικασία ανάμεσα και στην τοπική κοινωνία από τη μια και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση από την άλλη και στους μελετητές – ερευνητές με λαμπρό ακαδημαϊκό παρόν και μέλλον αλλά και με την προσπάθεια όλων μαζί, προσπαθούμε να έχουμε ένα λειτουργικό αποτέλεσμα, όσο πιο σύντομα γίνεται.

Θα προσπαθήσω ν’ αποφύγω τις ζύλινες λέξεις, τις τεχνοκρατικές και πολύ σύντομα να σας παρουσιάσω τη φάση στην οποία βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή.

Η διαφάνεια που έχουμε μπροστά μας αναφέρει πολύ συνοπτικά το τι έχει γίνει από άποψη καθαρά τεχνοκρατική με την καταγραφή, την προτεραιοποίηση των προτάσεων, την επικαιροποίηση αυτών σε συνδυασμό με τις πληροφορίες που έρχονται καθημερινά και βέβαια, ενέργειες που παράλληλα γίνονται που αφορούν είτε στην ομογενοποίηση αυτών των προτάσεων, πολλές προτάσεις με ίδια στόχευση γίνονται μία.

Οριοθετούμε τη στρατηγική σιγά-σιγά για να μπορέσουμε να συναντήσουμε αυτό τον υπέροχο κόσμο του ΕΣΠΑ που λίγο πιο πριν παρουσίασε η κα Πρέζα, αλλά και στη συνέχεια θ’ αναλύσει ο κ. Λέμας, προσδιορίζουμε αναπτυξιακούς στόχους και προσπαθούμε όλο αυτό το μίγμα, όλο αυτό το πλαίσιο να μπορέσει να λειτουργήσει αποτελεσματικά, γιατί πιστέψτε με, είναι διαρκής και πολυεπίπεδη η προσπάθεια.

Ποια είναι η διαδικασία που ακολουθούμε όμως για να κάνουμε μια τέτοια δουλειά: Όπως είπε και ο κ. Μπένος πιο πριν, υπάρχουν πάρα πολλές προτάσεις, και για δράσεις και για έργα που έχουν συλλεγεί όλο αυτό το διάστημα, έχουν μελετηθεί από τους μελετητές, είναι μια εξαιρετική δουλειά, την οποία εμείς αναλαμβάνουμε σ' αυτή τη φάση, να κάνουμε δυο βασικές δουλειές που αφορούν, η μια στην ομογενοποίηση συνδυάζοντας τις προτάσεις και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των μελετητών, αλλά και της κοινωνίας και η άλλη, να αποδώσουμε το επίπεδο ωριμότητας.

Η λέξη “απόδοση” στο επίπεδο ωριμότητας, έχει να κάνει ακριβώς με το πώς κάθε μία από τις προτάσεις δράσεων και έργων, θα συναντήσει αυτό που λέμε, τη χρηματοδότηση. Γιατί, δεν είναι τόσο εύκολο να βρεθούν χρηματοδοτήσεις για τα έργα τα οποία δεν είναι ώριμα.

Η προσπάθεια αυτή λοιπόν αποδίδεται πολύ συνοπτικά σ' αυτό το διάγραμμα που βλέπουμε, είναι 4 οι κατηγορίες προτάσεων, είτε δράσεις είτε έργα, υπάρχει το επίπεδο 1^A, είναι τα έργα και οι δράσεις που έχουν ξεκινήσει ήδη, υλοποιούνται δηλαδή τώρα που μιλάμε, υπάρχει το επίπεδο 01 που αφορά δράσεις και έργα που αναμένουμε να ενταχθούν μέσα στο 2022, μέχρι το τέλος του, το επίπεδο 02 αφορά τις περιπτώσεις για το 2023 και το 03 το 2023 και μετά.

Για να έχετε μια συνοπτική εικόνα του τι ακριβώς επίπεδο ωριμότητας υπάρχει ανά αναπτυξιακό πυλώνα, σε αυτή τη φάση έχουν προτεραιοποιηθεί 174 προτάσεις. Για να δώσω μια εικόνα του τι σημαίνει 174 προτάσεις, είναι ότι το τελευταίο διάστημα, μπαίνουν και βγαίνουν διαφόρων στοχεύσεων και ειδών προτάσεις για δράσεις και έργα, οι οποίες προτεραιοποιούνται ανάλογα, με βάση όπως είπα και πιο πριν και το επίπεδο ωριμότητάς τους, και βέβαια αρχίζουν και κουμπώνουν σε κάθε έναν από τους αναπτυξιακούς πυλώνες που λίγο πιο πριν σας παρουσίασε η κα Πρέζα. Για παράδειγμα ο αναπτυξιακός πυλώνας 3 που αφορά στις υποδομές, συγκεντρώνει 53 προτάσεις. Από αυτές, στο επίπεδο 1A είναι 19, στο πρώτο επίπεδο είναι οι 8, 6 προτάσεις αναμένουμε να ενταχθούν μέσα στο 2023 και οι υπόλοιπες 20 μετά το 2023. Θα μπορούσε κανείς πολύ σύντομα να δει ότι στον 1^ο αναπτυξιακό πυλώνα, έχουμε συνολικά 23 προτάσεις, από τις οποίες μάλιστα οι 7 είναι φωτοδότες.

Ως προς το επίπεδο ωριμότητας, οι πρώτες 13 αφορούν το επίπεδο ωριμότητας 1A και μάλιστα οι 7 από αυτές έχουν και προσδιορισμένο προϋπολογισμό, που σημαίνει ότι έχουν βρει το χρηματοδότη τους. Πέντε έργα επιπέδου ωριμότητας 1, το ένα έχει έναν προϋπολογισμό 60.000 ευρώ, τρία έργα 2^ο επίπεδο ωριμότητας και δύο 3^ο επίπεδο ωριμότητας.

Για κάθε ένα από τα έργα του πρώτου αναπτυξιακού πυλώνα υπάρχει γεωαναφορά, για παράδειγμα το Μουσείο Απολιθωμένων Θηλαστικών της Κερασιάς, είναι στο σημείο που έχει τη γαλάζια κουκίδα, η πράσινη κουκίδα είναι η αποκατάσταση υποδομών σε χώρους δασικής αναφυχής, το πρασίνισμα η αισθητική αναβάθμιση των ακτών είναι στην αντίστοιχη θέση για παράδειγμα στην περιοχή της παραλίας Αγίας Άννας,

η κατασκευή έργων αντιδιαβρωτικής και αντιπλημμυρικής προστασίας για χείμαρρους είναι ουσιαστικά στο χείμαρρο της Κρύας Βρύσης, εκεί που φαίνεται στο χάρτη.

Πολλές προτάσεις δεν έχουν γεωαναφορά, καθώς αφορούν όλη την περιοχή και μπορεί να πει κανείς ότι αυτές είναι η μελέτη της δασικής αναφυχής και ανάδειξης φυσικών πόρων, η μελέτη ανάδειξης ορεινών περιπατητικών διαδρομών και ούτω καθ' εξής.

Με τον ίδιο τρόπο, στο 2^ο αναπτυξιακό πυλώνα, θα δει κανείς ότι συγκεντρώνονται 31 προτάσεις, από τις οποίες οι 13 είναι φωτοδότες. 14 έργα έχουν επίπεδο ωριμότητας 1Α και μάλιστα τα 7 έχουν προϋπολογισμό 27 εκατομμύρια, εδώ υπάρχει μια διευκρίνιση στην οποία πρέπει κανείς να σταθεί λίγο παραπάνω. Τα 26 εκατομμύρια αφορούν μια πρόσκληση του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΠΑνΕΚ, είναι αυτό που ανέφερε πολύ παραστατικά ο κ. Μπένος πριν, ότι είναι δράσεις που τρέχουν ήδη.

Τα 26 εκατομμύρια λοιπόν αφορούν τρεις περιοχές της χώρας που ενισχύουν τις επιχειρήσεις με συγκεκριμένα κεφάλαια, με συγκεκριμένα κριτήρια, φαίνεται δηλαδή πώς η δουλειά που έχει γίνει όλο αυτό το διάστημα έχει αποδώσει, η δουλειά η θεσμική αλλά και η τεχνοκρατική. 0 έργα έχουν επίπεδο ωριμότητας 1, δεν περιμένουμε δηλαδή άλλα έργα να ενταχθούν μέσα στο 2022, αντίθετα στο 2023 είναι 7 και μετά το 2023, είναι 10.

Θέλω να πω για άλλη μια φορά, ότι αυτή η εικόνα είναι δυναμική, που όσο εξελίσσεται η δουλειά, γίνεται πιο συγκεκριμένη παίρνει ημερομηνίες έναρξης, ημερομηνίες λήξης, αποκτά δηλαδή χρονοδιάγραμμα και βέβαια προφανώς και χρηματοδοτική πηγή.

Η γεωαναφορά λοιπόν για τα έργα του 2^{ου} αναπτυξιακού πυλώνα, μας δείχνει σε όλη την περιοχή, ενδεικτικά πού αναμένουμε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, πώς σκεφτόμαστε την ενεργειακή αυτάρκεια ομάδων πληθυσμού μέσα από συλλογικά σχήματα, οι ενεργειακές κοινότητες που θα έχει κάνει αναφορά ήδη ο κ. Μπένος, το σφαγείο για παράδειγμα στην περιοχή Παπάδες και κάτω αριστερά, μια σειρά από οριζόντιες προτάσεις που αφορούν όλη τη Βόρεια Εύβοια και δεν έχουν συγκεκριμένη γεωαναφορά.

Στον 3^ο αναπτυξιακό πυλώνα, 53 είναι οι συνολικές προτάσεις, από τις οποίες 7 είναι φωτοδότες, θα πω μόνο ότι εδώ θα έβλεπε κανείς ότι υπάρχουν 8 έργα επιπέδου ωριμότητας 1, ενδεικτικά το ένα που έχει προϋπολογισμό 10 εκατομμύρια ευρώ προβλέπεται να είναι το έργο της δημιουργίας αλιευτικών καταφυγίων στα λιμάνια της Βόρειας Εύβοιας, μια προσπάθεια που έχει ξεκινήσει και αυτή αρκετό διάστημα πιο πριν και σήμερα γνωρίζουμε ότι εξελίσσεται με πάρα πολύ ωραία βήματα.

Παρατηρώντας κανείς το χάρτη των έργων αυτού του 3^{ου} αναπτυξιακού πυλώνα, βλέπει ότι υπάρχουν δυο σημεία που γίνονται τα ολιστικά ΚΕΠ, υπάρχει ένα Κέντρο Χωροταξίας και Πολεοδομίας, ο Διαδημοτικός Αναπτυξιακός Οργανισμός που αναμένουμε να συσταθεί στους επόμενους μήνες, η μελέτη της ανάπλασης, δωρεάν σημεία WiFi και ούτω καθ' εξής.

Οριζόντιες δράσεις ενδεικτικές, προφανώς το πρόγραμμα “Πολίτ που αφορά όλη την περιοχή της Βόρειας Εύβοιας με την ψηφιακή αναβάθμιση, οι μελέτες των ειδικών πολεοδομικών σχεδίων, οι μελέτες ανάδειξης μονοπατιών και ούτω καθ' εξής.

Στον 4^ο αναπτυξιακό πυλώνα, που ουσιαστικά αναφέρεται στη νέα ταυτότητα που επιχειρείται να δοθεί μέσα από το πολιτιστικό και καλλιτεχνικό κεφάλαιο αλλά και τη στήριξη της τοπικής οικονομίας και του τουρισμού, βρίσκει κανείς στην παρούσα φάση 37 προτάσεις, 14 εκ των οποίων είναι φωτοδότες. Ενδεικτικά 15 έργα έχουν επίπεδο ωριμότητας 2. Αναμένονται δηλαδή να ενταχθούν το 2023.

Μαζί με τον 5^ο αναπτυξιακό πυλώνα που επίσης αριθμεί 30 συνολικά προτάσεις εκ των οποίων οι 5 είναι φωτοδότες, έχουμε 3 έργα επιπέδου ωριμότητας επιπέδου 1Α, δηλαδή έχουν ξεκινήσει, σχεδόν 3,5 εκατομμύρια ευρώ, 2 έργα 1^{ου} επιπέδου, 10 έργα 2^{ου} και 15 έργα 3^{ου}.

Ο 4^{ος} και ο 5^{ος} πυλώνας, επειδή ως επί το πλείστον αποτυπώνει έργα της τοπικής ανάπτυξης και της οικονομίας και του τουρισμού και του πολιτισμού αλλά αφορά και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, βλέπουμε ενιαίο χάρτη, σ' αυτόν επί παραδείγματι το Enia Film Project είναι μια δράση η οποία υλοποιείται ήδη και στην Αιδηψό αλλά και στη Λίμνη.

Η εκπαιδευτική, καλλιτεχνική και περιβαλλοντική δράση σε δυο επιλεγμένες περιοχές, τις συναντά κανείς στην περιοχή του Δήμου Μαντουδίου – Λίμνης – Αγίας Άννας, φαίνεται η ανασκαφική έρευνα στο Καστρί της Κυρίνου και μια σειρά από οριζόντιες προτάσεις όπως οι Γέφυρες της Μουσικής, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «ΣτηρίζΟΥΜΕ Βόρεια Εύβοια» και ούτω καθ' εξής, που αποτυπώνονται χωρίς γεωαναφορά.

Τι κάνουμε από δω και μετά, τι περιμένουμε εμείς ως εισροή και τι αναμένουμε στο επόμενο διάστημα: Όπως ανέφερα και πιο πριν, το τελευταίο δίμηνο γίνεται όλη αυτή η δουλειά που παρουσίασε και η κα Πρέζα και εγώ μαζί, η οριοθέτηση της στρατηγικής, ο προσδιορισμός των αναπτυξιακών στόχων, το μίγμα αυτών των δράσεων, όσες είναι ώριμες και μη, η επικαιροποίηση και η ιεράρχησή τους, και τι αναμένεται να γίνει από δω και μετά, στο επόμενο δίμηνο, Ιούνιο και Ιούλιο. Οριστικοποιείται το σχήμα διακυβέρνησης, εμπλουτίζονται τα έργα, επικαιροποιείται η ωριμότητα αυτών και διασυνδέονται τεχνοκρατικά με συγκεκριμένους ειδικούς στόχους και πεδία παρέμβασης που απαιτεί και πάλι αυτός ο υπέροχος κόσμος των χρηματοδοτήσεων. Σας ευχαριστώ».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Τσάμη για την πρωτοποριακή του δουλειά και κάλεσε στο βήμα έναν από τους χορηγούς της εκδήλωσης, τον κ. Ιωάννη Κουφοπάνο Διευθυντή του Τμήματος Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ Α.Ε, τον οποίο και ευχαρίστησε δημόσια.

I. ΚΟΥΦΟΠΑΝΟΣ:

«Καλημέρα κι από μένα. Κυρίες και κύριοι, αγαπητέ κ. Μπένο, ευχαριστώ θερμά το “ΔΙΑΖΩΜΑ” για την πρόσκληση αυτή, θεωρώ μεγάλη μου τιμή να παρευρίσκομαι σήμερα μαζί σας εδώ στην Αιδηψό. Θ’

απευθύνω ένα σύντομο χαιρετισμό της ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ στη θέση του κ. Λώλου, που δυστυχώς δε μπόρεσε να παρευρεθεί ο ίδιος.

Η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, μια βιομηχανία ηγέτιδα στον κλάδο έλασης αλουμινίου και στον κλάδο διέλασης χαλκού και κραμάτων σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, έχει ισχυρούς λόγους να μετέχει σε βιώσιμα προγράμματα κοινής ωφέλειας που έχουν όραμα, προοπτική, στήριξη πολιτική και οικονομική και είναι σε πλήρη συμφωνία με τις τοπικές κοινωνίες.

Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί βέβαια το πρόγραμμα της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας. Με αυτή την εγγύηση που αναμφίβολα είναι μια ολιστική προσέγγιση για την επίλυση αυτού του μεγάλου προβλήματος, μέσω των πρωτοβουλιών του κ. Μπένου και του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ συμμετέχουμε, όπως γνωρίζετε, μ' ένα σοβαρό χορηγικό κεφάλαιο.

Έτσι, έμπρακτα για μια ακόμη φορά, η εταιρεία μας αποδεικνύει τη στήριξή της σε καινοτόμες πρωτοβουλίες και γενικότερα σε δράσεις, οι οποίες προάγουν τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και ωφελούν το κοινωνικό σύνολο.

Η φυσική και οικονομική καταστροφή της Βόρειας Εύβοιας, εκτός από τις γνωστές σε όλους συνέπειες, είχε για εμάς σοβαρό αντίκτυπο καθ' όσον για πολλούς εργαζομένους μας, η περιοχή αποτελεί μόνιμη ή καλοκαιρινή διαμονή των ιδίων και των οικογενειών τους.

Απολογιστικά και μόνο, από το χορηγικό αυτό κεφάλαιο που διετεθή, ήδη έχουν αναλωθεί πόροι για την παραγωγή αυλακωτών φύλλων πολλών τετραγωνικών μέτρων, τα οποία παραδόθηκαν χωρίς χρονοτριβή και πριν έρθει ο χιονιάς για την κάλυψη και προστασία κατεστραμμένων ποιμνιοστασίων και παράλληλα δώσαμε και μια μεγάλη ποσότητα ζωοτροφών.

Ταυτόχρονα, με το χορηγικό αυτό πρόγραμμα στηρίζαμε την εκπόνηση μελετών, το master plan, μέρος του master plan, το Νέο Δάσος και πιο πρόσφατα, το έργο το οποίο μόλις παρουσίασε ο κ. Τσάμης και το οποίο εγώ βλέπω ότι υπάρχει λύση σ' αυτό το παζλ. Ξαφνικά είδαμε όλα αυτά τα μικρά κομμάτια να δένουν και να κλείνει αυτό το μεγάλο θέμα της ανασυγκρότησης.

Η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, είναι μια βαριά αμιγώς εξαγωγική βιομηχανία με πελατοκεντρική φιλοσοφία, εμπορική παρουσία σε παραπάνω από 90 χώρες και με ένα ευρύ προϊόντικό φάσμα που υποστηρίζεται από συνεχή ανάπτυξη μέσω επενδύσεων, σε βάθος χρόνου, μηχανολογικό εξοπλισμό τεχνολογίας αιχμής και στο ανθρώπινο δυναμικό της που διαθέτει υψηλή εξειδίκευση και τεχνική κατάρτιση.

Τελειώνοντας, να πω ότι σα στόχο αυτής της προσπάθειας και γνωρίζοντας πάντα την άμογη συνεργασία και το συντονισμό των εταιρειών μας με την Περιφέρεια, το ΔΙΑΖΩΜΑ και το ΣΓΣΕ, η χορηγία μας θέλουμε να συντελέσει στην υλοποίηση ενός έργου που θα είναι χρήσιμο στην περιοχή και θα τονώσει μακροπρόθεσμα την εθνική και την τοπική οικονομία. Σας ευχαριστώ».

Ο πρόεδρος του Διαζώματος στη συνέχεια κάλεσε στο βήμα τον κ. Δημήτρη Κυριαζή, Manager Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων της Αθηναϊκής Ζυθοποιίας, η οποία είναι μία εκ των 5 χορηγών της Μελέτης των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Α. ΚΥΡΙΑΖΗΣ:

«Ευχαριστούμε πολύ για την πρόσκληση. Καλημέρα σε όλες και όλους. Δε θα σας κουράσω πολύ, θα τιμήσω το λακωνικό μου DNA κ. Μπένο, καθώς είμαι Σπαρτιάτης και γνωρίζω πολύ καλά το έργο σας στην Καλαμάτα, την οποία έχετε κάνει πρότυπο όχι μόνο για την Πελοπόννησο αλλά και για όλη την Ελλάδα.

Φυσικά, τυγχάνει κιόλας να γνωρίζω την περιοχή γιατί τα τελευταία 20 χρόνια την επισκέπτομαι συστηματικά και έχω αναπτύξει και οικογενειακούς δεσμούς πια, οπότε μετά χαράς θα πάρω την πρόσκλησή σας.

Δε θα πω πολλά, εμείς εδώ ως χορηγοί ήρθαμε για να υποστηρίξουμε το έργο σας, ν' ακούσουμε τους μελετητές και τους ειδικούς, αυτή άλλωστε είναι και η φιλοσοφία μας ως εταιρεία σε ό,τι κάνουμε, δηλαδή ο συν-σχεδιασμός διέπει ό,τι κάνουμε ως Αθηναϊκή Ζυθοποιία. Και με αυτό ως οδηγό προσπαθήσαμε κι εμείς να υποστηρίξουμε το έργο του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και της Επιτροπής για την ανασυγκρότηση, από την πρώτη στιγμή μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του περσινού Αυγούστου.

Με αυτό λοιπόν ως οδηγό, το συν-σχεδιασμό, αποφασίσαμε να ακούσουμε τους ειδικούς, τους ανθρώπους με πολύτιμη πείρα στο πεδίο και ν' αποτελέσουμε μέλος μιας ομάδας που θα συγκέντρωνε πόρους και έργα για το καλό της περιοχής.

Αυτό λοιπόν έχουμε κάνει ως τότε. Επιλέξαμε μετά και τη δική σας πρόταση να συγχρηματοδοτήσουμε το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο για την Ιστιαία και την Αιδηψό, προκρίναμε αυτή τη μελέτη γιατί θεωρούμε ότι είναι κλειδί για τη δίκαιη ανάπτυξη των πληγεισών περιοχών, ένα σωστό πολεοδομικό σχέδιο. Έκτοτε παρακολουθούμε με πολύ ενδιαφέρον το έργο των μελετητών, γι' αυτό είμαστε άλλωστε εδώ σήμερα, γνωρίζοντας τα πολυσύνθετα προβλήματα της περιοχής όπως και σε άλλες περιοχές, γνωρίζουμε για παράδειγμα ότι μόνο 2 από τις 5 Δημοτικές Ενότητες έχουν ήδη θεσμοθετημένες χρήσεις γης, γνωρίζουμε ότι υπάρχει πυκνή αυθαίρετη δόμηση τουλάχιστον κυρίως στις παράκτιες ζώνες, όμως είμαστε σίγουροι ότι το πρόγραμμα και συνολικά οι μελέτες για το συγκεκριμένο έργο αλλά και γενικά για το πρόγραμμα, θα οικοδομήσουν ένα μέλλον με σταθερά θεμέλια, με καίριες αλλαγές όπου χρειάζεται στους κλάδους της οικονομίας ώστε οι μελλοντικές γενιές, να έχουν ένα μέλλον βιώσιμο.

Από την πλευρά μας θα ήθελα μόνο ν' αναφέρω ότι η Αθηναϊκή Ζυθοποιία πέρα από την υποστήριξη στην Επιτροπή, στο πρόγραμμα, έχουμε εκπονήσει ένα πολύπλευρο πλάνο ενεργειών στον άξονα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με διττή στόχευση. Ένας στόχος είναι η επόμενη μέρα και γι' αυτό λοιπόν

υποστηρίζουμε την πολύ σημαντική αυτή μελέτη και ο άλλος στόχος μας είναι η καθημερινότητα και το σήμερα.

Με αυτή τη λογική έχουμε αποφασίσει να υποστηρίζουμε μαθητές και εκπαιδευτικό προσωπικό της περιοχής. Έχουμε επιλέξει μετά από πολλές επαφές με τοπικούς παράγοντες, φορείς και κατοίκους δυο σχολεία, το ένα είναι το 1^ο Δημοτικό στην Ιστιαία όπου εδώ και πάνω από ένα χρόνο έχει καταρρεύσει η οροφή σε τρεις τάξεις και εμείς θα την αποκαταστήσουμε άμεσα με φιλικά προς το περιβάλλον υλικά ώστε το Σεπτέμβριο τα παιδιά να μπορούν να χρησιμοποιούν τις τάξεις.

Η δεύτερή μας δράση είναι στη Λίμνη, στο Γυμνάσιο – Λύκειο της Λίμνης, όπου το σχολείο βρίσκεται πάνω σ' ένα λόφο που βλέπει κάτω τη Λίμνη και έχει πραγματικά μια θέα σαν καρτ ποστάλ. Εκεί λοιπόν έχουμε αποφασίσει να δημιουργήσουμε μια πράσινη στέγη, με τη λογική να λύσουμε ένα πρόβλημα που είχε το σχολείο σχετικά με τη μόνωση της στέγης, αλλά και να λειτουργήσουμε θετικά και στο μικροκλίμα της περιοχής, γιατί γύρω από το σχολείο έχουν καεί πολλά στρέμματα γης. Και φυσικά να δημιουργήσουμε κι έναν χώρο υψηλής αισθητικής για τον προαυλισμό των παιδιών. Αυτό συγκεκριμένα το project της πράσινης στέγης, ευελπιστούμε ν' αποτελέσει ένα key study, με την ελπίδα να βρει μιμητές και σε άλλα σχολεία της Ελλάδας.

Θέλω να σας ευχαριστήσω όλους, να πω ότι για την Αθηναϊκή Ζυθοποιία, έννοιες όπως “βιωσιμότητα” και “ανάπτυξη” είναι αλληλένδετες, και δε μπορεί να υπάρχει το ένα χωρίς το άλλο. Δε μπορεί να υπάρχει οικονομική βιωσιμότητα χωρίς περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Αυτός είναι και εμάς ο οδηγός μας σε ό,τι κάνουμε και είμαστε εδώ πέρα να σας στηρίζουμε, όπως μπορούμε. Ευχαριστώ πολύ».

Ο κ. Μπένος κάλεσε αμέσως μετά στο βήμα τον κ. Κωνσταντίνο Λέμα, Προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, «έναν σπουδαίο δημόσιο λειτουργό αλλά και πνευματικό άνθρωπο», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο πρόεδρος του Διαζώματος.

Κ. ΛΕΜΑΣ:

«Ευχαριστώ Σταύρο για τα καλά σου λόγια, είναι πάντοτε διθυραμβικά, εγκωμιαστικά, αλλά δε θα παραλείπω να τονίζω ότι είναι υπερβολικά τα λόγια σου για μένα. Παρ' όλα αυτά σ' ευχαριστώ. Ευχαριστώ για την πρόσκληση και χαιρετίζω όλες και όλους που παρευρίσκονται είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά στην πολύ σημαντική αυτή τριημερίδα, η οποία πραγματικά δείχνει πόση δουλειά έχει γίνει τους τελευταίους 10 μήνες μετά την καταστροφή.

Αυτό που εγώ θα επιχειρήσω είναι να παρουσιάσω πια από την πλευρά μας ποιο είναι το πρόγραμμα το επιχειρησιακό που θα υποδεχθεί όλη αυτή τη δουλειά, δομημένη και δουλεμένη, επεξεργασμένη όπως πριν

την είπε και ο Δημήτρης Τσάμης και η Ελισάβετ Πρέζα. Δηλαδή να ταιριάζει πια και να έρθει σε αρμονία ο σχεδιασμός από κάτω προς τα πάνω, με κανόνες, κανονισμούς, προτεραιότητες, άξονες, στόχους.

Θα σας μιλήσω λοιπόν με λίγα λόγια, θα είμαι σύντομος γιατί τα σημαντικά έρχονται και είμαι σίγουρος γι' αυτό, από τους επόμενους εισηγητές, για το νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας του 2021-2027, το οποίο είναι υπό εκπόνηση και είναι αυτό που θα είναι ένας ο βασικός, στην ουσία ένας βασικός υποδοχέας της ΟΧΕ της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Μιλάμε λοιπόν για ένα πρόγραμμα το οποίο έχει συνολική δημόσια δαπάνη 426 εκατομμύρια, έχουμε μια πολύ σημαντική αύξηση σε σχέση με την τωρινή και την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, η Στερεά Ελλάδα είχε πέσει θύμα μιας στατιστικής στρέβλωσης λόγω της βιομηχανικής περιοχής των Οινοφύτων, η οποία διαστρέβλωνε στην κυριολεξία την οικονομική εικόνα και κατέτασσε την Περιφέρεια χωρίς αυτό να έχει κανένα υπόβαθρο, στις ανεπτυγμένες Περιφέρειες της Ευρώπης, αυτό δεν ισχύει πια.

Η Περιφέρεια της Στερεάς όπως και όλες οι ελληνικές Περιφέρειες ανήκει στις λιγότερο ανεπτυγμένες. Αυτό από μόνο του σαφώς είναι αρνητικό, αλλά σ' εμάς, αν μη τι άλλο, ως μια θετική παρενέργεια δίνει αυξημένους σημαντικούς πόρους, το οποίο έχει φυσικά και τη θετική του επίδραση και στο σχεδιασμό που γίνεται για τη Βόρεια Εύβοια, μας δίνει λοιπόν αυξημένες δυνατότητες και να σχεδιάσουμε και να χρηματοδοτήσουμε περισσότερες παρεμβάσεις και έργα.

Βλέπουμε λοιπόν από το πρόγραμμα των 426 εκατομμυρίων, ο στόχος πολιτικής 5 και ο άξονας 5 που θα είναι ο κατά κύριο λόγο υποδοχέας της Ο.Χ.Ε. που θα αφορά το πρόγραμμα της Στερεάς, γιατί η Ο.Χ.Ε. θα είναι κάτι πολύ ευρύτερο, θα πάρει χρηματοδοτήσεις και δημόσιες από πολλά άλλα προγράμματα και του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης, του Πράσινου Ταμείου, του «Αντώνης Τρίτσης» και διαφόρων άλλων προγραμμάτων και φυσικά και ιδιωτικά.

Όλα μια ενιαία δεξαμενή είναι, η ίδια Ο.Χ.Ε. και μάλιστα η Ο.Χ.Ε., όταν άρχισαν να σχεδιάζονται από το 2005-2006, σα στόχο είχαν αυτό ακριβώς, τη μόχλευση πόρων. Να μη μένουμε στενά στο «ένα ευρώ βάζουμε, ένα ευρώ βγαίνει». Μόχλευση πόρων, πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα. Ο στόχος λοιπόν πολιτικής 5 που θα υποδεχθεί κατά κύριο λόγο αλλά όχι αποκλειστικά την Ο.Χ.Ε. της Βόρειας Εύβοιας, έχει έναν προϋπολογισμό 76 εκατομμύρια στα 426 που είναι το συνολικό πρόγραμμα.

Δε θα σας κουράσω με τη δομή όλου του προγράμματος, απλώς διαβάζω ειδικά γι' αυτό το στόχο πολιτικής 5 ότι “έχει ως σκοπό την ενίσχυση της χωρικής αναπτυξιακής συνοχής στις αστικές περιοχές και στην ενδοχώρα της Στερεάς Ελλάδας”. Η Ο.Χ.Ε. της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, ανήκει στις μη αστικές Ο.Χ.Ε., στις χωρικές, όπως τις λέμε, Ο.Χ.Ε. χωρίς αστικό χαρακτήρα.

Βλέπουμε λοιπόν, ότι ο ειδικός στόχος 5.2 μέσα σ' αυτό τον άξονα, ο οποίος χρηματοδοτείται περίπου με το 30% του άξονα και του στόχου πολιτικής και αφορά περιοχές εκτός Β.Α.Α., όπως είναι κατ' εξοχήν η περιοχή

της Βόρειας Εύβοιας, όπου θα αναπτυχθεί και θα σχεδιαστεί η ανασυγκρότηση, έχει ως ειδικότερες δράσεις την υποστήριξη ψηφιοποίησης δημοσίων Οργανισμών και Ερευνητικών Φορέων, κατασκευή οδών για τη βελτίωση συνδεσιμότητας άρα και οδικά έργα, υποδομές και υπηρεσίες εναλλακτικού τουρισμού, ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικών υποδομών.

Εδώ ξέρω ότι μιλάω στην καρδιά του κ. Μπένου γιατί είναι ακριβώς ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της Ο.Χ.Ε. που σχεδιάζεται, η ανάπτυξη, η ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικών υποδομών στην περιοχή, προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση αξιόλογων χώρων φυσικής κληρονομιάς και υλική ανάπτυξη και ασφάλεια δημόσιων χώρων σε περιοχές Ο.Χ.Ε.

Είναι ένας κατάλογος δράσεων, το ξαναλέω, ενδεικτικός και όχι αποκλειστικός, εξαντλητικός, και εδώ να τονίσουμε, το έχω πει πολλές φορές και στις συναντήσεις που ήμουν δια ζώσης και στη Λίμνη και στην Ιστιαία, τις αρχικές πρώτες εκείνες συναντήσεις, ότι η Ο.Χ.Ε. της Βόρειας Εύβοιας, το σχέδιο αυτό μπορεί να πάρει πόρους και μέσα από το πρόγραμμα και εκτός του στόχου πολιτικής 5 και από άλλους στόχους πολιτικής που θα διευκολύνουν και θα προωθούν ακριβώς το σχεδιασμό τους.

Δε θέλω δηλαδή να στεκόμαστε σε πόρους περιορισμένους και σε αριθμούς και να πιστέψει κανείς ότι αυτό είναι το ταβάνι μας. Σημασία έχει, αυτό που χτίζεται, να είναι ολοκληρωμένο, ολιστικό και να μπορούμε να βρίσκουμε λύσεις στο να χρηματοδοτήσουμε δράσεις και έργα.

Φυσικά, πολύ καλή περιγραφή και πλήρη για τις Ο.Χ.Ε., περιέχεται στο Ν. 4914/2022 που ψηφίστηκε μόλις το Μάρτιο, που είναι ο νόμος του νέου ΕΣΠΑ, της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027, όπου στο άρθρο 25 υπάρχει μια πολύ αναλυτική παράθεση όλων των διαδικασιών και των λεπτομερειών που θα διέπουν τις Ο.Χ.Ε., άρα και τη δική μας.

Εδώ επιχείρησα να δώσω ένα σχηματικό διάγραμμα, ποια θα είναι η πορεία ώστε να καταλήξουμε σε εντάξεις έργων και δράσεων:

Στην ουσία εδώ έχει ξεκινήσει η δουλειά τον Μάιο, Ιούνιο και Ιούλιο θα γράφεται όπως λέμε εμείς, θα εκπονείται, θα χτίζεται η Ο.Χ.Ε., αλλά η δική μας η δουλειά σα Διαχειριστική Αρχή και σαν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ξεκινά από την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Στερεά Ελλάδα» του 2021-2027”. Μια ρεαλιστική πρόβλεψη, είναι ότι θα είναι στις αρχές του φθινοπώρου, όπως τον Οκτώβριο και αν μπορέσουμε όλοι να πιέσουμε και να δουλέψουμε πιο εντατικά και με τους συναδέλφους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, περί τα τέλη Σεπτεμβρίου.

Εκεί θέλουμε, την ίδια στιγμή, λίγο νωρίτερα, λίγο αργότερα, να έχει έρθει ο πλήρης αναλυτικός οδηγός από το Υπουργείο Ανάπτυξης για τις Ο.Χ.Ε., όπως έγινε και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, που θα περιλαμβάνει όλες τις λεπτομέρειες με τις οποίες θα προσκαλούμε εμείς σα Διαχειριστικές τους υπεύθυνους συντονιστές φορείς, για να μας υποβάλλουν μια ολοκληρωμένη πρόταση Ο.Χ.Ε.

Θ’ ακολουθήσει η Επιτροπή Παρακολούθησης η οποία θα γίνει αμέσως μετά την έγκριση των προγραμμάτων όπου θα εγκριθούν οι όροι και προσκλήσεων μεμονωμένων έργων αλλά σίγουρα και η έγκριση όρων για την πρόσκληση ειδικά της Ο.Χ.Ε. Βόρειας Εύβοιας γιατί είμαι πεπεισμένος ότι θα είναι η πρώτη Ο.Χ.Ε. που θα εγκριθεί στο νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Στερεά Ελλάδα”, ακόμα και από υφιστάμενες που θα συνεχίζονται, οι ΒΑΑ, ενώ εδώ πρόκειται για μια νέα Ο.Χ.Ε., είμαι απόλυτα πεπεισμένος με τη δουλειά που γίνεται ότι θα είναι η πρώτη Ο.Χ.Ε. που θα εγκριθεί.

Εκεί λοιπόν θα εγκρίνουμε τους όρους της πρόσκλησης, και θ’ ακολουθήσει η πρόσκληση την επόμενη μέρα ει δυνατόν, η έγκριση από εμάς, τη Διαχειριστική Αρχή. Σε μια σύσκεψη κλειστή την προηγούμενη εβδομάδα

ερωτήθηκα πόσο γρήγορα μπορεί να γίνει αυτό. Το ξαναλέω, εφ' όσον, και αυτό το θεωρώ δεδομένο, θα είναι τόσο πολύ καλά επεξεργασμένη και δουλεμένη η Ο.Χ.Ε., θα είναι ο χρόνος ο ελάχιστος δυνατός.

Αμέσως μετά, πηγαίνουμε σε προσκλήσεις έργων και δράσεων της συγκεκριμένης Ο.Χ.Ε. και εντάξεις. Και μετά τις εντάξεις, έρχεται πια η ώρα των Τελικών Δικαιούχων, των Φορέων Υλοποίησης που θα έχει διαλέξει η Συντονιστική Επιτροπή του Σταύρου Μπένου ως τους δυνατούς, δυναμικούς, επαρκείς και ικανούς Φορείς Υλοποίησης για να τρέξουν τα έργα και τις δράσεις άμεσα.

Εμάς η δουλειά μας φυσικά δε σταματά στις εντάξεις, παρακολουθούμε την υλοποίηση της Ο.Χ.Ε., την υλοποίηση των έργων και τη χρηματοδότησή τους, αλλά εκεί είναι αυτό που λέω πια, η ώρα των Φορέων Υλοποίησης και της δυνατότητάς τους, να κάνουν τα έργα πολύ γρήγορα.

Η συγκεκριμένη παρέμβαση, το συγκεκριμένο πρόγραμμα, που είναι ένα πρόγραμμα μέσα στο πρόγραμμα η Ο.Χ.Ε. της Βόρειας Εύβοιας, την έχουμε ήδη ταυτοποιήσει και χαρακτηρίσει πολλαπλά μέσα στο πρόγραμμα αλλά και σ' ένα καινούργιο κεφάλαιο που λέγεται “εμβληματικές δράσεις”, έρχεται από τον νέο κανονισμό, κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, είτε Περιφερειακό είτε Τομεακό και επισημαίνει, τονίζει ποια έργα, ποιες δράσεις για τα επόμενα χρόνια θεωρείς εμβληματικά.

Εμείς λοιπόν στη Στερεά Ελλάδα διαλέξαμε την Ο.Χ.Ε. του Ασωπού που όλοι, λίγο ως πολύ που είναι κοντά μας γνωρίζουν πόση βαρύτητα δίνουμε και σαν Περιφέρεια και σα Διαχειριστική, την αναβάθμιση των υποδομών της Πρωτοβάθμιας Υγείας και φυσικά, την ολοκληρωμένη παρέμβαση για την ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας.

Άρα, με πολλούς τρόπους και με τον πιο έντονο τρόπο, έχουμε χαρακτηρίσει αυτή την παρέμβαση ως μια από τις τρεις εμβληματικές δράσεις του νέου προγράμματος, της νέας προγραμματικής περιόδου για τη Στερεά Ελλάδα.

Βλέπουμε έναν αυτοκινητόδρομο με 4 λωρίδες. Αν προσομοιάσουμε το πρόγραμμά μας με έναν αυτοκινητόδρομο με 4 λωρίδες, τι κάνει η έγκριση της Ο.Χ.Ε: Μία από τις 4 λωρίδες, την κρατά αποκλειστικά για τον εαυτό της, την καθιστά αποκλειστική και ταχεία λωρίδα κυκλοφορίας, ώστε τα έργα και οι δράσεις της Ο.Χ.Ε. να τρέξουν αυτόνομα σε αυτή τη λωρίδα πολύ πιο γρήγορα από το υπόλοιπο πρόγραμμα και χωρίς να εμποδίζονται ή κατά κάποιο τρόπο να διαγκωνίζονται με το υπόλοιπο πρόγραμμα.

Είναι λοιπόν πολύ σημαντική η γρήγορη έγκριση της ΟΧΕ, πολύ σημαντική είναι η δουλειά που γίνεται τώρα της εκπόνησης, γιατί η έγκριση θα είναι το επιστέγασμα αυτής της δουλειάς που με τόσο καταπληκτικό τρόπο κάνει η ομάδα του Σταύρου Μπένου και όλοι οι συνεργάτες.

Ως προς το διαχειριστικό και διοικητικό μέρος της Ο.Χ.Ε., ο αυτοκινητόδρομος και το σχηματικό. Οι Ο.Χ.Ε. είναι κάτι πολύ πιο ουσιαστικό, καθώς έχουν μια πολύτιμη προστιθέμενη αξία κυρίως σ' έναν εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Εκπαιδεύουν όλους τους εμπλεκόμενους, από τον Πρωθυπουργό μέχρι τον τελευταίο πολίτη,

φορείς, τα πάντα, σε μια κουλτούρα συνεργασίας, συμπράξεων, συνεχούς διαλόγου, εδώ να βάλω την παρένθεση, αντιθέσεων πολλές φορές και ίσως διαφωνιών.

Αλλά και αυτές μπορούν να είναι γόνιμες και να προσθέσουν στο εγχείρημα, και για ουσιαστικές δικτυώσεις.. Εδώ δε μιλάμε για μια αρχιτεκτονική ενός Υπουργείου, ενός Οργανισμού, ενός φορέα από πάνω προς τα κάτω με την ιεραρχία και με όλα, μιλάμε για συνεχείς δικτυώσεις. Μιλάμε για Οριζόντιες δικτυώσεις μεταξύ φορέων, αλλά κυρίως ανθρώπων, πολιτών. Είναι διάλογος συνεχής και αλληλοσυμπλήρωση. Αυτό προσπαθούν οι Ο.Χ.Ε. να βάλουν στο γίγνεσθαι του σχεδιασμού και της υλοποίησης, δράσεων, είτε είναι συγχρηματοδοτούμενες είτε γενικά είναι δράσεις που παίρνουν πόρους από διάφορες πηγές, αυτή την κουλτούρα συνεργασίας και αλληλοσυμπλήρωσης. Πιστέψτε με ότι είναι κάτι το οποίο όταν κατακτηθεί μένει και πολύ μετά από το πεπερασμένο χρονικό διάστημα μιας παρέμβασης, η οποία κάνει δράσεις και έργα.

Νομίζω ότι εδώ μπορώ να σταματήσω και να σας ευχαριστήσω, προσπάθησα μέσα σε λίγες διαφάνειες να δώσω, ποιο θα είναι το αντικείμενο της δουλειάς και της Διαχειριστικής αλλά και της ομάδας έργου που αυτή τη στιγμή με τη δουλειά που κάνετε από τον Αύγουστο ουσιαστικά, πέρυσι μετά τη μεγάλη καταστροφή προσπαθείτε να χτίσετε αυτό το οικοδόμημα της Ο.Χ.Ε.

Να πούμε φυσικά ότι και με τα εργαλεία που μας δίνει ο νόμος αλλά κι επειδή το θέλουμε και το αξίζετε, θα είμαστε δίπλα σας με όλους τους δυνατούς τρόπους κι διαχειριστικά και διοικητικά, για να υποστηρίξουμε την προσπάθειά σας και να δουλέψουμε μαζί. Έτσι κι αλλιώς, όσο θα σας βοηθήσουμε, το ίδιο μας βοηθάτε κι εσείς, γιατί έχετε μια ομάδα εξαιρετική, μια ομάδα πολύ υψηλού επιπέδου. Αρα πιθανότατα θα μας βοηθήσετε, περισσότερο εσείς θα μας υποστηρίζετε παρά εμείς εσάς. Και είμαστε από την ίδια πλευρά, δεν υπάρχει «εμείς» και «εσείς». Σας ευχαριστώ, εδώ θα σταματήσω και είμαι στη διάθεσή σας».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Λέμα για την κατατοπιστική του παρουσίαση με τα ακόλουθα λόγια:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Μπράβο Κώστα, κάθε φορά είσαι μια έκπληξη, κάθε φορά φέρνεις καινούργια πράγματα.

Θέλω να σου εκμυστηρευτώ το εξής: Όταν με πήρε το Πρωθυπουργός ήξερε ότι είναι δύσκολο να με πείσει. Ξέρεις τι μου είπε για να με πείσει; Πως ήθελε να κάνουμε μια Ο.Χ.Ε. στη Βόρεια Εύβοια, ως ένα πρόγραμμα ολιστικό και ανθρωποκεντρικό. Καλά έκανες και ανέφερες τον Πρωθυπουργό, τον οποίο ενημερώνω τακτικά, και παρακολουθεί πολύ στενά το πρόβλημα, καθώς έχει μεγάλη αγωνία να πάει καλά, σε όλες οι πτυχές του προγράμματος.

Σου έχω πει Κώστα ότι είσαι ο κεντρικός θεσμικός παράγων. Σ' ευχαριστώ θερμά που είσαι κοντά μας, είσαι η μεγαλύτερη εγγύηση γιατί είσαι ο μεγαλύτερος, ο πιο κεντροβαρικός θεσμικός πόλος για τη συνέχεια του προγράμματος. Σ' ευχαριστώ από καρδιάς φίλε μου».

Στο σημείο αυτό ακολούθησε η κεντρική ομιλία του κ. Σταύρου Μπένου με τίτλο «Το στίγμα μας».

«Το στίγμα μας»

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Τώρα θα δείτε τη δική μου παρουσίαση, η οποία απευθύνεται και στους απλούς πολίτες, αλλά κυρίως στους μελετητές. Τι θέλω ν' αναδείξω στους μελετητές, ότι η καρδιά που χτυπά σε όλες τις μελέτες, είναι η ίδια. Και είναι το δάσος. Εκεί αρθρώνονται τα πάντα, σε επίπεδο αναπτυξιακό, συναισθηματικό, συμβολικό.

Δεν είναι άλλο, δηλαδή η στρατηγική πρέπει να είναι κάτι απολύτως απλό. Αυτό που λέμε, η κεντρική ιδέα. Απολύτως απλό και πλατωνικό θα έλεγα εγώ. Τι είναι ο πλατωνισμός που μιλούσε για τη μεγάλη ιδέα, και η μέθεξι; Είναι η σταδιακή, πνευματική προσέγγιση για να κατανοήσουμε τη μεγάλη ιδέα με τον ίδιο τρόπο.

Αυτό κάνουμε με τους μελετητές. Αν δεν το καταφέρουμε αυτό, δε θα το καταφέρουμε στο πρόγραμμα. Άρα ξεκινάμε λοιπόν απ' αυτό».

Ακολούθησε η προβολή ενημερωτικού βίντεο του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας και το επιμελήθηκαν τα στελέχη του Διαζώματος, κ.κ. Ευδόκιμος Φρέγκογλου και Κατερίνα Αβραμοπούλου.

Προβολή βίντεο: <https://www.youtube.com/watch?v=GiE9txG-TrQ>

Ο κ. Μπένος συνέχισε ως εξής:

«Απευθύνομαι σε όλους και κυρίως στους μελετητές, γιατί κλείνουμε τις μελέτες και τη στρατηγική. Δεν υπάρχει άλλη στρατηγική. Πυρήνας είναι το Νέο Δάσος, όχι μόνο για τις μελέτες του δάσους, για την αγροδιατροφή, για τον τουρισμό, για όλα. Να ξέρετε ότι συνομιλούμε με την ιστορία, με την κλιματική κρίση, που δυστυχώς έγινε ένα συμβολικό αρνητικό υπόδειγμα η Βόρεια Εύβοια παγκοσμίως.

Μην ξεχνάμε ποτέ ότι ή ψυχή μας είναι στο δάσος. Μην το ξεχνάτε οι μελετητές. Όλες οι μελέτες θα πρέπει να έχουν στον πυρήνα, όχι μόνο τον επιχειρησιακό, και τον πνευματικό, αυτό. Και όλες οι μελέτες θα έχουν αυτό το κλισέ, όλες, για να φαίνεται ότι όλοι μας, έχουμε την ίδια κεντρική ιδέα. Πώς θα γίνει αυτό; Είναι αυτά τα τρία πράγματα που τα κάνουμε πράξη εμείς. Η τριπλή βιωσιμότητα: Περιβαλλοντική, κοινωνική, οικονομική. Οι καθολικές συνέργειες, άλλωστε αυτός είναι ο πολιτισμός του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, το γενετικό του υλικό. Και όλα αυτά βεβαίως να συνοδεύονται από ένα κύμα μεταρρυθμίσεων. Η φιλοδοξία όλων μας πρέπει να είναι και είναι και η βαθιά επιθυμία του Πρωθυπουργού, οι μεταρρυθμίσεις που θα εγκατασταθούν εδώ, και θα διαδοθούν σε όλη τη χώρα:

- Το “Βοήθεια στο σπίτι”, που είναι ένας πολύ επιτυχημένος θεσμός για τα προνοιακά δίκτυα, θα συνοδευθεί από
- το “Υγεία στο σπίτι” και θα συνοδευθεί και από

- τη “Διοίκηση στο σπίτι”. Δηλαδή και οι διοικητικές υποθέσεις των ΚΕΠ θα φτάσουν μέχρι το τελευταίο σπίτι για τους ανήμπορους πολίτες.

Θα είναι η πρώτη περιοχή της χώρας, που θα εφαρμοστεί αυτή η μεγάλη μεταρρύθμιση.

Ας συνεχίσουμε. Καταλύτης του Προγράμματος θα είναι ο οδικός άξονας.

Θα έχουμε τη χαρά να απολαύσουμε τον Κώστα Ζέκκο, τον μελετητή της Μελέτης Υποδομών για την Βόρεια Εύβοια, το απόγευμα, και θα μας παρουσιάσει τη μελέτη και μάλιστα έχει φτιάξει κι ένα βιντεάκι που μας δείχνει την πορεία του άξονα.

Επίσης, ως προς το χρονοδιάγραμμα δεν έχουμε χάσει ούτε μέρα. Ο κ. Λέμας είπε ότι θα εγκριθεί περί τον Οκτώβριο. Τώρα θα θέλουμε δυο μήνες, μπορεί να θέλουμε τρεις και τέσσερις, να πάρουμε δηλαδή και λίγο από το '23 λόγω καθυστέρησης. Κι εγώ θέλω να υπερκεράσω τον κ. Λέμα γιατί μίλησα και με τη REGIO και μιλάμε συνέχεια, δηλαδή τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Ανάπτυξης της ΕΕ. Ενδεχομένως θα είναι το πρώτο πρόγραμμα που θα ενταχθεί σε ολόκληρη την Ευρώπη, λόγω της προετοιμασίας που έχουμε κάνει όλοι μαζί.

Οι καρποί της προσπάθειας μας αυτής είναι το Πρόγραμμα “Εκκίνηση” και οι “Φωτοδότες”, έργα και δράσεις που θα παρουσιαστούν στη συνέχεια κυρίως από τη Θερμοκοιτίδα. Είναι διαθέσιμα επίσης προς ανάγνωση στο διαδίκτυο, στο site [Enia META](#) και μπορείτε να το επισκεφθείτε, να δείτε όλες αυτές τις δράσεις, που είναι περίπου 45 τον αριθμό. Σκεφτείτε, 45 έργα, είτε έχουν ξεκινήσει είτε θα ξεκινήσουν εντός του '22.

Αυτό είναι η κεντρική ιδέα. Το δάσος πάλι κυριαρχεί, η Αιδηψός είναι ο τουρισμός της ερεξιάς, η Ιστιαία είναι ο πρωτογενής τομέας και η αγροδιατροφή, το Μαντούδι είναι η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία. Και έχουμε και τους τουριστικούς πόλους. Αυτό είναι το φαινόμενο το αναπτυξιακό.

Έχουμε και άλλα επίπεδα πιο μικρά, αλλά αυτό κρατάμε. Στα σύνθετα προγράμματα πρέπει να έχουμε μια απλή προσέγγιση. Και το λέω και στους μελετητές, ότι αυτό θα είναι το υπόδειγμά μας. Με ό,τι ασχολούμεθα, πάντα θα έχουμε τη μεγάλη εικόνα. Και η μεγάλη εικόνα η αναπτυξιακή, είναι αυτός ο χάρτης.

Είπαμε να δώσουμε το βάρος στην επιχειρηματικότητα και στην καινοτομία γιατί άμα δεν αναπτύξουμε τον ιδιωτικό τομέα και αν δε δημιουργήσουμε επενδυτικό κλίμα, ό,τι και να κάνουμε στις δημόσιες επενδύσεις, δε θα καταφέρουμε τίποτα. Και δεν πρέπει να επαναπαυθούμε όπως δυστυχώς γίνεται στις περιστάσεις αυτές, στα κίνητρα που θέλουν και εκστασιάζουν τους πάντες. Το θέμα είναι το κλίμα που διαμορφώνουμε. Εμείς λοιπόν για να διαμορφώσουμε το κατάλληλο κλίμα, αξιοποιήσαμε το σύνολο των προτάσεων των μελετητών και καταλήξαμε σ' αυτές τις πέντε ρηζικέλευθες προτάσεις.

Πρώτη πρόταση: Υδροθεραπευτήριο Αιδηψού. Το Υδροθεραπευτήριο Αιδηψού το φαντάζομαι όπως το Costa Navarino. Αν δεν καταφέρουμε την Αιδηψό με το βάθος που έχει το ιστορικό, το θεσμικό, να κάνουμε μια σοβαρή επένδυση, δε θα έχουμε καταφέρει τίποτα.

Το κράτος πασχίζει, μ' έναν τρόπο μυωπικό να κάνει κάτι εδώ και δεκαετίες και δεν το έχει καταφέρει. Εγώ λοιπόν μιλώντας με τον Πρωθυπουργό το πήρα πάνω μου το θέμα αυτό. Να ξέρετε ότι το Υδροθεραπευτήριο υπάγεται σε δυο φορείς του Δημοσίου, δηλαδή στο ΤΑΙΠΕΔ και στην ΕΤΑΔ. Ήδη το ΤΑΙΠΕΔ έχει ολοκληρώσει μια μελέτη σκοπιμότητας που ανέθεσε σε μια πολύ καλή εταιρεία, ο μελετητής λέγεται Στέφαν

Μέρκενχοφ, είναι σπουδαίος και παρουσίασε τη μελέτη αυτή σκοπιμότητας προ ημερών και εδώ στην Αιδηψό. Σύμφωνα με αυτή από μόνο του το Υδροθεραπευτήριο δε θα προσελκύσει κανένα ιδιώτη να επενδύσει. Πρέπει να του δώσουμε προσιθέμενη αξία.

Μετά τους σεισμούς, το ιστορικό κέντρο της Καλαμάτας, έγινε ειδικό διάταγμα που δεν επενέβαινε μόνο στο δημόσιο χώρο, αλλά στα κτίρια, στις όψεις των κτιρίων. Και μάλιστα πολύ προχωρημένα. Τι κουφώματα θα βάλουν, τι στέγες θα βάλουν. Μάλιστα είχα φέρει σ' επαφή τη Μονάδα του Υπουργείου Πολιτισμού που ήταν μια καθολική Μονάδα και συνομιλούσαν με τους πολίτες και ο μέσος όρος έκδοσης των αδειών, ήταν μια εβδομάδα. Γιατί είχαν γίνει μια παρέα, το κλιμάκιο του Υπουργείου Πολιτισμού με τους ιδιώτες που έβγαζαν τις άδειες των σπιτιών.

Ξέρετε, ότι πριν τους σεισμούς, εκεί προβλέπονταν, στην Καλαμάτα, πενταώροφες πολυκατοικίες. Τρεις έχουν μείνει προσεισμικές. Σας παρακαλώ να πάτε να το δείτε. Και έχουμε κάνει μια μεγάλη συμμαχία μ' ένα σπουδαίο γραφείο, το γραφείο Παπαγιάννη και την κα Εύη Νανοπούλου, τον Κωνσταντίνο Ζέκκο για τις ροές, τις 4 ροές που στην Καλαμάτα με τον Κώστα τις εφαρμόσαμε το '84 και αντέχουν ακόμα.

Η ροή των αυτοκινήτων, η ροή των πεζών, η ροή των ποδηλατών και τα ΑμεΑ κυρίως. Εκεί θα κριθούμε στην προσβασιμότητα, παντού να έχουν πρόσβαση τα ΑμεΑ. Αλλά ξέρετε τι κάνουμε στην Ελλάδα; Βλέπουμε μόνο το στενόκαρδο δημόσιο χώρο. Τι να κάνει ο δημόσιος χώρος, να κάνει ωραίες πλατείες κτλ.; Ο ιδιωτικός είναι το 90% της πόλης.

Και δεν είναι μόνο το 90%, είναι οι πολίτες. Που οι πολίτες πρέπει να καταλάβουν ότι το συμφέρον της πόλης, ταυτίζεται με το δικό τους συμφέρον, με το συμφέρον του κατοίκου. Αυτή την καμπάνια θα κάνουμε. Την προηγούμενη ομάδα συναντηθήκαμε με την ομάδα που είναι η κα Νανοπούλου, ο Κωνσταντίνος Ζέκκος και το γραφείο Γκοιμίση, το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο, όλοι μαζί μια ομάδα.

Τη μελέτη αυτή θα μας τη χρηματοδοτήσει ο σπουδαίος κ. Θανάσης Μαρτίνος με 70.000 ευρώ. Ήδη κάναμε και τις προδιαγραφές και ξεκινάμε. Συνεπώς δίπλα στο Υδροθεραπευτήριο θα κάνουμε μια σπουδαία ολιστική ανάπλαση που θα πιάσει τα πάντα. Τις ροές, κρατήστε τρεις λέξεις, τις λέω από παιδί αυτές τις λέξεις. Τρεις είναι οι λέξεις κλειδιά για τις αναπλάσεις. Θα ρωτήσω στο τέλος, συγκρατήστε το: Λειτουργικότητα, αισθητική, προσβασιμότητα.

Αυτές είναι οι τρεις λέξεις κλειδιά οι οποίες μας οδηγούν σε μια ολιστική ανάπλαση. Αρκεί αυτό; Ούτε αυτό αρκεί. Γιατί εδώ πέρα έχουμε τον ιαματικό πόρο, ο οποίος έχει μια άθλια διαχείριση. Και εδώ λοιπόν, η ΕΤΑΔ έχει πόρους, έχει πολλά χρήματα για τη μελέτη, έχει εκπονηθεί η προκήρυξη για τη μελέτη, άμα σας πω πού κολλάμε δε θα το πιστεύετε. Τα τεύχη δημοπράτησης, δεν υπάρχει φορέας να τα εγκρίνει.

Τ' ακούτε τώρα; Δεν έχει ορισθεί ή ομάδα από το Δημόσιο, από το Υπουργείο Τουρισμού να εγκρίνει τα τεύχη δημοπράτησης για να δημοπρατήσουμε τη μελέτη. Και έχω αναλάβει να το ξεσκαλώσω αυτό το

πράγμα. Άρα λοιπόν έχουμε τον ιαματικό πόρο, είναι το τρίτο βήμα. Και το τέταρτο βήμα είναι όλοι οι μικροεπενδυτές.

Είναι 20 διατηρητέα παλαιά ξενοδοχεία για παράδειγμα, τεράστιας αξίας, αλλά και όλοι οι επενδυτές που είναι γύρω-γύρω, που θα τους δώσουμε φτερά. Αυτή τη δουλειά την έχει αναλάβει ο Γιάννης Ζηρίνης, θα μας κάνει και ειδική εισήγηση το απόγευμα γι' αυτό που σας περιγράψω, τα 4 βήματα.

Αυτά τα 4 βήματα λοιπόν, αθροιστικά, θα μας δώσουν το κλίμα το επενδυτικό, που είναι η πατέντα του Costa Navarino και του Καπετανίου μας, που συνεχίζει τώρα και ο Αχιλλέας και όλοι σας. Αυτή η ολιστική προσέγγιση, με επίκεντρο όμως την περιβαλλοντική ευαισθησία, αλλά και τ' άλλα κομμάτια. Και την κοινωνική, και την αγάπη των πολιτών, να το αγαπήσουν αλλά και να γίνει και μια βιώσιμη επένδυση.

Λοιπόν, αν γίνουν όλα αυτά, πιστεύω ότι ο φάκελος ο επενδυτικός θα είναι πάρα πολύ ελκυστικός γιατί τελικά θα καταλήξουμε σ' ένα ΣΔΙΤ, όπως καταλαβαίνετε. Έχουμε πολλή δουλειά να κάνουμε. Κρατήστε τώρα, θέλω φεύγοντας από δω να κρατήσετε: Δάσος, δρόμος, η μεγάλη επένδυση της Αιδηψού. Αυτά είναι τα τρία μεγάλα θεμέλια της ανασυγκρότησης. Αυτό θα παρασύρει και τους άλλους 4 πυλώνες.

Η Ενεργειακή κοινότητα. Ήδη προχθές το Πράσινο Ταμείο ενέκρινε 70.000 ευρώ για να κάνουμε τη μελέτη για την Ενεργειακή Κοινότητα. Μέχρι τώρα, το μοντέλο που γνωρίζουμε είναι το μοντέλο των μεγάλων παρόχων, οι οποίοι τι κάνουν; Παράγουν ενέργεια και την πουλάνε στο σύστημα. Εμείς δε θα κάνουμε αυτό, δε θα γίνουμε χαλίφηδες στη θέση του χαλίφη. Εμείς θα γίνουμε αυτοπαραγωγοί και αυτοκαταναλωτές. Η Ενεργειακή Κοινότητα θα έχει ευρεία συμμετοχική βάση στηριγμένη κατ' αρχάς στην Αυτοδιοίκηση και ήδη θα προχωρήσουμε μετά την έγκριση αυτής της χρηματοδότησης στη μελέτη που θα την κάνει ένας σπουδαίος μελετητής, ο κ. Λάμπρος Πυργιώτης, ο οποίος είναι Διευθυντής του ΚΑΠΕ, του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, με τη συνδρομή της ΕΕΤΑΑ. Η ΕΕΤΑΑ για το κομμάτι το αυτοδιοικητικό.

Θα γίνει δηλαδή Προγραμματική Σύμβαση ανάμεσα στο Πράσινο Ταμείο, στο ΚΑΠΕ και στην ΕΕΤΑΑ. Μάλλον προσανατολίζομαι να κάνουμε δύο, μία σε κάθε Δήμο ενεργειακή κοινότητα, θα το συζητήσουμε όμως μαζί και με την Περιφέρεια, γιατί αυτό τον επόμενο μήνα πρέπει να το αποφασίσουμε, ποιο θα είναι το σχήμα της Διοίκησης.

Κατ' αρχάς σας λέω, το λέω για πρώτη φορά δημόσια, να το σκέφτεστε κι εσείς, η προτεραιότητά μου είναι η εξής, η πολιτική μου προτεραιότητα, για το ποιοι θα ευνοηθούν πρώτοι από την παραγωγή της καθαρής ενέργειας, γιατί θα παρέχεται σε ορισμένους θύλακες πολιτών δωρεάν και σε άλλους με χαμηλό κόστος. Νομίζω οι πυρόπληκτοι πρέπει να είναι πρώτοι απ' όλους, να τους δώσουμε καθαρή ενέργεια. Το δεύτερο είναι οι υποδομές των Δήμων, το τρίτο είναι οι ευάλωτοι πολίτες και το τέταρτο είναι οι μικρές επιχειρήσεις.

Αυτό προτείνω, θα διαβουλευθούμε με το μελετητή, αυτή είναι η δική μου κατάσταση κατ' αρχάς. Καταλαβαίνετε πόσο πρωτοποριακό είναι αυτή η Ενεργειακή Κοινότητα και αυτό θα είναι το πρώτο βήμα γιατί θα περάσουμε και στο δεύτερο βήμα που είναι η βιομάζα..

Μάλιστα πρωτοπορεί το Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη γιατί θα μας κάνουν δυο μικρά πιλοτικά προγράμματα, με δυο Συνεταιρισμούς, τις Ροβιές και τον Ταξιάρχη. Και μάλιστα το Περιφερειακό Συμβούλιο αποφάσισε, στα πλαίσια της “ευφούς γεωργίας”, και τη χρηματοδότηση για να χρηματοδοτήσουμε αυτά τα δυο πιλοτικά προγράμματα. Ανοίγουμε λοιπόν το κεφάλαιο της καθαρής ενέργειας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Μετά πάμε στο πρόγραμμα “Νέα Ζωή”. Δεκαετίες με βασανίζει το θέμα όπως κάθε πολιτικό, τι θα γίνει με τις κοινότητες τις ημιορεινές και ορεινές που μαραζώνουν; Ποια είναι η συνταγή για να σταθούν στα πόδια τους και να ζαναζήσουν μια νέα ζωή; Αντιλαμβάνεστε, οι παραδοσιακοί πόροι έχουν πια εξασθενήσει. Μόνο κάτι γύρω από τον τουρισμό μπορεί να δώσει μια νέα ζωή, μια δεύτερη ευκαιρία. Ποιον τουρισμό όμως; Όχι τον καθιερωμένο. Αλλά τον τουρισμό ο οποίος έχει αποκτήσει νέες εκφάνσεις, κυρίως μετά τον Covid. Το επισημαίνουν πολλοί μελετητές αυτό. Η μια πλευρά του νέου τουριστικού προϊόντος, αναφέρεται στους συνταξιούχους της Ευρώπης. Δεκάδες εκατομμυρίων συνταξιούχων της Ευρώπης, θέλουν ένα μέρος της ζωής τους να το περνάνε στις χώρες της Μεσογείου.

Εγώ αυτό το μοντέλο το ζω εκεί που μένω, που έχει γίνει μόνο του: Στη Μάνη. Στη μεσσηνιακή Μάνη που μένω, στο Δήμο Δυτικής Μάνης, το 10% των μονίμων κατοίκων είναι Ευρωπαίοι οι οποίοι μένουν το χειμώνα στη Μάνη. Αυτό δηλαδή από μόνο του σχηματίστηκε επειδή έχει μεγάλη ελκυστικότητα ο χώρος εκεί..

Η άλλη κατηγορία, είναι οι περίφημοι Ψηφιακοί Νομάδες. Δηλαδή είναι αυτό που λέμε “τηλεργασία”, που μπορούμε να τους προσελκύσουμε. Πώς θα δουλέψουμε; Όχι με τα παραδοσιακά εργαλεία, μ' έναν καινούργιο τρόπο, που θα είναι ο ορισμός της καινοτομίας.

Όσο συνέβαιναν μέσα μου λοιπόν αυτές οι διεργασίες, παίρνω ένα κείμενο από αυτά των διαβουλεύσεων, από έναν Αρχιτέκτονα που λέγεται Τάσος Ρηγόπουλος, τον οποίο μου συνέστησε ο Καθηγητής Θέμελης και ενθουσιάστηκα.

Έχουμε συγκροτήσει μια ομάδα με τον κ. Ρηγόπουλο, τον κ. Γιάννη Διαμαντόπουλο και την Ελίνα Αγγέλη που θα επιλέξει μια κοινότητα από κάθε Δήμο. Αλλά θέλω κι εσείς και η Περιφέρεια να συμφωνήσετε, πρέπει γρήγορα να επιλέξουμε μια κατάλληλη κοινότητα.

Θα κάνουμε μια έρευνα, ένα business plan και θα πάμε να δούμε face to face όλους τους κατοίκους, και ιδιοκτήτες του χωριού. Και θα τους δώσουμε πολλές επιλογές. Είναι η πιο μοντέρνα έκφραση της νέας οικονομίας, είναι η οικονομία του διαμοιρασμού, που το κάνετε τώρα στο Costa Navarino. Εδώ θ' αξιοποιήσουμε το απόθεμα που υπάρχει. Και θα τους ρωτήσουμε ποιο μοντέλο προτιμούν. Θέλεις να στο

φτιάξουμε να το χρησιμοποιήσουμε για 15 χρόνια και μετά να το πάρεις εσύ να το προχωρήσεις; Αυτό είναι το μοντέλο του ΕΟΤ που είχε μεγάλη επιτυχία..

Το δεύτερο μοντέλο αφορά την πώληση και το τρίτο μοντέλο είναι η μακροχρόνια μίσθωση. Το τέταρτο μοντέλο, αφορά την πλατφόρμα. Έκανα και μια σύσκεψη με τον ΣΕΤΕ, το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο, τον Αχιλλέα Κωνσταντακόπουλο, την Ελένη Ανδρεάδη, για να τους κοινοποιήσω αυτή μου την πρόθεση.

Αφού λοιπόν κάνουμε αυτή την καταγραφή, εμείς από το πρόγραμμα θα πάμε όλες τις κρίσιμες δημόσιες υποδομές, που κυρίως θα είναι τα δίκτυα της Υγείας, της Πρόνοιας, του κράτους, η καλή πρόσβαση από οδοποιία και όλα τα κλασικά έργα υποδομής και κυρίως γρήγορο internet. Και μετά θα κάνουμε έναν επενδυτικό φάκελο με βάση το business plan που θα κάνουμε, για ν' απευθυνθούμε πια στην επενδυτική κοινότητα για να κάνουμε αυτό το πιλοτικό πρόγραμμα. Αυτό είναι το πρόγραμμα “Νέα ζωή”».

Στο σημείο αυτό έγινε σύντομη παρέμβαση από τον κ. Μιλτιάδη Χέλμη, πρόεδρο του cluster του Προγράμματος «ΟΙΔΠΟΥΣ».

Μ. ΧΕΛΜΗΣ:

«Αυτό είναι κι ένα μέρος της φιλοσοφίας του AIRBNB. Τι γίνεται όμως. Εγώ είμαι υπέρ γιατί βλέπω ένα παγκόσμιο φαινόμενο να εξελίσσεται και το οποίο δε μπορεί ν' αντιμετωπισθεί. Δηλαδή πρέπει να εξοικειωθούμε με αυτό. Αλλά ξέρω ότι για τους ξενοδόχους, ο πρώτος εχθρός τους είναι τα AIRBNB. Εγώ το επικροτώ 1000%, απλά αυτό που θα πρέπει να υπάρχει είναι να διέπονται και από έναν τρόπο ελέγχου. Δηλαδή να υπάρχει φορολογική δήλωση, να υπάρχει ένας έλεγχος ποιότητας κτλ., για να χαιρετίσουμε το τουριστικό προϊόν εκεί που πρέπει».

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Με τη μορφή που έχουν πάρει τα AIRBNB. Εδώ είναι άλλο πράγμα όμως. Εδώ είναι ένα πράγμα που δεν τους ενοχλεί καθόλου, γιατί αναβαθμίζει το τουριστικό προϊόν και το πιο σοβαρό που θα συμβεί αν επιτύχουμε αυτό το σπουδαίο πείραμα είναι ότι ο τουρίστας θα γίνει επισκέπτης και μέλος της κοινότητας. Αυτό είναι το συγκλονιστικό».

Ο κ. Παπαδόπουλος πήρε αμέσως μετά το λόγο λέγοντας τα εξής:

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

«Έχει μεγάλη σημασία αυτό το οποίο είπατε, το αν οι ξενοδόχοι βλέπουν θετικά ή αρνητικά κάτι τέτοιο. Και συνήθως η πρώτη εντύπωση είναι ότι είναι ανταγωνιστές και το πολεμούν σε τέτοιο βαθμό, ώστε αν είναι δυνατό να το εξαφανίσουν. Όμως εγώ πιστεύω πολύ στις συνέργειες, όπου αυτό το οποίο χρειάζεται να το πολεμήσεις μπορείς να συνεργαστείς μαζί τους, και να φέρεις πολύ περισσότερους επισκέπτες στην περιοχή, ν' αποκτήσουν μια τέτοια δυναμική ώστε ν' απογειωθεί πραγματικά και σε διεθνές επίπεδο πλέον η

τουριστική κίνηση και στην Αιδηψό και σε οποιοδήποτε άλλο μέρος της Εύβοιας. Εάν το αντιληφθούμε αυτό ως φιλοσοφία, νομίζω ότι μόνο καλά έχει να προσδώσει. Συνεργασίες win-win. Κι εσύ κερδίζεις κι εγώ κερδίζω.

Η Οικονομία του Δάσους είναι να προσεγγίσουμε πλέον το δάσος όχι με τον κλασικό τρόπο τον οποίο διαχειρίζεται μέχρι σήμερα αλλά κάτω από την αντίληψη της πολυλειτουργικής αξιοποίησης των πόρων του δάσους, που προφανώς δεν είναι μόνο το ξύλο, είναι και πολλές άλλες μορφές δράσης που μπορούν να ενταχθούν και επιχειρηματικά, όπως είναι φρούτα του δάσους, όπως είναι μανιτάρια, όπως είναι κλιματική αλλαγή, όπως είναι η βιοοικονομία, δηλαδή μια σειρά παραμέτρων τέτοιων, όπου μπορούμε πραγματικά με βάση και τη διεθνή εμπειρία που υπάρχει και με την επιστημοσύνη την οποία διαθέτουμε, να τους δώσουμε προστιθέμενη αξία.

Δηλαδή κάτι το οποίο σήμερα το πουλάμε, ας πούμε το ξύλο 100 ευρώ το κυβικό μέτρο, πώς μπορεί να μετασχηματιστεί σε τέτοιου είδους προϊόντα, ώστε αυτό το 100 να γίνει 800, να γίνει 1.000, να γίνει 1.500.

Όλο αυτό το πράγμα, κάτω από αυτή τη φιλοσοφία της οικονομίας του δάσους, προσπαθούμε να το δημιουργήσουμε για πρώτη φορά σε επίπεδο και χώρας αλλά και σε ευρωπαϊκό θα έλεγα, επίπεδο, ένα δίκτυο της αειφορίας, της οικονομίας θα έλεγα, του δάσους, ώστε να μπορέσουμε με την κατάλληλη συμβούλευση και με την κατάλληλη καθοδήγηση κάποιων ομάδων πληθυσμού, και θα ξεκινήσουμε φυσικά από τη Βόρεια Εύβοια, ώστε να γίνουν κοινωνικοί και αποδέκτες όλων αυτών των ωφελειών που μπορεί να υπάρχουν.

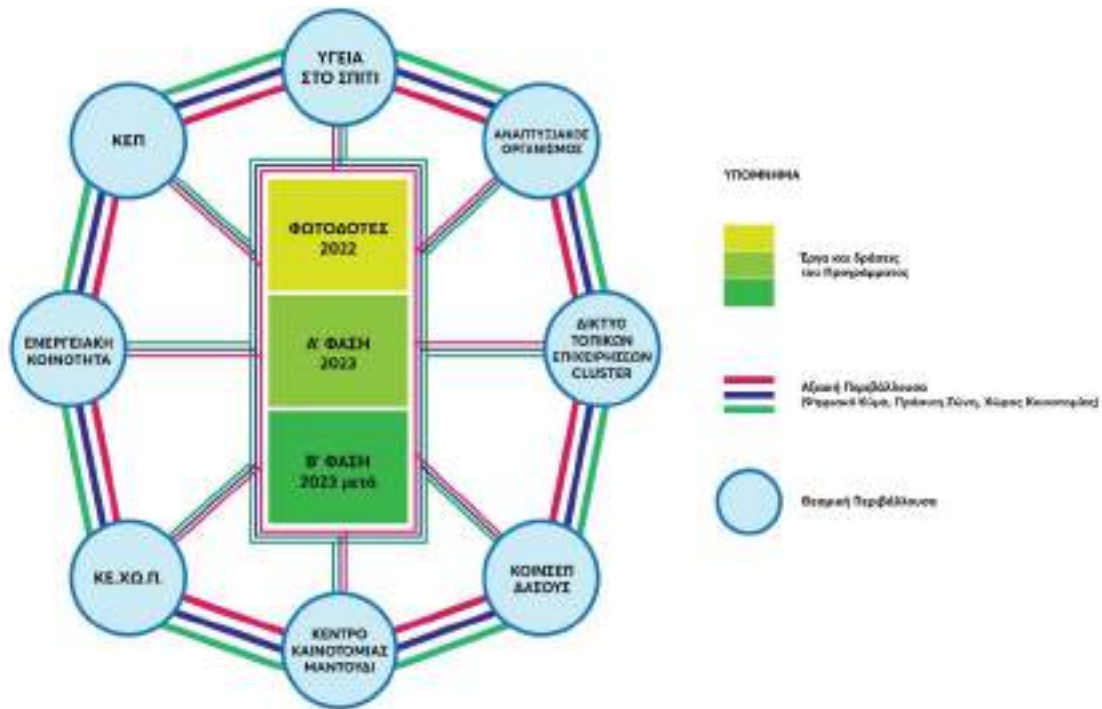
Εδώ φυσικά να πούμε ότι ο καθένας, θα πρέπει να έχει και τα μάτια του και τ' αυτιά του ανοιχτά και να αξιοποιεί κάποιες καλές πρακτικές, κάποιες καλές ευκαιρίες, γιατί όλοι μας, κρινόμαστε από τις επιλογές τις οποίες κάνουμε. Αν σου δίνονται έτοιμα πράγματα, που οδηγούν σε πολύ μεγάλο βαθμό σε επιτυχία και εσύ έχεις μάθει στην παλιά νοοτροπία, το πώς εγώ θα πάρω κάποια χρήματα για τα προς το ζην, νομίζω ότι αυτό το πράγμα έχει ξεπεραστεί ως μοντέλο.

Άρα εμείς θα προσπαθήσουμε να εμφυσήσουμε και σε παλιούς αλλά και σε νέους ανθρώπους οι οποίοι εμπλέκονται με το δάσος, όλη αυτή τη φιλοσοφία, όλη αυτή τη νοοτροπία, ν' αξιοποιήσουμε αυτές τις επιχειρηματικές πραγματικά ιδέες και εμείς και σαν Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, το Τμήμα Δασολογίας, Επιστημών Ξύλου και Σχεδιασμού που τυχαίνει να είμαι Πρόεδρος αυτό το διάστημα αλλά και με άλλα Πανεπιστήμια, συνεργασίες που έχουμε σε όλη την Ελλάδα, όλη αυτή την επιστημονική γνώση που έχουμε και σε εθνικό επίπεδο και σε διεθνές, θα τη μεταδώσουμε σε όλους που εμπλέκονται με το δάσος. Και ξεκινάμε από τη Βόρεια Εύβοια. Περισσότερο πράγματα θα πούμε και το απόγευμα. Σας ευχαριστώ».

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

« Αυτό να ξέρετε, από δω και πέρα θα είναι το ιερό ευαγγέλιο της ανασυγκρότησης. Θα είναι σε όλες τις μελέτες, είναι ένα σχήμα το οποίο είναι ένα πνευματικό μου τέκνο.

Τι μας δείχνει αυτό το σκίτσο: Στο κέντρο, είναι ένας κεντρικός πυλώνας. Ο κεντρικός πυλώνας, είναι ό,τι ακούσατε μέχρι τώρα. Δηλαδή οι Φωτοδότες, που έχει τρία χρονικά ορόσημα, '22, '23 και '23 και μετά. Τι σημαίνει το '22, '23 και '23 και μετά; Την πιο κρίσιμη χρονολογία για τα προγράμματα τα ευρωπαϊκά.

Είναι το έτος ένταξης. Η μεγαλύτερη στιγμή για ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα, είναι η ένταξη, γιατί είναι πολύ αυστηροί οι Ευρωπαίοι στην ένταξη. Και αν ενταχθεί ένα έργο, αρχίζει και πιέζεται το σύστημα για να το υλοποιήσει. Και είναι μεγάλη στιγμή. Άρα λοιπόν έχουμε τρία ορόσημα, το '22 που ήδη έχουν ενταχθεί περίπου 40 έργα και θ' αυξηθούν, η α' φάση του '23 που θα είναι μετά την έγκριση του προγράμματος, της Ο.Χ.Ε. δηλαδή, που θα μας δώσει ένα νέο κύμα έργων και υπάρχουν βεβαίως και τα εμβληματικά έργα που θα είναι από το '23 και μετά, είναι όλα αυτά που συζητήσαμε τώρα, οι μεγάλες επενδύσεις, είναι ο αυτοκινητόδρομος, που θέλουν μεγαλύτερο χρονικό βάθος.

Και εδώ ξέρετε, θα μπορούσαν όλα να τελειώσουν. Δεν τελειώνουν όμως, έχουν δύο περιβάλλουσες. Η μία είναι αξιακή περιβάλλουσα και η άλλη είναι θεσμική περιβάλλουσα. Δηλαδή θωρακίζουμε το πρόγραμμα. Η αξιακή περιβάλλουσα είναι η διπλή μετάβαση και καινοτομία, είναι οι τρεις γραμμές που βλέπετε, η κόκκινη, η πράσινη, η μπλε.

Και η θεσμική περιβάλλουσα είναι από την πλειάδα των προτάσεων των μελετητών, επελέγησαν αυτοί οι κύκλοι που βλέπετε, που θα αποτελούν τη θεσμική αλλά ταυτόχρονα και την εξέλιξη της βιωσιμότητας της οικονομικής, του όλου προγράμματος. Το πιάνουμε από πάνω, το “Υγεία στο σπίτι”, που θα λειτουργήσει στα πλαίσια των Κέντρων Υγείας εδώ, τα ΚΕΠ με τη νέα τους μορφή, η Αγροτική Σχολή που έχει αρχίσει στην Ιστιαία, τα Κέντρα Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, το Κέντρο Καινοτομίας στο Μαντούδι, το Δίκτυο Οικονομίας του Δάσους, το ΙΕΚ Τουρισμού στην Αιδηψό και ο Αναπτυξιακός Οργανισμός.

Αυτοί θα είναι οι θεσμικοί πυλώνες του προγράμματος. Τι σας έδωσα τώρα; Σας έδωσα τις συντεταγμένες, οι οποίες είναι ιερό ευαγγέλιο για όλους τους μελετητές. Από κει και πέρα θα υπάρχουν εξειδικεύσεις, αλλά όλοι έχουμε ένα κοινό έδαφος να δουλέψουμε».

Αμέσως μετά ο κ. Μπένος κάλεσε στο βήμα τον κ. Νίκο Δρακωνάκη, Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΤΑΜ Α.Ε που έχει αναλάβει την εκπόνηση του Masterplan του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

B2. «Η φωνή της κοινωνίας και η δημιουργία επενδυτικού κλίματος»

«Πως θα διαμορφώσουμε το επενδυτικό κλίμα»

N. ΔΡΑΚΩΝΑΚΗΣ:

«Καλημέρα κι από μένα. Στο πλαίσιο της εκπόνησης και συνολικής ευθύνης του master plan, και στην προσπάθεια να συνθέσουμε όλες αυτές τις επιμέρους μελέτες, ένα βασικό θέμα το οποίο μας απασχολεί και πιστεύω θα συμφωνήσετε σ’ αυτό, είναι η φωνή της κοινωνίας, η οποία είναι η βασική παράμετρος πάνω στην οποία θα πρέπει να σκύψουμε όλοι. Γιατί χωρίς αυτήν, μάλλον θα έχουμε κάνει ένα πολύ μεγάλο λάθος.

Ποια είναι λοιπόν η φωνή της κοινωνίας σύμφωνα με τη μέχρι τώρα εμπειρία μας, όλης της ομάδας, του Σταύρου Μπένου; Η φωνή είναι, ευτυχώς, δυνατή. Είναι διεκδικητική. Και να διευκρινίσω κάτι εδώ: Όταν λέμε φωνή της κοινωνίας εννοούμε από τον πιο απλό πολίτη, μέχρι και τον επιχειρηματία ή τους εκπροσώπους ή τους ίδιους τους φορείς.

Είναι αιχμηρή, το έχουμε εισπράξει το διάστημα αυτό που δουλεύουμε εδώ. Είναι όμως και συναινετική. Είναι μεροληπτική πολλές φορές. Έχει έντονο τοπικιστικό χαρακτήρα, ευτυχώς, είναι αυστηρή, είναι δίκαιη. Είναι δικαιολογημένη, αλλά πάνω απ’ όλα θέλω να πω ότι είναι μια φωνή καθαρή, που μας υποδεικνύει και μας υπαγορεύει σειρά πραγμάτων.

Ας δούμε λίγο τη φωνή της τοπικής κοινωνίας, σε σχέση με την προγενέστερη εικόνα. Είχε και έχει δυσκολία στην καθημερινότητα. Περιορισμένη εξωστρέφεια, υστέρηση σε ό,τι αφορά την αγροτική παραγωγή και την

κτηνοτροφική, εμπόδια στο σύνολο της επιχειρηματικής διαδικασίας, ελλιπή ανταγωνιστική εικόνα, χαμηλές επιχειρηματικές επιδόσεις. Και το σπουδαιότερο απ' όλα, έντονες γραφειοκρατικές αγκυλώσεις.

Η φωνή με βάση την εικόνα μετά: Υπέστη καίριο πλήγμα όλη η παραγωγική και επιχειρηματική διαδικασία και συνολικά ο ιστός. Υπήρξε και υπάρχει, αύξηση του παραγωγικού και λειτουργικού κόστους εξαιτίας της καταστροφής. Υπάρχει έντονη συρρίκνωση του τοπικού εισοδήματος. Εμπόδιο σαφές σε ό,τι αφορά την πρόοδο και την εξέλιξη του τόπου και την ατομική αλλά και την επιχειρηματική.

Καταγράφεται, όσο περνά ο χρόνος, όλο και περισσότερο, η ανάγκη νέων επενδυτικών πρωτοβουλιών, εξαιτίας της φωτιάς. Ν' αναφέρω ένα παράδειγμα εδώ. Το camping στην Αγία Άννα, ουσιαστικά φτιάχνεται από την αρχή. Υπήρξε και υπάρχει η επιχειρηματική ασφυξία, το θεσμικό κι εφαρμοστικό πλαίσιο περιορίζει αρκετά το όλο πεδίο.

Και υπάρχει και θα υπάρξει και στο μέλλον, ελπίζουμε να το περιορίσουμε, με όλα αυτά τα οποία προσπαθούμε, απόγνωση, απογοήτευση και ενίοτε αδιέξοδο. Περιοχές, με μια γραφική απεικόνιση που έχουν μεγάλες ζημιές είναι η Αγία Άννα, η Λίμνη, το Αχλάδι, οι Ροβιές.

Να πούμε δυο πράγματα για τη φωνή την επόμενη μέρα. Τι μας λέει, η τοπική κοινωνία: Θέλουμε μια δίκαιη στήριξη. Ενίοτε έχει γίνει με στρεβλό και αναποτελεσματικό τρόπο και κυρίως με πολλές καθυστερήσεις. Θέλουμε απλούστευση διαδικασιών. Και θεσμικές μεταρρυθμίσεις που υπάρχουν στο πρόγραμμα, και μείωση της γραφειοκρατίας και περιορισμό του χρόνου και των διαδικασιών και κυρίως της ταλαιπωρίας.

Θέλουμε αποτελεσματικές δομές υποστήριξης, τόσο της παραγωγής όσο και κυρίως της επιχειρηματικότητας, αυτού που ονομάζουμε θέσεις απασχόλησης. Χωρίς την ιδιωτική πρωτοβουλία, μάλλον θα έχουμε κάνει μισό βήμα. Θέλουμε ακόμα συστηματική, λιτή και εύληπτη ενημέρωση. Θέλουμε γόνιμη συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τις Υπηρεσίες και την πολιτεία και επίσης, επιδιώκουμε και επιζητούμε σύγκληση, συνεργασία όλων των επιχειρηματικών δυνάμεων μ' έναν κοινό στόχο.

Η φωνή, σε σχέση με το πρόγραμμα: Ακούμε συχνά και πολύ έντονα και συγκεκριμένα “τι μας προτείνετε, με ακρίβεια και σαφήνεια, πείτε μας τι ακριβώς, εύληπτα”. Γι' αυτό ο Σταύρος Μπένος επιμένει πάρα πολύ στο λιτό και κατανοητό. “Πώς μπορείτε να παρέμβετε προς όφελός μας, με ποιο τρόπο και ποιες διαδικασίες, με τι χρονοδιάγραμμα, πώς θα βελτιωθεί το επενδυτικό και επιχειρηματικό κλίμα, τι υποστηρικτικές διαδικασίες προβλέπονται από το πρόγραμμα;”.

Φωνάζουν έντονα, κάθε μέρα και περισσότερο, ότι χρειάζονται θεσμικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις και ακόμα η ίδια η κοινωνία λέει τι θέση και τι ρόλο μας επιφυλάσσεται, τι θέλετε και πώς μπορούμε εμείς να εμπλακούμε. Σ' αυτό λοιπόν το προηγούμενο, το πώς θα βελτιωθεί το επενδυτικό κλίμα, θ' αναφερθώ στη συνέχεια.

Από τι επηρεάζεται: Επηρεάζεται από ένα χωρικό πλαίσιο και κυρίως τη φέρουσα ικανότητα της περιοχής. Δε μπορούμε εδώ να έρθουμε και να υποδείξουμε ή να επιβάλλουμε πράγματα που η ίδια η περιοχή, είτε η επιχειρηματική κοινότητα είτε η ίδια η φύση, δε μπορεί να υποδεχθεί και δε μπορεί να σηκώσει. Επηρεάζεται επίσης από τους δυναμικούς τομείς που έχουν και προοπτική παράλληλα, όπως είναι ο τουρισμός και η αγροδιατροφή.

Επηρεάζεται επίσης και μάλιστα πολύ συγκεκριμένα και έντονα από την αφ' εαυτού δυναμική και τις εν υπνώσει τοπικές δυνάμεις που υπάρχουν, είναι δεδομένο αυτό. καθοριστικό ρόλο παίζει ο ολιστικός σχεδιασμός και κυρίως η προετοιμασία, η υποδοχή, η προσέλκυση και μόχλευση επενδύσεων και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Ακόμα, επηρεάζεται πάρα πολύ από επιχειρηματικές ιδέες, προτάσεις και πρωτοβουλίες. Κυρίως όμως από τις δημόσιες υποδομές και εξυπηρετήσεις. Βλέπουμε ΔΟΥ να φεύγουν, Τράπεζες ν' αποχωρούν και σειρά Υπηρεσιών που μέχρι πρότινος ήταν δίπλα στο σπίτι του πολίτη, ν' αποχωρούν και μάλιστα μ' έναν εντελώς επιδεικτικό τρόπο και χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν οι αδυναμίες που υπάρχουν λόγω γεωγραφικής απομόνωσης.

Ακόμα, η ωριμότητα των πράξεων και η επάρκεια ετοιμότητας των δικαιούχων παίζει πολύ σημαντικό ρόλο. Επίσης τα επενδυτικά κίνητρα, που δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά είναι το μέσο για να πετύχουμε πράγματα σε σχέση με τη Βόρεια Εύβοια. Οι δομές επιχειρηματικής υποστήριξης θα παίζουν καθοριστικό ρόλο και θα επηρεάσουν πολύ σημαντικά το επενδυτικό κλίμα. Και ακόμα το θεσμικό πλαίσιο και οι εφαρμοστικοί κανόνες.

Τέλος, τον πιο σημαντικό ρόλο, παίζει ο χρόνος. Αυτός που απαιτείται για να κάνουμε πράγματα, που μεσολαβεί, που εμποδίζει και που πολλές φορές αποτρέπει.

Πώς ενισχύουμε το επενδυτικό κλίμα σε όλα αυτά που ανέφερα προηγουμένως: Ετοιμάζουμε παράλληλα με όλες αυτές τις πρωτοβουλίες που ακούσατε, και θ' ακούσουμε και στη συνέχεια, και σήμερα και αύριο, τον “οδηγό επενδυτή”. Τα κίνητρα προσπαθούμε να εντοπίσουμε και να τα υποδείξουμε και τα υπόλοιπα χρηματοδοτικά μέσα.

Ακούσατε προηγουμένως τους σπινθήρες, να μην αναφερθώ αναλυτικά. Και ακόμα τις δομές υποστήριξης, που είναι ο Αναπτυξιακός Οργανισμός, ο διαδημοτικός και το Κέντρο Υποστήριξης Επιχειρηματικότητας.

Ειδικότερα, ο “οδηγός επενδυτή” είναι ένα εργαλείο που θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα το κάνουμε εύχρηστο, για υφιστάμενες και εν δυνάμει επιχειρήσεις και επιχειρηματίες. Απευθύνεται σε όλες τις εν δυνάμει επιχειρηματικές προσπάθειες και πρωτοβουλίες, καθώς και σε κάθε ιδέα επιχειρηματική που είμαστε υποχρεωμένοι όχι μόνο να την υποδεχθούμε αλλά να την πάμε λίγο πιο πέρα, να τη μάθουμε δηλαδή να βηματίζει.

Ποιος είναι λοιπόν ο σκοπός αυτού του οδηγού επενδυτή: Να ενημερώσει, να κινητοποιήσει και κυρίως να καθοδηγήσει κάθε ενδιαφερόμενο, περιγράφοντας με απλό και εύληπτο τρόπο, όλο αυτό το εννοιολογικό και κανονιστικό πλαίσιο, χωρίς ξύλινη γλώσσα, το οποίο μπορεί να κινηθεί και ν' αξιοποιήσει ο κάθε ενδιαφερόμενος.

Πρακτικά τι σημαίνει; Σημαίνει ότι όλο αυτό το εργαλείο που θέλουμε να δημιουργήσουμε και που είμαστε πάρα πολύ κοντά σε αυτό, ν' αποτελέσει έναν οδικό χάρτη. Δηλαδή να υποδεικνύει τα επιχειρηματικά βήματα, πρακτικές, χρηματοδοτικά προγράμματα, μέσα και εν πάση περιπτώσει, να υποστηρίζει βάσιμα και ουσιαστικά την επιχειρηματική κοινότητα.

Από πού προέρχεται αυτό; Είναι ξανά μια πρωτοβουλία της ομάδας ανασυγκρότησης και προέκυψε γιατί αφογκραζόμενοι, όπως ανέφερα προηγουμένως όλα αυτά που μας έχει υποδείξει εδώ η τοπική κοινωνία και η επιχειρηματικότητα, θέλουμε να την ενισχύσουμε και να τονώσουμε την τοπική κοινωνία, δεδομένου, ότι αποτελεί κύρια στρατηγική και στόχο καθοριστικής σημασίας για το μέλλον των επιχειρήσεων και της περιοχής.

Πρακτικά δηλαδή, υποδεχόμαστε μια επιχειρηματική ιδέα, και μια δραστηριότητα. Την υποστηρίζουμε τεχνικά, είτε με εκπαίδευση, mentor και coaching είτε με άλλες υποστηρικτικές δραστηριότητες, εις τρόπον ώστε αυτό το πράγμα ν' αρχίσει να παίρνει σάρκα και οστά ή να υποστηρίζουμε υφιστάμενες επιχειρήσεις που έχουν θέμα με σειρά αδυναμιών που εμφανίζουν σε ό,τι αφορά την επόμενη μέρα.

Να τους υποδείξουμε πηγές χρηματοδότησης, να τους ετοιμάσουμε, και είμαστε πάρα πολύ κοντά σ' ένα επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο ει δυνατόν να λειτουργεί στο κινητό τους. Όλο αυτό είναι ένα σχέδιο, μια φιλοδοξία, μια πρωτοβουλία η οποία θα βοηθήσει κυρίως τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Εν συντομία, τα επενδυτικά κίνητρα. Σ' αυτή τη φάση είναι ο αναπτυξιακός νόμος ο οποίος οσονούπω, νομίζω εντός του μήνα, εκτός απροόπτου θα ξεκινήσει με τη μεταποίηση και ίσως και τον τουρισμό και υπάρχει το Ταμείο Ανάκαμψης που έχει 5 προσκλήσεις, αυτή που ενδιαφέρει περισσότερο τον τομέα τον επιχειρηματικό και είναι και η μόνη η οποία χρηματοδοτεί, είναι ο Πράσινος Αγροτουρισμός. Είναι από 500.000 και πάνω για επιχειρήσεις οι οποίες έχουν προσανατολισμό τον Πράσινο Τουρισμό.

Οι σπινθήρες όπως είπαμε, Αιδηψός, Οικονομία του Δάσους, Νέα Ζωή, Ενεργειακή Κοινότητα και Τουρισμός και Αγροδιατροφή και οι δομές υποστήριξης, όπως ανέφερα και προηγουμένως, ο Αναπτυξιακός Οργανισμός και το Κέντρο Υποστήριξης επιχειρήσεων. Σας ευχαριστώ».

ΣΤ. ΜΠΕΝΟΣ:

Ο κ. Μπένος τόνισε πως το συγκεκριμένο εγχείρημα απαιτεί προσπάθεια λέγοντας τα εξής: «Έχουμε πολλή δουλειά να κάνουμε ακόμα μαζί πάνω σ' αυτό. Κρατήστε λοιπόν αυτό το τετράπτυχο, οδηγός, κίνητρα,

σπινθήρες και οι δομές που θα στηρίζουν, δυο δομές δηλαδή, ο Αναπτυξιακός Οργανισμός και το Κέντρο Υποστήριξης Επιχειρήσεων που θα είναι ένα Κέντρο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας στο Μαντούδι».

Εν συνεχεία ο πρόεδρος του Διαζώματος κάλεσε στο βήμα την κα Ιωάννα Σαπουντζή, Διευθύντρια Εταιρικής Διακυβέρνησης και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Εθνικής Τραπέζης και του Ομίλου. Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε την Ε.Τ.Ε. καθώς υποστηρίζει ποικιλοτρόπως το έργο του Σωματείου, έχοντας διαθέσει το ποσό των 150.000 ευρώ για τη Μελέτη Στρατηγικού Σχεδιασμού του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, αλλά και το ποσό των 20.000 ευρώ ετησίως για τη λειτουργία της Θερμοκοιτίδας “D-HUB”.

I. ΣΑΠΟΥΝΤΖΗ:

«Θα προσπαθήσω να είμαι και σύντομη λόγω της αλλαγής του προγράμματος. Κατ' αρχάς χαίρομαι ιδιαίτερα που είμαι στη συνάντηση του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, την πρώτη δια ζώσης συνάντηση μετά όλη την περιπέτεια που είχαμε με τον Covid κτλ. Χαίρομαι που είμαι στην Αιδηψό, μια πολύ όμορφη πόλη, άκουσα με μεγάλη χαρά και τα σχέδια για το Υδροθεραπευτήριο και που βέβαια, όλο αυτό συνδυάζεται και με το σχέδιο για την ανασυγκρότηση της Εύβοιας, ένα μεγάλο έργο με πολλές προκλήσεις.

Η Τράπεζα, από το 1841 που είναι το έτος ίδρυσής της, πάντοτε υποστήριζε έργα που αφορούσαν την κοινωνία, το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την καινοτομία. Καινοτόμο ήταν και το “ΔΙΑΖΩΜΑ” όταν ιδρύθηκε, για το έργο που έχει διαμορφώσει για τις πολιτιστικές διαδρομές, για την υποστήριξη του πολιτισμού, για τα θέατρα.

Χάρηκα πάρα πολύ που άκουσα και για τη δημιουργία ενός αντίστοιχου ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ για το δάσος από τον κ. Παπαδόπουλο, τη θεωρώ μια σημαντική πρωτοβουλία και αυτή. Επίσης, πολύ καινοτόμο ήταν και η Θερμοκοιτίδα, το “D-HUB”, όλη αυτή η καινοτομία που προσέφερε σε σχέση με θεσμούς. Ακούσαμε για θεσμούς, όπως το cluster των επιχειρήσεων στην πολιτιστική διαδρομή καθώς και το marketing προορισμού.

Άρα, όλη αυτή η γνώση, το know how όπως λέμε, που μπαίνει και εδώ στο έργο της Βόρειας Εύβοιας, είναι πάρα πολύ σημαντικό. Τώρα βέβαια ακούμε αυτή τη στιγμή κυρίως για μελέτες, οπότε υπάρχουν πολλοί που ενδεχομένως έχουν κάποιες αμφιβολίες, αμφισβητήσεις κτλ., οπότε αν μπορούμε να δούμε μια προβολή στο μέλλον, θα ήθελα πάρα πολύ στην επόμενη συνάντηση του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ του χρόνου ας πούμε, να παρουσιάσουμε όλες αυτές τις δράσεις που έχουν ενταχθεί σε προγράμματα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έργα που έχουν ήδη υλοποιηθεί.

Νομίζω ότι η επόμενη συνάντηση θα είναι πολύ διαφορετική και θα έχουμε πολύ ωραία πράγματα να πούμε. Η Τράπεζα εκτός από την ενίσχυση που έχει δώσει στο πρόγραμμα στη μελέτη του master plan εξετάζει κι άλλες δράσεις, δεν είμαι σε θέση να δημοσιοποιήσω κάτι ακόμα, εύχομαι πολύ σύντομα. Και εύχομαι κάθε επιτυχία στο έργο.

Όμως είναι σημαντικό να πούμε ότι για να επιτύχει αυτό, θέλει τη συνδρομή και τη βοήθεια όλων των stake holders, όπως είπατε πριν στη Μεσσηνία, αλλιώς δε θα επιτύχει τίποτα. Ευχαριστώ πολύ».

Ακολούθησε η ενότητα για το πρόγραμμα Crowdfunding για τη Βόρεια Εύβοια που υλοποιείται με πρωτοβουλία του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» και τιτλοφορείται «Τα Αγριολούλουδα του Νέου Δάσους». Ο κ. Μπένος είπε τα εξής.

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Τι ωραίος λόγος Ιωάννα μου, σύντομος, ευθύβολος, καίριος...Θέλω να ζητήσω συγγνώμη από δυο στελέχη του Υπουργείου Περιβάλλοντος, τον κ. Δρούγα Παναγιώτη και την κα Ανδρίτσου που θα μετακινήσουμε το πρόγραμμα το απόγευμα, επειδή είναι κρίσιμη η παρέμβασή τους, τους παρακαλώ θερμά να τους έχουμε το απόγευμα.

Να περάσουμε στο crowdfunding. Θέλω να σας πω τι είναι αυτό, πριν μας το παρουσιάσει ο Πέτρος Ιμιρζιάδης ως ένας εκ των 4 μελών της αγίας οικογένειας Ιμιρζιάδη, έτσι τους λέμε εμείς στο “ΔΙΑΖΩΜΑ”. Είναι πολύ καινοτόμος οικογένεια, έχουν φέρει πολλές καινοτομίες στο marketing στην ελληνική αγορά, και είναι όχι μόνο θεσμικά αλλά και ψυχικά στην κοινή μας προσπάθεια.

Ήθελαν λοιπόν να βρουν έναν τρόπο να βοηθήσουν και νομίζω βρήκαμε τον καλύτερο τρόπο. Έχουμε λοιπόν 7 κεφάλαια τα οποία θα αιμοδοτήσει αυτό το crowdfunding, είναι κεφάλαια που από μόνα τους δε μπορούν ν’ αποτελέσουν αντικείμενο χορηγικό. Θα σας τα πω για να καταλάβετε.

Πρώτο κεφάλαιο έχει τον τίτλο “Όλα για τα παιδιά”. Είναι το πρόγραμμα “Στηρίζουμε τη Βόρεια Εύβοια” που έκανε η σπουδαία κα Μαίρη Μπελογιάννη, υπεύθυνη εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα μας πει και δυο λόγια μετά. Φανταστείτε ένα σχολείο από την Αλεξανδρούπολη που θέλει να κατέβει εδώ για εκδρομή. Αλλά τα παιδάκια δε μπορούν να συγκεντρώσουν το ποσό για τη μετακίνηση.

Απ’ αυτό τον “κουμπαρά” που θα κάνουμε λοιπόν, θα μπορούμε να βοηθάμε σχολεία, λέω ένα παράδειγμα, μπορεί να εμφανιστούν κι άλλα παραδείγματα, για να έρθουν τα παιδιά εδώ.

Μετά, εξαπλώνουμε ένα φοβερό πρόγραμμα για τον πολιτισμό, έχει και ένα ωραίο προσωνύμιο, ήταν του Νίκου Δρακωνάκη και της Χρύσας Παγκάλου, της συνεργάτιδός του στα Πολιτιστικά, “Οι γιορτές του δάσους”. Είναι διάφορες εκδηλώσεις μέσα στο δάσος, όχι κλασικές εκδηλώσεις, και θα είναι πολύ κοντά στο cluster, καθώς έχουν σχέση με την αγροδιατροφή, με τη λαογραφία, με τις τοπικές παραδόσεις.

Με μικρά ποσά, στο Crowdfunding, θέλουμε να βοηθήσουμε αυτές τις μικρές κοινότητες. Εγώ σας είπα, φανατικός, όλα ανάγονται και υπάγονται στο δάσος. Όλα. Αν δεν έχουν τέτοια υπαγωγή, απλώς δε θα παραληφθούν οι μελέτες. Άρα λοιπόν το δεύτερο, έχει τον τίτλο “Περπατώ εις το δάσος”.

Πάμε μετά, στον πρωτογενή τομέα όπου με τον ευφάνταστο τίτλο της κειμενογράφου Κατερίνας Σέρβη “Με μέλι και με γάλα”, είναι επικεντρωμένα στα προϊόντα και στην ανάδειξή τους, της περιοχής, όπου θα χρειαστεί να κάνουμε κι εκεί διάφορες δράσεις ανάδειξης των προϊόντων, από ημέρες γαστρονομίας μέχρι εκθέσεις. Άρα κι εδώ χρειαζόμαστε ένα ειδικό κεφάλαιο.

Μετά είναι οι “Ενέργειες ζωής”, το τέταρτο κεφάλαιο, το οποίο αναφέρεται σε Ενεργειακές Κοινότητες. Εκεί μπορεί να χρειαστούμε μερικές εμπειρογνομosύνες. Να σας πω ένα παράδειγμα: Έχουμε ένα κενό στη μελέτη που θα κάνει το ΚΑΠΕ. Θέλουμε να δούμε τις διαθέσιμες γαίες των Δήμων. Άρα χρειάζεται ένας άνθρωπος να κάνουμε μια μικρή ανάθεση για να μπορούμε να δούμε πού θα βάλουμε τα φωτοβολταϊκά. Είναι τέτοιες δηλαδή μικρομελέτες που δε μπορείς να πεις έχουν 2, 3, 5, 7 χιλιάδες προϋπολογισμό, δε μπορείς ν’ απευθυνθείς σ’ έναν κλασικό χορηγό. Τέλος, το 5^ο κεφάλαιο είναι το “Φως στον πολιτισμό”. Είναι διάφορες δράσεις πολιτιστικές και στις υποδομές του πολιτισμού».

Ο Δήμαρχος Μαντουδίου – Λίμνης- Αγίας Άννας, κ. Γιώργος Τσαπουρνιώτης ζήτησε το λόγο και είπε τα εξής:

Γ. ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΩΤΗΣ:

«Αυτό που είπε ο Νίκος Δρακωνάκης για τα κίνητρα, για τις επιχειρήσεις για τις νέες αλλά και για τις υφιστάμενες, μέσω των Ενεργειακών Κοινοτήτων, θεωρώ ότι επειδή είμαστε σε μια κρίσιμη καμπή σε ό,τι αφορά τον αναπτυξιακό νόμο, ίσως θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι μια νέα επιχείρηση που θ’ ανοίξει στους δυο Δήμους, ή αν γίνουν δύο Ενεργειακές Κοινότητες σε κάθε Δήμο ξεχωριστά, ότι θα έχει το προνόμιο τουλάχιστον για μια πενταετία, της δωρεάν ενέργειας.

Διότι εμείς αυτό που πρέπει να επιδιώξουμε ως προτεραιότητα, είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην περιοχή, ώστε να μείνει ο κόσμος εδώ και να μην έχουμε περαιτέρω διασπορά προς τα αστικά κέντρα. Θεωρώ λοιπόν ότι εάν το επισημοποιήσουμε ότι οι νέες επιχειρήσεις ή ακόμα και οι υφιστάμενες εάν κάνουν επένδυση, θα έχουν δωρεάν ενέργεια για 5 χρόνια, ίσως η προσέλκυση πάρει σάρκα και οστά πολύ πιο εύκολα, διότι βλέπουμε τι γίνεται και με το ρεύμα. Ήδη πολλές επιχειρήσεις είναι στα όριά τους, σε όλη τη χώρα, με την ενέργεια και αυτό μπορεί να δώσει ένα κίνητρο να έρθουν και θα έλεγα, και όχι πενταετία, να είναι και λίγο παραπάνω. Ευχαριστώ».

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Κι εγώ σ’ ευχαριστώ, πάντα με ωραίες προτάσεις. Ένα από τα πεδία της δεύτερης φάσης των μελετών, είναι και οι προτάσεις οι νομοθετικές, σαν κι αυτή που είπες τώρα. Θα συγκεντρώσουμε λοιπόν όλες τις προτάσεις και από την Περιφέρεια και από εσάς τους Δημάρχους και από τους μελετητές και από τους πολίτες και θα κάνουμε μια πλήρη πρόταση για νομοθετικές ρυθμίσεις για τη Βόρεια Εύβοια συνολικά. Θα ετοιμάσουμε δηλαδή και νομοθετικά το πλαίσιο».

Λοιπόν, είχαμε μείνει στον πολιτισμό και για διάφορα έργα πολιτισμού. Ένα παράδειγμα θα μπορούσε να είναι η Μουσειακή Έκθεση εδώ δίπλα στους Ωρεούς για τη χρηματοδότηση της μελέτης».

Ο κ. Μπένος συνέχισε με τη ροή της παρουσιάσής του για το **Crowdfunding** που είναι σε εξέλιξη λέγοντας τα εξής:

«Μετά είναι το 6^ο κεφάλαιο για την επικοινωνία, γιατί χρειαζόμαστε κάποιους πόρους για να επικοινωνήσουμε το πρόγραμμα, το ίδιο το πρόγραμμα θα χρειαστεί κάποιους πόρους και μετά είναι και το “*Scripta manent*”, κι αυτό ευφάνταστος τίτλος, “τα γραπτά μένουν” δηλαδή. Πού αναφέρεται αυτό; Σ’ αυτό που σας είπα, ότι θέλουμε να κάνουμε εκδόσεις για το πρόγραμμα. Θέλουμε να μείνει το πρόγραμμα και θέλουμε να κάνουμε μια έκδοση για το πρόγραμμα που θα χρηματοδοτηθεί κι αυτό από αυτό το *crowdfunding*».

Στο σημείο αυτό ο κ. Μπένος προσκάλεσε όσους συμμετέχουν στις εργασίες της Συνάντησης να συνδράμουν στο Πρόγραμμα Συμμετοχικής Χρηματοδότησης - Crowdfunding και κάλεσε στο βήμα τον σκηνοθέτη και μέλος του Διαζώματος, κ. Βαγγέλη Ευθυμίου, ο οποίος δημιούργησε και προσέφερε εθελοντικά το βίντεο προβολής του προγράμματος. Πρόσθεσε μάλιστα πως ο κ. Ευθυμίου είχε χορηγήσει αντίστοιχο βίντεο για το Crowdfunding που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος μέσω της πλατφόρμας Act for Greece για τη χρηματοδότηση της Μελέτης Αποκατάστασης για το Αρχαίο Θέατρο της Κασσώπης.

B. ΕΥΘΥΜΙΟΥ:

«Καλημέρα κι από μένα, είμαι Διαζωματικός πολλά χρόνια, οι περισσότεροι με ξέρετε, κλήθηκα για άλλη μια φορά να βοηθήσω στο *crowdfunding* αυτή τη φορά για τη Βόρεια Εύβοια. Ελπίζω να πετύχει όπως την προηγούμενη φορά».

Εγώ πάντα χαίρομαι να βοηθάω τις πρωτοβουλίες του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, είμαστε οικογένεια και βέβαια δεν το έκανα μόνος μου, είμαστε μια ομάδα, όλοι δουλέψαμε εθελοντικά. Εύχομαι καλή επιτυχία στο πρόγραμμα, να πάνε όλα καλά».

Ακολούθησε η Προβολή του ντοκιμαντέρ: <https://www.youtube.com/watch?v=Sk7qzYS4SZM>

Στο σημείο αυτό ο κ. Μπένος κάλεσε στο βήμα για ένα σύντομο χαιρετισμό την Δρ Αρχαιολογίας και Υπεύθυνη των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», την κα Μαίρη Μπελογιάννη, η οποία είπε τα εξής:

M. ΜΠΕΛΟΓΙΑΝΝΗ:

«Χαίρετε. Αυτά τα τρία γλυκά κοριτσάκια που είδατε στο ντοκιμαντέρ, είναι μαθητριάδες από ένα Δημοτικό Σχολείο των Ωρεών Ιστιαίας. Κατ' αρχάς η αφίσα που έγινε και ψηφιακό παιχνίδι μετά, δεν είναι μόνο η

εργασία των μαθητριών και των μαθητών αυτού του σχολείου, είναι η συνεργασία με άλλα δυο σχολεία, το 39^ο Δημοτικό Σχολείο Περιστερίου και το 11^ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης.

Γιατί σ' αυτό το πρόγραμμα που δημιουργήσαμε και πώς άλλωστε ένα ολιστικό, ανθρωποκεντρικό πρόγραμμα δε μπορεί να μην έχει την Παιδεία και την Εκπαίδευση μέσα, αμέσως λοιπόν, φτιάξαμε ένα πρόγραμμα, το “ΣτηρίΖΟΥΜΕ Βόρεια Εύβοια” που το ενέκρινε αμέσως το Υπουργείο Παιδείας και το έστειλε σε όλα τα σχολεία και παρά το γεγονός ότι αυτό έγινε αργά και τα σχολεία είχαν προγραμματίσει τις δράσεις τους, 45 σχολεία από τη Θράκη ως την Ήπειρο και από τη Μακεδονία ως την Κρήτη, ανταποκρίθηκαν, έκαναν συνεργασίες με σχολεία της Βόρειας Εύβοιας.

Και μιας και βλέπω εδώ τον εκλεκτό Δήμαρχο Μαντουδίου, Αγίας Άννας και Λίμνης, τι να πω γι' αυτό το Γυμνάσιο της Αγίας Άννας που υποδέχτηκε 5 σχολεία παρακαλώ, 3 από την Αθήνα, 1 από την Καβάλα και 1 από την Κρήτη. Άνοιξε την αγκαλιά του σε 5 σχολεία για να γίνονται δράσεις στο πεδίο, ν' ανταλλάσσουν πληροφορίες πάνω σε θέματα της φύσης και της κληρονομιάς, γιατί ένας στόχος μας πολύ βασικός ήταν τα παιδιά να ευαισθητοποιηθούν πάνω σε θέματα της φύσης και του πολιτισμού.

Φυσικά, όπως είπαμε, ήταν οι συνεργασίες που ήταν πάρα πολλές, πολλά παιδιά από διάφορα μέρη της Ελλάδας έκαναν την εκδρομή τους στη Βόρεια Εύβοια, 500 μαθητές αλλά και γονείς που συνόδευαν τα παιδάκια του Δημοτικού ήρθαν στη Βόρεια Εύβοια, μάλιστα οι γονείς δήλωσαν ότι θα κάνουν τις διακοπές τους τις καλοκαιρινές εδώ.

Επίσης, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδα, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Στερεάς Ελλάδας και πάντα κάτω από την αιγίδα του Προγράμματος “ΣτηρίΖΟΥΜΕ Βόρεια Εύβοια”, έφερε 3.000 μαθητές από 60 σχολεία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας εδώ. Μεγάλα νούμερα!

Εγώ να πω πολύ γρήγορα ότι όλοι οι στόχοι που είχαμε βάλει επιτεύχθηκαν κι επειδή το Υπουργείο Παιδείας θέλει τη διάχυση των καλών πρακτικών έφτιαξε πεδίο στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και προβάλλεται αυτό το πρόγραμμα. Κι εμείς βεβαίως, στο “ΔΙΑΖΩΜΑ”, στη D-Generation φτιάξαμε αντίστοιχο πεδίο του “Στηρίζομε Βόρεια Εύβοια”.

Ένα δυο σημεία να πω ακόμα: Δημιουργήθηκε ένας κατάλογος ενδεικτικός με φορείς που προτείναμε στα σχολεία να συνεργαστούν και να έχουν περισσότερη γνώση, που οι μαθητές τη μετουσίωσαν μετά σε αφίσες, σε blogs, σε βίντεο, σε ψηφιακές αφηγήσεις, σε άρθρα στον Τύπο, έγινε πραγματικά ένας πανζουρλισμός.

Όμως μάθαμε και για καινούργιους φορείς, προσωπικά δεν τους γνώριζα και έδωσαν απλόχερα, γενναιόδωρα, τη βοήθειά τους. Ένας ήταν η ΠΥΡΝΑ, μια αστική πολιτιστική εταιρεία με τις δανειστικές της βιβλιοθήκες που πήγαν σε διάφορα μέρη, σε διάφορα σχολεία της Βόρειας Εύβοιας, με θέμα το δάσος και το περιβάλλον, αλλά και η Museotek βεβαίως, δεν ξέρω αν είναι εδώ η κα Τσαλκίτζη, η οποία πρόσφερε πρόγραμμα σε σχολεία της Βόρειας Εύβοιας.

Κλείνω με αυτό, που είναι η προσωπική μου αποτίμηση. Έζησα μεγάλες στιγμές συγκίνησης και ανάτασης παίρνοντας μέρος στις διαδικτυακές συναντήσεις των σχολείων, εντυπωσιάστηκα για μια ακόμη φορά από την ευαισθησία, τη φαντασία, τις γνώσεις των μαθητών που μετουσιώθηκαν σε εκπληκτικά έργα τέχνης, αλλά βεβαίως είχαν και την καθοδήγηση εμπνευσμένων εκπαιδευτικών.

Πολύ μεγάλη συγκίνηση μου πρόσφερε η Προϊσταμένη μονοθέσιου σχολείου στον Κρουνερίτη Ιστιαίας. Οκτώ μαθητές έχει αυτό το σχολείο, και το σχολείο συνεργάστηκε με σχολείο από την Αθήνα. Ήρθαν μάλιστα τα παιδάκια εδώ και συναντήθηκαν με τους 8 μαθητές και μάλιστα τους έκανε λέει πολύ μεγάλη εντύπωση ότι επειδή ήταν λίγα αυτά και είδαν το τσούρμο των 35 παιδιών που συνοδεύονταν κι από γονείς ταράχτηκαν λιγάκι, αλλά μετά οι σχέσεις θερμάνθηκαν με τα ποδόσφαιρα κτλ. που έπαιζαν.

Αυτή λοιπόν η Προϊσταμένη μου είπε, ότι αυτές τις δυνατότητες που έδωσε το πρόγραμμα να συναντηθούν διαδικτυακά αρχικά αλλά και μετά δια ζώσης, σχολεία από την υπόλοιπη Ελλάδα κυρίως με μονοθέσια σχολεία, που το έχουν πάρα πολύ μεγάλη ανάγκη, ήταν πραγματικά πάρα πολύ σημαντικό. Και βέβαια την άλλη μεγάλη συγκινητική στιγμή την έζησα όταν με τον κ. Μπένο επισκεφθήκαμε 4 σχολεία, 2 από το Δήμο Αγίας Άννας, Λίμνης, Μαντουδίου και 2 από δω, από το Δήμο Ιστιαίας - Αιδηψού.

Και βέβαια, επειδή πήραμε πολύ μεγάλη χαρά και μεγάλα δώρα, το αντίδωρο του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ θα είναι ένα κουίζ ψηφιακό, το λέμε “Το κουίζ του Νέου Δάσους”, το οποίο θα προσφερθεί σε όλα τα σχολεία όλης της Ελλάδας μέσα από το οποίο θα μαθαίνουν τα παιδιά πώς γίνεται η αναγέννηση και το πρόγραμμα του Νέου Δάσους.

Κλείνοντας, να πω ότι η Υπουργός Παιδείας, η κα Νίκη Κεραμέως, έχει επιδείξει μεγάλο ενδιαφέρον για το πρόγραμμα, έχει εκφράσει πολλές φορές την ικανοποίησή της, είμαστε ευγνώμονες γι' αυτό, ευχόμαστε όμως η πολιτεία, να υποστηρίξει τις εδώ Σχολικές Μονάδες ώστε να μπορούν γονείς, εκπαιδευτικοί και μαθητές να ζήσουν σ' αυτό τον τόπο.

Γι' αυτό και το “ΣτηρίΖΟΥΜΕ Βόρεια Εύβοια” το ζούμε, είναι με κεφαλαία γράμματα, είναι για να ζήσουν εδώ αυτά τα παιδιά και τα σχολεία ενδυναμωμένα να είναι ανοιχτά σε συνεργασίες με σχολεία από την υπόλοιπη Ελλάδα, έτοιμα να προσφέρουν συγκινήσεις σ' εκείνους που θέλουν να βιώσουν το θαύμα της αναγέννησης και της δημιουργίας του Νέου Δάσους.

Ευχαριστώ πολύ και να πω βέβαια ένα πολύ μεγάλο ευχαριστώ στον κ. Παπαδόπουλο με τον οποίο συνεργαζόμαστε, γιατί το Τμήμα του έχει φτιάξει κι ένα ερευνητικό πρόγραμμα που θα ταξιδέψει μαζί με το πρόγραμμα “ΣτηρίΖΟΥΜΕ Βόρεια Εύβοια”.

Στο βήμα ανέβηκε αμέσως μετά ο κ. Γιώργος Κελαϊδίτης, Αντιπεριφερειάρχης Εύβοιας.

Γ. ΚΕΛΑΪΔΙΤΗΣ:

«Καλημέρα. Να ευχαριστήσω πρώτα απ' όλα την κα Μπελογιάννη, γιατί έδωσε σάρκα και οστά σε αυτή την πολύ σημαντική δράση του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και της ομάδας ανασυγκρότησης. Νομίζω τα παιδιά είναι αυτά που με το τα βλέπεις, ακόμα και μέσα από το φακό, παραμερίζουν τα πάθη και το θυμό και τη θλίψη που βιώνουμε μέσα απ' όλο αυτό το ταξίδι και είναι νομίζω αυτή η δράση, ίσως ο πρώτος και σημαντικότερος φωτοδότης σε αυτή την προσπάθεια, στον οποίο συμμετείχαμε σαν Περιφέρεια και σα Δήμοι με μεγάλη χαρά.

Και πράγματι, οι αριθμοί που ξεπέρασαν τα 3.500 παιδιά, που επισκέφθηκαν τη Βόρεια Εύβοια, είναι νομίζω μια πρώτη μεγάλη επιτυχία και στο τέλος της ημέρας, μέσα σ' αυτό το εργαστήρι που βρισκόμαστε, γι' αυτά τα παιδιά δουλεύουμε και γι' αυτά θα παραμερίσουμε οποιαδήποτε ένταση υπάρχει, προκειμένου να τους δώσουμε αυτό που πραγματικότητα χρειάζονται.

Και επειδή το ανέφερε η κα Μπελογιάννη, το ξέρει και ο Σταύρος Μπένος, μιλάω και εκ μέρους των δυο Δημάρχων σήμερα, είναι πολύ σημαντικό άμεσα, μέσα σε αυτή τη διαχείριση που κάνει το Υπουργείο για το νοικοκύρεμα της Διοίκησης του συστήματος Παιδείας να κάνει μια εξαίρεση και η υποβάθμιση όπως ξέρουμε των σχολείων αυτών που θέλουμε να κρατήσουμε όρθια γι' αυτά ακριβώς τα παιδιά, να έρθει το ταχύτερο δυνατό και να μην περιμένουμε στο παρά πέντε τον επόμενο Σεπτέμβρη να κυνηγάμε τελευταία στιγμή να βρούμε δασκάλους και να κρατήσουμε τα σχολεία έτσι όπως πρέπει.

Αυτό λοιπόν είναι νομίζω μια από τις δουλειές μας Σταύρο, μαζί σου η Αυτοδιοίκηση, ο Περιφερειάρχης και οι Δήμαρχοι».

Σε συνέχεια το λόγο πήρε ο Δήμαρχος Μαντουδίου – Λίμνης – Αγίας Άννας, κ. Γιώργος Τσαπουρνιώτης:

Γ. ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΩΤΗΣ:

«Θα είμαι πολύ σύντομος γιατί με κάλυψε ο Αντιπεριφερειάρχης. Πραγματικά ήταν η πρώτη μεγάλη νίκη της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, τα παιδιά έδωσαν χρώμα στην καμένη γη μας, εγώ πήγα αρκετές φορές μαζί τους.

Αν και δεν τα πάω πολύ καλά με τα ποιήματα. Λοιπόν, πραγματικά πήγα αρκετές φορές μαζί τους. Κύριε Μπένο αν μπορούσαμε να το επεκτείνουμε και για την επόμενη σεζόν, τα σχολεία της Αττικής είναι πάρα πολύ κοντά, η Περιφέρεια Αττικής πιστεύω ότι θα μπορέσει να αντέξει αυτό το βάρος, έχει πιστεύω τις δυνατότητες, ήταν μια μεγάλη ανάσα και για τους επαγγελματίες της περιοχής, οι οποίοι σε μια εκτός τουριστικής σεζόν εποχή, είδαν τα Ταμεία τους να έχουν εισπράξεις και πέρα από αυτό, άλλαξε και η ψυχολογία όλης της περιοχής. Θεωρώ ότι μπορούμε να το επεκτείνουμε.

Επίσης, δε θέλω να πω πολλά για την κα Μπελογιάννη, έχει κάνει εξαιρετική δουλειά, όλοι το γνωρίζουν, με ήθος και με συνέπεια, αυτό που έχω να πω είναι ότι άμεσα θα πρέπει επιτέλους το Υπουργείο Παιδείας,

δεν το είπα από εκείνο το μικρόφωνο, το λέω από δω, να κάνει δεκτό το αίτημά μας για τη δημιουργία νυχτερινού ΕΠΑΛ στο Μαντούδι.

Έχουμε όλες τις προϋποθέσεις, το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη έχει χορηγήσει όλα αυτά που χρειάζονται ώστε να λειτουργήσει το νυχτερινό ΕΠΑΛ, έχουμε πάρει τις διαβεβαιώσεις εδώ και δυο χρόνια από την κα Κεραμέως, αλλά ακόμα δεν έχει γίνει τίποτα. Θα πρέπει να κάνετε την παρέμβαση κι εσείς κ. Μπένο, το Σεπτέμβρη πρέπει να λειτουργήσει.

Έχουμε ένα σχολείο δεύτερης ευκαιρίας, το οποίο λειτουργεί άψογα στη Στροφιλιά, τελειώνουν 150 άτομα το χρόνο το Γυμνάσιο και δεν έχουν ένα νυχτερινό ΕΠΑΛ για να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Σας ευχαριστώ πολύ, ευχαριστώ και την κα Μπελογιάννη».

Αμέσως μετά στο βήμα ανέηκε ο κ. Πέτρος Ιμριζιάδης, Chief Operating Officer στην εταιρεία Sales Promotion Center, που είναι Εταιρικό Μέλος του Διαζώματος.

«Πρόγραμμα προβολής: Τα αγριολούλουδα της Βόρειας Εύβοιας»

Π. ΙΜΙΡΖΙΑΔΗΣ:

«Καλημέρα. Κατ' αρχάς καταλαβαίνω από τις παρεμβάσεις της κας Μπελογιάννη, του Αντιπεριφερειάρχη, του Δημάρχου, πόσο σημαντικό είναι αυτό που έχουμε να κάνουμε. Μιλήσατε για το crowdfunding και πριν προλάβουμε να πούμε τίποτα, είχαμε τόση ένταση και τόση ενέργεια στην αίθουσα.

Το πρώτο ευχαριστώ λοιπόν είναι για την εμπιστοσύνη γι' αυτό που θα δείξουμε σήμερα και γι' αυτό που θα κάνουμε στην πορεία και με τη βοήθεια του Ευδόκιμου φυσικά. Το δεύτερο ευχαριστώ είναι για την αλλαγή του προγράμματος, το τρίτο ευχαριστώ είναι γι' αυτό που ζήσαμε χτες γιατί πρέπει να πω ότι ως άνθρωπος μακριά από την πολιτική και τα κοινά, αυτό που έζησα χτες, μου έδωσε πολύ μεγάλο κίνητρο για όλη αυτή την ιστορία. Ήταν εμπειρία για μένα πραγματικά σε προσωπικό επίπεδο.

Και ένα τέταρτο ευχαριστώ, γιατί αν δεν είχαμε εμπλακεί με το “ΔΙΑΖΩΜΑ” τόσο σε βάθος, εμείς οι άνθρωποι της επικοινωνίας, δύσκολα θα καταλαβαίναμε πώς λειτουργεί το Δημόσιο.

Μιλήσαμε λοιπόν για το crowdfunding, είπε ο κ. Μπένος πώς λειτουργεί το πρόγραμμα, τα 7 βήματα, τις 7 δράσεις, τους 7 πυλώνες του crowdfunding. Είπε ότι ζητάμε λίγα από πολλούς και αυτή είναι η μαγεία του crowdfunding.

Εδώ φυτρώσαμε σαν τ' αγριολούλουδα κι εμείς. Και φυσικά, όπως έχουμε συνηθίσει πια στις μέρες μας και το “ΔΙΑΖΩΜΑ” το έχει αγκαλιάσει όλο αυτό, δε μπορεί παρά μια τέτοια δράση να έχει έδρα και μάλιστα ψηφιακή έδρα. Αυτή ή ψηφιακή έδρα λοιπόν υπάρχει, την έστησε ο Ευδόκιμος με την ομάδα, είναι το site “ΔΙΑΖΩΜΑ” – Δωρεές, απ' όπου πραγματικά και φυσικά μπορούμε να ενισχύσουμε όλο το σκοπό των “Αγριολούλουδων” και φυσικά εκεί θα βρούμε και θα βρει οποιοσδήποτε πολίτης όλη την πληροφορία για

να κατανοήσει το πρόγραμμα σε βάθος. Και φυσικά στην πορεία, θα φαίνονται εκεί όλοι οι δωρητές και όλοι οι υποστηρικτές του προγράμματος. Μια πολύ γρήγορη εικόνα - δεν ξέρω αν είμαστε συνδεδεμένοι με το internet - εγώ για σιγουριά έχω βάλει ένα screenshot εδώ να δείτε την πρώτη εικόνα του site που φαίνονται από κάτω οι δράσεις και η περιγραφή του προγράμματος, το βίντεο που μόλις είδαμε το πολύ ωραίο, πολύ συναισθηματικό και δίπλα τον τρόπο που μπορεί οποιοσδήποτε να δωρίσει χρήματα και να ενισχύσει το σκοπό.

Όπως είπε πριν κάποια στιγμή ο κ. Μπένος, όλος ο στόχος ενός πλάνου επικοινωνίας, είναι να δημιουργήσουμε κλίμα. Πρέπει να δημιουργήσουμε αυτό το κλίμα και μάλιστα, ενώ μιλούσαμε για crowdfunding, πρέπει να δημιουργήσουμε κλίμα και στην τοπική κοινωνία. Άρα πρέπει να βοηθήσουμε την τοπική κοινωνία να αγκαλιάσει την ενέργεια, να την πείσουμε, να μας εμπιστευθεί, να χτίσουμε αυτούς τους δεσμούς εμπιστοσύνης και να πάμε όλοι μαζί παρακάτω. Θα το δούμε λίγο στη συνέχεια.

Πάμε λοιπόν αρχικά να δούμε για μένα το εύκολο, πώς θα πετύχουμε το crowdfunding. Εμείς λοιπόν, στην επικοινωνία, στο marketing, έχουμε ας πούμε τρεις εύκολους πυλώνες, τρεις γνωστούς πυλώνες, να το πω έτσι. Το πρώτο είναι η αναγνωρισιμότητα, το awareness. Πρέπει ο κόσμος να μάθει το πρόγραμμα, να μάθει τους σκοπούς, να μάθει τι θέλουμε να πετύχουμε.

Και να το μάθουν πρώτα απ' όλα οι early adopters που λέμε, αυτή η πρώτη μαγιά του κόσμου που από μόνη της, θα γίνει πομπός στη συνέχεια του μηνύματος των “αγριολούλουδων” και του σκοπού τους. Άρα, θέλουμε να γνωστοποιήσουμε το πρόγραμμα και να στοχεύσουμε αρχικά στους ανθρώπους που θα το αγκαλιάσουν πρώτοι απ' όλους και με το word of mouth όπως λέμε, θα το διαχύσουν σε όλη την κοινωνία.

Στη συνέχεια θα πρέπει να τους κάνουμε engaged αυτούς τους ανθρώπους, να τους ενεργοποιήσουμε, ν' αγαπήσουν το πρόγραμμα και να μπορέσουν να το παρακολουθήσουν, να το αγκαλιάσουν για να μπορέσουν τελικά να φτάσουν στο τελευταίο στάδιο, που είναι να ενισχύσουν οικονομικά το πρόγραμμα. Άρα έχουμε να κάνουμε ένα ταξίδι, γνωστοποιώντας στην αρχή το πρόγραμμα, παίρνοντας μαζί τους ανθρώπους και στη συνέχεια προχωρώντας στην οικονομική ενίσχυση.

Και, όπως πάλι είπε πολύ ωραία ο κ. Μπένος, δε θα μπορούσε αυτό να γίνει αλλιώς στην ψηφιακή, τεχνοκρατική εποχή, όπως την είπε. Και παρ' όλο που είναι άνθρωπος της επικοινωνίας, έχει μια μαγεία ο κ. Μπένος όταν απεικονίζει τα πράγματα να τ' απεικονίζει πολύ καλύτερα απ' ό,τι έχω μάθει εγώ να τ' απεικονίζω.

Το σχέδιο – πλάνο επικοινωνίας έχει 4 βασικούς πυλώνες, οι οποίοι ο καθένας από μόνος του, μπορεί να φέρει αποτέλεσμα αλλά το κλειδί εδώ, είναι ο αλληλοσυσχετισμός, να το πω έτσι. Εδώ μιλάμε για μια αλυσίδα ενεργειών, οι οποίες μαζί μπορούν να φέρουν ένα πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στο πλάνο και στην επικοινωνία των “αγριολούλουδων”.

Άρα μιλάμε φυσικά για social media που δε μπορούν να λείπουν και που το “ΔΙΑΖΩΜΑ” έτσι κι αλλιώς ξέρει πάρα πολύ καλά κι εκείνο τη λειτουργία τους, μιλάμε για online επικοινωνία εν γένει, μιλάμε για ΜΜΕ πανελληνίας εμβέλειας και φυσικά μιλάμε για το ίδιο το “ΔΙΑΖΩΜΑ” που από μόνο του, είναι ένας τεράστιος πομπός που μπορεί να πάει το μήνυμα σε όλα τα εταιρικά και τα ατομικά μέλη. Και θα το δούμε αναλυτικά.

Το κλειδί λοιπόν είναι η συστηματοποίηση. Δε θέλουμε αποσπασματικές λύσεις, θέλουμε μια συνοχή που θα φέρει αυτό το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα ενώνοντας και μπλέκοντας μαζί όλες αυτές τις δράσεις.

Δε θα σας κουράσω πολύ, αν και νομίζω ότι αυτά που λέω είναι πολύ κατανοητά, πιο κατανοητό τουλάχιστον για μένα από αυτά που άκουγα όλη την ώρα και προσπαθούσα στο μυαλό μου να τα συνδέσω.

Άρα λοιπόν μιλάμε για ένα πλάνο επικοινωνίας στα social media που προφανώς, θα πρέπει να έχουμε ένα περιεχόμενο, να γίνεται αντιληπτό αυτό από τον κόσμο, να γίνεται αντιληπτό τι θέλουμε να κάνουμε με τ’ «αγριολούλουδα», να ενημερώνουμε γι’ αυτές τις δράσεις συνολικά, και φυσικά να ενημερώνουμε τον κόσμο για τον τρόπο που μπορεί να ενισχύσει τα προγράμματα των “αγριολούλουδων” και να υποστηρίξει οικονομικά και φυσικά θέλουμε αυτή η συνοχή, κι όταν λέω συνοχή εννοώ συνέχεια, πρέπει να ενημερώνουμε τον κόσμο συχνά, τακτικά, για την εξέλιξη του προγράμματος.

Μόνο έτσι χτίζεις εμπιστοσύνη, έτσι χτίζεις γέφυρες επικοινωνίας και ο άλλος βλέπει ότι εδώ κάτι γίνεται και ξανά και ξανά. Το μεγάλο μάθημα της χτεσινής ημέρας, ήταν αυτή η επικοινωνία. Επικοινωνία προς όλες τις κατευθύνσεις στοχευμένη, προσεκτική, γιατί πρέπει όλοι να έχουμε γνώση του πώς προχωρούν τα πράγματα για να μπορούμε να τ’ αξιολογήσουμε και να συμμετέχουμε σε όλη αυτή τη διαδικασία.

Και φυσικά, άλλα μέσα online επικοινωνίας. Εδώ υποδείγματα έχουμε βάλει, πώς μπορούν να φαίνεται η επικοινωνία σε μέσα που ο κόσμος σήμερα σερφάρει, να το πω πολύ απλά στο διαδίκτυο. Θέλω να δείξω απλά το εύρος των πραγμάτων. Εδώ είναι πολύ σημαντικό με τις διασυνδέσεις του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ αλλά και τις δικές μας, να επικοινωνήσουμε και να εμπλέξουμε τα ΜΜΕ πανελληνίας εμβέλειας.

Γιατί χρειαζόμαστε την εγκυρότητα των Μέσων αυτών. Και ο κ. Μπένος σαφέστατα έχει προϋπηρεσία, το “ΔΙΑΖΩΜΑ” ξέρει πάρα πολύ καλά τα Μέσα και παλαιότερα τα έχει αξιοποιήσει. Μαζί με τον Ευδόκιμο Φρέγκογλου θα δημιουργήσουμε το data base των ανθρώπων που πρέπει να γνωρίζουν για το “αγριολούλουδα” και να το αναπαράγουν στα ΜΜΕ.

Και φυσικά το “ΔΙΑΖΩΜΑ” που δε θα μπορούσε να λείπει από δω, που είναι ένας μεγάλος, φωναχτός πομπός, και για τα ατομικά του μέλη τα οποία μπορούν να γίνουν δωρητές στο πρόγραμμα του crowdfunding, είπαμε, λίγα από πολλούς, αλλά μπορούν οι ίδιοι να γίνουν και πομποί του μηνύματα των “αγριολούλουδων”.

Και φυσικά φανταστείτε, όταν μπορεί να γίνει πομπός ο καθένας από εμάς σε ατομικό επίπεδο, πόσο μεγάλος πομπός μπορεί να γίνει ένα εταιρικό μέλος του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, το οποίο μαθαίνει από το “ΔΙΑΖΩΜΑ” για το πρόγραμμα των “αγριολούλουδων” και μπορεί ν’ αναπαράγει τα μηνύματα αυτά και εσωτερικά, στον Οργανισμό του. Πρόκειται για πολύ μεγάλους Οργανισμούς, αλλά και εξωτερικά γιατί αυτοί οι Οργανισμοί έχουν πάρα πολύ μεγάλο reach.

Αυτή λοιπόν η συνοχή, η συνέπεια της επικοινωνίας, θα γίνει φυσικά με τις γνωστές μεθόδους του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, με sms, επιστολές και newsletters προς τα ατομικά και τα εταιρικά μέλη, αλλά θα γίνει και με το μοίρασμα, το sharing του content που θα υπάρχει στα social media, προς τα εταιρικά μέλη, να μπορούν κι εκείνοι με την ίδια λογική, να μοιράσουν στα δικά τους social media που έχουν πολύ μεγάλη απήχηση, αυτό το περιεχόμενο.

Άρα να δημιουργήσουμε μικροπομπούς με τ’ ατομικά μέλη και μεγάλους πομπούς με τα εταιρικά μέλη. Και κάτι που δεν ήθελε να πω ο κ. Μπένος, εγώ το έβαλα, θα σας πω γιατί: Γιατί θεωρώ, ότι μέσα από αυτή την αίθουσα υπάρχουν δυνάμεις τέτοιες, εταιρείες, άνθρωποι της τέχνης...Θυμήθηκα πριν τον Νίκο Ορφανό, που μπορούν να μας βοηθήσουν. Έχουμε ήδη ξεκινήσει την αναζήτηση και την επικοινωνία, να βρούμε μια μικρή ομάδα ανθρώπων που θα γίνουν οι ambassadors εθελοντικά και θα επικοινωνήσουν με το δικό τους έρεισμα, με το δικό τους κύρος, το πρόγραμμα σε όλη την κοινωνία.

Και από δω, από το βήμα, καλώ, είμαστε ανοιχτοί σε ιδέες, σκέψεις, για ανθρώπους που μπορούν να συνδράμουν σε αυτό το σκοπό. Γιατί αυτός ο άνθρωπος, ή αυτοί οι άνθρωποι, θα έρθουν πολλαπλασιαστικά με την παρουσία τους και με το λόγο τους, να συνδράμουν σε όλα αυτά τα μέσα επικοινωνίας, τα social media, online, ακόμα και με φυσικές παρουσίες στις διαβουλεύσεις, τηλεοπτικές παρουσίες, όπου τους χρειαζόμαστε και όπου κι εκείνοι εθελοντικά θελήσουν να συμμετέχουν μαζί μας.

Αυτά είναι τα εύκολα, αυτά είναι τα καθημερινά, για εμάς τουλάχιστον. Αυτό που πρέπει να δώσουμε συγχρόνως όμως βάση, είναι και στο κομμάτι της τοπικής κοινωνίας. Και γι’ αυτό ευχαρίστησα και για τη χθεσινή ημέρα, γιατί πήραμε αυτό τον παλμό του τι συμβαίνει εδώ, στην πραγματικότητα, και πώς νιώθει, γιατί όλα αυτά είναι συναισθήματα, πώς νιώθει ο κόσμος και πήρα πάρα πολλά πράγματα απ’ όλες τις τοποθετήσεις.

Χρειάζεται, άκουσα χτες, να ονειρευτούμε ξανά και πρέπει να χτίσουμε εμπιστοσύνη. Πρέπει λοιπόν να επιδιώξουμε το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή όλων των ανθρώπων και να δημιουργήσουμε αυτό το κλίμα, με συνέπεια επικοινωνιακή. Οι άνθρωποι πρέπει να τροφοδοτούνται συνεχώς, με συνέπεια, για το τι συμβαίνει. Αυτό είναι ένα μεγάλο στοίχημα.

Μόνο έτσι μπορούμε να λειάνουμε τις γωνίες και να ομαλοποιήσουμε τις συμπεριφορές. Άρα, πρώτα απ' όλα, με τη συμμετοχή όλων των *stake holders*, όπως είπαμε, δε μπορούμε να φτάσουμε στην τοπική κοινωνία απευθείας, δεν είναι πάρα πολύ εύκολο όταν η τοπική κοινωνία είναι σε τέτοιον αναβρασμό.

Αλλά μπορούμε να βοηθηθούμε, να το πω έτσι και ν' αλληλοϋποστηριχθούμε, από τους τοπικούς φορείς, τοπικούς θεσμούς, τοπικά ΜΜΕ, τοπικούς Οργανισμούς, τοπικές επιχειρήσεις. Και να δημιουργήσουμε μέσα από αυτούς τους θεσμούς, μικροπομπούς που θα φτάσουν το μήνυμα των "αγριολούλουδων", στον καθημερινό πολίτη της Βόρειας Εύβοιας.

Με μια πάντα προϋπόθεση: Τη σταθερή και συστηματοποιημένη ενημέρωση. Θέλει συνέπεια και συνοχή. Γιατί πρέπει να μας αγκαλιάσει η τοπική κοινωνία. Πρέπει πρώτα να χτίσουμε αυτή την εμπιστοσύνη, να χτίσουμε το *engagement* που λέμε εμείς και έφαχνα δυο μέρες τώρα πώς να πω αλλιώς το *engagement* στα Ελληνικά και δεν το βρίσκω, είναι ο "αρραβώνας", με ό,τι και να σημαίνει αυτό.

Είναι ένας αρραβώνας λοιπόν με την τοπική κοινωνία, για να χτίσουμε συνεργασία, και συμμετοχή, εμπλοκή. Έτσι λοιπόν, μέσα από την επικοινωνία, θα μιλήσουμε αρχικά σ' αυτούς τους τοπικούς φορείς, στους τοπικούς θεσμούς, και αυτοί με τη σειρά τους πρέπει ν' αγκαλιάσουν και πρέπει να τους βοηθήσουμε ν' αγκαλιάσουν όλο αυτό το πρόγραμμα για να φτάσει τελικά το μήνυμα στην τοπική κοινωνία και ν' αρχίσουμε σιγά-σιγά να γινόμαστε όλοι μπλεγμένοι σε όλο αυτό το πρόγραμμα.

Διεκδικούμε συγχρόνως και αυτό κατάλαβα και από χθες, ήταν για μένα μεγάλη εμπειρία η χθεσινή μέρα, το *feedback* της τοπικής κοινωνίας. Πρέπει να έχουμε την ανατροφοδότηση. Δε φτάνει μόνο η μονοσήμαντη επικοινωνία, θέλουμε και αλληλεπίδραση. Γιατί μέσα από την αλληλεπίδραση, και αυτό θα το διεκδικήσουμε, μπορούμε να δούμε ποια κατεύθυνση πρέπει να έχει την επόμενη στιγμή η επικοινωνία μας για να έχει ο κόσμος τη συνέπεια και τη συνοχή που χρειάζεται για να αντιλαμβάνεται το εύρος και ο βάθος των προγραμμάτων.

Τα Μέσα εδώ είναι απλά. Είναι τα *social media*, *newsletter* και *sms* και φυσικά έντυπα, εδώ πρέπει να πάμε και λίγο πιο παραδοσιακά, να το πω, θέλουμε έντυπα στις τοπικές επιχειρήσεις που έχουν σχέση και απευθύνονται στο ευρύ κοινό για να μάθουμε, μας το έδειχνε το έντυπο πριν ο κ. Μπένος στην Καλαμάτα και έλεγε αυτό το έντυπο πώς είχε λειτουργήσει.

Θα δημιουργηθούν λοιπόν τέτοια υλικά για να βοηθήσουν εδώ μέσα από τις τοπικές επιχειρήσεις, να πάει το μήνυμα και στην τοπική κοινωνία στον κάθε πολίτη. Το σχέδιο είναι εύκολο να το κάνεις, η υλοποίηση του σχεδίου είναι ένα τελείως διαφορετικό πράγμα. Έχουμε λοιπόν πολλή δουλειά να κάνουμε και σήμερα, το είπε ο κ. Μπένος πριν, κάνουμε την αρχή.

Δεν το ήξερα ότι ήδη έχουμε συμμετοχή και θέλουμε να συμμετέχουμε. Το βάζω λοιπόν εδώ πάνω, αυτό είναι το site του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, dorees.diazoma.gr. Το βάζω εδώ γιατί σήμερα πρέπει να κάνουμε την αρχή

και για την οικονομική υποστήριξη, αλλά και για τη δημιουργική υποστήριξη, γιατί φυσικά όλο αυτό είναι ένα *interactive* σχέδιο, που στην πορεία μπορούν να βγουν και άλλες δράσεις και να βοηθήσουν στο πέρασμα του μηνύματος, στη μοιρασιά του μηνύματος των «αγριολούλουδων» σε όλους. Οπότε είμαστε ανοιχτοί ν' ακούσουμε και να προχωρήσουμε μαζί. Ευχαριστώ πάρα πολύ».

Αμέσως μετά το λόγο πήρε ο κ. Ευδόκιμος Φρέγκογλου, συντονιστής της δομής “D-HUB” και συντονιστής των αναπτυξιακών προγραμμάτων του Διαζώματος, για να προβεί σε σύντομη ενημέρωση σχετικά με το Crowdfunding «Τα Αγριολούλουδα της Βόρειας Εύβοιας»:

ΕΥ. ΦΡΕΓΚΟΓΛΟΥ:

« Καλησπέρα. Τα πιο πολλά θα τα πούμε το απόγευμα ουσιαστικά, απλώς θέλω να εκφράσω κι εγώ το θαυμασμό μου, ένα μεγάλο ευχαριστώ στην ομάδα εδώ του Sales Promotion, γιατί με τον Πέτρο έχουμε μια πραγματικά αγαστή συνεργασία σε αυτή την προσπάθεια, χρειάζεται να υπάρχει χημεία και επικοινωνία σε τέτοιες σημαντικές, να το πω, πρωτοβουλίες.

Να πω ότι ήδη έχουμε ένα μεγάλο ενδιαφέρον από 2 εταιρείες, η μία μάλιστα είναι όμιλος, ο όμιλος Σαράντη, ο οποίος ήδη έβαλε το ποσό των 3.000 ευρώ...».

Ο κ. Μπένος στο σημείο αυτό έκανε μια σύντομη παρέμβαση, προκειμένου να μεταφέρει στο κοινό, την πρόταση του κ. Αλέξανδρου Βασιλικού, Προέδρου του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου να δοθεί δυνατότητα πώλησης της προγραμματισμένης έκδοσης του Masterplan του Προγράμματος σε ξενοδοχειακές μονάδες για την ενίσχυση του Crowdfunding. Ο κ. Φρέγκογλου συνέχισε ως εξής:

ΕΥ. ΦΡΕΓΚΟΓΛΟΥ:

«Λοιπόν, έχουμε όπως έλεγα την πρώτη προσφορά που είναι στα 3.000 ευρώ από τον όμιλο Σαράντη με τα σούπερ μάρκετ ΚΡΗΤΙΚΟΣ και η δεύτερη προσφορά ήταν από τον κ. Κουτσιανά με τη Sympreosis, η οποία θα μας δώσει 500 ευρώ. Οπότε ήδη έχουμε ξεκινήσει έτσι με το δεξί, έχουμε ήδη 3.500 ευρώ και πάμε για τα επόμενα. Μάλιστα ο όμιλος Σαράντη, έχει προχωρήσει κι ένα βήμα παρακάτω. Έκαναν κι ένα βιντεάκι, γιατί έχει τα καταστήματα, τα σούπερ μάρκετ ΚΡΗΤΙΚΟΣ, το οποίο θα παίζει στην τηλεόραση και θα καλεί τον κόσμο να συμμετάσχει.

Να πω κάτι στον Πέτρο για να το κλείσω εδώ πέρα, ότι η τοπική κοινωνία δεν ήταν μόνο το χθεσινό Πέτρο, γιατί έχουμε κι άλλους ανθρώπους που έχουν λίγο διαφορετική άποψη σε κάποια θέματα, όπως είναι μαζί μας ο Στράτος Ασλάνης, που θα μιλήσει το απόγευμα, είναι Πρόεδρος του cluster, έχουμε μιλήσει για να υπάρξει μια επικοινωνία σε όλα τα μέλη του cluster, να διοχετεύσουν αυτό το ωραίο μήνυμα και να υπάρξει υποστήριξη στην τοπική κοινωνία.

Έχουμε τον Γιώργο Μαρούδη, ο οποίος είναι ο Πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου στις Ροβιές και πολλούς ακόμα έχουμε οι οποίοι θα μας υποστηρίξουν, βλέπουν αυτή την προσπάθεια, την αγαπάνε, την αγκαλιάζουν και θα είναι δίπλα μας και θα είμαστε όλοι μαζί να το πάμε παρέα.

Έχουμε μαζί μας και τον Πάρι Περάκη με τον οποίο είχαμε έρθει κι έχουμε κάνει όλα αυτά τα ωραία κουίζ τα εκπαιδευτικά τα οποία ακούσατε πριν κι από την κα Μαίρη Μπελογιάννη. Ο Πάρις είναι online, θα παρακαλούσα τα παιδιά να τον βγάλουμε από το zoom».

Ακολούθησε μια σύντομη παρέμβαση από τον κ. Πάρι Περάκη και έγινε ειδική αναφορά στο εικαστικό που επιλέχθηκε για το εκπαιδευτικό κουίζ, που αποτελείται από τα δομικά στοιχεία ενός δέντρου.

II. ΠΕΡΑΚΗΣ:

«Γεια σας κι από μένα. “Ήδονών ίδιον έπαινος”, έλεγε ο Πλάτωνας, από όλες τις ηδονές ο έπαινος είναι η πιο γλυκιά, πάντα μ’ επαινείτε εσείς κ. Μπένο και μπορώ να πω ότι ειδικά από προσωπικότητες σαν εσάς είναι ακόμη πιο γλυκός ο έπαινος.

Είμαι προγραμματιστής, εκπαιδευτικός και συγγραφέας παιδικών βιβλίων και γι’ αυτό το συνδυασμό των ιδιοτήτων είχα την τιμή να κληθώ, να βάλω κι εγώ το μικρό μου λιθαράκι, με σκοπό τη δημιουργία του προαναφερθέντος ψηφιακού εκπαιδευτικού παιχνιδιού για παιδιά, το οποίο θα ονομάζεται “Το κουίζ του Νέου Δάσους”.

Συγκεκριμένα πρόκειται για ένα διαδραστικό κουίζ που θα μπορεί να παιχτεί διαδικτυακά απ’ όλα τα παιδιά της χώρας και από κάθε συσκευή και θα έχει ως κύριο σκοπό να τονώσει την ευαισθητοποίηση των παιδιών σε θέματα περιβάλλοντος, αλλά και να προβάλλει ιδέες, όλα αυτά τα σχέδια και όλες τις ενέργειες που γίνονται και πρόκειται να γίνουν στο μέλλον για να διορθώσουμε τις συνέπειες αυτής της μεγάλης καταστροφής, για ν’ αποφύγουμε αντίστοιχες καταστροφές στο μέλλον.

Και, όπως είπατε κι εσείς, την έμπνευση γι’ αυτή τη δημιουργία, την πήραμε από τα ίδια τα παιδιά, στις επισκέψεις μας που κάναμε στα σχολεία της Βόρειας Εύβοιας, στη Λίμνη, στην Ιστιαία και τους Ωρεούς,. Μιλήσαμε στα παιδιά για το πρόγραμμα της αναγέννησης της περιοχής τους και όντως, οι απαντήσεις τους ήταν πανέξυπνες και σε πολλά σημεία ιδιαίτερα συγκινητικές, όπως βίωσε και ο ίδιος ο κ. Μπένος που ήταν ο ομιλητής.

Και έτσι, τα ίδια τα παιδιά μας έδωσαν το βασικό υλικό για να δημιουργηθεί αυτό το κουίζ, το οποίο θ’ αποτελείται από 10 βίντεο διάρκειας 3 έως 4 λεπτών το καθένα κι από 10 ερωτήσεις, δηλαδή μετά από κάθε βίντεο που θα παρακολουθεί το παιδί, θα καταλήγει σε μια ερώτηση στην οποία θα πρέπει να επιλέξει τη σωστή απάντηση για να προχωρήσει στο επόμενο επίπεδο.

Έντυσα αυτό το παιχνίδι με μια μικρή παιδική ιστορία για να κάνω τη ροή του παιχνιδιού λίγο πιο προσιτή στα παιδικά μάτια, όπου ένας θηλυκός παπαγάλος ταξιδεύει στην Εύβοια για να επισκεφθεί το πανέμορφο

δάσος της και μετά λύπης ανακαλύπτει τη μεγάλη καταστροφή που έγινε και αποφασίζει να παίζει με τα παιδιά ένα παιχνίδι ερωτήσεων».

Ακολούθησε η προβολή βίντεο παρουσίασης του διαδικτυακού παιχνιδιού «Το κουίζ του νέου δάσους». Στη συνέχεια ανέβηκε στο βήμα ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, κ. Γιάννης Παπαδόπουλος, για την προγραμματισμένη ομιλία του με θέμα την Οικονομία του Νέου Δάσους της Βόρειας Εύβοιας. Ο κ. Παπαδόπουλος είναι Πρόεδρος Τμήματος Δασολογίας, Επιστημών Ξύλου & Σχεδιασμού της Σχολής Τεχνολογίας του Παν/μίου Θεσσαλίας και Διευθυντής του θεσμοθετημένου Εργαστηρίου «Δασική Οικονομική, Μάρκετινγκ, Καινοτομίας & Επιχειρηματικότητα» του Τμήματος Δασολογίας, Επιστημών Ξύλου & Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

«Η Οικονομία του Δάσους»

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

«Σας χαιρετώ και πάλι. Κάθε φορά που κάνουμε διάφορες τέτοιου είδους συναντήσεις, πάντα έχουμε να μάθουμε περισσότερα πράγματα και πόσο χαίρομαι όταν τόσο σημαντικοί άνθρωποι, τόσο σημαντικές επιχειρήσεις ασχολούνται με την πατρίδα μου, με τη Βόρεια Εύβοια πραγματικά δίνοντας μια ώθηση η οποία στα προηγούμενα χρόνια δεν είχε σε καμία περίπτωση και όλα αυτά μέσα από αυτό το συγκεκριμένο πρόγραμμα της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Θα σας μιλήσω για την οικονομία του δάσους, για μια δράση η οποία αποτελεί το επίκεντρο όσον αφορά το συγκεκριμένο πρόγραμμα, αλλά πριν ξεκινήσω για την οικονομία του δάσους να πούμε και να ενημερώσουμε όσους δεν το ξέρουν, ότι η αυριανή μέρα, είναι η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος που γιορτάζεται ουσιαστικά από το 1973 αδιαλείπτως, η οποία καθιερώθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη, για ν' αντιμετωπίσει φαινόμενα όπως είναι η θαλάσσια ρύπανση, ο ανθρώπινος υπερπληθυσμός, όπως είναι η βιώσιμη κατανάλωση, όπως είναι η κλιματική αλλαγή και μια σειρά από άλλες δραστηριότητες, τις οποίες έχει ανάγκη υποστήριξης ο πλανήτης μας.

Και βέβαια συμμετέχουν στην Ημέρα Περιβάλλοντος, 140 χώρες απ' όλο τον κόσμο και η χώρα, η οποία ουσιαστικά αποτελεί το επίκεντρο για την προώθηση της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος είναι η Σουηδία και αύριο θα υπάρχουν αρκετές εκδηλώσεις πάνω στο θέμα αυτό. Άρα αυτό είναι μια εισαγωγή για την Ημέρα του Περιβάλλοντος και το συνδέω με τη Βόρεια Εύβοια, πώς ήταν η Βόρεια Εύβοια, ενδεικτικά κάποιες φωτογραφίες πριν τον Αύγουστο του 2021, πώς κατά τον Αύγουστο, το μοιραίο 9ήμερο - 9 με 13 Αυγούστου- είχαμε όλη αυτή τη μεγάλη καταστροφή, αλλά και πώς μέσα σε ένα μήνα περίπου, όταν βλέπουμε ένα περιβάλλον το οποίο είναι κατακαμμένο, να υπάρχει αυτό που λέμε αναγέννηση, με φυσικό πλέον τρόπο, η οποία να δίνει την αισιοδοξία για την επόμενη μέρα στη Βόρεια Εύβοια.

Όπως έχουμε πει κι άλλες φορές, το δάσος της Βόρειας Εύβοιας, κατά 90% θα αναγεννηθεί από μόνο του, μέσα από φυσική αναγέννηση. Και όπου πραγματικά υπάρχει πρόβλημα, υπάρχουν και σχετικές μελέτες, οι οποίες γίνονται από συναδέλφους στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, θα παρέμβουμε με τεχνητό τρόπο, με τεχνητή αναδάσωση ώστε ν' αποκατασταθεί όλο αυτό το περιβάλλον σε ποσοστό 100% και να γίνει το Νέο Δάσος, αυτό το οποίο οραματιζόμαστε.

Και βέβαια δε μένουμε σ' εκείνη την καταστροφή, όπως πάρα πολύ καλά έδειξε και το βίντεο που παρουσίασε ο κ. Μπένος προηγουμένως, μπαίνει μπροστά από τις επόμενες μέρες, 5 μέρες μετά την καταστροφική πυρκαγιά, από τις 18 Αυγούστου, μπαίνει το πρόγραμμα ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, με τη συνάντηση του κ. Μπένου με τον Πρωθυπουργό της χώρας, τον κ. Μητσοτάκη.

Και φτάνουμε σ' αυτά τα οποία έλεγε η Ελισάβετ Πρέζα το πρωί. Σήμερα να έχουμε 5 αναπτυξιακούς στόχους της στρατηγικής, από τους οποίους ο πρώτος και σημαντικότερος θα έλεγα, είναι η προστασία και η αποκατάσταση των πόρων του δάσους και φυσικά όλο αυτό το οποίο συνέβη στην περιοχή της Βόρειας Εύβοιας να μην ξανασυμβεί, ποτέ ξανά στην περιοχή αυτή, ν' αποτρέψουμε ενδεχόμενες τέτοιου είδους καταστροφές από άλλες περιοχές της χώρας μας, αλλά και ν' αντιμετωπισθεί όλο αυτό το φαινόμενο μ' έναν τέτοιο τρόπο, ολιστικό τρόπο, ώστε οτιδήποτε συμβεί σε άλλες περιοχές ν' αντιμετωπισθεί με το πρόγραμμα της Βόρειας Εύβοιας.

Φυσικά υπάρχουν και οι υπόλοιποι αναπτυξιακοί πυλώνες, τους οποίους για οικονομία του χρόνου δεν τους αναφέρω γιατί τους ανέφεραν πάρα πολύ καλά οι προηγούμενοι ομιλητές. Και φτάνουμε στο νέο δάσος για τη Βόρεια Εύβοια και να πούμε ότι παρακολούθησα κι εγώ, δεν ήμουν χτες, αλλά είδα λίγο στο διαδίκτυο όλη αυτή την αντίδραση του κόσμου, όλη αυτή τη διαμαρτυρία η οποία έγινε.

Ναι, έγινε πραγματικά μια καταστροφή και φυσικά υπάρχουν ευθύνες όταν καίγονται 520.000 στρέμματα. Το θέμα είναι να βλέπουμε την επόμενη μέρα. Και αυτό το οποίο οραματιζόμαστε όλοι τουλάχιστον όσοι είμαστε εδώ και γίναμε κοινωνοί στο όραμα που μας παρουσίασε ο Σταύρος Μπένος προηγουμένως, οραματιζόμαστε με επίκεντρο το Νέο Δάσος, αλλά θα έλεγα, με μια ματιά διαφορετική και με αλλαγή της νοοτροπίας και της στάσης την οποία έχουμε απέναντι στο Νέο Δάσος.

Ξαναλέω ότι η οικονομία του δάσους είναι ίσως η λύση για τη Βόρεια Εύβοια, εφ' όσον φυσικά αποτελεί και το επίκεντρο του προγράμματος. Το Νέο Δάσος θ' αποτελέσει τον πρωταγωνιστή της διπλής μετάβασης, και Ψηφιακής και Πράσινης, η οποία ουσιαστικά θα είναι ο ορόσημο της καινοτομίας και της ανθεκτικότητας για μελλοντικές απειλές.

Το πώς θα θωρακιστεί δηλαδή το περιβάλλον με τέτοιον τρόπο ώστε όλο αυτό το πράγμα ν' αντιμετωπισθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Και φυσικά, αυτό που θα κυριαρχεί θα είναι η οικολογική διάσταση, αυτό που λέμε η βιώσιμη ανάπτυξη ή η τριπλή αειφορία. Εμείς το λέμε στο θέμα της βιώσιμης ανάπτυξης,

προστασία περιβάλλοντος, οικονομική ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή. Ακριβώς το ίδιο πράγμα, με διαφορετική λέξη.

Και φυσικά, σε όλα τα σχήματα τα οποία έδειξε ο Σταύρος Μπένος μαζί με τους εξαιρετικούς συνεργάτες του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, η οικονομία του δάσους αποτελεί σημαντική παράμετρο, προκειμένου να επιτευχθεί όλο αυτό το πράγμα που λέμε οικονομία του δάσους.

Κι όπως είπα λίγα λόγια στην εισαγωγή όταν μου έδωσε το λόγο ο Σταύρος Μπένος, τι είναι οικονομία του δάσους: Ουσιαστικά είναι μια από τις βασικότερες παραμέτρους, κατά πόσο μπορούμε να διαχειριστούμε το δάσος πολυλειτουργικά. Ένα δάσος δεν είναι μόνο για την παραγωγή του ξύλου ή μόνο για την παραγωγή του νερού, είναι ένα σύμπλεγμα πολλών πραγμάτων, που κάποιος που ασχολείται με το δάσος, που γνωρίζει τη δασολογική επιστήμη, το γνωρίζει πάρα πολύ καλά.

Δυστυχώς, έτσι όπως γίνεται η διαχείριση σήμερα με το λίγο προσωπικό το οποίο διαθέτουν οι Δασικές Υπηρεσίες και με την όλη οργάνωση που υπάρχει, υπάρχουν σημαντικά προβλήματα, τα οποία έχουν επικοινωνηθεί και με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και νομίζω ότι το βλέπουν με μια διαφορετική ματιά και θα δοθούν λύσεις σε αρκετές από τις προτάσεις τις οποίες ουσιαστικά τους έχουμε εκθέσει σε διάφορες εισηγήσεις τις οποίες έχουμε κάνει.

Και τι λέμε: Μέσα από την πολυλειτουργική διαχείριση του δάσους, να πετύχουμε τις αρχές της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Αλλά, το κύριο στοίχημα ποιο είναι: Ν' αξιοποιήσουμε και να παραχθούν προϊόντα και υπηρεσίες οι οποίες θα έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία, κάτι το οποίο παράγουμε μ' έναν συνηθισμένο παραδοσιακό τρόπο και μπορούμε να εισπράξουμε ένα ποσό από τη ρητίνη ή από το ξύλο, ένα α' ποσό, πώς σ' αυτό μπορούμε να δώσουμε τέτοια υπεραξία και να κερδίζουμε τα 10πλάσια, τα 20πλάσια και πολύ περισσότερα.

Και ευτυχώς, υπάρχουν τέτοιες αγορές σε όλο τον κόσμο, έχουμε συνεργαστεί με πολλές χώρες και θα σας πω στη συνέχεια τι μπορούμε να κάνουμε. Όμως όλο αυτό, προϋποθέτει την αλλαγή της νοοτροπίας και ν' αφήσουμε πρακτικές τις οποίες είχαμε συνηθίσει μέχρι σήμερα.

Ξέρετε, η μεγαλύτερη αντίσταση στην αλλαγή, είναι αυτό το οποίο πάμε όταν πάμε κάτι να το αλλάζουμε, υπάρχει αυτό που λέμε επανάσταση, αντίδραση, έχουμε μάθει έναν συγκεκριμένο τρόπο να λειτουργούμε. Το μυστικό ποιο είναι: Ότι όταν αυτή η αλλαγή θα συνεισφέρει σ' ένα ευρύτερο και καλό αποτέλεσμα για την ευρύτερη κοινωνία, τότε αυτός που επιφέρει την αλλαγή, αν επιμένει, μετά από λίγο χρονικό διάστημα αυτή η απαλλαγή περνά σε όλους και προχωρά.

Μ' αυτή την αλλαγή συνηθίζουμε να μπορούμε να λειτουργούμε. Αλλά αν σταματήσεις στην πρώτη αντίδραση, πραγματικά τότε δε μπορεί να γίνει απολύτως τίποτα. Να πούμε ορισμένα πράγματα για την

οικονομία του δάσους στην Ελλάδα. Όταν ο σκοπός είναι για το ευρύτερο καλό. Αν είναι για το ατομικό καλό, εκεί καλύτερα να σταματήσεις.

Επίσης, πέρα από τα ξυλώδη προϊόντα στο δάσος, υπάρχουν και τα μη ξυλώδη. Και ενώ φαίνεται το ξύλο να κυριαρχεί όσον αφορά τη διαχείριση των δασών ειδικά στην Ελλάδα. Δε ξεχνάμε και προϊόντα όπως είναι η ρητίνη. Κάνω μια μικρή παρένθεση όσον αφορά τη Βόρεια Εύβοια αλλά υπάρχουν κι εδώ λύσεις, καρποί, φρούτα του δάσους, μούρα, μανιτάρια, τρούφες οι οποίες έχουν μια τεράστια αξία, με 5.000 ευρώ το κιλό, αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά και μέσα από το πρόγραμμα των “Αγριολούλουδων” και αυτό μπορεί να ενισχυθεί σ’ ένα σημαντικό βαθμό, μέλι και μελισσοτροφικά προϊόντα, αιθέρια έλαια, φυτόχωμα και άλλα βρώσιμα και μη βρώσιμα ζωικά προϊόντα.

Να πούμε ότι η ρητίνη με παραγωγή 6 εκατομμύρια τόνους για το 2019, σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, 85% είναι παραγωγή από τη Βόρεια Εύβοια και μάλιστα εξαιρετικής ποιότητας κι όταν κάποια στιγμή μας ζήτησαν από την Κίνα σ’ ένα πρόγραμμα που συνεργάζονται 17 χώρες και η Κίνα και τους δώσαμε τα στοιχεία, ό,τι τους δώσαμε σε παραγωγή που έχουμε στην Ελλάδα από τα μη ξυλώδη προϊόντα, έχουν δείξει ένα τεράστιο ενδιαφέρον και θα μπορούσαν κάλλιστα να τ’ αγοράσουν όλα εκείνη ακριβώς τη στιγμή.

Το κάρβουνο, που κι εδώ στην περιοχή υπάρχει σ’ ένα σημαντικό βαθμό και τα χριστουγεννιάτικα δέντρα που φυσικά, ο αριθμός τους έχει μειωθεί στα 100.000 δέντρα σήμερα από 500.000 που ήταν, αλλά ένα καταπληκτικό παράδειγμα είναι ο Ταξιάρχης Χαλκιδικής, όπου εκεί υπάρχουν φυτείες με χριστουγεννιάτικα έργα, έχουν πάρει την τεχνογνωσία από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και πάρα πολλοί βγάζουν ένα πάρα πολύ καλό εισόδημα ετήσιο μέσα από την παραγωγή των χριστουγεννιάτικων δέντρων.

Εδώ υπάρχουν κάποια διαγράμματα για τα wood pellets που ουσιαστικά είναι το πρόγραμμα της βιομάζας που υπάρχει αυξανόμενη δραστηριότητα και υπάρχουν, όπως σας είπα και προηγουμένως, προστιθέμενης αξίας, προϊόντα του ξύλου. Ένα υλικό είναι το CLT, στο οποίο έχει καταφέρει χρησιμοποιώντας οι αρχιτέκτονες στο δόμηση, από εκεί που ξέραμε όλοι ότι είναι μονώροφα και διώροφα κτίρια ξύλινα, να έχουν φτάσει σήμερα μέχρι και 18 ορόφους και να υπάρχει η τάση μέχρι και 30 ορόφους, ουρανοξύστες δηλαδή, να γίνονται από τη χρήση του ξύλου από τέτοιου είδους προϊόντα.

Εδώ το ξύλο δεν το αγοράζεις 100 ευρώ το κυβικό, το αγοράζεις σε πολλαπλάσιο βαθμό κι επιτυγχάνεις αυτό που λέμε τις οικονομίες κλίμακας, επίσης σε πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο. Και βέβαια να πούμε ότι η Ελλάδα είναι μια ελλειμματική χώρα όσον αφορά και τα προϊόντα του ξύλου και τα προϊόντα των μη ξυλωδών ειδών και από την πεύκη που είναι το κυρίαρχο δασοπονικό είδος της Βόρειας Εύβοιας, μπορούν να βγουν πάρα πολλά προϊόντα εφ’ όσον αξιοποιηθούν τα χημικά προϊόντα από την πεύκη.

Να περάσουμε στην οικονομία του δάσους. Ουσιαστικά τι κάνουμε: Κάνουμε ένα **τετράπτυχο**. Οι δασικοί πόροι, που ουσιαστικά ξέρουμε ποιες είναι οι πρώτες ύλες, ποιοι είναι οι άνθρωποι οι οποίοι δουλεύουν αυτούς τους πόρους και ποιες είναι οι πολιτισμικές αξίες λειτουργίας τις οποίες έχουν και από την άλλη μεριά, βάζουμε όλοι την τεχνογνωσία μας και τις συσσωρεύσεις της καινοτομίας, ώστε μέσα από τις δράσεις της επιχειρηματικότητας, δημιουργικότητας αλλά και τα μέσα χρηματοδότησης και τη δικτύωση που αναπτύσσουμε τι καταφέρνουμε: Βάζουμε τη στρατηγική μας και παράγουμε εκροές, έχουμε τα νέο προϊόντα του δάσους και υπηρεσίες του δάσους, έχουμε νέα γνώση, η οποία μας δίνει περισσότερους πόρους, δημιουργούμε αξία για το κεφάλαιό μας και αυτό το οποίο καταφέρνουμε ακόμα καλύτερα, είναι να διατηρήσουμε πιο υγιή και πολυλειτουργικά δάση.

Ενδεικτικά αναφέρω ορισμένα, όπως αρέσει στο Σταύρο να τα λέει, από τη βεντάλια της οικονομίας του δάσους. Ξυλεία, ρητίνη, βιομάζα, βιοκάρβουνο, θήρα, κτηνοτροφία, μη ξυλώδη προϊόντα, σας τ' ανέφερα προηγουμένως, δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα. Εδώ έχουμε πραγματικά ένα μεγάλο Χρηματιστήριο στο θέμα της δέσμευσης του διοξειδίου που επίκεντρο φυσικά έχει το δάσος.

Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, οικοτουρισμό, δασική αναψυχή, όλα κάτω από αυτά τα κουτάκια, υπάρχουν πόροι, υπάρχουν χρήματα τα οποία κάποιος τα αξιοποιεί, εφ' όσον αντιληφθεί το πόσο μεγάλη σημασία έχουν και να δώσει και μια άλλη διάσταση από αυτό το οποίο είχε μάθει μέχρι και σήμερα. Ακόμα και αυτά που λέμε στο τέλος, αθλητικές, πολιτιστικές υποδομές, πεζοπορικά ορειβατικά μονοπάτια και μια σειρά άλλες δράσεις στην αξιοποίηση των πόρων.

Και βέβαια όλο αυτό, το δένουμε μ' έναν τρόπο μια ομάδα με επικεφαλής φυσικά τον Σταύρο Μπένο αλλά και με πολύ αξιόλογους συνεργάτες. Χτες ολοκληρώσαμε και με τη βοήθεια του εξάιρετου νομικού, του Σωτήρη Φωτέα το καταστατικό δημιουργίας αυτού που λέμε Ελληνικό Δίκτυο Οικονομίας Δασών, με την επωνυμία "**Αειφορία**", το οποίο θα σας το επικοινωνήσουμε ακόμα πιο αναλυτικά στην επόμενη συνάντηση και φυσικά θα καλέσουμε και αρκετούς να γίνουν και μέλη αυτού του συγκεκριμένου δικτύου, το οποίο φυσικά θα έχει ως βασικές ενδεικτικές δραστηριότητες, το να παρέχουμε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε άτομα για ν' αναπτύξουν επιχειρηματική δράση σε όλες τις πρωτοβουλίες που έχουν σχέση με την οικονομία του δάσους, να παράξουμε αυτό που σας είπα και προηγουμένως, προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, να εντοπίσουμε χρηματοδοτικά προγράμματα τα οποία σχετίζονται με την οικονομία του δάσους και θα τους παρέχουν τέτοια ενίσχυση, να το δέσουμε όλο αυτό με τις νέες τεχνολογίες, με την ψηφιακή επιχειρηματικότητα αλλά και τη διευκόλυνση σε νέες αγορές που υπάρχει, δόξα τω θεώ, η τεχνογνωσία σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό.

Όλες αυτές είναι ενδεικτικά κάποιες από τις κύριες δραστηριότητες και φυσικά η δημιουργία εκδηλώσεων για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών, πολύ σημαντικά, βιοοικονομία του δάσους, βιοενέργεια, τα είπα και προηγουμένως, κυκλική οικονομία, να μη σας κουράζω.

Και περνάω σε 15 άμεσες δράσεις που η οικονομία του δάσους μπορεί να βοηθήσει τη Βόρεια Εύβοια. Πρώτο και σημαντικότερο είναι το πρόγραμμα “Φροντίδα”, που ουσιαστικά απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε ρητινοκαλλιεργητές. Ήδη βρισκόμαστε σε επικοινωνία και με τον Διοικητή και με μια πάρα πολύ αξιόλογη ομάδα του ΟΑΕΔ που την άλλη εβδομάδα θα ξανακάνουμε μια τέτοια συνάντηση, η οποία ουσιαστικά πέρα από την ενημέρωση των ρητινοκαλλιεργητών για εναλλακτικά επαγγέλματα τα οποία μπορούν να κάνουν με βάση τις δεξιότητες τις οποίες οι ίδιοι έχουν. Να υπάρχει κι ένα mentoring, μια εξατομικευμένη, θα έλεγα καθοδήγηση αυτών των ανθρώπων ανάλογα με τις δεξιότητες τις οποίες έχουν ώστε να βρει ο καθένας το δρόμο του, όχι μόνο από το πρόγραμμα το οποίο ήδη χρηματοδοτείται για τα επόμενα 7 χρόνια αλλά και κατά τη διάρκεια αυτών των ετών να μπορέσουν να βρουν το δρόμο τους και να τους δοθεί μια μεγαλύτερη δραστηριότητα και κέφι γι' αυτό το οποίο θα κάνουν και να μπορέσουν να επιβιώσουν και ν' αναπτυχθούν ακόμα περισσότερο.

Το πώς θα μπορούσαμε ν' αναβαθμίσουμε επαγγελματίες σε σχέση με το δάσος της Βόρειας Εύβοιας, μίλησε και ο κ. Μπένος προηγουμένως για τις ενεργειακές κοινότητες που πολύ σύντομα θα δημιουργηθούν στη Βόρεια Εύβοια, ήδη έχει ανατεθεί η σχετική μελέτη σε δυο σημαντικούς φορείς, βοηθάμε κι εμείς με την επιστημονική γνώση, που έχουν κάποιοι συνάδελφοί μας, να μπορέσουν και αυτοί να συμβάλλουν ιδιαίτερα στο κομμάτι της βιομάζας αλλά και στα φωτοβολταϊκά.

Ένα άλλο μεγάλο στοίχημα το οποίο έχουμε και δεν το έχουμε καταφέρει σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό, στο βαθμό που θέλαμε, είναι η αξιοποίηση των καμένων κορμών. Βλέπουμε γύρω μας, όταν ειδικά κάποιος πάρει το δρόμο για Λίμνη, Ροβιές, Μαντούδι, Αγία Άννα, πάρα πολλούς καμένους κορμούς.

Αυτοί οι κορμοί μπορεί να καταστράφηκαν σαν ξυλώδης ιστός, αλλά αυτή τη στιγμή η ξυλεία είναι ζωντανή, δηλαδή είναι χρήσιμη και αξιοποιήσιμη σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό. Αλλά θα είναι αξιοποιήσιμη σε πολύ μεγάλο βαθμό, όταν αυτή η ξυλεία υλοτομηθεί μέσα σε ένα ή σε ενάμιση, βαριά-βαριά, χρόνο, από κει και πέρα χάνει σε πολύ μεγάλο βαθμό την ποιότητα και την αξία της.

Άρα αυτό το οποίο έχουμε προτείνει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, είναι το συντομότερο δυνατόν, δηλαδή ήδη θα έπρεπε να ξεκινήσει η απομάκρυνση όλων αυτών των καμένων δέντρων για λόγους και οικονομικής αξιοποίησης, για λόγους και προστασίας της φυσικής αναγέννησης που ήδη υπάρχει μέχρι σήμερα αλλά και για αισθητικούς λόγους. Δηλαδή περνάς και βλέπεις κάτι μαύρο. Ήδη το πράσινο έχει φυτρώσει από κάτω, οπότε είναι σημαντικό αυτό το πράγμα, το έχει αποδεχθεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος και θα δούμε τις επόμενες μέρες πώς μπορεί να γίνει.

Μια ακόμη πολύ σημαντική θα έλεγα δράση, είναι η δημιουργία ενός πανεπιστημιακού δάσους εδώ στη Βόρεια Εύβοια. Ενός δάσους που το έχουμε εντοπίσει - είναι 17.500 στρέμματα στην Τσαπουρνιά, κοντά στα Βασιλικά και στα Ελληνικά - κάτι το οποίο θα φέρει και φοιτητές και επιστήμονες απ' όλο τον κόσμο, και έρευνα η οποία θα διεξάγεται για το δάσος, μ' έναν πρότυπο τρόπο με επίκεντρο τη Βόρεια Εύβοια.

Νομίζω είναι μια σημαντική δράση που την έχει αγκαλιάσει και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας μετά από εισήγηση δική μας αλλά και το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Ήδη το αίτημα υπάρχει, έχει πάει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και νομίζω ότι υπάρχει και κοινωνική αποδοχή και από τον τοπικό πληθυσμό γιατί έχουμε μιλήσει και με τις Τοπικές Δασικές Υπηρεσίες και με το Δήμο και οτιδήποτε άλλο.

Υποστήριξη δράσεων και εκδηλώσεων για τους επισκέπτες της Βόρειας Εύβοιας, η προώθηση των δασικών προϊόντων. Τα σύκα της Βόρειας Εύβοιας, τα φιστίκια και οτιδήποτε άλλο, έχουν γίνει γνωστά σε όλο τον κόσμο. Τα σύκα πωλούνται παντού, έχουν βρει φιστίκια Ευβοίας να πωλούνται και στο Τόκυο και στην Αμερική και με μια τιμή 35 με 40 ευρώ το κιλό, ενώ εδώ το πουλάνε 6-7 ευρώ νομίζω ο παραγωγός, κάπου εκεί.

Συνεργασία με επιχειρήσεις, επιστημονική υποστήριξη εκπαιδευτικών ομάδων, μιλήσαμε προηγουμένως για το πρόγραμμα “ΣτηρίΖΟΥΜΕ Βόρεια Εύβοια”. Υπάρχει στενή συνεργασία με τις Δασικές Υπηρεσίες, γιορτές του δάσους, σύνδεση των δασικών με αρχαιολογικούς χώρους στη Βόρεια Εύβοια.

Να υποστηρίξουμε δασολειβαδικά συστήματα, νέες δράσεις οι οποίες δίνουν λύση και διέξοδο στην κτηνοτροφία, αλλά και τη διαχείριση της άγριας πανίδας που ουσιαστικά δεν την έχει ακουμπήσει κανείς μέχρι τώρα και μέσα από ένα πρόγραμμα το οποίο χρηματοδοτεί η ΚΕΔΕ και με εθελοντική, θα έλεγα συμβολή συναδέλφων από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας χωρίς την παραμικρή αμοιβή, θα υλοποιήσουμε όλες αυτές τις δράσεις.

Κι εδώ να πούμε ότι για την επιτυχία όλων αυτών κατά τη γνώμη μας, προϋποθέτει ένα μεγάλο όραμα η χάραξη στρατηγική δεκαετίας που έχει καταφερθεί μέσα από το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Αναδεικνύουμε έτσι τα συγκριτικά πλεονεκτήματα μέσα από τη SWOT ανάλυση, στοχεύουμε σε έξυπνες δράσεις, πιστεύω πάρα πολύ σ’ αυτό που λέμε συνεργασία, η ισχύς εν τη ενώσει, με συνεργασίες win-win. Στήριξη από τη πολιτεία, προς το παρόν φαίνεται να υπάρχει, διαφοροποίηση, εξωστρέφεια, τα προγράμματα όλα αυτά του marketing είναι εξαιρετικά, σκέψη out of the box, που έχει επιτευχθεί σ’ ένα μεγάλο βαθμό, αξιοποίηση καλών πρακτικών, επαγγελματισμός σε κάθε ενέργεια την οποία κάνουμε αλλά ακόμα περισσότερο, αυτό που έλεγα, αγάπη και πάθος και για το σκοπό τον οποίο ο καθένας μας θέλει να εκπληρώσει, αλλά και για τον τόπο αυτόν που νομίζω ότι όλοι όσοι είμαστε σε αυτή την αίθουσα, δίνουμε κάτι παραπάνω από την ψυχή μας και την καρδιά μας για τη Βόρεια Εύβοια.

Και να πούμε ότι η οικονομία του δάσους έχει αξία για όλους, θέλουμε ν’ αποτελέσει πρότυπο για πολλές περιοχές της χώρας μας με επίκεντρο φυσικά τη Βόρεια Εύβοια, ώστε να προσδώσει και ν’ αναδείξει ένα βιώσιμο και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την οικονομία και την οικονομία της Βόρειας Εύβοιας. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας».

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Ομιλίες Θερμοκοιτίδας “D-HUB”:

ΕΥ. ΦΡΕΓΚΟΓΛΟΥ:

«Καλησπέρα κι από μένα. Πολλοί γνωρίζετε τη Θερμοκοιτίδα του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, γνωρίζετε τη δράση της, ωστόσο για άλλη μια φορά οφείλω να δείξω την “ομάδα κρούσης”, όλα αυτά τα παιδιά που συνεργαζόμαστε για το “ΔΙΑΖΩΜΑ” και τρέχουν όλες τις ωραίες δράσεις τις υποστηρικτικές που είναι αναγκαίες όσον αφορά την υποστήριξη και των Περιφερειών και των Δήμων, αλλά κυρίως των νεοσύστατων θεσμών που έχουμε φέρει στη χώρα από το “ΔΙΑΖΩΜΑ” και το λέμε με καμάρι. Αυτών δηλαδή των θεσμών του DMO, των αναπτυξιακών αυτών Οργανισμών που υποστηρίζουν τα προγράμματα αυτά, πολιτιστικού τουρισμού που τρέχουμε από το “ΔΙΑΖΩΜΑ” και φροντίζουν για τη βιωσιμότητά τους, αλλά και των συστάδων επιχειρήσεων, το λεγόμενο cluster, που είναι φωτεινά παραδείγματα οργάνωσης τοπικών επιχειρήσεων, οι οποίες ασχολούνται και έχουν στόχο να υποστηρίξουν ένα προϊόν πολιτιστικού τουρισμού και να πηγαίνουν παρέα με όλη αυτή την προσπάθεια.

Έχουμε το Φώτη Μαραγκό που είναι ο Οικονομολόγος μας και είναι ειδικός σε θέματα προώθησης των δράσεων αυτών μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα, έχουμε την Ελίνα Αγγέλη, Αρχιτέκτων η οποία είναι ειδική σε θέματα υποδομών, τον Χρήστο Χιώτη, Σχεδιαστή Οπτική Επικοινωνίας, ο οποίος πέρα από τρομερός προγραμματιστής είναι και εξαιρετικός γραφίστας. Δηλαδή πολλά από τα σχήματα τα οποία είδατε σήμερα, μ’ έχει βοηθήσει πάρα πολύ στο να τα τελειοποιήσουμε. Είναι ακόμη ο Νίκος Στακιάς, Σύμβουλος Ανάπτυξης και Διαχείρισης Προορισμών, ο άνθρωπος που είναι ειδικός στα θέματα των clusters όπως λέμε, και επίσης ο Ηλίας Χάντζος, Πολιτικός Μηχανικός, υπεύθυνος σε θέματα Αειφορίας αλλά και Marketing και τέλος, η κα Σταυρούλα Κακαουνάκη, η οποία μας βοηθά σα Σύμβουλος σε θέματα περιβάλλοντος.

Στον κεντρικό κύκλο είμαι εγώ αλλά είναι και οι δυο Μαρίες – Σοφικίτου και Κουρασάνη -, οι Αρχαιολόγοι μας στο “ΔΙΑΖΩΜΑ” οι οποίες είναι εξαιρετικές σε θέματα παραγωγής περιεχομένου. Οι Ο.Χ.Ε., που είπαμε σήμερα γενικά, όπως και άλλες Ο.Χ.Ε., πριν σχεδιαστούν, πρέπει να έχουν και κάποιο αφήγημα για το τι πάμε να κάνουμε.

Οι Μαρίες λοιπόν έχουν βοηθήσει για παράδειγμα στην Ο.Χ.Ε. της Μάνης που προκηρύχθηκαν και βγήκαν προσκλήσεις για δράσεις που αφορούν Marketing και Ψηφιακά στην πρώτη ύλη, δηλαδή στην περιγραφή όλων αυτών των δράσεων. Και έχουν κάνει επίσης εξαιρετική δουλειά και σε θέματα άλλων Ο.Χ.Ε., όπως είναι του ΜΟΡΕΑ και της Αιτωλοακαρνανίας.

Είναι πολύ σημαντική στην προσπάθειά μας αυτή η προσφορά των Εταιρικών μας Μελών. Έχουμε την Εθνική Τράπεζα. Σήμερα το πρωί η κα Σαπουντζή αναφέρθηκε στην έμπρακτη υποστήριξη της Εθνικής Τραπέζης. Έχουμε το Κοινωφελές Ίδρυμα Ιωάννη Λάτση, την UNISYSTEMS με την κα Θάλεια Τσαλκτζή

που μας υποστηρίζουν και σε θέματα τεχνολογίας και σε θέματα υποστήριξης έμπρακτης τόσο για τη Θερμοκοιτίδα και και για την οικονομική βιωσιμότητα του Σωματείου. Στο Ίδρυμα Λάτση, η κα Εύα Λιανού μας στηρίζει, καθώς και το Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη, που μας στηρίζουν κυρίως σε θέματα που αφορούν το κομμάτι της αγροδιατροφής, μιας και έχουν τεράστια εμπειρία σε θέματα κατάρτισης και σχεδιασμού τέτοιων προγραμμάτων.

Το D-HUB όπως είπα και στην αρχή, υποστηρίζει τα ολιστικά προγράμματα του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και κυρίως υποστηρίζει τους Δήμους και τις Περιφέρειες, αλλά και τα DMO και τα clusters. Ωστόσο εγώ σήμερα δε θ' αναφερθώ στην εξαιρετική δουλειά που έχει γίνει τα τελευταία δυο τρία χρόνια σ' αυτούς τους τομείς, οι οποίοι είναι και πολύ ώριμοι, γιατί αυτό θα το κάνουν αύριο τα κορίτσια μας, οι δυο Μαρίες με την Κατερίνα και θα δείξουν το πλούσιο αποτέλεσμα που έχει επέλθει απ' όλη αυτή την προσπάθεια.

Εγώ θα μιλήσω συγκεκριμένα σήμερα μαζί με τα παιδιά για τη Βόρεια Εύβοια, πώς θα στηρίξουμε δηλαδή το πρόγραμμα ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας τώρα, αλλά και μετά. Το τώρα, αφορά κυρίως το ότι πήραμε τη σκυτάλη από το ΕΜΠ που είχε κάνει το πρώτο θεωρητικό υπόβαθρο μετά και από τη χορηγία του Ιδρύματος Λάτση, όπου μας έδωσε αυτές τις στρατηγικές κατευθύνσεις που λέμε, για να μπορέσουμε να πάρουμε μια πρώτη μαγιά, πνευματικού υποβάθρου, ώστε μετά εμείς να πάρουμε και να το κάνουμε αυτό πρακτικό.

Πώς δηλαδή όλο αυτό το θεωρητικό υπόβαθρο γίνεται πράξη, γίνονται δράσεις. Και παράλληλα με αυτό, βάλαμε τους μελετητές να υπογράψουν στη σύμβασή τους μεταξύ άλλων και αυτό εδώ που βλέπετε. Το έχω τονίσει λίγο παραπάνω.

Εδώ ουσιαστικά τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι ο κάθε μελετητής υπογράφει ότι μέσα στα καθήκοντα τα οποία έχει, οφείλει και να μας ανοιχτεί, ώστε να είμαστε δίπλα του, να τον υποστηρίξουμε και να εμπλουτίσουμε την κάθε μελέτη σε θέματα που αφορούν την ψηφιακή αναβάθμιση, την ψηφιακή μετάβαση και ό,τι έχει σχέση με ψηφιακό εμπλουτισμό της μελέτης του, το κομμάτι της πράσινης μετάβασης, αλλά και φυσικά, θέματα που αφορούν το κομμάτι της καινοτομίας.

Κι όταν λέω καινοτομία, αναφέρομαι και σε θέματα που αφορούν την επιχειρηματικότητα, αλλά και φυσικά ό,τι έχει σχέση με δράσεις οι οποίες προφανώς είναι καινοτόμες και μπορούν να εμπλουτίσουν περαιτέρω το ήδη καινοτόμο πρόγραμμα της ανασυγκρότησης. Πάμε λοιπόν πιο συγκεκριμένα να δούμε κάτι που έχουμε ετοιμάσει, αυτό το εμπνεύστηκα και από τον κ. Μπένο γιατί είχαμε ήδη σχεδιάσει στο "ΔΙΑΖΩΜΑ" το λεγόμενο ρολόι. Είναι οι βασικές δράσεις, οι βασικές οντότητες, τις οποίες η Θερμοκοιτίδα καλείται να εμπλακεί έμπρακτα και άμεσα για να υποστηρίξει και τους μελετητές και τα περαιτέρω προγράμματα που ήδη έχουν ενταχθεί ή αναμένεται να ενταχθούν.

Ο τίτλος που βάζουμε σ' αυτό το ρολόι είναι, “η πράσινη ψηφιακή μετάβαση και η καινοτομία” και ουσιαστικά είναι μια αναμέτρηση με το μέλλον. Αλλά όχι μόνο με το μέλλον, είναι και μια αναμέτρηση με τους ίδιους μας τους εαυτούς. Γιατί καλούμαστε με τα παιδιά εδώ να ξεπεράσουμε τα όριά μας και να μπούμε σ' ένα άλλο στάδιο έμπρακτης υποστήριξης, το οποίο είναι αναγκαίο ώστε αυτό το πρόγραμμα να πάρει σάρκα και οστά.

Πάμε λίγο να δούμε μία-μία δράσεις τις οποίες μετά τα παιδιά θα τις αναλύσουν περαιτέρω. Έχουμε λοιπόν την υποστήριξη, την οικοδόμηση της ΟΧΕ αυτής καθαυτής. Δηλαδή όχι μόνο στους μελετητές, όπως είπαμε πριν αλλά και στους δυνητικούς δικαιούχους. Τι σημαίνει δυνητικός δικαιούχος; Σημαίνει ότι από αυτά τα ωραία που ακούσαμε σήμερα από τον κ. Τσάμη και την κα Πρέζα, αυτές τις δράσεις που αφορούν την ΟΧΕ, κάποιος θ' αναλάβει να τις τρέξει.

Θα είναι ο διαδημοτικός Οργανισμός που θα γίνει στο μέλλον; Θα είναι ο αναπτυξιακός Οργανισμός που ήδη αυτή τη στιγμή είναι στη Στερεά και ονομάζεται ΣΚΑΠΑΝΗ. Θα είναι οι Δήμοι, θα είναι η Περιφέρεια; Όλοι αυτοί είναι δυνητικοί δικαιούχοι που θα μοιραστούν το μεγάλο βάρος, αυτό της υλοποίησης των δράσεων της ΟΧΕ. Εκεί λοιπόν θα είμαστε δίπλα τους να τους υποστηρίξουμε, όχι μόνο τώρα στις μελέτες αλλά και μετά τους δυνητικούς δικαιούχους που είναι και το πιο σημαντικό, ώστε ν' απορροφηθούν τα χρήματα και να μπορέσουν να γίνουν στην πράξη όλες αυτές οι δράσεις.

Και είναι πολύ σημαντική αυτή η δουλειά γιατί έχει τεχνικές δυσκολίες που πολλές φορές οι Υπηρεσίες δε δύνανται να τις υλοποιήσουν λόγω είτε απειρίας είτε καμιά φορά θεμάτων γραφειοκρατικών, οπότε εκεί ερχόμαστε, τους βοηθάμε σε ό,τι χρειαστούν εντελώς δωρεάν και το τρέχουμε για να μπορέσει να έχει ένα καλό αποτέλεσμα.

Πάμε λοιπόν και στο επόμενο που είναι το πρόγραμμα “ΠΟΛΙΤΗΣ”. Αυτό ουσιαστικά είναι εν μέρει και το μεγάλο όνειρο του κ. Μπένου γιατί το πρόγραμμα “ΠΟΛΙΤΗΣ” ουσιαστικά έχει μια υποστήριξη οριζόντια κυρίως σε θέματα ψηφιακής υποστήριξης σε τρεις μεγάλες μεταρρυθμίσεις που φέρνουμε στη Βόρεια Εύβοια.

Το πρώτο είναι μια αναβάθμιση των ΚΕΠ, γενικά του όλου συστήματος, το δεύτερο είναι μια αναβάθμιση και η δημιουργία ουσιαστικά των Κέντρων Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, τα οποία είναι αναγκαία για τις ποιοισδήποτε ενέργειες που αφορούν τη δημιουργία των σωστών ορίων και των σωστών υποδομών που πρέπει αυτός ο τόπος σιγά σιγά ν' αποκτήσει αλλά και η υποστήριξη του συστήματος του διαδημοτικού Οργανισμού, του DMO που λέμε, για το μέλλον εδώ της περιοχής, όπου αυτός ο Οργανισμός θα έχει την επίβλεψη και να φροντίζει και τη βιωσιμότητα φυσικά, όλου αυτού του προγράμματος.

Οπότε εδώ ερχόμαστε με το πρόγραμμα “ΠΟΛΙΤΗΣ” το οποίο θα αναλύσει ο Χρήστος Χιώτης μετά από μένα, για να δώσουμε μια ενίσχυση σε όλες αυτές τις ωραίες μεταρρυθμίσεις. Έχουμε φυσικά και υποστήριξη στη δημιουργία του επενδυτικού εδώ περιβάλλοντος. Ο Νίκος Στακιάς θ' αναφερθεί σε όλες αυτές τις πτυχές

του κομματιού, αλλά κυρίως εδώ ουσιαστικά τι λέμε: Λέμε ότι θα είμαστε μαζί με τον κ. Δρακωνάκη σε ό,τι χρειαστεί, στη σπουδαία αυτή μελέτη που κάνει και με τον οδηγό του επενδυτή, στο να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τις συνθήκες με τον καλύτερο τρόπο για τους επιχειρηματίες και μελλοντικούς εδώ επενδυτές, στο κομμάτι της Βόρειας Εύβοιας.

Το πρόγραμμα “NEA ΖΩΗ”. Αναφέρθηκε ο κ. Μπένος σήμερα αναλυτικά, δε θέλω να πω πολλά λόγια, γιατί πραγματικά ήταν εξαιρετική η περιγραφή που έκανε. Φυσικά να πούμε ότι αυτό το πρόγραμμα εστιάζει στον τουρίστα να γίνει επισκέπτης, να γίνει μέρος και μέλος μιας κοινότητας και φυσικά κοιτάμε εδώ ν’ αξιοποιήσουμε τα δυο νέα ρεύματα του τουρισμού, που είναι ουσιαστικά οι ψηφιακοί νομάδες, αλλά και αυτό που λέμε *silver economy*, δηλαδή ο τουρισμός ατόμων τρίτης ηλικίας που ψάχνουν να βρουν εναλλακτικές μορφές τουριστικής αναψυχής, και ευελπιστούμε κοινότητες εδώ και οικισμοί οι οποίοι είναι παρατημένοι, να μπορέσουν ν’ αναβαθμιστούν και να προσφέρουν σ’ αυτούς τους ανθρώπους αυτές τις μελλοντικές εμπειρίες. Η Ελίνα Αγγέλη θα το αναλύσει περαιτέρω.

Επίσης για το *crowdfunding*, σήμερα έγινε η επίσημη πρώτη αναφορά από όλους. Είδατε το βίντεο, είδατε και την προσπάθεια που ξεκινά μαζί με το *Sales Promotion*, με την εταιρεία που είναι δίπλα μας και κυρίως στο πινγκ πονγκ που θα έχουμε με τον Πέτρο Ιμρζιάδη σ’ αυτή την υπέροχη προσπάθεια. Εγώ αυτό που θέλω να σας δείξω μόνο είναι ότι ο κάθε ένας από εσάς πλέον μπορεί να επισκεφτεί διαδικτυακά την έτοιμη ιστοσελίδα, *dorees.diazoma.gr*, πάει εδώ, που ετοιμάσαμε με το Χρήστο Χιώτη. Ευελπιστούμε αυτή η σελίδα να είναι και για το ΔΙΑΖΩΜΑ, δηλαδή να βάλουμε θεατράκια τα οποία έχουν ανάγκη υποστήριξης οικονομικής και να μπορούμε αυτό να το μοιράζουμε ακόμα πιο ευέλικτα εκτός Ελλάδας.

Η διαδικασία είναι απλή, σα να παραγγέλνεται ένα προϊόν. Βάζεις τα στοιχεία της κάρτας σου, βάζεις τ’ όνομά σου και αμέσως γίνεται αποστολή της δωρεάς κι εδώ όπως θα δείτε ήδη στην παρούσα φάση, έχει ήδη υπάρξει ένα μικρό ποσό από τον Χρήστο Χιώτη, κάναμε κι ένα πρώτο τεστ, οπότε εδώ θα φαίνεται η λίστα και βλέπετε ότι έχουμε ήδη τα πρώτα 10 ευρώ, όπως ανακοινώσαμε σήμερα έχουμε και δυο χορηγίες, 3.000 και 500 ευρώ, ήδη έχει ξεκινήσει και φυσικά αυτό μπορούμε να το μοιραστούμε και να γίνουμε κοινωνοί αυτής της όμορφης δράσης.

Δράσεις αγροδιατροφής: Είναι πολύ σημαντικό να στηρίζουμε εδώ την τοπική παραγωγή, τον πρωτογενή τομέα. Εδώ έχουμε και πολλούς συμμάχους, όπως το Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη, ο Σύνδεσμος Παραγωγών και Εμπόρων Λιπασμάτων, η λεγόμενη ΣΠΕΛ.

Δίπλα έχουμε μια έκθεση τοπικών παραγωγών εδώ της περιοχής, αν δε σας κάνει κόπο και θέλετε δείτε την, είναι πάρα πολύ ωραία. Είναι ένας προάγγελος μιας επόμενης έκθεσης που ετοιμάζεται στο μετρό της Αθήνας, εκεί θα δείτε πορτρέτα ουσιαστικά τοπικών παραγωγών, έχουμε βάλει και Χατζιδάκι, τα “Νυχτερινά” να παίζει λούπα οπότε θα γίνει και πιο ελκυστικό αν θέλετε να πάτε, και ευελπιστούμε όλη αυτή

ή προσπάθεια ν' αναδείξει και άλλες μορφές εδώ της τοπικής παραγωγής για να δείχνουμε πάντα πόσο πλούσια είναι γενικά η Βόρεια Εύβοια και σ' αυτό τον τομέα.

Να πω ότι παράλληλα αυτές τις μέρες τρέχει και ένα *fam trip*, τα οποία *fam trip* για όσους δε γνωρίζουν, είναι ταξίδια τα οποία γίνονται σε μια περιοχή. Καλούν συνήθως δημοσιογράφους, ανθρώπους οι οποίοι έχουν ένα κοινό και τους ακολουθούν, οι *influencers* οι λεγόμενοι κτλ. και προσπαθούν αυτά τα ταξίδια, ν' αναδείξουν τον προορισμό μέσα από το ίδιο το ταξίδι. Οπότε αυτή τη στιγμή ο Γιώργος Ζαρζώνης, ο οποίος είναι και ο δημιουργός του “*Meet your makers*”, που είναι μια δράση που γνωρίζουμε τους τοπικούς παραγωγούς σε όλη την Ελλάδα, έχει πάρει ένα πουλμανάκι, έχει πάρει 10 δημοσιογράφους μεταξύ των οποίων είναι και το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, το οποίο μας υποστηρίζει και θα δημιουργήσει και αυτό μια ιστοσελίδα για να υποστηρίζει το πρόγραμμα της Εύβοιας και τους γυρνάει σε όλη την Εύβοια, μαγειρεύουν μέσα στο καμένο δάσος και γενικότερα έχει δημιουργήσει κάτι εξαιρετικό και νομίζω ότι θα έχουμε κι ένα πολύ όμορφο αποτέλεσμα προβολής της όλης περιοχής. Η δουλειά του Γιώργου Ζαρζώνη ξεκίνησε από τα πορτρέτα που θα δείτε στη αίθουσα της έκθεσης, πέρασε στο κομμάτι αυτό της υποστήριξης και του *fam trip* και θα συνεχιστεί και στο μετρό της Αθήνας στο μέλλον. Χάρης στην υποστήριξη λοιπόν του ΣΠΕΛ και τη χορηγία του όλα αυτά γίνονται δυνατά.

Και φυσικά να πω και να μη λησμονήσω, ότι στις δράσεις της αγροδιατροφής έχουμε και μια πρόταση την οποία θα μας αναλύσει και ο Νίκος Στακιάς μετά για τα αγροκτήματα εδώ της περιοχής, τα οποία έχουν έναν επιδεικτικό χαρακτήρα και θα δούμε πώς μπορεί να οργανωθεί και να συντονιστεί μια προσπάθεια ενός δικτύου αγροκτημάτων της περιοχής.

Έχουμε μια πρόταση του κ. Βερβερίδη για το *Open Farms* και φυσικά ο Νίκος Στακιάς θα μας αναλύσει περαιτέρω και γι' αυτό αλλά και για την υποστήριξη του Ιδρύματος Καπετάν Βασίλη σε θέματα κατάρτισης τοπικών παραγωγών γι' αυτό το σκοπό.

Στα θέματα της επιχειρηματικότητας έχουμε επίσης τρεις δομές κατάρτισης, το Κέντρο Υποστήριξης της Επιχειρηματικότητας το οποίο είναι στο Μαντούδι, το ΙΕΚ του ΟΑΕΔ και την Αγροτική Σχολή. Τρεις δομές οι οποίες θα παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο σε όλο αυτό το πρόγραμμα ανασυγκρότησης, δε θα έχουν μόνο ένα χαρακτήρα ενίσχυσης και κατάρτισης, αλλά και έμπρακτα θα μπορέσουν να βοηθήσουν ανθρώπους που ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα να εξελιχθούν και να μπορέσουν να έχουν ένα καλύτερο αποτέλεσμα στα θέματα παραγωγής, σοδειάς, αλλά και στο κομμάτι του επιχειρείν για τη γενικότερη εξέλιξή τους.

Για το πρόγραμμα “ΑΠΟΛΗΨΙΣ” να καλωσορίσουμε και δυο ανθρώπους από τη Διεύθυνση Δασών. Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο έχει και αυτό ξεκινήσει, αφορά τη σημαντική αυτή διαδικασία της κοπής των δέντρων των καμένων εκτάσεων στη Βόρεια Εύβοια. Θ' ακούσουμε έναν χαιρετισμό από τους αρμόδιους της Διεύθυνσης Δασών και θα πάμε μετά λίγο πιο τεχνικά να σας δείξω τι έχουμε κάνει μέχρι σήμερα».

Στο σημείο αυτό ο κ. Μπένος έκανε ένα συσχετισμό του Προγράμματος «ΑΠΟΛΗΨΙΣ» με σχεδιασμό σε επίπεδο αστικού περιβάλλοντος. Αμέσως μετά έδωσε το λόγο στην κα Σουζάνα Ανδρίτσου, που εκπροσώπησε τη Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.ΕΝ.

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Πριν καλέσω τα στελέχη από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, να σας πω ότι το πρόγραμμα αυτό θα μπορούσαμε να κάνουμε έναν συσχετισμό στο πεδίο του αστικού περιβάλλοντος, όχι του δάσους. Αυτό που βίωσα εγώ στους σεισμούς με τ' αυθαίρετα, πώς προσπάθησα δηλαδή να χαλιναγωγήσω τ' αυθαίρετα. Που τότε δεν υπήρχαν και οι δυνατότητες των ψηφιακών πλατφορμών και των δυνατοτήτων που μας δίνει η ψηφιακή διάσταση του κάθε προγράμματος.

Τι θα κάνουμε τώρα λοιπόν: Ακούσατε τον κ. Παπαδόπουλο, ότι ένα θέμα οξύτατο, είναι μέσα στο πολύ σε μια διατία να έχουν κοπεί τα δέντρα. Η απόληψη είναι ο όρος που χρησιμοποιούν οι δασολόγοι, αυτές οι ωραίες ορολογίες των ειδικών κοινοτήτων. Η κοπή είναι η απόληψη. Άρα λοιπόν θα γίνει μια πλατφόρμα, η οποία θα παρακολουθεί ψηφιακά την κοπή των δέντρων. Και μέσα απ' αυτό βεβαίως θα μπορεί να κάνει κι έναν σπουδαίο προγραμματισμό.

Έχουμε τη χαρά λοιπόν, μιας και ο Γενικός Διευθυντής που είναι και ο πρωταγωνιστής του προγράμματος όπως αυτό εξελίσσεται, δε μπόρεσε να παρευρεθεί, να έχουμε την κα Ανδρίτσου, εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Δασών».

Σ. ΑΝΔΡΙΤΣΟΥ:

«Εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Δασών, είμαι στη Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών μαζί με τον κ. Δρούγα. Ο κ. Γκουντούφας δε μπόρεσε να είναι εδώ λόγω υποχρέωσης ανειλημμένης, οπότε εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Δασών, απευθύνουμε κι εμείς χαιρετισμό στις εργασίες της συνάντησης αυτής για την ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας.

Θα ήθελα πολύ σύντομα ν' αναφέρω ότι η Γενική Διεύθυνση Δασών και η Κεντρική Διοίκηση και οι Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες όλον αυτό τον καιρό, από την αμέσως επόμενη μέρα της καταστροφής μέχρι και σήμερα αντιμετωπίζουν όλα τα ζητήματα σχετικά με την αποκατάσταση του δασικού περιβάλλοντος και τη στήριξη της τοπικής κοινωνίας και συγκεκριμένων πληττόμενων ομάδων, όπως είναι οι ρητινεργάτες και οι δασεργάτες. Έχουν καταγραφεί όλα τα θέματα που αναφέρθηκαν σ' αυτή τη συνάντηση, ειδικά χτες, θα μεταφερθούν στη Γενική Διεύθυνση προς αναζήτηση λύσεων εκεί που υπάρχουν.

Σε σχέση τώρα με τη συγκεκριμένη, τη σημερινή μας παρουσίαση που είναι η διαχείριση των καμένων εκτάσεων με την οποία ασχολείται η Διεύθυνση στην οποία υπηρετώ, θα ήθελα να πω ότι βρισκόμαστε στο στάδιο υλοποίησης των προγραμμάτων υλοτομιών, των αρμόδιων Δασαρχείων, έχουν ξεκινήσει υλοτομίες

στις περιοχές όπου έχουν ολοκληρωθεί τα δασοτεχνικά έργα και σταδιακά θα μπαίνουν στις εργασίες και οι υπόλοιπες περιοχές, ώστε να ολοκληρώνονται τα έργα.

Να πω στο σημείο αυτό ότι έγιναν όλες οι αναγκαίες προσπάθειες από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες σε συνεργασία με την κεντρική Διοίκηση, για να δοθούν οι υλοτομικές εργασίες σε τοπικούς Συνεταιρισμούς, ώστε να ενισχυθεί μ' αυτό τον τρόπο το εισόδημά τους από την πώληση όλων αυτών των προϊόντων που θα προκύψουν από τις τεράστιες ποσότητες καμένης ξυλείας.

Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο και το στάδιο, βρισκόμαστε σε συνεργασία με την ομάδα του κ. Μπένου και συγκεκριμένα με τον κ. Φρέγκογλου και τους εξαιρετους συνεργάτες του, για τη δημιουργία μιας ηλεκτρονικής εφαρμογής, η οποία θα αφορά την παρακολούθηση της απόληψης των υλοτομιών στην πραγματικότητα, στις περιοχές αυτές, η οποία έχει ως στόχο η εφαρμογή αυτή η ηλεκτρονική, αφ' ενός να βοηθήσει τις Δασικές Υπηρεσίες στην παρακολούθηση των εργασιών όλων αυτών και αφ' ετέρου και κυρίως, να δημοσιοποιήσει όλο αυτό το έργο των Δασικών Υπηρεσιών, με τα έργα που έχουν γίνει τα δασοτεχνικά, τα κορμοπλέγματα, οδοφράγματα κτλ., και τις υλοτομικές εργασίες, όπου ο ορίζοντας είναι μέχρι το τέλος του 2023 με μια παράταση ανάλογα με την πορεία των εργασιών.

Στο σημείο αυτό θα περάσω το λόγο στον κ. Φρέγκογλου, για να μας δείξει την καλλιτεχνική παρουσίαση της πλατφόρμας αυτής και βρισκόμαστε εδώ για οποιαδήποτε ερώτηση ή διευκρίνιση χρειαστεί. Ευχαριστώ πολύ και καλή συνέχεια, καλή επιτυχία στις εργασίες της συνάντησης».

Ακολούθησε η παρουσίαση της πλατφόρμας για το Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ» από τον κ. Ευδόκιμο Φρέγκογλου:

ΕΥ. ΦΡΕΓΚΟΓΛΟΥ:

«Ευχαριστούμε πολύ Σουζάνα. Η Σουζάνα και ο Παναγιώτης είναι εξαιρετικοί συνεργάτες, μας έχουν βοηθήσει πάρα πολύ στο να υλοποιηθεί αυτή η εφαρμογή, γιατί είναι μια εφαρμογή, η οποία θα αφορά τους Δασάρχες κυρίως και σε δεύτερο χρόνο, για να μπορέσουν να έχουν μια καλύτερη οργάνωση και καλύτερη παρακολούθηση της δουλειάς τους, και σε δεύτερο χρόνο στους πολίτες, οι οποίοι θα μπορούν να βλέπουν τι ακριβώς γίνεται στη Βόρεια Εύβοια.

Πάμε λίγο να δούμε την παρουσίαση. Μπαίνεις λοιπόν εδώ, και έχουμε κάνει όσο μπορούσαμε πιο απλά τα πράγματα για τους Δασάρχες μας, δηλαδή τον κ. Ζίγκηρη και τον κ. Σελίμη με τους οποίους και με αυτούς έχουμε μια εξαιρετική συνεργασία. Βλέπετε την πλατφόρμα σε μια πρώτη επαφή, βλέπετε εδώ χωρισμένα τα δάση της Βόρειας Εύβοιας, βλέπετε τα όριά τους γενικά.

Να πω εδώ πέρα ότι έχουμε ένα ιδιαίτερο καθεστώς, ότι έχουμε πάρα πολλά ιδιωτικά δάση στη Βόρεια Εύβοια, δηλαδή από τα καμένα δάση, από περίπου τα 57 που έχουν καεί, τα 6 μόνο είναι δημόσια, όλα τα

υπόλοιπα είναι ιδιωτικά. Οπότε εκεί χρειάζεται και μια ιδιαίτερη παρακολούθηση και διαχείριση για το πώς προχωρά όλη αυτή η ιστορία.

Βλέπετε λοιπόν στο κομμάτι που αφορά τα δάση, όταν θέλει κάποιος να δηλώσει το δάσος, μπορεί να πάει εδώ πολύ εύκολα, να κάνει μια νέα εγγραφή, να διαλέξει το είδος της χλωρίδας που υπάρχει και από κει και πέρα να δηλώσει πόσο ο στόχος, δηλαδή πόσα κυβικά μέτρα πρέπει να γίνουν για το κομμάτι της απόληψης. Έστω π.χ. ότι έχουμε 5.000 κυβικά μέτρα ελάτης, ή χαλεπίου πεύκης στο κομμάτι αυτό. Έχουμε ήδη δει στο συνδιόκτητο δάσος στο Μαντουδί για παράδειγμα ότι έχει 5.000 κυβικά μέτρα να κοπούν, οπότε εδώ βλέπουμε ότι έχουμε την κατάσταση όλων των δασών.

Να πω αρχικά κι ένα μεγάλο ευχαριστώ εδώ στο γραφείο του Αποστολίδη, το οποίο πάντα είναι δίπλα μας και μας βοηθάει. Μας έδωσε πάρα πολύ σημαντικές πληροφορίες για να μπορέσουν όλα αυτά τα στοιχεία να μπουν και να ψηφιοποιηθούν και να είναι μια βάση στο κομμάτι όλης αυτής της εξέλιξης. Αφού λοιπόν ορισθούν εδώ τα βάση και μπουν οι στόχοι και τα λήμματα για το τι πρέπει να κοπεί, ο στόχος μας δηλαδή.

Στη δεύτερη καρτέλα βλέπουμε εδώ γενικότερα την απόληψη όλου αυτού του κομματιού γενικότερα. Βλέπουμε λοιπόν ότι παρουσιάζονται ποσοστά τα οποία έχει προχωρήσει η απόληψη, για παράδειγμα στο δάσος Μαντουδίου έχουμε βάλει, γιατί γίνεται κάθε φορά μια εγγραφή από το Δασαρχείο, ότι από το στόχο των 10.000 κυβικών μέτρων έχουν αυτή τη στιγμή κοπεί 500 κυβικά μέτρα από μαύρη πεύκη την τάδε ημερομηνία, την τάδε ημερομηνία κόπηκαν άλλα 1.000 κυβικά μέτρα και την επόμενη μέρα κόπηκαν άλλα 1.000 για χαλέπιο πεύκη.

Βλέπουμε λοιπόν ότι αυτό αποτελεί το 25% της συνολικής απόληψης που πρέπει να γίνει, οπότε σιγά σιγά δημιουργείται αυτό το ποσοστό και καταλαβαίνει ο κάθε ένας πόσο έχει προχωρήσει όλη αυτή η διαδικασία. πέρα όμως από τις εγγραφές και όλα αυτά που μπορεί να κάνει κάποιος σ' ένα δάσος, βλέπουμε ότι υπάρχουν και τα δασοτεχνικά έργα, γιατί εδώ έχει γίνει μια εξαιρετική προσπάθεια όσον αφορά τα κορμοδέματα και τα κορμοφράγματα.

Και φυσικά στο μέλλον θα προσθέσουμε και τ' αντιπλημμυρικά έργα τα οποία είναι βαρέως τύπου και όπως ακούσαμε κι εχθές πολύ αναλυτικά έχουν μια καθυστέρηση γιατί είναι πολύ απαιτητικές οι μελέτες για να γίνουν σωστά, ωστόσο όμως τα προηγούμενα προχωρούν σε πολύ καλό βαθμό.

Εμείς έχουμε προνοήσει αυτό να είναι πολύ εύκολο να το βάλει κάποιος σ' έναν χάρτη, να βάλει το σημείο δηλαδή με βάση το κομμάτι της πληροφορίας. Αν πάμε λοιπόν εδώ μέσα, να το δούμε, βλέπουμε και μια πληροφορία γενικά, βλέπουμε το όνομα, το κορμόδεμα και μπορούμε να δούμε ακριβώς τον άξονα και τις συντεταγμένες στις οποίες ακριβώς βρίσκεται το συγκεκριμένο έργο, το αντιδιαβρωτικό, για να είναι ακριβώς στο σημείο που θέλουμε.

Αυτό τώρα είναι για τους Δασάρχες και φυσικά αυτή η εφαρμογή, όσο παίρνουμε σωστές πληροφορίες, γιατί αυτά τώρα είναι ενδεικτικά τα νούμερα που είδατε, θα εμπλουτίζεται και θα γίνεται όλο και καλύτερη. Είμαστε δηλαδή τώρα σιγά-σιγά αφού έχει ολοκληρωθεί αυτό το κομμάτι, μπαίνουμε στο δεύτερο στάδιο να την ενισχύσουμε με πληροφορίες και φυσικά ν' ακούμε και από τους Δασάρχες τις εξαιρετικές τους συμβουλές για να γίνει ακόμα καλύτερο και αυτή η εφαρμογή να μη μείνει μόνο στην Εύβοια αλλά να πάει σε όλη την Ελλάδα.

Αν πάμε τώρα στην άλλη σελίδα, βλέπουμε μια πρώτη εικόνα για το τι θα βλέπει το κοινό. Δηλαδή, θα μπορεί να επιλέγει ένα δάσος, παράδειγμα εδώ βλέπετε, μπήκαμε στην Αγία Άννα, και να βλέπει την εξέλιξη, πώς προχωράει στους μήνες σ' αυτό το στάδιο. Βλέπετε π.χ. ότι τον Απρίλιο του '22 έχουμε, ενώ ξεκινήσαμε τον Ιανουάριο με απόληψη ελάτης 2.300 κυβικών μέτρων, μαύρης πεύκης 2.300 και χαλεπίου 4.000, ότι τον Απρίλιό για παράδειγμα φτάσαμε τις 6.000, 4.100 και 5.000 αντίστοιχα και βλέπουμε ότι αποτελεί το 80% του δάσους της Αγίας Άννας.

Αν πάμε πιο πίσω, στην κεντρική οθόνη βλέπουμε ότι η συνολική πρόοδος είναι περίπου στο 50% για παράδειγμα, της απόληψης. Και πέρα από αυτό ο πολίτης θα έχει τη δυνατότητα να βλέπει και τα έργα τ' αντιπλημμυρικά τα οποία γίνονται και διαβρωτικά και μάλιστα έχουμε βάλει και φωτογραφίες. Οπότε μπορεί να βλέπει στην πραγματικότητα και πού βρίσκεται, αλλά και τι μορφή έχει αυτό το έργο. Φυσικά, όπως είπα αυτό ενισχύεται. Αυτές μάλιστα να πω ότι είναι αληθινές εικόνες από τα ίδια έργα που έχουν γίνει. Είναι στην περιοχή της Λίμνης. Πήγαμε και τα φωτογραφίσαμε με συνεργάτες και σε συνεργασία πάντα με το Δασαρχείο της Λίμνης, για να τα δείχνουμε και να φαίνεται έτσι ακριβώς η δουλειά η σημαντική που γίνεται. Γιατί βλέπετε εδώ πέρα ότι δεν είναι μόνο αντιδιαβρωτικά, αλλά έχουμε και αντιπλημμυρικά έργα σε όλη αυτή την ιστορία.

Και καλό είναι να φαίνεται, γιατί πραγματικά η δουλειά είναι εξαιρετική και αν ακούσετε και το γραφείο "Υλη" του κ. Αποστολίδη και ειδικά σε συζητήσεις που έχω κάνει με τον Έκτορα, ποτέ ξανά δεν είχε μια τόσο μεγάλη και γρήγορη και αποτελεσματική δουλειά σε τέτοια θέματα, αντιδιαβρωτικά και σε θέματα μετέπειτα και αντιπλημμυρικά που είναι να γίνουν στην περιοχή.

Αυτά λίγο πολύ με την εφαρμογή "ΑΠΟΛΗΨΙΣ", αν έχω ξεχάσει κάτι Σουζάνα ή θέλεις να προσθέσεις κάτι, ευχαρίστως».

Ο κ. Μπένος εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη διαδικτυακή πλατφόρμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ» και έδωσε το λόγο στην κα Ανδρίτσου για ένα σύντομο σχόλιο.

Σ. ΑΝΔΡΙΤΣΟΥ:

«Αν μου επιτρέπετε να πω μόνο ότι ενδέχεται, εξετάζουμε να βάλουμε σε κάποιο στάδιο και άλλες πληροφορίες μέσα στην εφαρμογή που έχουν να κάνουν με πληροφορίες για δασικούς χάρτες, για περιοχές

NATURA, για κυνηγετικές περιοχές, οποιαδήποτε πληροφορία διαθέσιμη αυτή τη στιγμή, να την περάσουμε μέσα στην εφαρμογή ώστε να μπορεί κάποιος να έχει μια συνολική εικόνα της κατάστασης και των υφιστάμενων δομών, υποδομών στην περιοχή».

Αμέσως μετά ο κ. Φρέγκογλου συνέχισε την ομιλία του ως εξής:

ΕΥ. ΦΡΕΓΚΟΓΛΟΥ:

«Έπεται συνέχεια, αυτή η εφαρμογή εμείς έχουμε βάλει στόχο το Σεπτέμβριο να έχει ολοκληρωθεί με τον καλύτερο τρόπο, φυσικά εδώ παίζει ρόλο η συμμετοχή των Δασαρχείων και οι πληροφορίες οι οποίες θα μαζεύονται, ευελπιστούμε να μπορέσουμε γρήγορα να έχουμε μια πολύ καλή εικόνα και αυτό φυσικά να είναι ένα εργαλείο γι' αυτούς, γι' αυτό το κάναμε και τόσο απλό όπως είδατε με τις εγγραφές, για να μπορούν οι άνθρωποι να κάνουν πολύ γρήγορα τη δουλειά τους και να μην τους βάλουμε, αυτό που λέμε απλά, άλλον έναν μπελά στο κεφάλι τους αλλά να τους δώσουμε ένα εργαλείο για να κάνουν πολύ πιο εύκολη την εργασία τους.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ να πω επίσης και στον Παναγιώτη Μακράκη και στον Σωκράτη Μεχτερίδη που είναι πάντα δίπλα μας σε όλα τα ψηφιακά τα οποία τρέχουμε παρέα, γιατί έχουν πέσει πραγματικά και τα παιδιά με τα μούτρα στη δουλειά και έχουμε κάνει αυτό το εξαιρετικό αποτέλεσμα. Προχωρούμε λοιπόν.

Η λειτουργία του Διαδημοτικού Αναπτυξιακού Οργανισμού είναι και αυτό στα σκαριά, ευελπιστούμε να τρέξει γρήγορα ώστε να μπορέσει να πάρει τη σκυτάλη από τη “ΣΚΑΠΙΑΝΗ” και να είναι και δικαιούχος πολλών έργων αλλά και να μπορέσει να φροντίσει όλη αυτή την ΟΧΕ η οποία θα τρέξει στη Βόρεια Εύβοια στο μέλλον.

Ίδρυση και λειτουργία ενεργειακής κοινότητας, και σε αυτό αναφέρθηκε σήμερα το πρωί εκτενώς ο κ. Μπένος και θ' ακούσουμε μετά τον Ηλία Χάντζο συγκεκριμένα για τα θέματα και τα βήματα, πώς έχει προχωρήσει η ολοκλήρωση αυτής της ενεργειακής κοινότητας, πραγματικά είναι μια τεράστια συνεργασία πολλών φορέων που γίνεται ίσως για πρώτη φορά στη χώρα μας και ευελπιστούμε να είναι το παράδειγμα προς μίμηση και για άλλες ενεργειακές κοινότητες της πατρίδας μας.

Το πρόγραμμα “Φροντίδα”, όταν το πρωτοάκουσα να το λέει ο κ. Μπένος είχε πλάκα γιατί μου ήρθε κατευθείαν από το “Obama care” το “Benos care”. Πραγματικά ευελπιστούμε να μπορέσει να προχωρήσει και εμείς θα είμαστε και σε αυτό το κομμάτι δίπλα, γιατί δεν είναι μόνο mentoring αυτό που πάει να γίνει εδώ για τις ομάδες των ανθρώπων που χτυπήθηκαν από αυτή την καταστροφή, ώστε ν' αποκτήσουν μια εναλλακτική μορφή απασχόλησης».

Ο κ. Μπένος στο σημείο αυτό έκανε την ακόλουθη παρέμβαση:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Εμείς τώρα θα πιάσουμε αυτή τη βεντάλια και θα κάνουμε προσομοίωση εξατομικευμένη, με τον καθέναν, για να βλέπουμε τι του ταιριάζει καλύτερα, καθώς θ' αναπτύσσεται αυτή η βεντάλια των νέων πόρων για ν' αλλάζει το σχέδιο της ζωής του.

Γιατί εγώ πάντα θεωρούσα ότι οι παθητικές μορφές απασχόλησης, δηλαδή η επιδοματική πολιτική, πρέπει να έχει χρονικό πέρας. Δηλαδή αν κάνουμε σωστά τη δουλειά μας εδώ, υπάρχει ένα γενναιόδωρο μέτρο, για 7 χρόνια που καλύπτει τους ρητινοσυλλέκτες, μέσα στα 7 χρόνια πρέπει να έχουμε αλλάξει το σχέδιο της ζωής για όλους.

Αυτό θα είναι η επιτυχία αυτού του προγράμματος, να έχουμε μετατρέψει δηλαδή σε μια πραγματικά δυναμική και ενεργητική μορφή την απασχόληση, να έχουμε κάνει ένα νέο σχέδιο ζωής για όλους. Είναι το πιο ανθρωποκεντρικό πρόγραμμα αυτό ξέρετε, που έχει ανθρωποκεντρική δράση».

Ο κ. Φρέγκογλου συνέχισε ως εξής:

ΕΥ. ΦΡΕΓΚΟΓΛΟΥ:

«Λοιπόν, και σε αυτό το πρόγραμμα δίπλα όσο μπορούμε στους μελετητές μας αλλά και εκ των υστέρων στο κομμάτι της υποστήριξης και της υλοποίησης αυτού του προγράμματος.

Τέλος, στο κομμάτι που είναι το πιο σημαντικό, είναι το marketing φυσικά της προβολής του προγράμματος. Πρέπει ο κόσμος, όλη αυτή τη δουλειά, γιατί γίνεται πραγματικά δουλειά απ' όλα τα παιδιά εδώ και όλους τους ανθρώπους που συνεργαζόμαστε και είμαστε δίπλα στον κ. Μπένο. Αυτό σιγά σιγά πρέπει κάποια στιγμή να γίνει εμφανές, γιατί καμιά φορά οι μελέτες επειδή δε φέρνουν άμεσα κάποιο αποτέλεσμα στο να γίνει κάποιο έργο υποδομής για παράδειγμα δεν το βλέπει ο κόσμος, θεωρεί ότι δε γίνεται τίποτα και πολλές φορές αυτό δημιουργεί και παρεξηγήσεις.

Θα κάνω και μια μικρή αναφορά γιατί είχε ένα οικογενειακό πρόβλημα ο Φώτης Μαραγκός που είναι πάντα δίπλα μας και η βοήθειά του είναι πολύ σημαντική, έχουμε κάνει ένα σχέδιο, δημιουργήσαμε το brand name του προγράμματος με το ανθρωπάκι που είδατε στο βίντεο και το έχουμε και μπροστά, κάναμε λοιπόν το λογότυπο, κάναμε το όλο brand της περιοχής, κάναμε μια ιστοσελίδα, το enia.meta.gov.gr που μπορείτε να μπειτε και ήταν η σελίδα η οποία ήταν για τη διαβούλευση.

Ο Χρήστος Χιώτης ευθύς αμέσως θα σας δείξει και πώς την έχουμε μετεξελίξει ώστε να περιέχει τα πάντα που αφορούν το πρόγραμμα πλέον, από τις δωρεές μέχρι και σημεία που στο μέλλον θα είναι μέσα από μια εφαρμογή, για να πηγαίνει κάποιος να επισκέπτεται σημεία του δάσους, να κάνει μια στάση και να τα βλέπει σαν επισκέπτης.

Και το βίντεο φυσικά που προβλήθηκε σήμερα για το κομμάτι του προγράμματος και πολλά ακόμα και φυσικά, πέραν του crowdfunding έχουμε και τα κοινωνικά μας δίκτυα, τα έχουμε ετοιμάσει, τα προχωρούμε και σιγά σιγά ο κόσμος, θέλουμε να μάθει τι γίνεται σ' αυτό το πρόγραμμα, πόσο πολύ όλοι μαζί προσπαθούμε να το φέρουμε εις πέρας.

Πραγματικά νομίζω ότι αυτό θα έχει και μια μεγάλη αποδοχή, γιατί πέρα από αυτό είχαμε και εκδηλώσεις τις οποίες κάναμε. Πήγαμε στο Μέγαρο Μουσικής, είχαμε τρεις μεγάλες εκδηλώσεις φέτος που ήταν η θεματική καθαρά για το πρόγραμμα της Εύβοιας, είχαμε πάει και μια εβδομάδα με τον κ. Μπένο σε σχολεία, όπως είχε υποσχεθεί στην αρχή, όπως είδατε και στο βιντεάκι με το κουίζ, πάλι να μιλήσουμε για το πρόγραμμα, σε παιδάκια, σε φορείς.

Έχουμε έρθει πολλές φορές στην Εύβοια, θα συνεχίσουμε να ερχόμαστε ώστε να γίνει κατανοητό πραγματικά πόσο σημαντική είναι και αυτή η προσπάθεια των μελετών, γιατί πρέπει κάθε πράγμα που σχεδιάζεται, να σχεδιάζεται σωστά, και με καλές βάσεις. Μόνο έτσι θα έχει και το καλύτερο αποτέλεσμα.

Κλείνω και δίνω το λόγο στα παιδιά σιγά σιγά, ξεκινώντας από το Ψηφιακό Κύμα και τον Χρήστο Χιώτη. Σας ευχαριστώ πολύ».

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Πριν πάρει το λόγο ο Χρήστος, τι είδατε τώρα από τον Ευδόκιμο; Μπορεί ν' απαντήσει κάποιος; Να το παίζουμε όπως έκανα στις τάξεις του σχολείου.

Είδαμε την ατμόσφαιρα της διπλής μετάβασης και της καινοτομίας. Όλο αυτό ήταν το άρωμα που είδατε. Και το άρωμα σιγά σιγά θα διαχέεται, θα ενδυναμώνεται, θα φέρνει κι άλλες δράσεις κι άλλα έργα και θα πλημμυρίσει κυριολεκτικά τη διπλή μετάβαση και την καινοτομία. Αυτό είναι δηλαδή το σχέδιό μας. Και είδατε, η Θερμοκοιτίδα μας με τι διεισδυτικότητα και ποιητικότητα έχει δουλέψει. Αλλά Γιώργο, επιμένω ότι είσαι ποιητής.

Να πω κάτι για τον Χρήστο. Όταν είπα στα παιδιά ότι «αναλαμβάνετε όλη αυτή την ιστορία», θυμάσαι, λίγο τρομοκρατηθήκατε Χρήστο, έτσι; Του λέω «Χρήστο, είσαι ο καλύτερος απ' όλους». Ο Χρήστος είναι ένα φοβερό ταλέντο, είναι ένα ήρεμο παιδί, δε μπορείς να φανταστείς τι κρύβει μέσα του αυτό το παιδί, θα το δείτε τώρα αμέσως».

Ο κ. Μπένος αμέσως μετά εξέφρασε την ικανοποίησή του για το έργο που παράγει η Θερμοκοιτίδα D-HUB και έδωσε το λόγο στον κ. Χρήστο Χιώτη, μέλος της ειδικής αυτής δομής, ο οποίος είναι προγραμματιστής και σχεδιαστής οπτικής επικοινωνίας. Ο κ. Χιώτης, ως υπεύθυνος σχεδιασμού και ανάπτυξης ψηφιακών εφαρμογών του Διαζώματος, είπε περίπου τα εξής:

Χ. ΧΙΩΤΗΣ:

«Καλησπέρα σε όλες και όλους. Ξέρετε, είναι μεγάλη ευλογία να μπορείς να εργαστείς σ' ένα τέτοιο σημαντικό πρόγραμμα και συμβολικό πρόγραμμα και ταυτόχρονα να μπορείς να έχεις και την εμπιστοσύνη αλλά και το χώρο να παρουσιάσεις και ν' αναπτύξεις τις ιδέες σου.

Κατ' αρχάς ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κ. Μπένο και στους συναδέλφους μου, στην ομάδα του D-HUB που έχουμε μια πάρα πολύ ωραία συνεργασία και παρουσιάζουμε όλα αυτά που θα δείτε σήμερα.

Το Ψηφιακό Κύμα. Τι κάνει αυτό το Ψηφιακό Κύμα: Διατρέχει όλες τις μελέτες και εμπλουτίζει τις επιμέρους δράσεις τους, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες. Παράλληλα, υλοποιεί και οριζόντιες δράσεις για το σύνολο του προγράμματος ανασυγκρότησης. Λειτουργεί λοιπόν σαν έναν τεχνολογικός καταλύτης για το νέο δάσος, την Ψηφιακή Αναβάθμιση της περιοχής. Μέσα στο Ψηφιακό Κύμα, υπάρχει ένα πολύ μεγάλο πρόγραμμα, το πρόγραμμα “Πολίτης”, το οποίο λόγω της φύσης του, δε μπορεί να ενταχθεί, χρειάζεται δική του παρουσίαση. Είναι το μεγαλύτερο οριζόντιο έργο και αφορά τρεις μεγάλες μεταρρυθμίσεις. Την αναβάθμιση ενός θεσμού που υπάρχει, των ΚΕΠ και την εγκαθίδρυση δυο νέων θεσμών, των Κέντρων Χωροταξίας και Περιβάλλοντος και του Διαδημοτικού Αναπτυξιακού Οργανισμού. Ας τα δούμε ένα - ένα.

Για τα νέα ΚΕΠ, ο στόχος μας είναι η δημιουργία 4 ΚΕΠ, 2 σε κάθε Δήμο, και το πιο σημαντικό εδώ είναι ότι θέλουμε να εντάξουμε νέες λειτουργίες και δυνατότητες, πάντα με την πιλοτική εφαρμογή τους στη Βόρεια Εύβοια, αλλά ο μεγάλος στόχος είναι η καθολική εγκαθίδρυσή τους σε όλα τα ΚΕΠ.

Μία-μία οι παρεμβάσεις. Η μεγαλύτερη παρέμβαση απ' όλες, είναι η παρακολούθηση αιτημάτων. Ακούγεται απλό, θέλουμε να πετύχουμε αυτοματοποιημένη ενημέρωση για κάθε βήμα που προχωρά η μία αίτηση ενός πολίτη, είτε με sms ή email ή, ιδανικά, το οποίο έχουμε δρομολογήσει και αυτό, όπως παίρνει με την κατάθεση της αίτησής του από το ΚΕΠ έναν κωδικό, όπως κοιτάμε τον courier τότε έρχεται το πακέτο μας στο σπίτι να μπορούμε να βλέπουμε και τα βήματα της αίτησης από μια απλή σελίδα το διαδίκτυο».

Ο κ. Μπένος στο σημείο αυτό έκανε το ακόλουθο σχόλιο:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Χρήστο μου την κατανόησή σου, γιατί εδώ είναι η πιο ευαίσθητη προσωπική μου χορδή. Αυτό εγώ το ονειρεύτηκα πριν από 25 χρόνια. Δεν έγινε ποτέ. Τι είναι αυτό, να σας το πω πολύ απλά. Μέχρι τώρα, που έχει γίνει μια σπουδαία δουλειά, έχει γίνει στα λεγόμενα μονομηματικά προϊόντα, αυτά που δεν είναι σύνθετα. Τα σύνθετα είναι, να σας το πω έτσι απλά, οι αδειοδοτήσεις.

Όταν λέμε σύνθετα, εννοούμε τα προϊόντα που πρέπει ν' αντλήσεις πιστοποιητικά από περισσότερες από μια δομή. Τα μονομηματικά είναι αυτά, ας πούμε το πιστοποιητικό γέννησης είναι στα Δημοτολόγια ή η φορολογική ενημερότητα ή τα στρατολογικά μητρώα, ή το ποινικό μητρώο κτλ.

Τι είναι αυτό που λέει τώρα ο Χρήστος: Φανταστείτε, λέω ένα απλό παράδειγμα για να γίνομαι κατανοητός. Μια κοπέλα που θέλει ν' ανοίξει κομμωτήριο εδώ στην Αιδηψό, θα επισκεφθεί το ΚΕΠ, θα υπάρχει το ηλεκτρονικό έντυπο που θα έχει μέσα, αφού έχει γίνει απλοποίηση. Πόσα δικαιολογητικά χρειάζονται για να ανοίξει αυτό το κομμωτήριο; Ας υποθέσουμε ότι είναι 8 δικαιολογητικά.

Το πρώτο που κοιτάμε είναι αν αυτά τα 8 δικαιολογητικά είναι μέσα στο κράτος ή είναι και κάποιο έξω από το κράτος. Θα απορείτε τώρα: Έξω από το κράτος; Ναι, έξω από το κράτος είναι η εξέταση γιατρού όταν θέλουμε να βγάλουμε άδεια οδήγησης. Αν και υπάρχει τρόπος και αυτή να ψηφιοποιηθεί και να πηγαίνει απευθείας από την εξέταση γιατρού στο σύστημα. Αλλά αυτό είναι μια άλλη υπόθεση.

Ποιο είναι το κρίσιμο θέμα τώρα του ΚΕΠ; Δηλαδή ο πυρήνας της σκέψης της κεντρικής δεν υλοποιήθηκε ποτέ. Είναι αυτό που λέμε, όπως λέμε το τεκμήριο της αθωότητας, εδώ είναι το τεκμήριο της αναζήτησης. Ποιος έχει την ευθύνη να το ζητήσει, να το ψάξει, να το βρει; Ο πολίτης ή το κράτος Χριστίνα; Το κράτος.

Σήμερα όλοι οι πολίτες είναι άτυποι κλητήρες. Πάνε και μαζεύουν οι καημένοι τα δικαιολογητικά. Τους ταλαιπωρούν κιόλας. Τελειώνει αυτό τώρα. Θα γίνουν πραγματικότητα υποκαταστήματα και Υπηρεσίες “μιας Στάσης”. Αυτό το λογισμικό κάνουμε τώρα. Συνεπώς, η κοπέλα που θέλει ν' ανοίξει κομμωτήριο, απλώς θα παρακολουθεί την υπόθεσή της. Είναι υποχρεωμένο το ΚΕΠ να δρομολογήσει την υπόθεση και να την ενημερώνει με τον τρόπο που θα σας πει ο Χρήστος.

Αυτό σας το εκλαΐκευσα, γιατί αυτό ήταν από την αρχή στον πυρήνα της μεταρρύθμισης αυτής που δεν έγινε ποτέ. Τώρα όμως, όπως σας είπα κι εχθές, το όνειρο θα πάρει εκδίκηση.

Εδώ είναι τώρα όλη μου η ζωή, καταλαβαίνεις. Εγώ είχα θεσμοθετήσει από το 1998, τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Ο οποίος είναι η σχέση κράτους – πολίτη να σας το πω έτσι. προέβλεπε, ότι όταν ο πολίτης δεν παίρνει απάντηση σ' ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, δικαιούται οικονομική αποζημίωση. Αυτό τώρα θα το ενεργοποιήσουμε. Για κάθε οικογένεια προϊόντων δηλαδή, θα κάνουμε τη λεγόμενη “Χάρτα Δικαιωμάτων των Πολιτών”. Πώς πηγαίνετε ας πούμε σε μια εταιρεία, χάνετε το αεροπλάνο και η εταιρεία λέει “έκανα λάθος” και σου δίνει ένα αντιστάθμισμα, το ίδιο θα συμβαίνει και με το κράτος. Αλλά θα είναι δισυπόστατη λειτουργία, δε θα είναι μόνο η αποζημίωση του πολίτη, θα κοιτάζουν και προς τα μέσα να δουν τι φταίει. Και θα διορθώνουν το προϊόν.

Θα βλέπουν την εκτροπή που υπάρχει, υπάρχει ας πούμε στη Μεσσηνία, υπάρχει στην Πελοπόννησο, υπάρχει σε όλη τη χώρα και θα βρίσκουν την αιτία για να τη θεραπεύσουν την αιτία. Δηλαδή θα είναι διπλής ανάγνωσης όλη αυτή η διαδικασία της παρακολούθησης της υπόθεσης.

Η μεγαλύτερη παθογένεια του ελληνικού κράτους είναι ότι δεν έχει σύστημα εισροών και εκροών. Είμαστε η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν έχουμε ηλεκτρονικό σύστημα εισροών και εκροών, δηλαδή

πότε μπαίνει και πότε βγαίνει η υπόθεση και τι γίνεται όταν μπαίνει μέσα, ποιος την παρακολουθεί. Δεν υπάρχει.

Στην ουσία δηλαδή είναι αδιοίκητο το ελληνικό κράτος σε όλες τις δομές του, και στα Υπουργεία και στις Περιφέρειες και στους Δήμους. Τώρα λοιπόν εδώ θα καθιερωθεί μέσα από όλα αυτά που ακούτε από τον Χρήστο Χιώτη, και αυτό το συνέδριο αλλά και το σύστημα της διακυβέρνησης με στόχους και αποτελέσματα.

Είναι ο ορισμός του δημόσιου management. Δε γίνεται δηλαδή να μην έχεις στόχους και αποτελέσματα. Και μάλιστα τ' αποτελέσματα πρέπει να είναι σύμφωνα όχι με τις εσωτερικές επιθυμίες του συστήματος, αλλά με τις προσδοκίες και τις επιθυμίες των πολιτών, της κοινωνίας, των επιχειρήσεων.

Και γιατί αυτό: Γιατί το κράτος είναι μονοπώλιο. Ένας λόγος παραπάνω, να προσέχει και να φροντίζει τις εκροές του, τα προϊόντα του, τις διοικητικές υποθέσεις. Γιατί όταν λέμε προϊόντα καμιά φορά βγάζουν φλύκταινες ορισμένοι δημόσιοι υπάλληλοι ενώ το λογικό είναι τα λέμε έτσι και είναι και ωραία ελληνική λέξη το "προϊόν".

Συνεπώς, με όλα αυτά που ακούτε τώρα, θα δρομολογηθεί μια μείζων μεταρρύθμιση που θα καλύψει όλα αυτά τα πεδία. Και να σας πω και κάτι άλλο που θα σας αρέσει πάρα πολύ. Όταν αλλάζει μια υπόθεση, ας υποθέσουμε ότι γίνεται μια νέα νομοθεσία, αλλάζει ένας νόμος, έχει μετρηθεί ότι για ν' αλλάξει στο σύστημα, να περάσει αυτή η αλλαγή, περνάνε 6 μήνες.

Με το σύστημα αυτό τώρα, την ίδια μέρα που αλλάζει ο νόμος, μπορεί να περνά στο σύστημα και να γίνεται αυθημερόν η αλλαγή που θα γίνεται στη νομοθεσία. Και θα μπορούσα να σας λέω και πολλά άλλα. Σας είπα μερικά από αυτά, ο Χρήστος παραμένει στα κεντρικά αλλά σας είπα μερικά από αυτά για να καταλάβετε πόσο μεγάλη είναι αυτή η μεταρρύθμιση και γι' αυτό Γεωργία όταν με ρωτάτε καμιά φορά σας λέω «δεν έχουν δώσει τα ΚΕΠ ούτε το 10%», παρ' όλα αυτά είναι πολύ αγαπητά και έχουν κάνει ένα σπουδαίο έργο.

Για να καταλήξω, το μοντέλο των ΚΕΠ έχει μιμηθεί τις Τράπεζες, το μοντέλο των Τραπεζών δηλαδή. Και άρα είναι σαν τα υποκαταστήματα των Τραπεζών. Έτσι πρέπει να είναι. Το λέω τώρα για τους Πληροφορικούς, που φαντασιώνονται ότι είναι το σύμπαν. Το σύμπαν δεν είναι αυτοί, είναι το μέσον. Το σύμπαν είναι οι πολίτες. Και όσο και αν προχωρήσει το σύμπαν και ψηφιοποιηθεί και έχουμε ψηφιοποιήσει τα πάντα και έχουμε βάσεις δεδομένων παντού, ποτέ δε θα καταργηθεί ο ανθρώπινος παράγοντας. Ο πολίτης πρέπει να έχει πάντα σημείο αναφοράς με τη μορφή συνηγόρου, έναν δημόσιο λειτουργό ο οποίος θα θεραπεύει και θα φροντίζει την υπόθεσή του και θα μπορεί κάθε στιγμή να απευθυνθεί σε αυτόν.

Σας παραπέμπω σε δυο διαφημίσεις, η μία είναι από Τράπεζα, δεν ξέρω αν είναι από την Εθνική Τράπεζα ή άλλη Τράπεζα και η άλλη είναι από τη Wind, την κινητή τηλεφωνία που προβάλλουν τι: Την επάνοδο του ανθρώπου, διαχειριστή της υπόθεσης για να ικανοποιήσουν τους πολίτες, γιατί χάνονται με τα τηλεφωνικά κέντρα.

Θυμάστε μάλιστα η Wind έχει έναν που μπαίνει σ' ένα σπίτι και κλέβει και προσπαθεί η άλλη να δει με τον κλέφτη και τελικά χάνει τη μπάλα και λέει μετά «από δω και πέρα θα είναι αυτός που θα σας απαντάει». Ή έχει μια Τράπεζα και δείχνει κάποιον που μπαίνει μέσα και ο άνθρωπος ο συγκεκριμένο που θα φροντίζει τον πελάτη.

Σας το λέω αυτό γιατί αυτές οι δυο παράλληλες λεωφόροι, η άυλη και η υλική δε θα λείψουν ποτέ. Τα ΚΕΠ και ο ανθρώπινος παράγοντας δε θα καταργηθούν ποτέ, γιατί πάντα θα θέλει ο πολίτης, όσο προχωρημένος και να είναι, και να παίζει στα δάχτυλα τους υπολογιστές, πρέπει να νιώθει ασφάλεια, ότι το αίτημά του θα προχωρήσει σωστά και θα ολοκληρωθεί σωστά.

Το ξεκίνημα είναι η Εύβοια, ό,τι βλέπετε εδώ θα διαδοθεί σε όλη τη χώρα μετά. Αυτό είναι το ξεκίνημα».

Η παρουσίαση του κ. Χιώτη συνεχίστηκε ως εξής:

Χ. ΧΙΩΤΗΣ:

«Λοιπόν, παράλληλα με την παρακολούθηση, θα εγκατασταθεί κι ένα σύστημα που παρακολουθεί και το χρόνο διεκπεραίωσης ώστε να μπορούμε να εξάγουμε αναφορές αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, δρομολογείται και αυτό. Ουσιαστικά τι κάνουμε: Προτεραιοποιούμε κάποιες από τις δράσεις που ήδη το Υπουργείο Ψηφιακής σχεδίαζε για τα ΚΕΠ και με τη χορηγία της ΚΕΔΕ βρίσκουμε τον οικονομικό χώρο να φέρουμε κάποιες δράσεις που θέλουμε να ενταχθούν στα ΚΕΠ γρηγορότερα, να παρουσιαστούν στη Βόρεια Εύβοια και σιγά σιγά να περάσουν και στο υπόλοιπο πληροφοριακό σύστημα των ΚΕΠ.

Αυτό το σύστημα παρακολούθησης αλλά και καταγραφής και στατιστικών, θα διαλειτουργεί και με το Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών, το οποίο με τον τελευταίο νόμο της τελευταίας εβδομάδας, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ψηφιακής, ισχυροποιείται ακόμα περισσότερο οπότε θα έχουμε ακόμη και τον εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσης μιας διαδικασίας.

Άλλη παρέμβαση είναι η δημιουργία οικογενειών προϊόντων. Θέλουμε να ομαδοποιήσουμε τις Υπηρεσίες και να ενταχθούν στο σύστημα των ΚΕΠ ένα σύνολο διοικητικών διαδικασιών του Δημοσίου που αφορούν έναν τομέα. Παράδειγμα είναι τα γεωργικά προϊόντα. Άλλο παράδειγμα το οποίο θα τρέξει πολύ γρήγορα και έχουμε άλλη μια προτεραιοποίηση πάλι εδώ, την έναρξη της ατομικής επιχείρησης μέσω των ΚΕΠ, ώστε να το παρουσιάσουμε και αυτό στα νέα ΚΕΠ.

Επόμενη παρέμβαση είναι η “Βοήθεια στο σπίτι”. Θέλουμε να διασυνδεθούν οι διαδικασίες των ΚΕΠ με το πρόγραμμα “Βοήθεια στο σπίτι” και ουσιαστικά οι υπάλληλοι του “Βοήθεια στο σπίτι” να διεκπεραιώνουν και την αλληλογραφία των ατόμων που είναι δικαιούχοι και για την παραλαβή των δικαιολογητικών και για την παράδοση του τελικού πιστοποιητικού ή όποιου άλλου χαρτιού.

Εδώ να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ για τη συνεργασία που έχουμε με το Υπουργείο Ψηφιακής, τον ΕΔΥΤΕ και την Κοινωνία της Πληροφορίας. Όλες οι επαφές έχουν γίνει αρκετά γρήγορα και καταλήξαμε σε πολύ μικρό

χρονικό διάστημα, από σκόρπιες ιδέες που είχαμε σε τελικές ιδέες και λύσεις ανά τομέα και ανά Υπουργείο, που μπορούμε να εντάξουμε γρήγορα.

Αυτά που βλέπετε είναι τα πολύ βασικά, συζητάμε να ενταχθούν ακόμα και μικρότερες διαδικασίες, οι οποίες όμως είναι πολύ χρήσιμες.

Πρώτος νέος θεσμός είναι τα Κέντρα Χωροταξίας και Περιβάλλοντος. Ο στόχος μας εδώ είναι ο καθολικός χωρικός σχεδιασμός, προκειμένου να θεσπιστούν κανόνες για όλο το εύρος της ελληνικής επικράτειας. Θέλουμε λοιπόν τα Κέντρα αυτά να είναι εγγυητές της τήρησης των κανόνων αυτών σε πρωτοβάθμιο επίπεδο σε ό,τι αφορά τις πολεοδομικές ρυθμίσεις, τις χρήσεις γης, τις αδειοδοτήσεις επενδύσεων και τις προστατευόμενες περιοχές.

Γι' αυτό το λόγο, ως Ψηφιακό Κύμα, προικίζουμε αυτό το θεσμό με μια Γεωπύλη Γεωχωρικών Πληροφοριών, μια βάση δεδομένων δηλαδή με απεικόνιση σε χάρτη, η οποία είναι χρήσιμη και για το σχεδιασμό όλων των διαδικασιών αποκατάστασης ώστε να βοηθά τα κέντρα να λαμβάνουν αποφάσεις, αλλά πιο σημαντικό είναι η διαφάνεια. προβάλλοντας όλες αυτές τις πληροφορίες, θέλουμε να είναι διαφανείς όλες αυτές οι διαδικασίες προς τους δημότες και οποιονδήποτε άλλον ενδιαφερόμενο γι' αυτές.

Σε δεύτερο χρόνο, θέλουμε τα ΚΕΧΩΠ να κωδικοποιήσουν την περιβαλλοντική νομοθεσία. Να γίνει μια σταδιακή καταγραφή δηλαδή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ώστε να ΚΕΧΩΠ να είναι παντεπότες και επιτηρητές του συνόλου της. Θέλουμε δηλαδή να ενισχυθούν οι αποκλειστικές αρμοδιότητες των Δήμων στους τομείς Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Προστασίας του περιβάλλοντος και να διασφαλίσουμε, εδώ είναι το πιο σημαντικό, ότι θα εκφράζουν πάντα τη γνώμη τους πριν από οποιαδήποτε λήψη αποφάσεων.

Ο τρίτος θεσμός είναι ο Διαδημοτικός Αναπτυξιακός Οργανισμός. Αυτός σύμφωνα με τη μελέτη της ΕΕΤΑΑ, έχει 4 Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Τεχνικών Υπηρεσιών, Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών και αυτό τον οποίο θα βοηθήσουμε εμείς και θα δούμε παρακάτω, τον DMO, τον διαχειριστή του προορισμού.

Ποιος είναι ο στόχος του DMO: Να μεριμνά καθημερινά ώστε όλη η αλυσίδα πόρων και υπηρεσιών να διατηρεί υψηλή ποιότητα. Εποπτεύει την καλή λειτουργία και τη συντήρηση των υποδομών, συντονίζει τη συνεργασία της επιχειρηματικής κοινότητας με την κοινωνία και πάντα φροντίζει για το συνεχές marketing του προορισμού αυτού.

Γι' αυτό το λόγο, σχεδιάζουμε μια μεγάλη δράση, ένα μεγάλο λογισμικό, ένα Ψηφιακό Παρατηρητήριο Τουριστικής Ανάπτυξης, μια πλατφόρμα που παρακολουθεί, καταχωρεί και επεξεργάζεται τα δεδομένα της τουριστικής αγοράς. Ο στόχος της είναι να βοηθά το DMO, να μελετά την αγορά και να μπορεί να υποστηρίξει τεκμηριωμένες δημόσιες πολιτικές για τη λήψη στοχευμένων μέτρων.

Λίγο σχηματικά, το σύστημα δέχεται δεδομένα από ένα σύνολο επιχειρήσεων, οργανισμών και φορέων, μπαίνουν μέσα στο σύστημα, το σύστημα τα συλλέγει, τα τυποποιεί, τα αναλύει και δημιουργεί αναφορές. Κύριος καταναλωτής και ωφελούμενος, είναι ο DMO. Επιπλέον μπορούν να παίρνουν όλες αυτές τις αναφορές και άλλοι, πάλι τοπικές επιχειρήσεις, εστίαση, λιανική, αεροπορικές εταιρείες και τηλεπικοινωνίες.

Θα δούμε λίγο πιστεύω απλά κάποιες περιπτώσεις χρήσης. Μπορούμε να κατηγοριοποιήσουμε τους επισκέπτες, να κάνουμε το προφίλ τους. Έτσι θα μπορούν τα ξενοδοχεία να βελτιώσουν την επίδοσή τους, να διευκολύνουν δηλαδή τα σχέδιά τους και να ξέρουν ποιοι είναι οι επισκέπτες και να οργανώσουν καλύτερα τις καμπάνιες τους.

Ν' αναλύονται οι κριτικές, όχι απλά να διαβάζουμε πού ήταν το πρόβλημα, αλλά να μπορούμε να καταλάβουμε και την αίσθηση και την εμπειρία του επισκέπτη, αλλά να μπορούν να λειτουργούν αυτά τα προβλήματα συνδυαστικά με άλλα δεδομένα, και της τουριστικής κίνησης και της οικονομικής κίνησης.

Πολύ σημαντικό είναι να μπορούμε να κάνουμε πρόβλεψη ζήτησης, να επεξεργαζόμαστε, αυτός είναι και ο σκοπός της τυποποίησης των δεδομένων, να μπορεί έτσι να υπάρχει μια ιστορικότητα και να μπορούν όλες οι επιχειρήσεις να βελτιστοποιήσουν τη διαχείρισή τους π.χ. στον τομέα της χωρητικότητας, στα πάγια έξοδά τους. Να μοντελοποιήσουμε την αγορά και να βελτιστοποιήσουμε το marketing.

Κατανοώντας λοιπόν τι επίδραση έχουν οι διάφορες καμπάνιες μας, μπορούμε να τις αλλάξουμε ή να τις τροποποιήσουμε. Γενικά, εδώ θέλουμε να είναι αντιληπτό ότι δημιουργούμε ένα μεγάλο κέντρο δεδομένων και δίνοντάς το σε αυτό το διαδημοτικό Οργανισμό που θα λειτουργεί και ως DMO, θέλουμε να δείξουμε ένα ξεκάθαρο πλαίσιο ιδιοκτησίας αυτών των δεδομένων και να είμαστε σίγουροι για την καλύτερη διαχείρισή τους.

Κρατήστε ότι τα δεδομένα είναι ομαδικό σπορ, θέλουμε τη συμμετοχή όλων των φορέων των επιχειρήσεων της κοινωνίας. Και το σημαντικό είναι ότι θέλουμε να κάνουμε τα δεδομένα χρήσιμα σε αυτούς που παίρνουν τις αποφάσεις.

Τελειώσαμε με το πρόγραμμα “ΠΟΛΙΤΗΣ”, πάμε σε πιο οριζόντιες δράσεις. Πρώτη είναι το “Εύβοια Μετά”. Αυτή η πλατφόρμα ξεκίνησε ως μια κλειστή πλατφόρμα για το κοινό, συνεργασίας των μελετητών και μέσα σε αυτήν, το Δεκέμβριο του '21 στην Ιστιαία ανοίξαμε και τη δημόσια Διαβούλευση. Μέχρι σήμερα έχουμε πάνω από 11.000 επισκέψεις στη Διαβούλευση και 88 σχόλια, τα οποία μπορεί η αναλογία να μη φαίνεται ιδιαίτερα εντυπωσιακή, αλλά σας διαβεβαιώνω είναι 88 σχόλια ένα κι ένα.

Είναι όλα αξιοποιήσιμα, εγώ προσωπικά κάθε Παρασκευή πρωί τα στέλνω στον κ. Μπένο να τα διαβάσει και σίγουρα έχουν βοηθήσει και τη βελτίωση των δράσεων και πολλά από τα σχόλια των διαβουλεύσεων έχουν ενταχθεί αυτούσια ως δράσεις.

Προχωράμε λοιπόν αυτή την πλατφόρμα, θέλουμε το ανοιχτό κομμάτι να γίνει πιο εξωστρεφές, θα περιλαμβάνει φυσικά τη διαβούλευση, Πρόγραμμα Δράσεων και Εκδηλώσεων, όλα τα επισκέψιμα έργα, το πρόγραμμα “ΑΠΟΛΗΨΙΣ” που ακούσατε πριν λίγο, προβολή του “ΣτηρίζΟΥΜΕ Βόρεια Εύβοια”, χρονολόγιο όλων των δράσεων και όλων των γεγονότων του προγράμματος από την αρχή και φυσικά, προβολή της πλατφόρμας των δωρεών.

Αυτό είναι μια πλατφόρμα που ετοιμάσαμε στο D-HUB ως ένα κεντρικό σημείο crowdfunding για το Σωματείο “ΔΙΑΖΩΜΑ”. Ξεκινά με τα “Αγριολούλουδα”, σκοπός είναι να πάμε και στους κουμπάρδες του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και τα 10 ευρώ που είπε ο Ευδόκιμος προηγουμένως ήταν όταν δίνουμε έναν κουμπάρα πάντα πρέπει να τον ασημώσουμε, κάπως έτσι έγινε όλο αυτό.

Η επόμενη δράση, είναι μια ανάπτυξη δημοσίων σημείων ασύρματης WiFi πρόσβασης δωρεάν φυσικά, με προτεραιότητα σε σημεία πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος. Εδώ είναι τα σημεία που θα εγκατασταθούν τα δωρεάν Wifi. Είναι μια δράση η οποία είναι καθαρά δράση του D-HUB, τη σκεφτήκαμε, επικοινωνήσαμε, ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Cosmote που μας άκουσε από την πρώτη στιγμή, συνεργάστηκε με τους Δήμους, οι Δήμοι μας υπέδειξαν τα σημεία που προτιμούσαν, ανέβηκε η Cosmote, έκανε μελέτη υλοποίησης, είμαστε σ’ ένα πολύ τελικό στάδιο, σε στάδιο εγκατάστασης μηχανημάτων αυτή τη στιγμή. Οπότε είναι μια δράση “παιδάκι του D-HUB” όλο αυτό.

Τέλος, θα δούμε κάποιες μικρότερες δράσεις οι οποίες είναι ο εμπλουτισμός καθαρά των μελετών και ιδιαίτερα στο κομμάτι της επικοινωνίας. Τουριστική πύλη, θέλουμε να υπάρχει μια ολοκληρωμένη παρουσίαση κι ένα κεντρικό σημείο του τουριστικού προϊόντος που δημιουργείται. Ο βασικός σκοπός εδώ είναι να συμπεριλάβουμε κάτω από μια ομπρέλα όλες τις μικρότερες δράσεις ώστε κάποιος να έχει μια καλύτερη εικόνα όλων των εκδηλώσεων.

Εφαρμογές για τις ξεναγήσεις, η μορφή τους είναι είτε επιτόπια είτε διαδικτυακή. Ο στόχος είναι να ενταχθούν οι Φωτοδότες πολιτιστικού ενδιαφέροντος σε αυτές τις ξεναγήσεις και όλα τα υπόλοιπα πολιτιστικά ενδιαφέροντα, όπως περιγράφονται στο marketing, η μελέτη marketing δίνει έναν μεγάλο κατάλογο που δεν τον αναφέρω τώρα, είναι αρκετά σημεία ενδιαφέροντος, αναλόγως προτεραιοποιούνται και μπορούν να ενταχθούν μέσα σε τέτοιες εφαρμογές ξεναγής.

Ιδιαίτερα μπορούμε ν’ αναφέρουμε μια εφαρμογή αντίστοιχη ξεναγής για τα μονοπάτια, το Φωτοδότη των πεζοπορικών διαδρομών και για τους δυο Δήμους, με ό,τι πιο εξειδικευμένο χρειάζονται οι επισκέπτες των μονοπατιών.

Προβολή των Μουσείων: Μέσα στις δράσεις υπάρχει η δημιουργία κάποιων Μουσείων, εδώ θέλουμε πέρα από την απλή διαδικτυακή παρουσία τους, θέλουμε να εξασφαλίσουμε την ανοιχτή πρόσβαση στις συλλογές, δε θέλουμε απλά να έχει μια πολύ απλή σελίδα, θέλουμε να υπάρχει μια ψηφιοποιημένη συλλογή επάνω ώστε

να μπορεί να διατίθεται η πληροφορία στο διεθνές κοινό και φυσικά να προσεγγίσουμε τις νέες ομάδες που είναι και ο βασικός μας στόχος εδώ. Αυτά από το Ψηφιακό Κύμα, σας ευχαριστώ πάρα πολύ».

Στο σημείο αυτό ο κ. Μπένος έκανε μια παρέμβαση προκειμένου να τονίσει τη σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς για την ταυτότητα ενός τόπου και για την συνείδηση των πολιτών του.

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Τη νύχτα του σεισμού στην Καλαμάτα πήρα μια ντουντούκα από την Πυροσβεστική και έκανα δυο πράγματα. Πρώτα σκέφτηκα τις ανήμπορες οικογένειες. Ήταν το πλοίο τότε που είχε τα εγκαίνια με την Κρήτη, οπότε τους έλεγα να πάνε εκεί στο πλοίο. Και το δεύτερο, να τους πω το μήνυμα, πρώτα τα μνημεία και μετά τα σπίτια μας. Και δε μπορώ να σας περιγράψω αυτό το μήνυμα πώς διέτρεξε την πόλη.

Και έκανα και μια άλλη συμβολική κίνηση. Το κράτος της Ολλανδίας μου έστειλε χώρο για το Δημαρχείο. Και εγώ το Δημαρχείο το έδωσα στην Αρχαιολογία και στις δομές του Πολιτισμού. Για να τους δείξω, ότι εκεί η ζωή, από εκεί θα ξεκινήσουμε. Και το Δημαρχείο το κράτησα ένα χρόνο μέσα στη σκηνή, για να δείχνω στον κόσμο ποιες είναι οι προτεραιότητες της πόλης.

Αυτοί οι άνθρωποι που είδες χτες, ήταν επηρεασμένοι. Αυτοί οι άνθρωποι ξέρεις τι ψυχικό κόσμο έχουν; Αν τους πιάσουμε έναν-έναν με υπομονή, θα δεις τι ωραία που θ' αλλάζουν. Το φάσμα συνεχώς θα μετακινείται, δεν πρέπει ν' απογοητευόμαστε.

Είδαμε χτες μια εικόνα, πιστέψτε με, η μόνη μου αγωνία ήταν να τη διαχειριστώ κατάλληλα. Γιατί έχουν περάσει πολλά αυτοί οι άνθρωποι. Εμείς όμως είμαστε εδώ για να δείχνουμε το μέλλον. Ασυμβίβαστα και χωρίς καμία ταλάντευση. Μαζί, με τον ίδιο τρόπο που παλεύουμε για την καθημερινότητα, ακόμα με μεγαλύτερο πάθος πρέπει να δείχνουμε τροχιοδείκτες του μέλλοντος συνέχεια».

Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης του κ. Χιώτη, το λόγο πήρε η κα Ελίνα Αγγέλη, Αρχιτέκτων και Υπεύθυνη Υποδομών Διαζώματος, η οποία είπε περίπου τα ακόλουθα:

Ε. ΑΓΓΕΛΗ:

«Ευχαριστώ για την παρέμβαση και την παρηγοριά. Δεν είμαι από δω, έχω ζήσει όμως πολλά χρόνια στη Χαλκίδα και έχω δουλέψει πολλά χρόνια στην Αρχαιολογική της Υπηρεσία.

Έτσι έχω γνωρίσει την πλειονότητα των μνημείων αυτού του τόπου και έχω κάνει και μελέτες αναστήλωσης για αρκετά από αυτά. Πάντα πίστευα λοιπόν ότι αυτός ο τόπος δεν έχει αντιληφθεί την αξία των μνημείων του. Τα μνημεία είναι κάπως κρυμμένα και το ευρύτερο κοινό δεν τα γνωρίζει. Επομένως δεν έχουν λάβει την αξία που τους αναλογεί.

Όλα αυτά βέβαια σε συνδυασμό μ' ένα εκπληκτικό φυσικό περιβάλλον βουνού και θάλασσας, το οποίο επλήγη - ευτυχώς, όχι ανεπανόρθωτα, όπως βλέπετε στις φωτογραφίες του καμένου δάσους με την αναγεννημένη φύση.

Εδώ στη Θερμοκοιτίδα όπως ακούσατε, λειτουργούμε υποστηρικτικά σε όλες τις δράσεις του προγράμματος ανασυγκρότησης.

Από την πλευρά μου και λόγω της ειδικότητάς μου, παρακολουθώ όλα τα έργα υποδομών που σχεδιάζονται για τη Βόρεια Εύβοια, δηλαδή τις μελέτες που αφορούν στην προστασία και ανάδειξη των μνημείων, την Πολεοδομία, το οδικό δίκτυο, τις αναπλάσεις, την αναβίωση οικισμών και πολλά άλλα.

Και όπως θα έχετε ήδη καταλάβει, στο “ΔΙΑΖΩΜΑ” σκεφτόμαστε και σχεδιάζουμε με ολιστικό τρόπο. Τα έργα υποδομής και τα μνημεία μελετώνται πάντα σε συνάρτηση με τον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον. Οραματιζόμαστε λοιπόν και υλοποιούμε δράσεις για τη συνομιλία του Νέου Δάσους με τα έργα των ανθρώπων, έτσι ώστε οι κάτοικοι της Βόρειας Εύβοιας και οι επισκέπτες της να βιώσουν τον τόπο αυτό μ' έναν νέο ολιστικό τρόπο.

Οι πωλώνες πάνω στους οποίους πατάμε γερά για να το πετύχουμε αυτό, είναι το τρίπτυχο που θα έχετε ήδη ακούσει από χθες και θα εξετασθείτε απ' ό,τι έχετε καταλάβει σε αυτό, λειτουργικότητα, προσβασιμότητα και αισθητική. Θέλουμε δηλαδή οι πόλεις, οι οικισμοί, τα μνημεία και τα φυσικά τοπία να λειτουργούν σωστά, να είναι προσβάσιμα σε όλους και να είναι όμορφα χωρίς αισθητικές κακοτοπιές και παραφωνίες.

Οδηγός μας σε όλα αυτά στο D-HUB είναι η Πράσινη Χάρτα που έχουμε συντάξει για την οποία θα σας μιλήσει στη συνέχεια ο συνάδελφός μου ο Ηλίας Χάντζος. Η Πράσινη Χάρτα είναι στην ουσία ένας οδηγός για την Πράσινη Αναβάθμιση των πόλεων με μόντο το μόντο του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ: Τα μνημεία στο κέντρο της ζωής, της αειφορίας και τη βιώσιμης ανάπτυξης.

Έχουμε πατήσει και έχουμε εμπνευστεί πνευματικά τόσο από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία όσο και από τη Χάρτα της Λειψίας, που είναι η αγαπημένη του κ. Μπένου».

Ο κ. Μπένος στο σημείο αυτό έκανε μια σύντομη παρέμβαση, προκειμένου να επεξηγήσει το περιεχόμενο της Χάρτας της Λειψίας. Ειδικότερα, ο «ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΨΙΑΣ για τις Βιώσιμες Ευρωπαϊκές Πόλεις» είναι ένα έγγραφο των κρατών μελών το οποίο καταρτίστηκε με ευρεία και διαφανή συμμετοχή των ευρωπαϊκών ενδιαφερομένων φορέων. Ο στόχος του είναι η προστασία, η ενίσχυση και η περαιτέρω ανάπτυξη των πόλεών μας, μέσα από τη Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ε.Ε σε όλες τις διαστάσεις, (οικονομική ευημερία, κοινωνική ισορροπία, υγιές περιβάλλον καθώς και τις πολιτισμικές πτυχές και τις πτυχές της υγείας) προκειμένου οι πόλεις να επιτελέσουν το έργο τους ως μοχλοί κοινωνικής προόδου και οικονομικής ανάπτυξης, εξασφαλίζοντας την πολιτισμική τους πολυμορφία και υψηλά ποιοτικά κριτήρια στους τομείς της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής και του περιβάλλοντος.

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Η Χάρτα της Λειψίας είχε διατυπωθεί από τον Γρηγόρη. Τι έλεγε ο Γρηγόρης; Αν δεν πείσεις τον κάτοικο ότι το συμφέρον της πόλης συμπίπτει με το δικό του συμφέρον, έχεις αποτύχει ως Δήμαρχος. Ότι δηλαδή ο Δήμαρχος δεν είναι μόνο για το δημόσιο χώρο, είναι για να πείθει τους πολίτες να φροντίζουν τον ιδιωτικό χώρο, ότι τους αφορά. Αρα λοιπόν η προσέγγισή μας είναι και η Χάρτα της Λειψίας αυτό λέει, ότι η πόλη είναι ένα σύνολο και ότι πρέπει ως σύνολο να τη βλέπουμε.

Ως σύνολο ολιστικό, δεν πρέπει ν' αφήνουμε τίποτα απ' έξω, καμία ψηφίδα της πόλης. Όλες οι ψηφίδες πρέπει να συλλειτουργούν για να δώσουν ένα ενιαίο αποτέλεσμα. Το λέω αυτό γιατί εγώ και ο Κωνσταντίνος Ζέκκος είχαμε την ευεργεσία στη ζωή μας, να ζήσουμε το μεγαλύτερο διανοούμενο Πολεοδόμο που πέρασε και μάλιστα έχω πει ότι αν είχα τη δυνατότητα, το πρόγραμμα αυτό θα το ονόμαζα "Γρηγόρης Διαμαντόπουλος"».

Η κα Αγγέλη συνέχισε ως εξής:

Ε. ΑΓΓΕΛΗ:

«Τα τρία λοιπόν δίκτυα που μου ήρθαν συνειρμικά στο μυαλό είναι η Φράγκικη και η Ενετική Εύβοια, δηλαδή μνημεία 13^{ου} – 15^{ου} αιώνα, αρχαία μνημεία, η Βιομηχανική Εύβοια, νεότερα μνημεία, 19^{ου} – 20^{ου} αιώνα και η νεοκλασική Εύβοια της ίδιας επίσης περιόδου.

Βλέπετε στο χάρτη σημειωμένα και σε σχέση με την καμένη περιοχή, τα μνημεία αυτών των κατηγοριών. Φυσικά αυτό δε σημαίνει ότι είναι οι μοναδικές κατηγορίες σημαντικών μνημείων. Η Εύβοια έχει ένα πολύ σημαντικό δίκτυο βυζαντινών και κυρίως μεταβυζαντινών ναών, όμως θεωρώ ότι αυτές οι κατηγορίες, και ιδίως τα νεοκλασικά και τα βιομηχανικά κτίρια, είναι λιγότερο γνωστές και οι περισσότερες ευάλωτες. Δηλαδή οι φράγκικοι πύργοι, όπως θα δείτε είναι καταγεγραμμένοι, τα νεοκλασικά όμως της Λίμνης για παράδειγμα και της Αιδηψού όπως και τα πολλά άγνωστα βιομηχανικά κτίρια, είναι αυτά που κινδυνεύουν περισσότερο από το σύγχρονο τρόπο ζωής και τη δόμηση τη σύγχρονη.

Η φράγκικη ενετική Εύβοια αφορά πύργους μεσαιωνικούς, φράγκικούς και ενετικούς. Λίγος κόσμος γνωρίζει ότι η Εύβοια έχει ένα δίκτυο 55 πύργων σε όλη της την επιφάνεια, 10 εκ των οποίων βρίσκονται στη Βόρεια Εύβοια. Δυστυχώς ακέραιοι σώζονται μόνο τρεις εδώ στη Βόρεια Εύβοια, ο Πύργος Δροσίνη, ο Πύργος των Ροβιών και ο Πύργος της Μονής Γαλατάκη.

Όλοι οι άλλοι είναι σε ημιερηπειώδη μορφή, είναι όμως καταγεγραμμένοι. Η βιομηχανική Εύβοια που είναι κάπως και η αδυναμία μου γιατί είναι κατ' αρχάς πιο πρόσφατα μνημεία, είναι πιο κοντά στους ανθρώπους και δηλώνουν κάτι κι από το μόχθο των ανθρώπων και την τεχνολογική ανάπτυξη και το πώς αυτή εξελίχθηκε στο μέλλον, είναι η πλέον άγνωστη κατηγορία μνημείων γιατί μόλις πρόσφατα ξεκινήσαμε να μιλάμε για τη βιομηχανική Αρχαιολογία.

Περιλαμβάνει παλαιά εργοστάσια αλιπάστων, εξόρυξης λευκολίθου, χαρτοποιίας, κατεργασίας ρητίνης, εργοστάσια ηλεκτρισμού και ύδρευσης κ.ά. Σε κάποια από αυτά διατηρείται και ο εξοπλισμός τους όπως βλέπετε για παράδειγμα στο εργοστάσιο χαρτοποιίας στις Ροβιές, ένα πολύ σημαντικό εργοστάσιο.

Δεν είναι όλα κηρυγμένα, αυτό όμως δε σημαίνει ότι δε φέρει τη μνήμη του παρελθόντος σε σχέση με όλο αυτό που παρήγαγε. Στην κατηγορία αυτή υπάρχουν και άλλα κτίσματα βιομηχανικά ή και προβιομηχανικά, όπως ελαιοτριβεία, ασβεστοκάμινα, νερόμυλοι και γεφύρια.

Η νεοκλασική Εύβοια: Οι πιο γνωστοί οικισμοί είναι η Λίμνη και η Αιδηψός, νεοκλασικής φυσιογνωμίας. Η Λίμνη είναι καθαρά νεοκλασική, η Αιδηψός έχει κι ένα λίγο πιο βορειοευρωπαϊκό και εκλεκτιστικό στυλ που την καθιστά σχεδόν μοναδική στη Νότια Ελλάδα. Δηλαδή αντίστοιχα κτίρια με της Αιδηψού έχουμε συνήθως στη Βόρεια Ελλάδα, στη Θεσσαλονίκη για παράδειγμα.

Τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτά τα μνημεία: Τέσσερα είναι τα βήματα. Το πρώτο και βασικότερο βήμα είναι η καταγραφή. Αν δεν αποδελτιώσουμε αυτά τα κτίρια, δε μπορούμε να τα προστατεύσουμε. Αυτό τον καιρό είμαστε σε συζητήσεις με Πολυτεχνεία της χώρας και με ΜΚΟ, έτσι ώστε να ξεκινήσουν οι καταγραφές. Παράλληλα είμαστε και σε διαρκή επαφή με την τοπική κοινωνία και συλλέγουμε στοιχεία και απόψεις για μνημεία λιγότερο γνωστά, για παράδειγμα για νερόμυλους.

Το δεύτερο στάδιο είναι η προσβασιμότητα, τόσο η υλική όσο και η άυλη. Δηλαδή να υπάρχει ένας δρόμος προς το μνημείο αλλά να υπάρχουν και μια ψηφιακή ξενάγηση γι' αυτό. Σε αυτό το βήμα μπορεί να βοηθήσει ο Δήμος, η Αρχαιολογική Υπηρεσία με καθαρισμούς και διευκόλυνση της πρόσβασης, αλλά και η δημιουργία ψηφιακών ξεναγήσεων.

Τρίτο πολύ βασικό βήμα είναι η ένταξη στην τοπική κοινωνία. Δηλαδή πρέπει ο κόσμος να γνωρίσει τα μνημεία που έχει δίπλα του. Μια πολύ προσφιλή δράση που συμβαίνει στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη για παράδειγμα, είναι το Open House που για ένα διήμερο ανοίγουν τα σημαντικά κτίρια της περιοχής και είναι ελεύθερα προσβάσιμα στο κοινό.

Πρέπει βέβαια να βγει και πληροφοριακό υλικό σε σχολεία, ξενοδοχεία και επιχειρήσεις της περιοχής, ο σημαντικότερος όμως τρόπος προστασίας είναι η στέγαση νέων χρήσεων σε αυτά τα κτίρια, γιατί ένα κτίριο που κατοικείται, αυτομάτως προστατεύεται.

Και τελευταίο βήμα και πολύ απαραίτητο είναι η ένταξη σε κάποια χρηματοδότηση, τόσο της μελέτης αποκατάστασης, όσο και των εργασιών αποκατάστασης. Η χρηματοδότηση θα βρεθεί όπως ακούσατε από χτες από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους, το ΕΣΠΑ, το Ταμείο Ανάκαμψης, το πρόγραμμα “Αντώνης Τρίτσης”, το Πράσινο Ταμείο και ιδιωτικές χορηγίες.

Μέσα σε όλα αυτά που παρακολουθούμε, και για να μπορέσουμε όμως να πορευθούμε σωστά σε σχέση με όλα αυτά, χρειάζεται ένα ευρύτερο πλάνο. Αυτό μας το δίνουν τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, ακούσατε κι εχθές γι' αυτά, τα οποία βρίσκονται ήδη σε πλήρη εξέλιξη.

Γιατί είναι σημαντικά τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια; Γιατί αποτελούν τη ραχοκοκαλιά από την οποία δίνονται οι κατευθύνσεις για τη χωρική ανάπτυξη και όχι μόνο και πάνω στην οποία κουμπώνουν και σχεδιάζονται όλες οι παρεμβάσεις, δηλαδή στην ουσία απεικονίζει το όραμα της περιοχής, το γενικό σχεδιασμό της πόλης, το πώς θα λειτουργήσει και πώς θ' αναπτυχθεί στο μέλλον.

Αφορά δηλαδή χρήσεις γης, όρους δόμησης, περιοχές παρεμβάσεων, δίκτυα και υποδομές αλλά και ζώνες προστασίας. Έχουμε λοιπόν σ' εξέλιξη τα δυο ειδικά πολεοδομικά σχέδια των δυο Δήμων, από δυο εξαιρετικά γραφεία Πολεοδόμων και Χωροτακτών, του κ. Γκοιμίση και των συνεργατών του για την Ιστιαία και την Αιδηψό και του κ. Τσακίρη με την κα Μουσιάδη για το Δήμο Μαντουδίου, Λίμνης και Αγίας Άννας.

Όπως ήδη ακούσατε, οι χορηγοί αυτών των σημαντικών μελετών είναι η φαρμακοβιομηχανία ΕΛΠΕΝ, το Ίδρυμα Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου, η Αθηναϊκή Ζυθοποιία, ο Όμιλος ZARA και το Ίδρυμα Μποδοσάκη.

Σημειώνεται ότι οι μελέτες θα δοθούν ως δωρεά στο Ελληνικό Δημόσιο, έχει ήδη κατατεθεί το πρώτο παραδοτέο και αναμένουμε το δεύτερο και τελικό παραδοτέο το Σεπτέμβριο.

Ένα σημαντικό έργο που σχεδιάζεται μέσα στο πλαίσιο του ενός ειδικού πολεοδομικού σχεδίου, αυτό της Ιστιαίας και τις Αιδηψού, είναι το master plan της Αιδηψού. Δηλαδή το θέμα είναι η ανασυγκρότηση των Λουτρών της Αιδηψού και η ανάδειξή τους ως Κέντρο Ιαματικού Τουρισμού Ευεξίας.

Εδώ, με αφορμή την πρόθεση αξιοποίησης του Υδροθεραπευτηρίου από το ΤΑΙΠΕΔ, αποφασίστηκε η εκπόνηση ενός στρατηγικού σχεδίου για όλη την πόλη, το οποίο καλείται ν' απαντήσει, σε ερωτήματα όπως ποια είναι η ταυτότητα της πόλης, πώς αναδεικνύεται ο αρχιτεκτονικός της πλούτος, ποιες είναι οι ροές των ανθρώπων, οι μετακινήσεις τους δηλαδή αλλά και οι ροές του πρασίνου και του νερού μέσα σε αυτή, τα οποία ερωτήματα απαντούν βεβαίως στο γνωστό τρίπτυχο λειτουργικότητα – προσβασιμότητα – αισθητική.

Μαζί όμως με το δημόσιο χώρο, πρέπει να επέμβουμε και στον ιδιωτικό. Όλα αυτά δηλαδή που ακούσατε και προηγουμένως από τον κ. Μπένο, για παράδειγμα στις όψεις των κτιρίων μ' ένα πρόγραμμα για παράδειγμα ανάπλασης όψεων όπως ήταν το πολύ επιτυχημένο πρόγραμμα “Πρόσοψη” του Δήμου Αθηναίων ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, με το οποίο δόθηκαν επιδοτήσεις αλλά και πρακτικές συμβουλές και μελέτες στους ενδιαφερομένους πολίτες για ν' αναπλάσουν τις όψεις τους. Πρέπει επίσης να μπου κάποιοι περιορισμοί στον ιδιωτικό χώρο της εστίασης με τα τραπέζοκαθίσματα, με τις ταμπέλες, με τα στέγαστρα, έτσι ώστε να πάψει η κακοφωνία και η οπτική ρύπανση που βλέπουμε και συναντούμε στην πλειονότητα των ελληνικών πόλεων, δε συμβαίνει κάτι περίεργο εδώ πέρα.

Τη μελέτη και γ' αυτό το master plan όπως ακούσατε κι εχθές, θ' αναλάβουν τα γραφεία Γκοιμίση και συνεργατών του κ. Θύμιου Παπαγιάννη και των Συνεργατών μαζί με την Αρχιτέκτονα Ηβη Νανοπούλου και η εταιρεία ΔΡΟΜΟΣ του κ. Κωνσταντίνου Ζέκκου. Η χρηματοδότησή της θα γίνει από το Κοινοφελές Ίδρυμα Αθανασίου και Μαρίνας Μαρτίνου.

Τέλος, θα σας μιλήσω για το πρόγραμμα της “Νέας Ζωής”. Το παρακολουθούμε στενά, είμαστε τώρα στη διαδικασία της πρώτης επιλογής των οικισμών που θέλουμε να αναβιώσουμε, είμαστε σε απόλυτη συνεργασία με τους δυο Δημάρχους και με την ομάδα των τεχνοκρατών που έχουμε συστήσει, είναι ένα πρόγραμμα όπως ακούσατε, με στόχο την αναβίωση ημιορεινών οικισμών που φθίνουν, έτσι ώστε να γίνουν πόλος έλξης για νέα ζευγάρια, ψηφιακούς νομάδες, συνταξιούχους κ.ά.

Αντίστοιχα προγράμματα έχουν όντως υλοποιηθεί με επιτυχία στο εξωτερικό, και πιο απλά θα το περιγράψαμε ως “Ζωή κοντά στη φύση με τα προτερήματα μιας μεγάλης πόλης”. Δηλαδή το χωριό θα παρέχει όμορφες, άνετες και βιοκλιματικές κατοικίες, εύκολη πρόσβαση σε αυτό, δρόμο δηλαδή, γρήγορο internet και πλήθος ψηφιακών ανέσεων, σωστή περίθαλψη, έναν υγιεινό τρόπο ζωής γενικότερα. Μάλιστα είμαστε και σε διαβούλευση και με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, έτσι ώστε να σχεδιαστούν οικολογικά πρωτοποριακά οικοδομικά υλικά για την αποκατάσταση των κτιρίων του οικισμού τα οποία θα βασίζονται σε ντόπιες πρώτες ύλες.

Και μπορεί να συνδυαστεί δηλαδή και με το πρόγραμμα “Απόληψις” αυτό. Πρόθεσή μας είναι η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος σε δυο οικισμούς, έναν από τον κάθε Δήμο και στη συνέχεια να δούμε πώς θα πάει. Αυτή τη στιγμή είμαστε στη φάση στησίματος όλου αυτού, της επιλογής των οικισμών για να προσελκύσουμε και επενδυτές στο μέλλον. Αυτά είχα να μοιραστώ μαζί σας, σας ευχαριστώ πάρα πολύ».

Ο κ. Φρέγκογλου ευχαρίστησε την κα Αγγέλη και κάλεσε στο βήμα τον κο Ηλία Χάντζο, μέλος της θερμοκοιτίδας που είναι Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, με MSc «ΑΠΕ σε θαλάσσιο περιβάλλον» Ναυπηγών ΕΜΠ καθώς και Υπεύθυνος στρατηγικού σχεδιασμού αειφορίας/marketing/κατάρτισης του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ». Ο κ. Χάντζος είπε τα εξής:

ΗΛ. ΧΑΝΤΖΟΣ:

«Καλησπέρα κι από μένα, ευχαριστώ για την τιμή να συμμετέχω σ' αυτή την προσπάθεια ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Ορμώμενος από την ακαδημαϊκή και εργασιακή μου εμπειρία στους τομείς της αειφορικής ανάπτυξης, θα προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε δράσεις τόσο άμεσης εφαρμογής και υψηλής εφικτότητας όσο και μελλοντικές για έργα εμβληματικά που ανάγουν την αειφορία της περιοχής και μπορεί να οδηγήσουν και σε άλλα έργα αντίστοιχα σε όλη την Ελλάδα.

Θα προσπαθήσω να είμαι σκέτος τεχνοκράτης και όχι τεχνοκράτης παραμυθάς, όπως είπε και ο κ. Μπένος το πρωί, γιατί το story telling που λέμε και στο χωριό μας στην Καλαμάτα, σε αντίθεση με το φίλο μας τον Λάκωνα το πρωί που είπε ότι τα λένε λιτά όλα, εμείς στη νοτιοδυτική Πελοπόννησο είμαστε λίγο περισσότερο να τα διανθίσουμε, και πώς άλλως να κάνουμε με τόσο οραματικά έργα.

Τι είναι αειφορία: Να το πούμε λίγο απλά και λιτά: Είναι η αξιοποίηση τόσο πόρων από ένα προϊόν, οποιοδήποτε προϊόν είναι αυτό, είτε είναι πολιτισμός, είτε είναι οικονομία, σε τέτοιο ρυθμό ούτως ώστε να μπορεί να υπάρχει σε αντίστοιχα ικανοποιητικές ποσότητες και για τις μελλοντικές γενιές.

Ξεκινήσαμε το 2021, διακρίνοντας την ανάγκη των πόλεων για μεταστροφή σε πιο αειφόρες λύσεις και έχοντας κατά νου μέρη με πιο μεγάλες προκλήσεις σε αυτό τον τομέα, όπως η Δυτική Μακεδονία και η Κοζάνη, με, διαβλεπόμενη ενεργειακή, εργασιακή και κοινωνική μετάβαση και δημιουργήσαμε την Πράσινη Χάρτα, όπου μπορείτε να βρείτε και στο site του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ η οποία είναι συμπορευόμενη με τους 17 στόχους αειφορίας του ΟΗΕ.

Μάλιστα πριν πω τι είναι ακριβώς η Πράσινη Χάρτα, θα ήθελα να πούμε και ότι με τη συμβολή μας είμαστε χαρούμενοι που η Κοζάνη κατάφερε και μπήκε στις 100 ευρωπαϊκές πόλεις με ουδέτερη ενεργειακή κατάσταση. Οπότε είμαστε πολύ χαρούμενοι γι' αυτό που τη βοηθήσαμε όσο μπορούσαμε κι εμείς στο να ενταχθεί σ' αυτές τις 100 ουδέτερες ενεργειακά πόλεις.

Η Πράσινη Χάρτα λοιπόν είναι ένας ευσύνοπτος οδηγός, μια ολιστική προσέγγιση των τομέων που αφορούν την αειφορία μιας πόλης, με προτάσεις, δράσεις και καλές πρακτικές. Νωρίτερα ακούστηκε και είπαμε ότι παίρνουμε τη σκυτάλη από το Πολυτεχνείο, ωστόσο εν μέρει κ. Μπένο είναι μια συνεχής σκυταλοδρομία γιατί και η προλαλήσασα κα Αγγελή και ο Νίκος Στακιάς και εγώ, είμαστε γαλουχημένοι από το Πολυτεχνείο, και φτιάξαμε την Πράσινη Χάρτα καθώς και της Επιχειρηματικότητας, μετά το Πολυτεχνείο ξεκίνησε τη μελέτη για την επιχειρηματικότητα και για το Πράσινο, για την Αειφορία κι ύστερα εμείς προσπαθούμε να συγκεράσουμε αυτά τα δύο, τη μελέτη του Πολυτεχνείου και τις Χάρτες που έχουμε δημιουργήσει, για να τις προσαρμόζουμε στις ανάγκες της Βόρειας Εύβοιας.

Η προσέγγιση λοιπόν αυτή αποτελείται από τους εξής τομείς: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα, Έξυπνες Πόλεις, Αστικό Πράσινο, Ενέργεια, Κυκλική Οικονομία και Ενεργοί Πολίτες και θα τα δούμε όλα μαζί ένα-ένα τώρα.

Πάμε στη μικροκινητικότητα, στη Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα: Προτείνεται η ενίσχυση της χρήσης ελαφρών προσωπικών ηλεκτρονικών οχημάτων, ποδήλατα, πατίνια, οτιδήποτε είναι σχετικό με αυτό και να γίνει μια μελέτη σκοπιμότητας κι εφαρμογής βάσει του ενιαίου πολεοδομικού σχεδίου για το αν μπορούν να ενταχθούν τέτοια μέσα και να υπάρχει μελέτη γι' αυτό, ειδικά ακόμα περισσότερο όπως είναι η Αιδηψός που είναι τουριστικές και ιδανικά να υπάρχει διαμοιρασμός τέτοιων μέσων από τους Δήμους στους πολίτες,

στους τουρίστες που έρχονται εδώ, καθώς και να μελετηθεί η προσβασιμότητα με ακόμα μεγαλύτερη μέριμνα για ΑμεΑ.

Έτσι έχουμε μια αρκετά μεγαλύτερη ευαισθησία σ' αυτό το κομμάτι, έχω συνεργαστεί με φορέα που προσπαθούσε να εξοικειώσει την κοινωνία για το πώς να έχουν διάδραση ο πολίτες με ΑμεΑ, οπότε μπορεί να γίνουν δράσεις συγκεκριμένες και απτές. Για παράδειγμα στο Κέντρο Καινοτομίας να είναι προσβάσιμο οποιοδήποτε άλλο έργο πιλότος των άλλων δράσεων, να μπορεί να είναι προσβάσιμο από ΑμεΑ ή ακόμα και οι υπάλληλοι των Δήμων, να μπορούν μετά από εκπαίδευση να μπορέσουν να εξοικειωθούν για το πώς να εξυπηρετούν ακόμα καλύτερα ΑμεΑ.

Πάμε στις Έξυπνες Πόλεις: Η χρήση τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας είναι πολύ βασική για βελτιστοποίηση λειτουργιών των πόλεων, όπως ανέφερε νωρίτερα σε κάποια σημεία και ο Χρήστος Χιώτης.

Με χρήση για παράδειγμα *smart grids*, που σημαίνει να μπορέσουμε να καταγράψουμε ποιες είναι οι ανάγκες οι ενεργειακές δημοσίων και ιδιωτικών κτιρίων, αλλά και ποιες είναι οι ενεργειακές ανάγκες γενικότερα της περιοχής, με αισθητήρες φωτισμού, για παράδειγμα μπορούν να μπουν στην εθνική οδό αισθητήρες φώτων όπου όταν βλέπει ο αισθητήρας το βράδυ ότι έρχεται ένα αυτοκίνητο ν' ανοίγει στα επόμενα χιλιόμετρα τα φώτα, ώστε να μη γίνεται κατανάλωση συνεχόμενη του φωτισμού για όλη την ώρα και όλο το βράδυ.

Επίσης μπορούν να υπάρξουν, είναι μια αρκετά άμεση λύση, εφαρμογές Πληροφορικής για διάδραση Δήμου με το δημότη. Υπάρχουν και έτοιμες εφαρμογές, κάποιοι Δήμοι όπως τα Τρίκαλα για παράδειγμα έχουν φτιάξει δικές τους, ούτως ώστε είτε ο πολίτης είτε ο τουρίστας, να μπορεί να διαδράσει άμεσα με το Δήμο για όποιο πρόβλημα έχει, για όποια πληροφορία χρειάζεται.

Αστικό Πράσινο, γιατί πέρα από τον κ. Παπαδόπουλο και το δάσος που μιλήσαμε, είναι αναγκαία και η αειφορία και το πράσινο μέσα στην ίδια την πόλη. Οπότε η πρότασή μας είναι το Κέντρο Καινοτομίας να είναι κατά το δυνατόν βιοκλιματικό με πράσινο στη στέγη, να καλύπτεται ενεργειακά από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, να υπάρχει αντίστοιχη μόνωση κτλ., ούτως ώστε ιδεατά, να είναι αυτόνομο ενεργειακά και να μην υπάρχει μεγάλη σπατάλη ενέργειας, ούτως ώστε αυτό το Κέντρο Καινοτομίας να είναι καινοτόμο και στο κομμάτι της ενέργειας.

Και πάμε στο κομμάτι Ενέργεια, στο σκέλος της Ενέργειας το οποίο είναι αρκετά βαρύ. Πώς την παράγουμε: Μορφές Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που αφορούν την περιοχή είναι αφ' ενός η ηλιακή, μιλάμε ή για φωτοβολταϊκά είτε σε ιδιωτικούς είτε σε δημόσιους χώρους, σε στέγες σπιτιών, είναι από τις πιο ευρέως διαδεδομένες και εφαρμοσμένες τεχνολογίες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Επόμενο είναι η Γεωθερμία, όπου ειδικά στην περιοχή της Αιδηψού μπορεί να αξιοποιηθεί η ενθαλπία που έχει, δεν αρκεί στην περιοχή της Αιδηψού για να παραχθεί ρεύμα η ενθαλπία που υπάρχει, ωστόσο αρκεί

ούτως ώστε να χρησιμοποιηθεί θερμότητα και να προσφέρει θέρμανση για παράδειγμα σε θερμοκήπια ή σε σπίτια, ούτως ώστε να απομειωθεί η κατανάλωση ενέργειας για παραγωγή θερμότητας.

Επόμενο είναι η βιομάζα, όπου όπως ακούσατε και τον κ. Παπαδόπουλο το πρωί θα είναι το επόμενο στάδιο μετά τα φωτοβολταϊκά στις ενεργειακές κοινότητες που προσπαθούμε να δημιουργήσουμε, θα τα δούμε σε λίγο και αυτά και τέλος είναι το υλικό κομμάτι, το οποίο είναι αρκετά μεγάλος ο διάλογος γι' αυτό, και δε θα μας απασχολήσει για το άμεσο, ίσως και για το απώτερο μέλλον.

Πώς αποθηκεύουμε την Ενέργεια, θα το τρέξουμε λίγο γρήγορα αυτό. Η αποθήκευση της Ενέργειας γίνεται με τρεις τρόπους: Ο ένας είναι με μπαταρίες, με συσσωρευτές, σε περίπτωση που κάποια πόλη, κάποια περιοχή θέλει να είναι αυτόνομη τελείως και να μπορεί να καταναλώνει μόνο τη δική της ενέργεια και να μη χρειάζεται παροχή από κάποιο δίκτυο.

Είναι με μπαταρίες όπου μάλιστα υπάρχει το παράδειγμα της Αυστραλίας όπου αντίστοιχα μια περιοχή κήκε πριν 4 χρόνια και μέσω μπαταριών της TESLA, δεν κάνω διαφήμιση, νομίζω είναι αρκετά μεγάλη εταιρεία πια, δε χρειάζεται τη διαφήμισή μας, μπόρεσαν και παρέχεται και αποθηκεύεται ρεύμα για 30.000 κατοίκους, σχεδόν τον πληθυσμό των Δήμων εδώ. Οπότε υπάρχει αυτή η λύση, αλλά με τα όποια προβλήματα μετά, ως προς τα απόβλητα που δημιουργούν οι μπαταρίες.

Υπάρχει μέσω παραγωγής καθαρών καυσίμων, που είναι το υδρογόνο για παράδειγμα, το οποίο βέβαια θ' απασχολήσει γενικότερα την Ελλάδα σε αρκετά μακρύ μέλλον, αν και γίνονται οι πρώτες προσπάθειες και τέλος γίνεται δυναμικά, το οποίο ίσως να ήταν ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον να το δούμε μελλοντικά για την περιοχή της Εύβοιας, που τι σημαίνει αυτό: Ένα παράδειγμα είναι η αντλησιοταμίευση, αυτός ο περιέργος όρος, να σας εξηγήσω τι ακριβώς είναι.

Το μεγάλο πρόβλημα στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας είναι η μεταβλητότητα του χρόνου και της ενέργειας αντίστοιχα, δεν έχουμε ήλιο όποτε θέλουμε, δεν παράγεται όπως θέλουμε ρεύμα. Οπότε, όταν έχουμε περίσσια ρεύματος, έχουμε φτιάξει δυο ταμιευτήρες, έναν κάτω στα κατάντι και έναν πάνω σε κάποιο λόφο, σε κάποιο βουνό, φυσικούς ή τεχνητούς, όπου όταν έχουμε περίσσια ενέργειας, ανεβάζουμε το νερό από κάτω προς τα πάνω με κάποια αντλία.

Όταν χρειαζόμαστε ρεύμα που δεν το έχουμε, το αφήνουμε να τρέξει σαν υδροηλεκτρικό εργοστάσιο. Οπότε κατ' ουσίαν, χάνουμε ένα 15% με 20% από την πρώτη ενέργεια που παίρνουμε από τα φωτοβολταϊκά για παράδειγμα, αλλά έχουμε έναν αέναο κύκλο του νερού χωρίς να έχουμε κανένα περιβαλλοντικό πρόβλημα πέραν της πρώτης κατασκευής του έργου.

Οπότε σε μελλοντική αναφορά, είναι κάτι που θα θέλαμε να δούμε πολύ για εδώ και θα είναι πρωτοπόρο έργο για όλη την Ελλάδα. Αυτό είναι να γίνει νομίζω στην Αμφιλοχία, οπότε υπάρχει μια πρώτη προσπάθεια στο να γίνει αυτό, αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί κάτι ακόμα.

Πάμε στην κατανάλωση Ενέργειας, γιατί πριν τη χρειαστούμε είναι καλό να μειώσουμε πόση καταναλώνουμε. Οπότε τρόποι απομείωση της ενέργειας είναι: Ενίσχυση μέτρων μετάβασης σε ανώτερη ενεργειακή κλάση συσκευών που υπάρχουν κατ' αρχάς στα δημόσια κτίρια και στα ιδιωτικά, καθώς και χρήση σε πρώτο στάδιο για τα δημόσια κτίρια smart grids ούτως ώστε να υπάρξει καταγραφή ποια είναι η ενεργειακή κατανάλωση των δημοσίων κτιρίων, ούτως ώστε να δούμε τι ανάγκες έχουμε στο ν' απομειωθούν αυτά.

Επόμενο στάδιο είναι η Κυκλική Οικονομία, είναι το λεγόμενο Reduce, Reuse, Recycle. Τι σημαίνει αυτό: Μειώνω, αυτό που είπαμε μόλις τώρα, μειώνω την κατανάλωση ενός προϊόντος, το επαναχρησιμοποιώ σε περίπτωση που μπορώ να το επαναχρησιμοποιήσω με την ήδη υπάρχουσα μορφή του, αλλιώς δε μπορώ να το ξαναχρησιμοποιήσω το ανακυκλώνω.

Μια μορφή reduce είναι η μείωση κατανάλωσης της ενέργειας, μια μορφή reuse που είναι κάτι το οποίο μπορεί να γίνει Δήμαρχε απτά και γρήγορα είναι διαμοιρασμός προϊόντων τα οποία κάποιιοι άνθρωποι δεν τα χρειάζονται. Για παράδειγμα, φαγητό για ανθρώπους που το χρειάζονται όντως και περισσεύει. Και υπάρχουν έτοιμες λύσεις γι' αυτό.

Για παράδειγμα, έχω συνεργαστεί με ΜΚΟ, που κάνει επαφή μεταξύ εταιρειών που τους περισσεύει φαγητό με έτοιμα συσσίτια, όπου ανήκουν αυτά τα συσσίτια, οπότε απλά παίρνει τηλέφωνο ένα σούπερ μάρκετ που θέλει να πετάξει φαγητό και το ενώνει με το ανάλογο συσσίτιο. Είναι πολύ βασικό αυτό, πολύ εύκολο και δε χρειάζεται τίποτα, μπορώ να σας φέρω σ' επαφή πολύ άμεσα γι' αυτό το πράγμα.

Και το τρίτο, το recycle, ένα μεγάλο παράδειγμα για την Κυκλική Οικονομία που είπαμε νωρίτερα, είναι η βιομάζα. Να μπορέσουμε τα όποια απορρίμματα υπάρχουν από κτηνοτροφία, γεωργία ή από το δάσος, ό,τι υπάρχει σε καμένη ύλη, να μπορέσουμε να το αξιοποιήσουμε για βιομάζα. Γιατί στην Ελλάδα κιόλας έχουμε μάθει να πηγαίνουμε κατευθείαν από το diesel στα φωτοβολταϊκά. Υπάρχει και η πιο ήπια μορφή, που είναι η ενδιάμεση, υπάρχει και η βιομάζα. Πάμε τώρα στις Ενεργειακές Κοινότητες».

Στο σημείο αυτό σύντομη παρέμβαση έγινε από το Δήμαρχο Μαντουίου – Λίμνης – Αγίας Άννας, κ. Γιώργο Τσαπουρνιώτη.

Γ. ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΩΤΗΣ:

«Για την Κυκλική Οικονομία ήδη κατέφθασε στο Δήμο προχθές κάποιος επενδυτής, ο οποίος αναζητεί έκταση γύρω στα 250 στρέμματα, πράγμα λίγο δύσκολο για τη δική μας περιοχή, γιατί είναι ιδιωτικές εκτάσεις. Ο Δήμος αυτές που διαθέτει είναι πολύ μικρότερες, μέχρι 30 στρέμματα. Και ήταν πολύ σοβαρή η πρόταση και η παρουσίαση που έκανε η συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία αποτελείται από 4 επιμέρους εταιρείες και καμία από αυτές δεν είναι ελληνική. Δεν ξέρω αν θα πρέπει να σας φέρω σε επαφή. Θα μιλήσετε απευθείας με τους ανθρώπους».

Ο κ. Χάντζος ευχαρίστησε το Δήμαρχο και συνέχισε ως εξής αναφερόμενος στο θέμα ίδρυσης ενεργειακής κοινότητας στην περιοχή:

ΗΛ. ΧΑΝΤΖΟΣ:

«Όπως κάθε έργο, κάθε πρόγραμμα που εφαρμόζεται για την κοινωνία, είναι συμμετοχος η ίδια η κοινωνία, έτσι γίνεται και με την ενέργεια. Και θέλουμε να δούμε τώρα, πώς μπορούν, να συμμετάσχουν οι ίδιοι οι πολίτες στο κομμάτι της ενέργειας, όχι σαν παραγωγή, αλλά σαν αξιοποιητές οι ίδιοι της ενέργειας που παράγουν.

Οπότε αυτό που σχεδιάζουμε είναι η δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων, όπου θα είναι μέλη και μέτοχοι και οι ίδιοι οι κάτοικοι, φορείς, Συνεταιρισμοί, ΟΤΑ όπου βοηθά στην ενεργειακή μετάβαση, οι ενεργειακές κοινότητες είναι υποχρεωτικά κοινότητες οι οποίες παράγουν ενέργεια, μόνο από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και ήπιας μορφής ενέργειας, δηλαδή βιομάζα, φωτοβολταϊκά και ίσως δούμε και κάτι άλλο αργότερα, όπως η γεωθερμία.

Γίνονται ενεργοί οι πολίτες σ' αυτό το πρόγραμμα και προάγει την ενεργειακή δημοκρατία, γιατί μπορούν να συμμετάσχουν όλοι στην αυτοδιάθεση εν μέρει της ενέργειας που παράγουν και που χρησιμοποιούν.

Για όλο αυτό το πολυπαραγοντικό κομμάτι, έχουμε συνεργασία με όλους αυτούς τους φορείς, ΑΔΜΗΕ, κάθε εβδομάδα έχουμε μια αρκετά μεγάλη βιντεοκλήση, είναι ο ΑΔΜΗΕ, η ΕΕΤΑΑ, το Υπουργείο Ενέργειας, η ΔΕΔΔΗΕ, το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας το οποίο έχει αναλάβει τη μελέτη σκοπιμότητας για το όλο έργο, η ΡΑΕ, το Ίδρυμα Λάτση, το ΚΕΠΕ, το Ίδρυμα Κωνσταντακόπουλου, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας για τη βιομάζα και οι ΟΤΑ και ακόμα περαιτέρω στο επόμενο μέλλον.

Οπότε επειδή είναι αρκετά πολυπαραγοντικό και σύνθημά μας είναι οι συνέργειες, σκεφτείτε ότι για μένα οι συνέργειες είναι 1 και 1 κάνει παραπάνω από 2, είναι μια μαγική κατάσταση οπότε αν βάλουμε όλους αυτούς μαζί φανταστείτε τι μπορούμε να κάνουμε.

Επόμενα βήματα, ποια είναι: Η Μελέτη Σκοπιμότητας κι Εφαρμογής όπου μάλιστα εγκρίθηκε η χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο την οποία θα διενεργήσει το ΚΑΠΕ, η επιλογή μορφής της κοινότητας, έχουμε βάλει όλα τα σενάρια αλλά καταλήγουμε μάλλον σε ένα συγκεκριμένο, το αν θα είναι κερδοσκοπική ή όχι ή αν θα παράγει ενέργεια για την ίδια την κοινότητα ή θα κάνει net metering.

Net metering σημαίνει, συμψηφισμός ενέργειας, δηλαδή η ίδια η κοινότητα καταναλώνει το ρεύμα που παράγει. Και μάλλον σε αυτό προσανατολιζόμαστε. Η επιλογή δυναμικού της κοινότητας, που πρέπει να δούμε πόση ενέργεια χρειάζεται να αναπαραχθεί για πόσους ανθρώπους αντίστοιχα και η υλοποίησή της με προτεραιότητα τους ΟΤΑ, τους Συνεταιρισμούς και τις ευάλωτες ομάδες όπως είπε ο κ. Μπένος το πρωί, ευπαθείς ομάδες, πυρόπληκτους κτλ. Οπότε αυτή θα είναι οι πρώτοι σε προτεραιότητα δέκτες αυτής της πρότασης και στο να γίνουν μέλη.

Τι μας λέει λοιπόν αυτή συνολικά η πρόταση. Πέρα από τα κομμάτια που σας είπα νωρίτερα, που ίσως είναι κάπως πιο εφικτά ή πιο απτά ή πιο γρήγορα τέλος πάντων για τη Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα για παράδειγμα, είτε για την προσβασιμότητα των ΑμεΑ είτε για μέσα μικροκινητικότητα, επόμενο οι Έξυπνες Πόλεις που μπορεί να υπάρξει μια εφαρμογή για παράδειγμα για διεύρυνση Δήμου με δημότη, στο Αστικό Κέντρο να γίνει το Κέντρο Καινοτομίας βιοκλιματικό, πάμε μετά σε αυτό το συνδυασμό δράσεων όπου έχουμε:

Παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ και ήπιες μορφές ενέργειας, Κυκλική Οικονομία, Ενεργοί Πολίτες, όπου η παραγωγή θα γίνει από αξιοποίηση φωτοβολταϊκών, βιομάζας σε επόμενο στάδιο και ιδανικά και Γεωθερμίας, Κυκλική Οικονομία, σ' αυτό να εμπλακούν όλοι οι πολίτες μέσω των ενεργειακών κοινοτήτων και μέσω της συμμετοχής τους στην Κυκλική Οικονομία και ίσως, ιδανικά στο μέλλον, την αντλησιοταμίευση που είδαμε με εναλλακτική αποθήκευση ενέργειας, ούτως ώστε η περιοχή ν' αυτονομηθεί σχεδόν ολοκληρωτικά ενεργειακά.

Όλα αυτά μαζί λοιπόν είναι η πρότασή μας, μαζί με τα πιο μικρά που σας ανέφερα στην αρχή για μικροκινητικότητα, Αστικό Πράσινο κτλ. Αν έχετε απορίες μπορείτε να μου τις αναφέρετε. Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας».

Ακολούθησε η παρουσίαση του κ. Νίκου Στακιά, μέλους της θερμοκοιτίδας, ο οποίος έχει σπουδάσει Εφαρμοσμένα Μαθηματικά στο ΕΜΠ και MSc Event Management MMU. Είναι τέλος, Σύμβουλος Ανάπτυξης και Διαχείρισης Προορισμών Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Ν. ΣΤΑΚΙΑΣ:

«Καλησπέρα κι από μένα. Κύριε Μπένο έχω δυο καλεσμένους απόψε, τον Φοίβο Αργυρόπουλο και τον Στράτο Ασλάνη και εξελίξεις της τελευταίας στιγμής που προέκυψαν στο διάλειμμα πριν από λίγο. Οπότε εγώ θα σας πω σύντομα κάποια νέα, θα κάνω ένα flash back που θα ξεκινήσει από το σπίτι του κ. Ζηρίνη το 2019, τον Ιούνιο, τρία χρόνια πριν και θα καταλήξω στην Εύβοια και στη Βόρεια Εύβοια.

Ξεκινάμε λοιπόν με κάποια νέα από τα μεγάλα μας προγράμματα και από την Ήπειρο. Όπως πολλοί θα ξέρετε, με το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Τουρισμού, η Αναπτυξιακή Ηπείρου έχει γίνει επίσημα DMO, αυτό που ίσως δεν ξέρετε είναι ότι έχουν καταθέσει τα χαρτιά για να γίνει πρότυπος προορισμός Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στο Υπουργείο Τουρισμού και αναμένουμε την έγκριση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και τα υπόλοιπα Υπουργεία, είμαστε σε πολύ καλό δρόμο.

Και όσον αφορά το πρόγραμμα “Οιδίποδας”, θεωρώ ότι μέσα στον Ιούνιο θα ξεκινήσουμε, κάνουμε κάποιες τελικές λεπτομέρειες για το Τεχνικό Δελτίο και θα ήθελα ν' αναφέρω απλώς εκτός από τις Περιφέρειες και τη Χάρτα του Δικτύου επιχειρήσεων για τις πόλεις.

Μας καλεί λοιπόν ο κ. Ζηρίνης στο σπίτι του τον Ιούνιο του 2019, με θέμα, πώς θα συνδέσουμε τις πολιτιστικές διαδρομές με την επιχειρηματικότητα κάθε τόπου. Κάνουμε τη συζήτηση, και μετά μένουμε οι δυο μας με τον Ευδόκιμο γιατί δεν υπήρχε ακόμα η Θερμοκοιτίδα και έχουμε δυο πράγματα. Την ιστοσελίδα που φτιάχνεται και είναι υπό διαμόρφωση και έναν πάκο με χειρόγραφα από 70 επιχειρήσεις της Ηπείρου που είχαν δηλώσει στην Περιφέρεια τη διάθεση να συμμετέχουν στο cluster. Οπότε σύντομα, με απλές εικόνες, θα σας παρουσιάσω το τι έγινε τα τελευταία τρία χρόνια.

Έχουμε λοιπόν τη σελίδα της διαδρομής, τα Αρχαία Θέατρα της Ηπείρου. Σας βάζω την αρχική σελίδα στ' Αγγλικά, ο επισκέπτης μπορεί να δει πληροφορίες για τα θέατρα, για το DMO, για τις επιχειρήσεις, θα σας πω στη συνέχεια.

Η δεύτερη διαφάνεια παρουσιάζει τη διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου με το χάρτη με τ' Αρχαία Θέατρα το όλο αναστηλώνονται. Μπορείτε να μπείτε στο site των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου και να το δείτε αναλυτικά. Και μετά από δυο χρόνια νομίζω ότι τα καταφέραμε και το έδειξε και το αποτέλεσμα, η Αναπτυξιακή Ηπείρου έγινε επίσημα DMO και έχουμε και το πρώτο cluster της ίδιας της Περιφέρειας.

50 επιχειρήσεις έχουν πιστοποιηθεί μέχρι τώρα, και παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα. Έχουν πάρει την πιστοποίηση, θα δείτε επιχειρήσεις που περιμένουν να πάρουν την πιστοποίηση και να συμμετέχουν και αυτές στο cluster. Αυτά φαίνονται στο site. Θα ήθελα να σας αναφέρω ενδεικτικά κάποια, όπως το Verum Herb, τοπικά προϊόντα, ΦΥΣΗ, τοπικά προϊόντα, Koronisia apartments, ξενοδοχεία, έχουμε και το Εργαστήρι Αγιογραφίας, έχουμε και το Bike Wise που είναι γραφείο θεματικού τουρισμού και κάνει διαδρομές με ποδήλατα στην Ήπειρο, περιμένει να πάρει έγκριση το Ιππικό Πάρκο Πρέβεζας, θέλω να σας δείξω την ποικιλία που έχεις το cluster.

Και δεν είναι μόνο αγροδιατροφή και τουρισμός, θέλουμε όλες τις επιχειρήσεις της περιοχής που συνδέονται με αγροδιατροφή, με τουρισμό, αλλά και κάποια επιχείρηση που θέλει να συμμετάσχει στο όλο εγχείρημα θα της βρούμε με φαντασία πώς μπορεί να το κάνει. Παίρνουμε τώρα μια επιχείρηση, την κα Κομίνη Μαρία από τη Θεσπρωτία, η οποία όταν με είδα να πηγαίνω στο αγρόκτημά της να κάνουμε συζήτηση, δεν το πίστευε ότι έχω πάει εκεί για να συζητήσουμε για το cluster. Η Μαρία Κομίνη ίσως με τη βοήθεια της κόρης της, έχουν εξαιρετική επιχείρηση, συμμετέχουν και σε συνέδρια κτλ. στο εξωτερικό, εξάγουν στο Ντουμπάι, έγραψε μόνη της τα κείμενα που θέλει να φαίνονται στην ιστοσελίδα, έβαλε τις φωτογραφίες, τις συντεταγμένες για να τις βρίσκουν οι επισκέπτες που μπαίνουν στην ιστοσελίδα, και η επιχείρηση βρίσκεται κοντά στο Θέατρο των Γιγάντων.

Πώς τα κάναμε όλα αυτά; Με τον Χρήστο Χιώτη που σας μίλησε πριν φτιάξαμε την ηλεκτρονική καρτέλα για κάθε επιχείρηση και σε συνδυασμό με τις επισκέψεις μου και την επικοινωνία με τον Πρόεδρο του clusters και τους παραγωγούς κατ' ιδίαν, με τον Χρήστο στην αρχή πήγαίνα με tablet για να το συμπληρώσουμε μαζί, τώρα έχει εξελιχθεί.

Συμπληρώνουν μια καρτέλα αναλυτικά, τα 7 κριτήρια που τους έχουμε θέσει, τις συντεταγμένες, κάποιες ερωτήσεις, “είναι επισκέψιμα;”, “τι ώρες είναι ανοιχτά;” και το πιο σημαντικό, ότι ανάλογα με την περίοδο που επιθυμούν αλλάζουν και το κείμενο για να φαίνεται στην ιστοσελίδα αυτό ακριβώς που θέλουν, το οποίο το τσεκάρουμε και εμφανίζεται στην ιστοσελίδα.

Έχουμε τώρα το επόμενο πρόγραμμα που σας είπα, τον “Οιδίποδα, ο οποίος φαντάζομαι θα ξεκινήσει μετά τον Ιούνιο, το Σεπτέμβρη για να είμαστε σίγουροι, έχουμε έτοιμη την ιστοσελίδα, έχουμε τις 100 επιχειρήσεις, έχουμε και τον κ. Χέλμη, που του εύχομαι και περαστικά, είχε ένα μικρό ατύχημα, είναι καλά όμως.

Τι έχουμε κάνει στο σύστημα από πίσω που είδατε τις ηλεκτρονικές καρτέλες: Έχουμε δεδομένα τα οποία αναλύουμε και βελτιώνουμε διαρκώς. Άμα έχουμε πολλά στους Δελφούς λίγα στη Χαλκίδα, τώρα έχουμε πολλά στη Χαλκίδα και λίγα στους Δελφούς, θέλουμε παραπάνω στους Δελφούς, να έχουμε ισότιμη κατανομή. Αντίστοιχα με τα 7 κριτήρια που έχουμε θέσει τα οποία δεν είναι θέσφατο, μπορούμε να θέσουμε 3 κριτήρια, σε συνεργασία με τις Περιφέρειες, μπορούμε να θέσουμε 10 κριτήρια, βλέπετε πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας, οι περισσότεροι χρησιμοποιούν λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας, ανακύκλωση συσκευών απορριμμάτων, σήμανση για τους πελάτες και το προσωπικό.

Για την ύπαρξη πιστοποίησης, κάποιιοι έχουν ISO, κάποιιοι έχουν HACCP, σήμα “ελληνικό πρωινό” κτλ., τα οποία τ’ αναλύουμε και είμαστε σε διαρκή αναβάθμιση. Οπότε σε συνεργασία με τις τοπικές επιχειρήσεις, συστήνουμε το cluster επιχειρήσεων, έχουμε φτιάξει και το δεκάλογο του cluster και έχουμε δημιουργήσει τα ψηφιακά εργαλεία για το συντονισμό των δράσεων και κάνουμε σεμινάρια και προγράμματα κατάρτισης.

Τα κριτήρια συμμετοχής ενθαρρύνουν και παρακινούν τις επιχειρήσεις να προσέλθουν στο Σύμφωνο Ποιότητας και δεν είναι δαιδαλώδη. Έχουμε από τις μεγάλες επιχειρήσεις της Περιφέρειας μέχρι τις μικρότερες και τις βοηθάμε να εξελιχθούν.

Σας ανέφερε ο Ευδόκιμος πιο πριν για το Eνια Open Farm Project που αποτελεί συνέργεια τοπικών αγροκτημάτων για τη σύσταση και λειτουργία επισκέψιμου δικτύου. Είναι ό,τι πιο κοντά έχω διαβάσει στη φιλοσοφία μας, έχει κατά βάση τις συνέργειες, τη διοργάνωση εκδηλώσεων και τα σεμινάρια.

Θα είμαστε σ’ επικοινωνία πιο έντονα το επόμενο διάστημα για να δούμε πώς μπορούμε να κολλήσουμε το δικό μας πρόγραμμα με το Eνια Open Farm Project και έχουμε και τις Διαδρομές του Κρασιού και τις Ιστορίες στην Εύβοια, το σχεδιασμό και την προώθηση δηλαδή εξειδικευμένων θεματικών διαδρομών και θα σας παρουσιάσουμε το παράδειγμα.

Θέλουμε δηλαδή σε εστίες ποιότητας που είναι στη διαδρομή, ν’ αναδείξουμε την τοπική ταυτότητα. Η πρότασή μου είναι: Έχουμε τις πολιτιστικές διαδρομές, έχουμε την τεχνογνωσία πλέον και τα ψηφιακά εργαλεία, η προσωπική επικοινωνία είναι αναντικατάστατη, αλλά πρέπει να εμπλουτίσουμε τις πολιτιστικές διαδρομές.

Μια περιοχή, η Βόρεια Εύβοια θέλει να δώσει έμφαση στο δάσος, με θεματικές, διαζωματικές, επιχειρηματικές διαδρομές. Μια τέτοια διαδρομή θα σας παρουσιάσει ο Φοίβος Αργυρόπουλος που είναι πτυχιούχος του Γεωπονικού Αθηνών και αρωγό μας μέλος. Τον καλώ για να σας παρουσιάσει ένα παράδειγμα διαδρομών που θέλουμε να εντάξουμε στο πρόγραμμά μας».

Ακολούθησε η παρουσίαση του γεωπόνου και αρωγού μέλους του Διαζώματος, κ. Φοίβου Αργυρόπουλου.

Οι διαδρομές του κρασιού και ιστορίες στην Εύβοια»

Φ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ:

«Καλησπέρα κι από μένα. Φυσικά να ευχαριστήσω το ΔΙΑΖΩΜΑ και το D-HUB που μέσω το κ. Νίκου Στακιά μου έδωσε την ευκαιρία και το βήμα να παρουσιάσω την πρότασή μου, η οποία όπως ειπώθηκε πριν, έχει τίτλο “Οι διαδρομές του κρασιού και ιστορίες στην Εύβοια”.

Ο Διόνυσος, θεός της αμπέλου και του κρασιού, σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό θα μπορούσαμε να πούμε με την Εύβοια και αυτό γιατί δεν είναι μόνο οι μύθοι και οι πηγές αρχαίες ή σύγχρονες, είναι και οι σημερινοί θεματοφύλακες της οινικής κληρονομιάς του νησιού, δηλαδή αμπελουργοί, οινοποιοί και οινολόγοι που είναι πολλοί και σπουδαίοι.

Αυτοί πήραν στα χέρια τους τη λαχταριστή πρώτη ύλη και τη μετουσίωσαν με τη βιωμένη εμπειρία αιώνων και τις σύγχρονες γνώσεις τους σε εκλεκτούς οίνους. Ο οινοποιός και οινολόγος Γιάννης Μπουτάρης στο βιβλίο του “60 χρόνια τρύγος” γράφει: “Πρέπει και στη χώρα μας να δημιουργήσουμε μια εικόνα και μια παράδοση που να κάνει τους ταξιδευτές να λένε: Πάμε στην τάδε ελληνική οινική ζώνη γιατί έχει φίνα κρασιά, καλό φαγητό και υπέροχα τοπία».

Εμείς θα μπορούσαμε να προσθέσουμε στα λεγόμενά του “και σπουδαία μνημεία πολιτισμού και παραδόσεις και έθιμα και ενδιαφέρουσες ιστορίες των ανθρώπων που εμπλέκονται με τα φίνα κρασιά”. Με όλα αυτά τα υλικά ο ταξιδευτής συνθέτει αξέχαστες εμπειρίες. Αυτά τα υλικά υπάρχουν σε κάθε ελληνικό τόπο και οφείλουμε να τ’ αναζητήσουμε και να τα προβάλλουμε.

Πιστεύω ότι οφείλουμε να προβάλλουμε το πολιτιστικό τερούαρ του κάθε τόπου. Πέρυσι το καλοκαίρι μου δόθηκε η ευκαιρία να επισκεφθώ δυο οινοποιεία στην Εύβοια, με στόχο να φτιάξω τον οινικό της χάρτη και εκεί διαπίστωσα ότι είναι πολύ πλούσια σε τοπία, σε ιστορίες, σε μνημεία και σε διάφορες μορφές τέχνης.

Γι’ αυτό το λόγο προτείνω και τη δημιουργία μιας διαδρομής με τον τίτλο “Διαδρομές του κρασιού και ιστορίες στην Εύβοια” και στ’ Αγγλικά αντίστοιχα “Wine roads and stories in Evia”. Στο πρώτο πεδίο της διαδρομής και με τη βοήθεια ενός χάρτη, θα παρουσιάζονται τα οινοποιεία ομαδοποιημένα στη βάση της γνωστής διάκρισης του νησιού σε τρεις μεγάλες περιοχές, στη Βόρεια, την Κεντρική και τη Νότια Εύβοια.

Όπως βλέπετε στη Βόρεια Εύβοια έχουμε δυο οινοποιεία, το οινοποιείο Βρυνιώτη στα Γιάλτρα Αιδηψού και το οινοποιείο Κουτσογιωργάκη στα Καμάρια Ιστιαίας. Στην Κεντρική Εύβοια έχουμε το Κτήμα “Αβαντίς” του Απόστολου Μούντριχα στο Αηλάντιο ή αλλιώς Αμπέλια, το οινοποιείο “Λύκος” στο Μαλακόντα Ερέτριας, το οινοποιείο Νικολάου στο Αλιβέρι, το Κτήμα Πετρήεσσα στο Βαθύ Αυλίδας. Ακόμα έχουμε την οινοποιία “Μαλαματίνα” και το Κτήμα Τζιβάνη στη Ριτσώνα Αυλίδας, το Κτήμα του Φοίβου Παπαστρατή επίσης στο Αηλάντιο, και το Κτήμα Μιτζιφίρη στη Χαλκίδα. Τέλος στη Νότια Εύβοια έχουμε το Κτήμα Μοντοφώλι στην Παλαιά Χώρα Καρύστου.

Κάθε κτήμα ή οινοποιείο θα έχει την ταυτότητά του με συγκεκριμένα στοιχεία, όπως είναι τ’ ονοματεπώνυμο του οινοποιού, η θέση του, στοιχεία επικοινωνίας, ιστοσελίδα και οι ποικιλίες αμπέλου από τις οποίες παράγονται οι οίνοι του.

Στο δεύτερο πεδίο της διαδρομής, θα φιλοξενοούνται αφιερώματα για τον κάθε παραγωγό με τη μορφή μικρών ελκυστικών ιστοριών μέσα από τις οποίες θα φωτίζονται πτυχές της ζωής και του έργου του, κάτω από τον τίτλο του project και αντίστοιχα το όνομα του κάθε οινοποιού, π.χ. “Όταν ο Διόνυσος συνάντησε τον Κώστα Βρυνιώτη στα Γιάλτρα Αιδηψού, στη Βόρεια Εύβοια”.

Στο τρίτο πεδίο της διαδρομής και κάτω από τον τίτλο “Το σώμα του Διονύσου”, θα παρουσιάζονται μικρές ιστορίες που θα αφορούν τον τόπο που έχει σχέση με τα οινοποιεία, επίσης της διαδρομής του τόπου στο χρόνο, τα μνημεία του, τα έθιμα των ανθρώπων σε αυτό, παραδοσιακά προϊόντα, παραδοσιακή κουζίνα, ακόμα και αναφορές αυτού του τόπου στη λογοτεχνία.

Όλες αυτές οι ιστορίες θα είναι γραμμένες με ύφος προσεγμένο και ελκυστικό και θα είναι γραμμένες με τέτοιο τρόπο ώστε ν’ αναδεικνύουν τον τόπο, όπως φυσικά κάνει με παρόμοιο τρόπο και το ΔΙΑΖΩΜΑ στις πολιτιστικές και περιβαλλοντικές διαδρομές του.

Στο τέταρτο τώρα πεδίο, κάτω από τον τίτλο “Το πνεύμα του Διονύσου” θα παρουσιάζονται μικρές ιστορίες για τις γηγενείς ποικιλίες αμπέλου που στην Εύβοια είναι πολύ ενδιαφέρουσες, όπως το βραδιανό, η μαυροκουντούρα, οι ασπρούδες και το μουδιάτικο κι εδώ με τη μορφή μικρών ιστοριών θ’ ακούμε τους αμπελοκαλλιεργητές με τη βιωμένη εμπειρία να μας μιλούν γι’ αυτές τις ποικιλίες αλλά θ’ ακούμε και τους ειδικούς επιστήμονες να μας τις παρουσιάζουν με το δικό τους τρόπο.

Στο πέμπτο και τελευταίο πεδίο της διαδρομής αυτής, κάτω από τον τίτλο “Νέα”, θα παρουσιάζονται ανακοινώσεις με τη μορφή δελτίου Τύπου για εκδηλώσεις, βραβεύσεις για κάθε οινοποιείο κτλ.

Αυτή είναι λοιπόν η πρότασή μας για μια οινική διαδρομή στη Εύβοια. Μ’ αυτό τον τρόπο όταν ένας ταξιδευτής επισκέπτεται το νησί και ένα οινοποιείο συγκεκριμένα και πίνοντας ένα ποτήρι κρασί, θα γνωρίζει ότι κάθε γουλιά κρύβει μέσα της το έδαφος, το υπέδαφος, το κλίμα, το τοπίο αλλά ταυτόχρονα και την ιστορία, τα μνημεία, τις παραδόσεις και τις ιστορίες των ανθρώπων. Σας ευχαριστώ πολύ».

Αμέσως μετά ο κ. Φρέγκογλου κάλεσε στο βήμα τον κ. Στράτο Ασλάνη, εκπρόσωπο της νέας γενιάς του τουριστικού κλάδου και πρόεδρος του υπο διαμόρφωση cluster επιχειρηματιών της Βόρειας Εύβοιας.

ΣΤ. ΑΣΛΑΝΗΣ:

«Καλησπέρα σε όλους και καλώς ήρθατε στη Βόρεια Εύβοια. Νιώθω μεγάλη χαρά να είμαι μέλος αυτής της προσπάθειας για την αναγέννηση της Βόρειας Εύβοιας και ευχαριστώ την ομάδα του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και τον κ. Μπένο προσωπικά για την επιλογή τους απέναντι στο πρόσωπό μου.

Νιώθω όμως και μεγάλη ευθύνη απέναντι σε όλους που έχουν δοκιμαστεί αρκετά σκληρά τους τελευταίους μήνες. Στον προηγούμενό μου χαιρετισμό είχα απευθύνει ένα κάλεσμα, για να έρθει ο κόσμος και να στηρίξει τη Βόρεια Εύβοια. Σήμερα θα κάνω το ίδιο για όλους εμάς που ζούμε και δραστηριοποιούμαστε στη Βόρεια Εύβοια, ν' αγκαλιάσουμε αυτή την προσπάθεια και να υιοθετήσουμε τη λέξη “συνέργεια”. Και μάλιστα πριν λίγο αποφασίσαμε να συμβάλουμε στο crowdfunding και επομένως η Ένωση Ξενοδόχων Ευβοίας, θέλει να υιοθετήσει αυτή την προσπάθεια και τα μέλη της να ξεκινήσουν να διαφημίζουν όλο αυτό το εγχείρημα.

Ελπίζουμε και οι υπόλοιπες Ενώσεις της Εύβοιας να το ακολουθήσουν, και η δέσμευσή μας να είστε σίγουροι ότι θα γίνει πράξη.

Τέλος, κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι η ιδιαιτερότητα της Βόρειας Εύβοιας γεωγραφικά, η δυσκολία της πρόσβασής της, και αρκετά προβλήματα που έχουν συζητηθεί και αναλυθεί στο παρελθόν σε συνδυασμό με τις καταστροφικές πυρκαγιές, κάνουν όλους να πιστεύουν ότι η Βόρεια Εύβοια έχει καταστραφεί.

Την προηγούμενη εβδομάδα, φιλοξενήσαμε σε συνεργασία μ' ένα πρακτορείο που έχουμε συνεργασία στην Ολλανδία, έναν συνεργάτη μας για να ετοιμάσει ένα δεκασέλιδο αφιέρωμα σ' ένα ολλανδικό περιοδικό που εξειδικεύεται αποκλειστικά για την Ελλάδα και του έκανε φοβερή εντύπωση, γυρίσαμε όλη τη Βόρεια Εύβοια να ξέρετε, από τη Δευτέρα μέχρι και χθες το πρωί που αναχώρησε, δήλωσε ενθουσιασμένος και χάρηκε που ήρθε ο ίδιος και διαπίστωσε ότι δεν έχουν καταστραφεί τα πάντα. Γιατί αυτή είναι η εντύπωση που έχουν έξω.

Και του έκανε φοβερή εντύπωση μια φωτογραφία - και γι' αυτό ζήτησα από τον Ευδόκιμο να τη δείξουμε. Είναι τραβηγμένη λίγο έξω από το χωριό Αγδίνες, και θέλω να δούμε πώς μέσα από αυτό το δέντρο κατάφερε να πεταχτούν νέα βλαστάρια από τον καμένο κορμό του. Θεωρώ πως αυτή η φωτογραφία πρέπει ν' αποτελέσει έμπνευση για όλους μας, πω η ζωή μπορεί να ξεπηδήσει ακόμα και μέσα από τις στάχτες. Σας ευχαριστώ όλους και πάμε μαζί να κάνουμε πράξη το «Εύβοια μετά».

Στο σημείο αυτό ο κ. Μπένος, καθώς ολοκληρώθηκε ο κύκλος ομιλιών των μελών της θερμοκοιτίδας του Διαζώματος, κάλεσε στο βήμα για ένα σύντομο χαιρετισμό την κα Χριστίνα Στρουμπάκου, στελέχους του Ιδρύματος Καπετάν Βασίλη και Κάρμεν Κωνσταντακόπουλου. Επιπλέον, ευχαρίστησε θερμά το Ίδρυμα για την πολυποίκιλη συμπαράσταση του στο «ΔΙΑΖΩΜΑ» και για την χρηματοδότηση με το

ποσό των 170.000 ευρώ της μελέτης για την αγροδιατροφή του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Χ. ΣΤΡΟΥΜΠΙΑΚΟΥ:

«Νομίζω ότι η πρώτη φορά που συναντηθήκαμε ήταν σ' ένα από τα απίστευτα καλλιτεχνικά projects του Ζαφειρόπουλου στη Μάνη, θυμάστε το “20 καλλιτέχνες στο μικρό νησί της Μερόπης”. Και μετά βέβαια αμέσως σ' αυτή τη φοβερή πρώτη ξενάγηση του κ. Θέμελη στην Αρχαία Μεσσήνη.

Βέβαια εγώ σας θυμάμαι από πολύ μικρή ηλικία, ο ήρωας της Μεσσηνίας και πάντα ο αστείρευτος εμπνευστής της Ελλάδας.

Αγαπητές κυρίες, αγαπητοί κύριοι καλησπέρα σας. Εκ μέρους του Ιδρύματος και της οικογένειας Κωνσταντακοπούλου, θα ήθελα να μεταφέρω τους θερμούς χαιρετισμούς σε όλες και όλους που βρίσκεστε σήμερα εδώ. Το Ίδρυμα Κατετάν Βασίλη και Κάρμεν Κωνσταντακοπούλου, από την πρώτη στιγμή ανταποκρίθηκε θετικά στο κάλεσμα του κ. Μπένου με σκοπό την υποστήριξη ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας και συγκεκριμένα του πρωτογενούς τομέα.

Ήδη, από την πρώτη φάση της μελέτης εντοπίζονται σπουδαία στοιχεία και ευκαιρίες για την περιοχή. Ο αγροδιατροφικός τομέας της Βόρειας Εύβοιας χαρακτηρίζεται από μεγάλες δυνατότητες τις οποίες προσφέρει η περιοχή για την παραγωγή ικανοποιητικών ποσοτήτων αγροτικών προϊόντων, υψηλής διατροφικής αξίας.

Το μικροκλίμα και η μεγάλη παραλλακτικότητα σε σημεία ενδιαφέροντος, μπορούν ν' αποτελέσουν τη βάση δημιουργίας σημείων παραγωγής στοχευμένων ομάδων προϊόντων, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία μέσα από την τυποποίηση, μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων αυτών.

Με μεγάλη χαρά υποστηρίζουμε από την πρώτη στιγμή την προσπάθεια του D-HUB. Οι στόχοι, η φιλοσοφία αλλά και ο τρόπος που εργάζεται το D-HUB, είναι απόλυτα στη λογική του Ιδρύματος. Γι' αυτό και από την αρχή πιστέψαμε στην αναγκαιότητα ύπαρξης και στη στήριξή του.

Στο πλαίσιο ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, και μέσα από τη συνεργασία με το D-HUB, μεταξύ άλλων προτιθέμεθα να υποστηρίζουμε σχεδιασμό δράσεων όπως το cluster επιχειρηματικότητας και τα σεμινάρια γαστρονομίας, είναι δυο δράσεις που μερικά χρόνια πριν ξεκίνησαν στη Μεσσηνία και σήμερα τ' αποτελέσματα, τα θετικά αποτελέσματα είναι ορατά όχι μόνο στους επιχειρηματίες της Μεσσηνίας αλλά και στους επισκέπτες.

Όλη αυτή τη θετική πρόοδο και τεχνογνωσία θέλουμε να μεταφέρουμε μέσα από το D-HUB. Είμαστε πολύ χαρούμενοι που η προσπάθεια αυτή έχει πλέον σάρκα και οστά, και παραμένουμε δίπλα σας υποστηρίζοντας αυτό το τόσο σπουδαίο έργο. Σας ευχαριστούμε».

Ο κ. Μπένος συνέχισε μιλώντας για τη σημασία της εκπόνησης της Μελέτης Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων για τις ανάγκες του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Έχουμε τώρα δυο από τους συνοδοιπόρους μας που θα κάνουν μια μικρή παρέμβαση, αφού πω με δυο λόγια για τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια.

Τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματικότητα, έχουν να προσφέρουν κάτι πάρα πολύ σημαντικό. Πάντα στις έρευνες αυτές εντοπίζεται μια κατάρα για την πατρίδα μας, ότι δεν υπάρχουν σαφείς κανόνες, είτε μιλάμε για το φορολογικό σύστημα που αλλάζει συνέχεια, είτε για τους κανόνες στο έδαφος και τις περίφημες χρήσεις γης.

Εδώ λοιπόν να ξέρετε, ότι τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια για πρώτη φορά στην πατρίδα μας θα καθιερώσουν κανόνες σε όλο το έδαφος. Και δεν είναι ότι θα έρθει μια κανονικότητα κι ένας σεβασμός στους πολίτες για το πώς και πού χτίζουν και πώς οργανώνουν τη ζωή τους, αλλά και για το υγιές επιχειρείν. Σκεφτείτε ότι μόνο το 30% έχει κανόνες στην πατρίδα μας, η δεύτερη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά από μας είναι στο 70%. Σκεφτείτε πού βρισκόμαστε.

Παρά το γεγονός ότι έχει παραχθεί μια νομολογία απίστευτα πληθωρική. Πλην όμως, ανεφάρμοστη. Εδώ φιλοδοξούμε όχι μόνο να προχωρήσουμε σ' αυτό τον καινούργιο νόμο του κ. Οικονόμου ο οποίος ήταν ο εμπνευστής ως υφυπουργός Περιβάλλοντος του νόμου και τώρα είναι εθελοντής για την εφαρμογή των δυο Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων.

Θέλω να σας πω ότι από τώρα εργαζόμαστε για να οργανώσουμε και την επόμενη φάση που είναι τα ρυμοτομικά σχέδια, γιατί όπως έχουμε πει πολλές φορές, τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια από μόνα τους δε θα δώσουν οριστική λύση αν δεν ακολουθήσουν και τα Ρυμοτομικά Σχέδια».

Αμέσως μετά κλήθηκε να μιλήσει στο βήμα ο κ. Φώτης Σπυρόπουλος, Senior Programme Officer στο Ίδρυμα Μποδοσάκη, ενός Εταιρικού Μέλους του Διαζώματος με πολύτιμη προσφορά.

Φ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ:

«Καλησπέρα σας και σας ευχαριστώ πολύ. Για ακόμη μια φορά ακούστηκαν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα πράγματα, όλες οι τοποθετήσεις ήταν ξεχωριστές, και οδηγούν νομίζω με ασφάλεια προς το επιθυμητό αποτέλεσμα που είναι η πραγματική ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής.

Θα ήθελα να ξεκινήσω κατ' αρχάς λέγοντας, ότι οι σκέψεις μας και οι ελπίδες μας για άμεση αντιμετώπιση του ζητήματος της πυρκαγιάς στην περιοχή της Γλυφάδας και της Βούλας είναι εκεί, οπότε νομίζω ότι είναι

πάρα πολύ σημαντικό να δούμε ότι σε κάθε προσπάθεια που συντελείται πρέπει να είμαστε όλοι μαζί και οργανωμένοι.

Και επανερχόμενος στο αύριο όπως το δομεί η πρωτοβουλία, όπως το αναπτύσσει μέσα από συγκεκριμένα βήματα και μέσα από ένα σαφές πλαίσιο, θα ήθελα να σας πω ότι το Ίδρυμα Μποδοσάκη είναι πραγματικά χαρούμενο που συμμετέχει στην όλη πρωτοβουλία. Άλλωστε, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, το Ίδρυμα Μποδοσάκη έχει ως κεντρικό πυλώνα δράσεών του το περιβάλλον και είναι εμφανές ότι η επένδυση που πραγματοποιήθηκε, η ψυχολογική αλλά και η πρακτική στήριξη στην ευρύτερη πρωτοβουλία για την προσπάθεια ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας, σιγά-σιγά δημιουργεί απτά αποτελέσματα.

Ελπίζω πραγματικά να αισθάνεστε κι εσείς το Ίδρυμα δίπλα σας γιατί για εμάς, στην πραγματικότητα αυτή είναι όντως μια από τις πολύ αγαπημένες μας πρωτοβουλίες, μια ιδιαίζουσας σημασίας δράση και να είστε σίγουροι ότι το Ίδρυμα Μποδοσάκη είναι εδώ, θα συνεχίσει να είναι δίπλα σας, αναδεικνύοντας ουσιαστικές δράσεις και παρεμβάσεις στον άξονα του περιβάλλοντος, και πραγματικά με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ουσιαστική συμπερίληψη όλων σ' αυτό το νέο εγχείρημα και σε αυτή τη νέα πραγματικότητα που καλούμαστε όλοι από κοινού να δημιουργήσουμε στη Βόρεια Εύβοια.

Είμαστε πραγματικά κοντά σας. Τα θερμά μας συγχαρητήρια και θα αναμένουμε με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον τα επόμενα βήματα και κάποια στιγμή σε λίγα χρόνια και το τελικό αποτέλεσμα το οποίο νομίζω ότι σίγουρα θα είναι αυτό που περιμένουμε και θα δώσει μεγάλη χαρά σε όλους μας και ιδιαίτερα βέβαια στην τοπική κοινωνία. Και πάλι συγχαρητήρια».

Ο κ. Μπένος ευχαρίστησε τον κ. Σπυρόπουλο και καλωσόρισε σε διαδικτυακή επικοινωνία τον κ. Κωνσταντίνο Ιωαννίδη, Διευθυντή Ανθρωπίνου Δυναμικού και Εταιρικής Επικοινωνίας της ΕΛΠΕΝ, Εταιρικού Μέλους του Διαζώματος και σπουδαίου υποστηρικτή του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Κ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

«Καλησπέρα σε όλους. Θα σας μεταφέρω ένα μήνυμα της ΕΛΠΕΝ, σε όλους. Το ότι έχουμε εμπιστοσύνη σε αυτά που συμβαίνουν σ' ένα πολύ μεγάλο πλάνο δραστηριότητας, δε σημαίνει ότι έχει εμπιστοσύνη σε αυτούς που τους εμπιστεύεσαι για έναν καλό σκοπό και μετά, είσαι πάντα εκεί.

Αφήνω τις παρεμβάσεις σε όλους τους ειδικούς, που κάνουν τη δουλειά τους άριστα έως τώρα, αποφεύγω φωνασκίες και ψεύτικους ενθουσιασμούς. Δεν είμαστε μακριά από αυτά που συμβαίνουν, απλώς δε φωνασκούμε, να ξέρετε. Μη θεωρήσετε ότι το ότι σας έχουμε βαθιά εμπιστοσύνη σημαίνει ότι δε σας προσέχουμε –με την καλή έννοια σας προσέχουμε- και δεν έχουμε την έννοια σας. Σημαίνει μόνο ότι είμαστε κοντά σας για το επιθυμητό αποτέλεσμα. Επομένως σας εύχομαι καλή δουλειά και να είστε πάντοτε καλά και να συνεχίσετε».

Ακολούθησε η επόμενη ενότητα της Συνάντησης, με την ομιλία του κ. Γιάννη Ζηρίνη, αναπληρωτή του επικεφαλής της Επιτροπής Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας. Ο κ. Ζηρίνης είναι Ηλεκτρολόγος - Μηχανικός, Εμπειρογνώμων σε θέματα Ανάπτυξης και Ευρωπαϊκών πόρων και ακόμη είναι τακτικό μέλος του Διαζώματος.

Γ' ΜΕΡΟΣ:

«Οι Σπινθήρες της Ανάπτυξης»

«Το Υδροθεραπευτήριο της Αιδηψού: Ένα παραμελημένο κόσμημα»

Γ. ΖΗΡΙΝΗΣ:

«Καλησπέρα κι από μένα. Δυστυχώς δε μπόρεσα να είμαι δίπλα σας λόγω μιας ισχυαλγίας που μ' έχει ταλαιπωρήσει τις τελευταίες εβδομάδες και έτσι θα κάνω την παρουσίαση από μακριά.

Βρήκα μια φωτογραφία που νομίζω ότι αποτυπώνει πολύ καλά αυτά που θέλω να πω και αυτά που πρέπει να γίνουν στην Αιδηψό. Αυτό που βλέπετε, η φωτογραφία, είναι μπροστά το ιστορικό Υδροθεραπευτήριο των Αγ. Αναργύρων του 19^{ου} αιώνα και πίσω, είναι το Υδροθεραπευτήριο που έφτιαξε ο ΕΟΤ τη δεκαετία του '80.

Πολλά από αυτά που ήθελα να πω, τα έχει πει ήδη ο Σταύρος το πρωί και η Ελίνα Αγγέλη λίγο αργότερα και έτσι θ' αναδείξω απλώς τα πιο σημαντικά πράγματα που υπάρχουν. Η Αιδηψός έχει πολλά δυνατά σημεία τα οποία βλέπετε εδώ. Έχει 32 χαρακτηρισμένα μνημεία από το Υπουργείο Πολιτισμού, τα οποία βεβαίως δε μπορούν να καταστραφούν, δε μπορούν να κατεδαφιστούν, πρέπει να επισκευαστούν για να μην καταρρεύσουν.

Από αυτά τα 32, τα 15 είναι ξενοδοχεία, εκ των οποίων τα 6 είναι κλειστά ξενοδοχεία. Αλλά είναι ιστορικά και πολύ σημαντικά ξενοδοχεία. Υπάρχουν επίσης, περίπου 12.000 κλίνες, μπορεί να είναι λιγότερες, μπορεί να είναι περισσότερες, που ισομοιράζονται μεταξύ ξενοδοχείων και ενοικιαζομένων δωματίων, εκ των οποίων κλινών, οι 1.500 περίπου ανήκουν σε ξενοδοχεία που παρέχουν υπηρεσίες Υδροθεραπευτηρίου.

Οι υπόλοιπες κλίνες που είναι περίπου 10.000, δεν έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν στους επισκέπτες τους υπηρεσίες, υδροθεραπείες και γι' αυτό χρειάστηκε το μεγάλο Υδροθεραπευτήριο που λειτούργησε και λειτουργεί ακόμα 40 σχεδόν χρόνια.

Υπάρχουν όμως και πολλές αδυναμίες, που πάλι τις βλέπετε εδώ, είναι γνωστές, πολλά ξενοδοχεία είναι κλειστά, άλλα κλείνουν, άλλα ανοίγουν πολλά είναι μόνιμα κλειστά, ιδίως αυτά τα 6 τα παραδοσιακά.

Ας δούμε μια άλλη Αιδηψό, η οποία Αιδηψός θα μπορούσε να είναι εφικτή, είναι κάτι που μπορεί να γίνει. Να έχει 12μηνο τουρισμό σε ανακαινισμένα καταλύματα 4 και 5 αστέρων και στα ενοικιαζόμενα δωμάτια 3 κλειδιών, σήμερα τα ξενοδοχεία 5 αστέρων είναι ένα, είναι αυτό που βρίσκεστε, άλλο ένα είναι 4, περίπου 10-12 είναι 3 αστέρων και από κει και ύστερα, όλα τα υπόλοιπα μέχρι να φτάσουμε στα 100, είναι 2 αστέρων και 1 αστέρα.

Να έχουμε αυξημένο μερίδιο ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών υψηλού εισοδήματος, δε συμβαίνει αυτό μέχρι σήμερα, ν' αποκτήσει η Αιδηψός ένα μεγάλο φάσμα νέων υπηρεσιών που εμπλουτίζουν το τουριστικό προϊόν, αυτό είναι ένα μεγάλο θέμα που αφορά κατ' εξοχήν τον ιδιωτικό τομέα, όλα αυτά τα θέματα αφορούν τον ιδιωτικό τομέα, η πολιτεία υποστηρίζη μόνο μπορεί να παρέχει.

Και τα δυο τελευταία bullets, εδώ έχει κάποια ευθύνη και η πολιτεία όπως είναι η πρόσβαση μέσω του οδικού δικτύου που θα μας μιλήσει μετά ο Κώστας Ζέκκος, από τα αεροδρόμια για να είναι εύκολη η πρόσβαση στους αλλοδαπούς επισκέπτες και έναν αστικό χώρο αναπλασμένο, οικιστικό και λειτουργικό.

Αυτό είναι το όραμα που θα μπορούσαμε να διατυπώσουμε για την Αιδηψό του μέλλοντος. Ο τουρισμός εξελίσσεται, οι πελάτες ζητούν περισσότερη ποικιλία στις υπηρεσίες που προσφέρει ο κάθε προορισμός. Οι Υπηρεσίες αλληλοσυμπληρώνονται και δημιουργούν ένα ενιαίο τουριστικό προϊόν. Έχουμε στα χέρια μας μια πρώτη έκθεση εμπειρογνώμονα που είναι από τη Αυστρία για το θερμαλιστικό τουρισμό, όπου απαριθμούνται οι νέες υπηρεσίες, που ζητούνται, που πρέπει να προσφέρει ένα θερμαλιστικό κέντρο και περιγράφονται και πολύ επιγραμματικά και παρατίθενται 6 πιθανά σενάρια στρατηγικής.

Είναι αυτά τα 6 σενάρια τα οποία μπορεί να διαλέξει ο προορισμός, είτε να δώσει έμφαση σε ένα από αυτά, είτε να κάνει ένα μικρό μίγμα, όλων αυτών. Αυτά τα σενάρια, είναι απαραίτητο να διατυπωθούν, να διατυπωθεί το ένα σενάριο που θα οδηγήσει την πόλη στη μελλοντική της ανάπτυξη.

Δεν είναι τόσο απλό, δε συμβαίνει αυτό εξ' όσων γνωρίζω, στους περισσότερους προορισμούς θερμαλιστικούς στη χώρα μας, ίσως θα χρειαστούμε βοήθεια σε αυτό τον τομέα, αλλά είναι απαραίτητο οι τοπικές επιχειρήσεις, η τοπική κοινωνία μαζί με το Δήμο να καταλήξουν, ποιο σενάριο στρατηγικής επιθυμούν.

Εδώ έχω αποτυπώσει πολύ χονδρικά τι θα χρειαστεί για να πετύχει το όνομα της νέας Αιδηψού από άποψη οριζόντιων παροχών. Υποδομές, οδικές διασυνδέσεις και ακτοπλοΐα, τουριστικές υπηρεσίες αλλά και κοινωνικές, εξυπηρέτηση των τουριστικών επιχειρήσεων, π.χ. αυτά που έλεγαν από το D-HUB πριν για το cluster, προβολή, διοίκηση και διαχείριση του προορισμού.

Όλα αυτά, θα συμπεριληφθούν, θ' αποτελέσουν τμήματα της δουλειάς που ετοιμάζεται από τα τρία γραφεία που θα σας αναφέρω στη συνέχεια. Η δουλειά που θα κάνουν, θα κληθεί ν' απαντήσει και σε αυτά τα bullets. Η πόλη χρειάζεται 4 κατηγορίες παρεμβάσεων. Τις έχω αποτυπώσει σ' αυτή τη σειρά, θα ήταν το ιδεατό να

γίνουν έτσι, δεν είναι σίγουρο ότι θα τα καταφέρουμε να γίνουν έτσι, αλλά η χρονική σειρά των παρεμβάσεων, κατά προτίμηση θα ήταν αυτή που αποτυπώνεται.

Τα έργα ανάπλασης στην πόλη τα οποία παρουσίασε και ανέφερε και ο Σταύρος Μπένος το πρωί και η κα Αγγέλη στη συνέχεια, θα είναι σε φάση επεξεργασίας, αυτή είναι μια από τις μεγάλες δουλειές που θα κληθεί να κάνει το master plan που θα επεξεργαστούν τα τρία γραφεία. Θα τα δούμε, έχουμε και κάποια παραδείγματα στη συνέχεια.

Ένα έργο που αποτελεί λίγο ακόμα ένα μαύρο κουτί αλλά που είναι απαραίτητο, είναι το έργο διοχέτευσης ιαματικών νερών στα 17 Υδροθεραπευτήρια που ήδη υπάρχουν, τα ξενοδοχεία που έχουν δηλαδή δυνατότητα υδροθεραπείας και στο ένα, που είναι αυτή τη στιγμή το δημόσιο Υδροθεραπευτήριο και που σήμερα αυτό εκτελεί αυτό το ρόλο. Αυτό μοιράζει τα νερά στα υπόλοιπα Υδροθεραπευτήρια.

Αυτό το έργο θα μπορούσε να είναι το όνειρο των Αρχιτεκτόνων. Έχω δει σε φωτογραφίες τι έχουν κάνει άλλες χώρες στη διαχείριση και στη διοχέτευση των ιαματικών νερών και είναι εντυπωσιακά πράγματα. Είναι ακριβά πράγματα, αλλά αν αρχίσουμε και το δουλεύουμε, σε μερικά χρόνια, σε 5, 10 χρόνια μπορεί να γίνει κάτι το εντυπωσιακό που μπορεί να είναι και αξιοθέατο για την πόλη.

Δηλαδή τι είναι αυτό; Διοχετεύεις τα νερά που χρειάζονται τα Υδροθεραπευτήρια και τα υπόλοιπα που περισσεύουν, που είναι πάρα πολλά, είναι πολύ μεγάλες οι ποσότητες των νερών που πέφτουν στη θάλασσα, τα διοχετεύεις μ' έναν τρόπο που δημιουργείς μια πολύ όμορφη, αισθητική κατασκευή.

Είπαμε λοιπόν ότι το πρώτο είναι τα έργα ανάπλασης στην πόλη, το δεύτερο είναι αυτό το μαύρο κουτί που είναι το έργο για τη διοχέτευση των νερών στα Υδροθεραπευτήρια, το τρίτο είναι η ανακαίνιση των τουριστικών καταλυμάτων.

Τα τουριστικά καταλύματα που είναι όπως είπαμε, γύρω στα 100 ξενοδοχεία, άλλα λειτουργούν άλλα δε λειτουργούν και περίπου 300 μικρές επιχειρήσεις ενοικιαζομένων δωματίων, θέλουν ανακαίνιση. Όπως είπε και η Ελίνα πριν, και στις προσόψεις τους και εξωτερικά. Και θέλουν ανακαίνιση για ν' ανέβουν και κατηγορία. Αυτό είναι ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα, ήδη το δουλεύουμε και με τον Νίκο Δρακωνάκη και με τον Σταύρο Μπένο, το ψάχνουμε από πολλές πλευρές, είναι σ' εξέλιξη, ελπίζουμε ότι θα έχουμε, ελπίζουμε ότι θα έχουμε κάποια πρόταση θετική ν' ανακοινώσουμε.

Και το τελευταίο είναι αυτό που ανέφερε emphaticά ο Σταύρος το πρωί, είναι η παραχώρηση του Υδροθεραπευτηρίου σε ιδιώτη. Υπάρχει μια εξαιρετική μελέτη σκοπιμότητας που έχει εκπονήσει αυτή η εταιρεία, ο Στέφανος Μέρκελχοφ, που περιγράφει την υφιστάμενη κατάσταση του προορισμού και που περιγράφει και αυτός, τις νέες τάσεις και τις υπηρεσίες και τη ζήτηση και τις προτάσεις που χρειάζεται η πόλη σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία για το τι πρέπει να συμβεί για να ξαναγεννηθεί ο προορισμός.

Αυτό είναι το master plan που θα μας απαντήσει σε πάρα πολλά από όλα αυτά τα ερωτήματα, είναι μεγάλη ευκαιρία ότι αυτά τα τρία εξαιρετικά γραφεία έχουν αναλάβει την εκπόνησή του με την ευγενική χρηματοδότηση 70.000 ευρώ από το Ίδρυμα Μαρτίνου.

Εδώ έχω έναν χάρτη που είναι λίγο πιο διαδραματικός, πιο εποπτικός, που τον βρήκα σε μια μελέτη του κ. Αγγελίδη και γράφω πάνω ποιος συνέταξε αυτό το χάρτη και έτσι μας δίνει μια καλή εικόνα της πόλης και των πηγών της.

Εδώ είναι ένας χάρτης που έφτιαξε η Ήβη Νανοπούλου για μια προκαταρκτική ας πούμε αποτύπωση, πού μπορούμε να παρέμβουμε και με ποιους τρόπους.

Εδώ είναι τα βασικά στοιχεία του σχεδιασμού με τα τρία παραδοτέα, δεν περιμένω να τα διαβάσετε αλλά είναι μια εξαιρετική απεικόνιση των παραδοτέων. Τα περιέγραψε πολύ καλύτερα από μένα πριν η Ελίνα. Το τελικό αποτέλεσμα που θα παραλάβει η πόλη στα χέρια της, θα είναι κάτι εξαιρετικά πλήρες και εφαρμόσιμο.

Εδώ έχω αναφέρει τελείως ενδεικτικά κάποιες παρεμβάσεις των έργων ανάπλασης, τι μπορεί να συμβεί. Η διαρρύθμιση του παραλιακού μετώπου, αυτό είναι εκ των ων ουκ άνευ. Υπάρχουν πολλά δημοτικά κτίρια γύρω από το Υδροθεραπευτήριο που είναι διατηρητέα όλα και μπορούν ν' αξιοποιηθούν και να βρουν χρήσεις, θα τα δουλέψει αυτό το master plan και θα κάνει και προτάσεις.

Οι Πολεοδόμοι έχουν ήδη εντοπίσει και θα επεξεργαστούν διάφορες προτάσεις για ρυθμίσεις και χώρους στάθμευσης και κυκλοφοριακά κτλ. Ειρήσθω εν παρόδω να πω ότι η Αιδηψός έχει ένα εξαιρετικό πολεοδομικό σχεδιασμό, δεν ξέρω αν κάνω λάθος, νομίζω ότι είχαν βάλει το χεράκι τους οι Βαυαροί πριν από ενάμιση αιώνα και επίσης, το Υπουργείο Πολιτισμού έχει συμφωνήσει με το ΤΑΙΠΕΔ να μετατρέψει το κτίριο του παλαιού Υδροθεραπευτηρίου Αγ. Αναργύρων, είναι αυτό που είδατε στην πάνω φωτογραφία στην αρχή, να το κάνει μουσείο.

Αυτά είναι τελείως ενδεικτικά κάποια από τα έργα που θα προταθούν. Είναι σημαντικό, όπως είπε και ο Σταύρος Μπένος το πρωί, όλα αυτά να δεσμευτεί η πολιτεία ότι θα τα κάνει, κι όταν λέω πολιτεία, εννοώ η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η Περιφέρεια, όσοι είναι αρμόδιοι να δεσμευτούν, έτσι ώστε όταν θα γίνει ο διαγωνισμός για το Υδροθεραπευτήριο, που πρέπει να προετοιμαστεί πολύ καλά, να προετοιμαστεί δηλαδή η διεθνής αγορά όταν θα βγει σε δημοπρασία το υπηρεσιακό αυτό στοιχείο, να είναι λοιπόν όλα αυτά δεσμευμένα, ανακοινωμένα, να υπάρχει ένας υποτυπώδης σχεδιασμός, ώστε ο επενδυτής που θα ενδιαφερθεί να ξέρει ότι δεν πάει να αγοράσει κάτι σε μια έρημο και σε μια πόλη που φθίνει, αλλά έχει από πίσω επενδύσεις δημόσιες που έρχονται να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα της επένδυσής του. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό να γίνει.

Αυτό αφορά αυτό σας είπα πριν για το θέμα των καταλυμάτων, την ανακαίνιση, ανέφερε και η Ελίνα το θέμα των προσόψεων. Υπάρχει όλη η τεχνογνωσία γι' αυτά τα θέματα, πώς πρέπει να γίνει, τα 32 κτίρια δεν είναι

λίγα, ν' ανακαινιστούν, αλλά δεν είναι μόνο τα διατηρητέα που πρέπει ν' ανακαινισθούν, θ' ανακαινισθούν και τα μη διατηρητέα όπως έγινε όντως στην Αθήνα.

Είναι σαφές ότι οι ιδιοκτήτες των καταλυμάτων χρειάζονται υποστήριξη είτε για να τ' ανακαινίσουν είτε αν επιθυμούν να τα μεταβιβάσουν, υπάρχει φαίνεται ένα κλίμα που με τα κατάλληλα κίνητρα, ενδεχομένως κάποιοι ιδιοκτήτες καταλυμάτων θα ήταν πρόθυμοι να τα μεταβιβάσουν σε άλλους επενδυτές.

Και όλα αυτά, επιχειρούμε να τα κάνουμε μαζί με την Αναπτυξιακή Τράπεζα που έχει εμπειρία σε τέτοιου είδους προγράμματα και που μπορεί να διαμεσολαβήσει με τις υπόλοιπες Τράπεζες, κάτι που η δική μας ομάδα δε μπορεί να το κάνει τόσο εύκολα.

Εκτός από όλα αυτά τα έργα, τ' ακούσαμε ήδη επανειλημμένως, έχει πολύ μεγάλη σημασία να πλαισιωθεί όλο αυτό το πρόγραμμα αναγέννησης της πόλης, από αυτό που αποκαλούμε *soft*, δηλαδή ήπιες δράσεις. Ο DMO μέσω του αναπτυξιακού συνδέσμου που θα λειτουργήσει, είναι εξαιρετικά σημαντικός, χάρηκα πάρα πολύ με την τελευταία παρέμβαση του Νίκου Στακιά και του συνεργάτη του, που έδωσαν πρακτικά, τι σημαίνει DMO.

Ο DMO αυτά κάνει, φέρνει ατζέντηδες, φέρνει ταξιδιωτικά γραφεία από το εξωτερικό, τους ξεναγεί, τους δείχνει και προωθεί τις συμφωνίες για να φέρνουν γκρουπ. Και όλες αυτές οι *generic* δράσεις που καλύπτουν όλες τις μορφές τουρισμού όπως είναι η γαστρονομία, η θαλάσσια αναψυχή, η πεζοπορία, ο προσκυνηματικός τουρισμός, είναι κομμάτια που πρέπει να προβληθούν από το DMO προς την τουριστική αγορά με ακριβώς αυτό τον τρόπο που περιέγραψε ο Στακιάς και ο συνεργάτης του, για να έχει επιτυχία η όλη προσπάθεια.

Και βέβαια το *cluster*, αυτό που πάλι αναφέρθηκε κατά κόρον και περιγράφηκε και πολύ ωραία από τον Νίκο Στακιά, θα πρέπει να λειτουργήσουν τοπικά για να έχουν τις επιχειρήσεις δικτυωμένες.

Αυτή είναι η αναγκαία συνθήκη, έχει τονιστεί ιδιαίτερα από όλους, ότι οι τοπικοί επιχειρηματίες και η κοινωνία των πολιτών, συνεργάζονται στενά μεταξύ τους και με το Δήμο που είναι ο μπροστάρης σε όλη αυτή την ιστορία, για το σχεδιασμό και τη διαχείριση του σχεδίου ανασυγκρότησης.

Οι προτάσεις που θα προκύψουν από το *master plan* της ομάδας ανασυγκρότησης θα μπορέσουν να υλοποιηθούν μόνο με απρόσκοπτη, ανοιχτή και διαρκή συνέργεια όλων των ενδιαφερομένων μερών. Αυτό όλοι το τονίζουμε, δε μπορείτε να φανταστείτε πόσο σημαντικό είναι να συμβεί, αλλά δεν είναι και το πιο εύκολο, δεν υπάρχει μεγάλη εμπειρία στη χώρα μας γύρω από αυτό, αλλά χωρίς δε νομίζω ότι θα καταφέρουμε και πολλά πράγματα. Σε αυτό το σημείο να σας ευχαριστήσω πολύ για την υπομονή σας».

Ο κ. Μπένος στη συνέχεια κάλεσε στο βήμα τον κ. Κωνσταντίνο Ζέκκο, μελετητή του Masterplan για τις υποδομές της Βόρειας Εύβοιας. Ο κ. Ζέκκος είναι διακεκριμένος μελετητής και Γενικός Διευθυντής της Εταιρείας ΔΡΟΜΟΣ Α.Ε.

«Οδικός Άξονας Χαλκίδας – Ιστιαίας ως καταλύτης της ανάπτυξης»

Κ. ΖΕΚΚΟΣ:

«Δεν ξέρω αν πρέπει να αξιοποιήσω την ελευθερία που μου έχει δώσει ο Πρόεδρος να μιλήσω πολλή ώρα, ξέρω ότι είστε πολύ κουρασμένοι, θα προσπαθήσω να είμαι όσο γίνεται πιο συνοπτικός.»

Ο νέος οδικός άξονας Χαλκίδας – Ιστιαίας, ως καταλύτης της ανάπτυξης. Αυτό είναι το θέμα μας. Προφανώς είναι ένα αντικείμενο το οποίο έχει πολυσυζητηθεί, θα χρειαστεί να το εξειδικεύσουμε σήμερα στο αντικείμενο που μας περιγράφει ο τίτλος, τη λογική του καταλύτη της ανάπτυξης και σαν τέτοιο θα το δούμε, αποφεύγοντας πολλά από τα υπόλοιπα που χρειάστηκε να αναλυθούν σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα.

Επιμένουμε λοιπόν σε αυτή τη λογική σε πρώτη φάση, για να δούμε πώς προχωράμε. Προφανώς έχουμε μια κατάσταση η οποία έχει διαπιστωθεί από την πρώτη στιγμή και από τις επισκέψεις, τις βιωματικές επαφές με τον κόσμο, όπου έφτασαν να πουν οι άνθρωποι “μη μας κάνετε τίποτα, φτιάξτε μας το δρόμο γιατί δεν το αντέχουμε”.

Έχει ακουστεί από πολλές πλευρές και το έχω πει κι εγώ, ότι όποιος ξεκινήσει να περάσει αυτό το δρόμο, ορκίζεται να μην ξαναπεράσει. Είναι περίπου η εμπειρία που έχουμε όλοι μας όταν διατρέχουμε αυτή την κοπιώδη και προβληματική διαδρομή, ιδιαίτερα στο ορεινό κομμάτι το οποίο διατρέχει το τμήμα του άξονα της εθνικής οδού από τη Χαλκίδα ξεκινώντας και ξεκινώντας κυρίως από τα Ψαχνά, το κομμάτι το ορεινό από Ψαχνά μέχρι το Προκόπι ή και το Δερβένι.

Αποτελεί προφανώς θεμελιακή παράμετρο, η ανάπτυξη αυτή όχι μόνο για τη στρατηγική μελέτη των υποδομών την οποία εμείς σχεδιάζουμε και που ένα μεγάλο μέρος της στην πραγματικότητα εντοπίζεται στο πώς θα μπορούσε αυτή η νέα σύνδεση να δώσει τη δυνατότητα να λειτουργήσουν διαφορετικά τα πράγματα και να επηρεάσουν στρατηγικά τη λειτουργία της, αλλά κυρίως το γενικό πλαίσιο της αναπτυξιακής προοπτικής της Βόρειας Εύβοιας, πιστεύουμε ότι μπορεί να συνεισφέρει πολύ σημαντικά, η συγκεκριμένη παρέμβαση.

Η οδική πρόσβαση σήμερα είναι ένα δίκτυο το οποίο, όπως βλέπετε στο χάρτη, εξυπηρετείται από τη λεγόμενη εθνική οδό E-77, έχει όπως είπαμε ένα προβληματικό κομμάτι μεταξύ Ψαχνών και Προκοπίου, αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Έχει μια γενική λογική, η οποία αρθρώθηκε, ας μην αναζητήσουμε τα αίτια, μέσα από μια διάθεση να εξυπηρετήσει όλους τους παράκτιους οικισμούς, με αποτέλεσμα να έχει μια μορφή και ένα σχήμα το οποίο σήμερα δεν είναι αυτό το οποίο θα έπρεπε να είναι.

Στην πραγματικότητα, χαρακτηρίζεται κυρίως από ένα πολύ πενιχρό επίπεδο εξυπηρέτησης και δεν είναι μόνο στο ορεινό τμήμα αλλά είναι και γενικότερα σε όλο το μήκος της και έχουν γίνει διάφορες μελέτες και προγραμματισμοί για την αναβάθμισή της σε πολλά σημεία της. Θα έλεγε κανείς ότι σήμερα, ειδικά στο

Υπουργείο, υπάρχουν έτοιμες μελέτες οι οποίες έχουν προχωρήσει μέχρι την περιοχή των Γουβών ή του Πευκίου.

Όλη λοιπόν η διαδρομή αυτή μέχρι και το σημείο αυτό, μέχρι αυτή τη θέση, όλη αυτή η διαδρομή, έχουν γίνει μελέτες για την αναβάθμιση. Ειδικά στο βορεινό κομμάτι, έχουμε 33 ανακάμπτοντες ελιγμούς, είναι αυτό που είπα πριν, ότι είναι οδυνηρή εμπειρία ή διαδρομή του ορεινού κομματικού και τα προβλήματα είναι πολύ μεγαλύτερα όταν έχουμε χειμερινή περίοδο, όταν υπάρχουν συνθήκες κλιματικές οι οποίες επηρεάζουν ακόμα περισσότερο τη δυσκολία διέλευσης όπως είναι οι ομίχλες, οι χιονοπτώσεις, οι παγετοί.

Η ριζική αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων και η εξασφάλιση ουσιαστικής λειτουργικής αναβάθμισης της μονοσήμαντης σύνδεσης -και είναι μονοσήμαντη γιατί στην πραγματικότητα θα δούμε ότι εδώ υπάρχει ένα σύστημα ορεινών όγκων, το οποίο διατρέχει όλη τη ζώνη την εγκάρσια της Εύβοιας, από τον Ευβοϊκό μέχρι το Αιγαίο, που αυτή η ορεινή ζώνη έχει μόνο μια μοναδική διέλευση στην περιοχή του αυχένα του Αγίου, όπως λέμε.

Είναι ένα κομμάτι το οποίο έχει περί τα 620 μέτρα υψόμετρο και οι μισοί ελιγμοί είναι για να φτάσουμε μέχρι τα 620 μέτρα και οι άλλοι μισοί ελιγμοί για να ξανακατηφορίσουμε από κει, να φτάσουμε στο πεδινό κομμάτι το οποίο περιγράφεται στην περιοχή Προκοπίου που είναι μετά την κάθοδο, σ' αυτή τη θέση.

Απετέλεσε λοιπόν δεσπόζον μέλημα της στρατηγικής μελέτης των υποδομών, η αναζήτηση του τρόπου με τον οποίο αυτή η μονοσήμαντη σύνδεση της Βόρειας Εύβοιας, που την έχει καταστήσει σήμερα απομονωμένη απ' όλη την υπόλοιπη ηπειρωτική Ελλάδα, συνηθίζουμε να λέμε ότι η Εύβοια είναι νησί, αλλά είναι μισό νησί θα έλεγα εγώ.

Είναι νησί κατά το ήμισυ με τη λογική του ότι η Κεντρική και η Νότια Εύβοια έχουν πολλές άλλες δυνατότητες σύνδεσης, παρ' όλο που και αυτές είναι πάρα πολύ αδικημένες από πλευράς οδικών προσβάσεων και εννοώ την Κύμη και την Κάρυστο, εν τούτοις δε συγκρίνεται η κατάσταση με τη Βόρεια Εύβοια όπου ομολογουμένως είναι σα να μιλάμε για νησί, είναι σχεδόν «απαγορευτική» η οδική επικοινωνία από τη Χαλκίδα προς τη Βόρεια Εύβοια. Αυτή η μονοσήμαντη διαδρομή είναι πάρα πολύ κακή.

Υπήρξε λοιπόν δεσπόζον μέλημα στη μελέτη που έχουμε αναλάβει, να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε σ' αυτό το πράγμα. Έγινε σε βάθος επεξεργασία όλων των μέχρι τώρα σχεδιασμών, αναβάθμισης της οδικής προσβασιμότητας της Βόρειας Εύβοιας. Γιατί έχουν γίνει πάρα πολλές προσπάθειες. Με λεπτομερή αξιολόγηση, των μελετών της προηγούμενης 40ετίας. Επί 40 χρόνια πασχίζουμε ν' απαντήσουμε στο ερώτημα. Από τις αρχές της δεκαετίας δηλαδή του '80.

Η αναζήτηση παλαιότερων στοιχείων και η αξιολόγησή τους, ήταν πάρα πολύ περίπλοκη, δεν ήταν καθόλου απλή, ήταν και εποχές που δε υπήρχε η ψηφιακή δυνατότητα να καταχωρούνται αυτά τα πράγματα και ν'

αποθηκεύονται. Έχουν καταστήσει μουσειακού είδους κάποιιοι τέτοιοι σχεδιασμοί, πάρα πολλά από αυτά τα πράγματα δεν υπάρχουν.

Οι ίδιοι οι μελετητές έχουν κλείσει τα γραφεία τους από τις αρχές της εποχής εκείνης, έχουμε ψάξει σε όλους τους μελετητές που έχουν αναλάβει αυτά τα έργα, μας δήλωσαν ότι έχουν ακυρώσει τ' αρχεία τους, τα έχουν καταργήσει. Ήταν πάρα πολύ δύσκολο, πιάσαμε την Περιφέρεια, ψάξαμε στα κατώγια της Περιφέρειας και τις αποθήκες της, ψάξαμε στο Υπουργείο και καταφέραμε τέλος πάντων και συγκεντρώσαμε όλες τις μελέτες οι οποίες έχουν εκπονηθεί στη διάρκεια της τελευταίας 40ετίας.

Συνοψίζουμε ότι υπήρχαν τελικά τρεις δυνατότητες που έχουν εξετασθεί για την ανάπτυξη αυτού του περίφημου οδικού συνδέσμου που συνδέει την Κεντρική Εύβοια και δια μέσω αυτής βέβαια με την υπόλοιπη ηπειρωτική Ελλάδα και τη νότια πλευρά της Εύβοιας, που διατρέχει αυτό τον ορεινό όγκο τον οποίο συζητήσαμε.

Αυτές οι τρεις εναλλακτικές οδεύσεις, τελικά οδήγησαν και οι τρεις σ' ένα κοινό χαρακτηριστικό: Το υπερβολικό κόστος που προϋπέθετε η κατασκευή τους. Συνάντησε λοιπόν αυτή η διαπίστωση των τριών αυτών εναλλακτικών διερευνήσεων που είχαν γίνει, την οικονομική κρίση. Αυτή που συνέβη το 2009 και αυτό αποτεμάτωσε εντελώς την κάθε προσπάθεια.

Δηλαδή έχει μεσολαβήσει ένα νεκρό κομμάτι, ένα τέλμα, της τάξης των 15 χρόνων που δεν είχε ασχοληθεί η πολιτεία πλέον γιατί είχε σηκώσει τα χέρια ψηλά λόγω του υπερβολικού κόστους.

Εξετάστηκαν λοιπόν οι εξής τρεις λύσεις, όπως είπαμε πριν: Είναι η παράκτια όδευση, η οποία ξεκίνησε με μια μελέτη του 1982, για να μπορέσει να συνδέσει από την πλευρά του Ευβοϊκού ως παράκτια όδευση, την περιοχή της Βόρειας Εύβοιας, φτάνοντας στην περιοχή της Λίμνης.

Η πρώτη εκείνη προσπάθεια, ξεκινούσε από την περιοχή της Δάφνης Νεροτριβιάς και έφτανε περίπου μέχρι τη Λίμνη, χωρίς όμως να ολοκληρώνει τη μελέτη της και να σταματάει προσπαθώντας να παρακάμψει το οικιστικό συγκρότημα της Λίμνης, χωρίς όμως να μας δείχνει τι θα γίνει από κει και πέρα.

Η μελέτη αυτή προχώρησε σε οριστική μελέτη από το Νομαρχιακό Ταμείο της Εύβοιας και το 1989 ολοκληρώθηκε αυτή η μελέτη και αργότερα προχώρησε η περιβαλλοντική της αδειοδότηση. Ήταν οι πρώτες περίοδοι που κάναμε περιβαλλοντικές μελέτες, ήταν και αυτό μια νέα εξέλιξη που δεν υπήρχε παλαιότερα και έτσι η περιβαλλοντική μελέτη επακολούθησε της οριστικής μελέτης, ενώ τώρα πια, δε μπορεί να εγκριθεί ούτε η προμελέτη, εάν δεν έχει προηγηθεί η περιβαλλοντική μελέτη, η οποία και μόνο επιτρέπει την έγκριση της προμελέτης για να πάμε στο επόμενο στάδιο της οριστικής μελέτης.

Η περιβαλλοντική μελέτη που ακολούθησε το 1998, υποβλήθηκε προς έγκριση. Η περιβαλλοντική μελέτη η τότε, διαπίστωσε ότι αυτή η λύση έχει πολύ σοβαρά προβλήματα και όσον αφορά την παρέμβασή της στο εδαφικό ανάγλυφο και όσον αφορά το ίδιο το φυσικό περιβάλλον.

Υπήρξε λοιπόν μια απόρριψη της λύσης από την πλευρά της Κεντρικής Υπηρεσίας του Περιβάλλοντος, παρ' όλο που η πρόταση του μελετητή που ασχολήθηκε με την περιβαλλοντική, εισήγαγε καινούργια πράγματα τα οποία δεν είχε προβλέψει η οριστική μελέτη του '89. Είπε ότι θα πρέπει τουλάχιστον για ν' αντιμετωπίσουμε τα θέματα του δύσκολου εδαφικού ανάγλυφου, να φτιάξουμε μια σειρά από στέγαστρα, μια σειρά από αντιστηρίξεις για να μην κατακυλάνε τα πρανή, να μην πέφτουν τα βράχια, κάτι ανάλογο με αυτό που σήμερα βιώνουμε όλοι μας, στο κομμάτι Ροβιές – Ήλια.

Και το ξέρουν όλοι οι χρήστες αυτού του δρόμου που σήμερα δηλώνετε ότι είναι κλειστός εδώ και 40 χρόνια και λέει ότι περνάτε με δική σας ευθύνη. Αυτή την εικόνα και μάλιστα στο πολλαπλάσιο, θα πρέπει να φανταστείτε ότι συμβαίνει και σε αυτή την περίπτωση αν θελήσουμε να περάσουμε από κει.

Ο τότε μελετητής, μελέτη του 1998, πρότεινε να γίνουν τέτοιου είδους έργα σε σύνολο 2.970 μέτρων αθροιστικά, παρεμβάσεις. Και βέβαια με κάποια σεμνότητα θα έλεγα εγώ, διότι προφανώς οι ανάγκες είναι και ακόμα περισσότερες αλλά σε κάθε περίπτωση, το έβαλε και ως προϋπόθεση, ως απαίτηση, ως ανάγκη προκειμένου να εγκριθεί η μελέτη.

Ενώ θα μπορούσε η περιβαλλοντική μελέτη λοιπόν να εγκριθεί, τελικά, στην Κεντρική Υπηρεσία απορρίφθηκε και αυτή η πρόταση. Και έτσι, η μελέτη αυτή παρέμεινε. Ήταν προσπάθεια του Νομαρχιακού Ταμείου από την αρχή της, από το '82 μέχρι και το '98 που από κει και πέρα η προσπάθεια αυτή σε επίπεδο περιφερειακό, σταμάτησε.

Ξεκίνησε όμως το Υπουργείο το 2000 ξανά από την αρχή. Νέα εντολή για νέα διερεύνηση σκοπιμότητας αυτού του έργου, δηλαδή της παραλιακής όδευσης. Η όδευση αυτή ξαναμελετήθηκε σε λεπτομέρεια και μάλιστα με δυο παραλλαγές.

Η μία είναι αυτή που λέμε, η λύση Ι όπως είχε μελετηθεί από τον αρχικό μελετητή που ξεκινούσε από δω και τελείωνε στη Λίμνη, τώρα πλέον προχώρησε και ξεκίνησε από τα Ψαχνά το 2001, έφτασε μέχρι την περιοχή της Λίμνης, παρέκαμψε την περιοχή της Λίμνης και προχώρησε στη συνέχεια και παραπέρα για να φτάσει μέχρι την Ιστιαία και μέχρι την Αιδηψό.

Αυτή λοιπόν η μελέτη εξέτασε και τη δεύτερη εναλλακτική λύση η οποία ξεκινούσε πάλι στη λογική της περίπου παράκτιας όδευσης και κάποια στιγμή έφευγε πια για να περάσει από την ανατολική πλευρά του λεγόμενου Καντήλιου Όρους που είναι το μεγάλο βουνό και το μεγάλο εμπόδιο αν θέλετε, για να μπορέσει να περάσει κανείς προς τη βόρεια πλευρά της Εύβοιας.

Το Κανδήλιο Όρος λοιπόν το εξέτασε κι από την από δω πλευρά. Η εξέταση αυτών των δυο λύσεων, οδήγησε σε συμπεράσματα τα οποία ήταν κατά βάση απαγορευτικά από πλευράς κόστους. 324 εκατομμύρια έβγαλε η λύση αυτή και 770 εκατομμύρια έβγαλε η λύση η πράσινη. Μελέτες του 2001 από το Υπουργείο Περιβάλλοντος.

Την ίδια εποχή περίπου, πάλι στην αρχή της δεκαετίας του 2000, το 2010, αποφάσισε το Υπουργείο να αρχίσει να ψάχνει το πώς μπορεί να συνεχίσει αυτό τον άξονα αγωνιωδώς, να μπορέσει να προχωρήσει. Έκανε τότε την επιλογή προκειμένου να πετύχει φθηνότερη λύση, να ακολουθήσει τη λεγόμενη πολιτική της βελτίωσης κατά τμήματα της υφιστάμενης εθνικής οδού E-77, αυτή που είδαμε πριν.

Έδωσε λοιπόν τις εντολές προς τους μελετητές, την έκοψε μάλιστα σε κομματάκια, ένα άλλο πολύ μεγάλο λάθος, διότι στην πραγματικότητα στραγγάλισε τη φαντασία των μελετητών, στο ότι πρώτον, έβαλε τον έναν πίσω από τον άλλον και επομένως ο καθένας δε μπορούσε να λειτουργήσει παρά μόνο ως σκυτάλη που παραλάμβανε από τον άλλον σε συγκεκριμένο σημείο, να το πάει στο επόμενο.

Την έκοψαν σε 4 κομμάτια λοιπόν τη μελέτη, σε μια λογική που επικρατούσε την εποχή εκείνη, κοινωνικής πολιτικής, να κάνουν όλα τα γραφεία κάποια δουλειά, έβαλε και τη ρήτρα αυτή να είναι βελτίωση κατά τμήματα και οδηγήθηκε τελικά σταδιακά μετά από αγωνιώδεις προσπάθειες, σ' ένα αποτέλεσμα εξίσου αδιέξοδο.

Ένα τεράστιο έργο, το οποίο παρά το γεγονός ότι ήταν βελτίωση κατά τμήματα, μόνο για το ορεινό τμήμα, η λογική της βελτίωσης κατά τμήματα κατάντησε να μιλάμε για τεχνικά έργα τα οποία ήταν της τάξεως των 11 χιλιομέτρων. Άθροισμα σηράγγων, γεφυρών, κοιλαδογεφυρών, στεγάστρων κτλ.

Αυτή η ιστορία, προφανώς γονάτισε την όποια προσπάθεια και όταν έφτασε και μας αποτελείωσε η υπόθεση της οικονομικής κρίσης, έμεινε πια στο ράφι και αυτή. Βρεθήκαμε λοιπόν σε μια κατάσταση, στην οποία σα μελετητές έπρεπε αυτές τις μελέτες, να τις κοιτάζουμε, να τις ψάζουμε, να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε. Έγιναν και συζητήσεις για το τι πρέπει να γίνει από πλευράς επόμενων βημάτων μετά την καταστροφή, την τρομερή καταστροφή της πυρκαγιάς.

Και τότε προφανώς, το ερώτημα που μπήκε, το πρώτο και φυσιολογικό ερώτημα ήταν τι μπορούμε να κάνουμε για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε, ν' απαντήσουμε σε αυτό το καίριο ερώτημα που, όπως θα δούμε και μετά, είναι ζωτικής σημασίας για την ίδια την προοπτική και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Βόρειας Εύβοιας.

Ήταν να ψάζουμε να δούμε αν μπορούμε να μειώσουμε τα μεγέθη των σηράγγων της τελευταίας μελέτης που είχε προχωρήσει το Υπουργείο. Είχαμε την αίσθηση στην αρχή ότι αυτό μπορεί να γίνει, αποδείχθηκε ουτοπία. Ούτε 10 μέτρα λιγότερα δε μπορούσαμε να βρούμε για να μειώσουμε τη μεγάλη σήραγγα.

Η πιο μεγάλη σήραγγα από αυτές ήταν 3.630 μέτρα, η κύρια σήραγγα και άλλα τόσα, 3.730 μέτρα μια βοηθητική σήραγγα για τη διαφυγή σε περίπτωση πυρκαγιάς ή ατυχήματος μέσα στη σήραγγα. Αυτά λοιπόν ήταν τα έργα τα οποία ήταν απαγορευτικά.

Ξεκίνησαν με τη λογική να το πάνε στα 1.500 μέτρα και ωριμάζοντας τη μελέτη, οδηγήθηκαν στα 3.630 μέτρα την κύρια σήραγγα συν όλες τις προηγούμενες και τις επόμενες της μεγάλης σήραγγας, γιατί η σήραγγα αυτή ξεπερνούσε τον Άγιο αλλά δεν απαντούσε στο πρόβλημα που λέγεται Δερβένι.

Το Δερβένι είναι μια πολύ προβληματική περιοχή, το ξέρουμε όλοι όσοι έχουμε περάσει από κει, είναι ένα στενό φαράγγι μέσα από το οποίο υπάρχουν βραχοκατοπτώσεις, δίπλα μας υπάρχει ο Κηρέας ο οποίος τρέχει και κυλάνε τα νερά του, υπάρχει ένας πολύ στενός δρόμος, μέσα λοιπόν στο βαθύ φαράγγι δεν έχουμε ούτε τη δυνατότητα να φαρδύνουμε το δρόμο με το ποτάμι και το βουνό, με το κατακόρυφο μέτωπο, και εκεί πια, οι μελέτες είχαν εντελώς κολλήσει, είχαν μείνει σε πρώτες προσεγγίσεις που μιλούσαν επίσης για πολύ μεγάλες σήραγγες.

Επαναλαμβάνω, σύνολο 11 χιλιομέτρων σήραγγες και μεγάλα τεχνικά έργα. Έτσι λοιπόν, προχωρώντας αυτή την ιστορία, αποφασίσαμε ν' αναζητήσουμε μια άλλη λύση. Βοηθηθήκαμε σ' αυτό από το γεγονός ότι κανένας δε μας δέσμευε να πάρουμε τη σκυτάλη από τον προηγούμενο να την πάμε στον επόμενο, από μια από αυτές τις 4 λύσεις που είπαμε πριν.

Επέτρεψε λοιπόν αυτό το πράγμα, να ξαναδούμε τα πράγματα από μηδενική βάση και ν' αναζητήσουμε, να δούμε τι μπορεί να γίνει. Εκεί λοιπόν εντοπίστηκε μια **λύση τέταρτη**, όπως την ονομάζουμε εδώ.

Αυτή η λύση έχει μια πολύ συγκεκριμένη ιδιαιτερότητα: Έχει σε όλο αυτό τον ορεινό όγκο ο οποίος υπάρχει σ' αυτή τη θέση, την ιδιαιτερότητα ότι βρίσκει το ρέμα της Αλεπότρυπας, το οποίο κινείται στην επιθυμητή κατεύθυνση, δηλαδή στην κατεύθυνση βορρά – νότου και πέρα από κάποιο εμπόδιο που υπάρχει σ' ένα κρίσιμο σημείο, εκεί που είναι ο αυχένας αυτής της οροσειράς που είπαμε ότι τρέχει από δω ως εκεί, μπορούσε να περάσει.

Και αυτό μας οδήγησε σε μια αναζήτηση μιας καινούργιας λύσης, η οποία πράγματι, κατάφερε μέσα από ένα ψάξιμο που έγινε, και θα το δούμε σε λίγο ζωντανά και σε βίντεο, να περάσει κατεβάζοντας, υποδιπλασιάζοντας και ακόμα παραπάνω, το μέγεθος των τεχνικών έργων που απαιτούσε αυτή η ορεινή διαδρομή.

Πέσαμε λοιπόν στα 4.000 μέτρα αθροιστικά όλων αυτών των έργων, 4.400 για την ακρίβεια μαζί με τις μικρές γέφυρες, έναντι των 11.000 που υπήρχε στην προηγούμενη φάση. Αυτό ήταν μια πάρα πολύ σημαντική διαπίστωση η οποία μας οδήγησε στο να το συζητήσουμε παραπέρα.

Αποφασίσαμε, σε κάθε περίπτωση επειδή πλέον είχαμε και αυτή τη λύση, να γίνουν δυο πράγματα. Το πρώτο ήταν να μπορέσουμε να κάνουμε αυτή τη λύση συγκρίσιμη με τις υπόλοιπες. Η προσπάθεια αυτή ήταν αρκετά δύσκολη, γιατί πρώτα απ' όλα έπρεπε να ωριμάσει αυτή η ιδέα από το επίπεδο μιας διαπίστωσης η οποία μπορούσε να γίνει μακροσκοπικά σε κλίμακα 1 προς 25000 για όσους καταλαβαίνουν από την τεχνική περιγραφή της κλίμακας, να την κατεβάσουμε στην κλίμακα του 5000 που είναι 5 φορές λεπτομερέστερη και

5πλάσιας βεβαίως απαίτησης για προσπάθεια που πρέπει να γίνει, ώστε να είναι συγκρίσιμη με τις υπόλοιπες λύσεις.

Οι οποίες όμως, όπως σας είπα, υπόλοιπες λύσεις, ήταν δυο τουλάχιστον από τις 4 από αυτές, πολύ παλιές. Χωρίς να υπάρχουν ψηφιακά στοιχεία και χαρακτηριστικά στοιχεία από αυτές. Αποτέλεσμα, έπρεπε όλες αυτές να τις πάρουμε από μηδενική βάση να τις μετατρέψουμε με ψηφιακά δεδομένα, να τις συννορθώσουμε και να προσπαθήσουμε να βγάλουμε συγκριτικές συσχετίσεις μεταξύ τους τόσο σε σχέση με το κόστος το οποίο αντιστοιχεί η κάθε μια, όσο και με τα υπόλοιπα κριτήρια, κάτω από τα οποία έπρεπε να τις αξιολογήσουμε.

Θελήσαμε λοιπόν, στη λογική μιας στρατηγικής μελέτης, γιατί αυτό επέβαλλε η απαίτηση ενός τέτοιου ρόλου μιας στρατηγικής μελέτης για την ανάπτυξη της Βόρειας Εύβοιας, να βεβαιωθούμε ότι πράγματι έπρεπε να μιλήσουμε για τη βέλτιστη λύση.

Υπάρχουν 9 κριτήρια. Κάθε ένα από αυτά, έχει τη σημασία του. Η πρώτη προσέγγιση που έγινε σε επίπεδο 4 λύσεων που συγκρίνονταν μεταξύ τους, τις είδατε λίγο πριν τις λύσεις, δεν έχει τη λογική παρά μόνο της κατάταξης για το ποια είναι καλύτερη και ποια είναι λιγότερη καλή.

Όσο η λύση είναι να μεγαλώνει ο αριθμός, τόσο φαίνεται να είναι πιο καλή από την προηγούμενη που είναι με το αρχικό νούμερο. Η νούμερο 1 ας πούμε είναι υποδεέστερη της 2, η 2 υποδεέστερη της 3 κτλ. Δεν έχει μέσα της το βάρος των κριτηρίων και προφανώς μια πολυκριτηριακή ανάλυση πιο σύνθετη θα μπορούσε να οδηγήσει.

Όμως έπρεπε να γίνει αυτή η σειρά και η διαδικασία αξιολόγησης προκειμένου να φτάσουμε σε κάποια συμπεράσματα. Από αυτή τη διαδικασία οδηγηθήκαμε σε μια αξιολόγηση δεύτερου επιπέδου που ήταν οι λύσεις 1 και 4, δηλαδή με άλλα λόγια, αφού εντοπίσαμε ότι η λύση 1 και 2 από αυτές που είδαμε πριν και ίσως θα μπορούσαμε να πιάσουμε και το χάρτη που μας δείχνει τις 4 λύσεις, οι λύσεις 1 και 2 είναι αυτές που έχουν κοινό παρονομαστή τη Λίμνη.

Οι λύσεις 3 και 4, έχουν κοινό παρονομαστή τη Στροφιλιά. Στη λογική αυτή, έπρεπε για τη διευκόλυνση της σύγκρισης, να μείνουμε σε πρώτο επίπεδο στο ποια από τις δύο, νούμερο 2 ή νούμερο 1 και στο ποια από τις 3 ή 4, θα έπρεπε να συγκριθούν, να προεπιλεγούν και στη συνέχεια να συγκριθούν μεταξύ τους οι δυο βασικοί διάδρομοι, ο ένας προς Λίμνη όπως είπαμε και ο άλλος προς Στροφιλιά.

Ξεχώρισε λοιπόν η λύση 1 μεταξύ των δύο με κύριο κριτήριο, όχι αυτά που είδαμε στον πίνακα τον αρχικό, όσο με τη λογική ότι το ένα από αυτά τα κριτήρια που λέγεται «κόστος» καθιστούσε τη λύση 2 εντελώς απαγορευτική. Η λύση 2 λοιπόν ήταν ένα από τα κριτήρια αυτά, ενώ μπορείτε να δείτε τη σχέση τους, πόσο ήταν κοντά η μία με την άλλη στη λογική της πρώτης κατάταξης, το βάρος του κριτηρίου του κόστους που

ήταν περίπου διπλάσιο θα έλεγα κανείς στη λύση 2, μας έκανε να εξαιρέσουμε εντελώς τη λύση 2 από τη σύγκριση.

Έμεινε λοιπόν η λύση 1 και η λύση 4, τελικά, η λύση 3 είναι αυτή που είπαμε ότι είχε τα πολλά τεχνικά έργα, τα κατεβάσαμε στο 40% στο κρίσιμο κομμάτι και επομένως μείναμε στη λύση 1 και 4, οι οποίες έπρεπε να συγκριθούν μεταξύ τους.

Εδώ έρχεται τώρα στη λογική της στρατηγικής θεώρησης, για την ανάδειξη της Βόρειας Εύβοιας, το επόμενο βήμα, που έλεγε ότι για να κληθούν και να συγκριθούν αυτές οι λύσεις μεταξύ τους, έπρεπε να μπορούμε σε μια πολύ βαθύτερη ανάλυση για το τι μπορεί να εξυπηρετεί η κάθε μία από αυτές. Και η σημερινή μας ομιλία παρουσιάζει μόνο το ένα από τα πρώτα κριτήρια. Μιλώντας δηλαδή για τα κριτήρια, στην πραγματικότητα μιλάμε μόνο γι' αυτό.

Η σημερινή μας εισήγηση μιλά μόνο γι' αυτό, δε μιλάμε για τα υπόλοιπα. Συνεχίζοντας λοιπόν στη λογική αυτή, θέλω να εξηγήσω ότι η περιοχή της Στροφιλιάς, είναι ένας χάρτης ο οποίος δείχνει τη λογική ότι η όδευση της Λίμνης, η λύση 1 όπως συζητάμε, έρχεται από κάτω, δεν ξεκινά στα Ψαχνά αλλά έρχεται από δω, καταλήγει σ' αυτό το σημείο.

Σ' αυτό το σημείο καταλήγοντας τι κάνει: Εδώ είναι πλέον, θα έλεγε κανείς, μια πύλη από την οποία αναπτύσσεται από δω και πέρα, η υπόλοιπη επικοινωνία της Βόρειας Εύβοιας. Όλο το δίκτυο το σημερινό όπως το βλέπετε, είναι αυτό. Και το σημερινό δίκτυο της Βόρειας Εύβοιας, είναι δικτυωτό, όπως λέμε, είναι μια δομή δικτυωτή.

Ενώ έχουμε λοιπόν ένα σύστημα το οποίο σήμερα έχει μια γραμμικότητα, θα σας έλεγα, εν τέλει απλώνεται προς διάφορες κατευθύνσεις, έχει διαδρομές που πάνε προς την Ιστιαία, διαδρομές που πάνε προς την Αιδηψό με τα όποια προβλήματα μπορεί να υπάρχουν στο κομμάτι Ροβιές – Ήλια, έχει τη σύνδεση προς την περιοχή της Ανατολικής – Βόρειας Εύβοιας, έχει τη σύνδεση προς νότο από κει και κάτω για να φτάσεις στο Μαντούδι, να φτάσεις στο Πήλι, να φτάσεις στη Βλαχιά, έχει την αντίστοιχη διακλάδωση από δω, έχει τις βόρειες περιοχές, ένα πράγμα το οποίο απλώνεται σ' ένα δίκτυο.

Αυτή είναι η πραγματικότητα η σημερινή. Και προφανώς καλούμαστε να επεξεργαστούμε το τι θα κάναμε εάν φτιάχναμε αυτό που ουσιαστικά συζητιόταν, δηλαδή τη λύση του να φτάσουμε στην πύλη της Λίμνης και από κει και πέρα να εξυπηρετήσουμε την προσβασιμότητα στο σύνολο της Βόρειας Εύβοιας.

Αυτή η λογική, όταν πάμε στην άλλη εναλλακτική χάραξη η οποία είναι αυτή που είπαμε πριν, την μεσογειακή χάραξη, γιατί μία από αυτές όπως είπαμε στη Λίμνη, η λύση 1, την ονομάζουμε πλέον παράκτιο διάδρομο και τη λύση 4 την ονομάζουμε μεσογειακό διάδρομο. Η λύση 4 ως επιλεγμένη, ως μεσογειακός διάδρομος, ουσιαστικά δε σταματά στη Στροφιλιά όπως έχουμε και παλαιότερα παρουσιάσει και έχουμε κουβεντιάσει, αλλά αντίθετα, συνεχίζει στη λογική της στρατηγικής μελέτης μεταφορών μέχρι την Ιστιαία.

Η διάσχιση αυτή, είναι εντελώς ανατρεπτική σε σχέση με τους μέχρι τότε σχεδιασμούς του Υπουργείου που ακολουθούσαν αυτή τη διαδρομή και έφταναν μέχρι την περιοχή Πευκίου, Γουβών κτλ. Είναι η λογική ενός νέου άξονα ο οποίος συνεχίζει με την ιδιαιτερότητα που μπορεί να χαρακτηρίζει τη Στροφιλιά, που είναι η κεντροβαρικότητα της πύλης προς Βόρεια Εύβοια.

Σε αντίθεση λοιπόν με την εκκεντρότητα που χαρακτηρίζει την πύλη της Λίμνης και η οποία πρέπει μέσα από το δίκτυο που περιγράψαμε λίγο πριν, μέσα απ' αυτό το δίκτυο, τη δικτυωτή δομή του δικτύου ν' αναπτυχθεί, εδώ μπορούμε να μιλάμε πλέον στη λογική ενός άξονα ο οποίος μπορεί να φτάσει μέσα από αυτή τη διαδρομή μέχρι την Ιστιαία και από κει και πέρα ν' ανατρέψει εντελώς το μοντέλο το οποίο στην πραγματικότητα εξυπηρετεί ή καλείται να εξυπηρετήσει την προσβασιμότητα στη Βόρεια Εύβοια.

Το μοντέλο λοιπόν αυτό, το οποίο το είδατε λίγο πριν, σε αυτό το σχέδιο, για να το ξαναδούμε, το μοντέλο ενός δικτυωτού συστήματος σε συνδυασμό με το μονοσήμαντο άξονα ο οποίος τρέχει προς τα κάτω, προς την Κεντρική Εύβοια, αντικαθίσταται πλέον από ένα καινούργιο μοντέλο το οποίο είναι το λεγόμενο "δενδροειδές μοντέλο".

Αυτό δηλαδή το οποίο δημιουργεί έναν άξονα-κορμό ο οποίος διατρέχει σε κεντροβαρικό χαρακτήρα όλη τη Βόρεια Εύβοια και με κατάλληλες παρεμβάσεις συμπληρωματικές που είναι σημαντικές αυτές που θέλω να πω, είναι πολύ σημαντικές για να τις κατανοήσουμε. Π.χ., πάω χαρακτηριστικά σε αυτή η οποία συνδέει αυτό το σημείο του άξονα-κορμού με την περιοχή Γουβών.

Αυτός λοιπόν ο άξονας, μήκους 11 χιλιομέτρων, είναι ένας άξονας που σήμερα δεν υπάρχει, είναι ένας άξονας που ούτε κανείς τον φαντάζεται, ούτε μπορεί να τον έχει ποτέ συζητήσει κανένας. Έρχεται λοιπόν αυτός να δώσει μια απάντηση σ' αυτή τη διαδρομή, η οποία εξυπηρετεί πλέον όλο αυτό το μοντέλο της Βόρειας Εύβοιας, του βόρειου, παράκτιου μετώπου της Βόρειας Εύβοιας, τελείως διαφορετικά από τη διαδρομή τη σημερινή η οποία πηγαίνει και με αυτό τον κοπιώδη τρόπο κινείται προς τα εδώ.

Αυτό τι κάνει; Είναι πάρα πολύ σημαντικό για πολλές περιπτώσεις, και το πιο σημαντικό απ' όλα είναι το εξής: Εξοικονομεί πολύ μεγάλο κόστος στην τελική ανάγκη ανάπτυξης των υποδομών, των οδικών υποδομών της Βόρειας Εύβοιας.

Τι σημαίνει αυτό; Ο σχεδιασμός αυτός ο οποίος υπήρχε και επαναλαμβάνω, έφτανε μέχρι τις Γούβες, και μέχρι το Πευκί, συνδυασμένος με τους πολεοδομικούς σχεδιασμούς, τα γενικά πολεοδομικά σχέδια τα οποία είχαν επίσης προχωρήσει και έχουν θεσμοθετηθεί εδώ πέρα, όλα αυτά τα πολεοδομικά σχέδια που βλέπουμε εδώ πέρα, σε όλη αυτή τη διαδρομή από την Αγία Άννα και όλους τους παλαιούς Δήμους που είχαν ο καθένας από αυτούς το γενικό πολεοδομικό σχέδιό του, είχαν περιλάβει τις λεγόμενες παρακάμψεις των οικισμών.

Δηλαδή καινούργιους άξονες, καινούργιους δρόμους, οι οποίοι έπρεπε επειδή όλοι αυτοί οι δρόμοι περνούν μέσα, όλη αυτή η εθνική οδός, η ονομαζόμενη «εθνική οδός», περνά στην καρδιά των οικισμών. Σήμερα,

είναι ανεπτυγμένη οικιστικά από τη μία και από την άλλη πλευρά, περνά διαμπερώς και από το Πευκί και από το Ασμήνι και από το Αγριοβότανο, και από την Αγία Άννα και απ' όλους αυτούς τους οικισμούς.

Έπρεπε λοιπόν να υπάρχουν παρακάμψεις των οικισμών, η μία μετά την άλλη. Σχέδια λοιπόν και για τους Παπάδες και για το Αχλάδι και για όλους αυτούς παρακάμψεις οικισμών. Οι παρακάμψεις αυτές είναι πάρα πολύ ακριβά έργα. Έχουν μείνει λοιπόν ευχές, οραματικές ιδέες, στα πολεοδομικά σχέδια που δεν είχαν και ποτέ καμία πιθανότητα υλοποίησης.

Εδώ δεν καταφέρναμε να φτιάξουμε αυτό τον άξονα τον κεντρικό, πώς θα φτιάχναμε όλες αυτές τις παρακάμψεις. Έρχεται λοιπόν αυτή η καινούργια αντίληψη, η οποία τι λέει: Ότι όλα αυτά τα έργα, είναι περιττά. Ούτε παρακάμψεις οικισμών χρειαζόμαστε, ούτε καν παράκαμψη της Ιστιαίας χρειαζόμαστε. Έχουν γίνει κουβέντες, έχουν συζητηθεί, έχει κουβεντιαστεί η βόρεια παράκαμψη της Ιστιαίας.

Προς τι το μίσος; Για ποιο λόγο να έχουμε παράκαμψη της Ιστιαίας; Η Ιστιαία αν μπορούσε μέσα από αυτό το σύστημά της να φτάσει εδώ ο άξονας, χρησιμοποιεί τον υφιστάμενο δρόμο που υπάρχει και ενώνει το Βουτά με την περιοχή που πηγαίνει προς Ωρεούς, και από κει και πέρα αξιοποιεί τον υφιστάμενο δρόμο και οδηγεί και καταλήγει μέχρι και τα Λουτρά Αιδηψού.

Τι χρειάζεται λοιπόν αυτός ο άξονας: Μια καινούργια δύνδεση που να εξασφαλίζει απευθείας πρόσβαση όλης της Χερσονήσου της Λιχάδας σε αυτό το σημείο με μια διαδρομή όλο κι όλο 3 χιλιομέτρων, που μπορεί πολύ εύκολα να γίνει, αφήνοντας, χαρίζοντας θα έλεγα σε όλη αυτή την περιοχή, τη δυνατότητα να οργανωθεί αποτελεσματικά ο Άγιος Νικόλαος, η περιοχή του Αγίου, όλη αυτή η περιοχή της Αιδηψού, των Λουτρών κτλ. σαν ένα ενιαίο συγκρότημα χωρίς να πρέπει να διατρέχει όλη την περιοχή.

Και μάλιστα το όνειρό μας και αυτό θα κοιτάζουμε να συζητήσουμε και να ψάξουμε στο πλαίσιο και της άλλης μελέτης, είναι να δούμε πώς μπορούμε αυτό τον άξονα που προβλέπει την παράκαμψη των Λουτρών, να τον αξιοποιήσουμε περισσότερο.

Γιατί σήμερα ο άξονας αυτός είναι περίπου νεκρός, από ένα σημείο και πέρα. Δηλαδή για να κάνει τι; Να πάρει ποιον; Που θα πρέπει να πάρει από τον κυκλικό κόμβο αυτόν και να τον πάει πού; Προς τα κάτω; Ποιοι είναι αυτοί που θα ήθελαν; Άντε να είναι η Λιχάδα. Μα αν αυτός ο άξονας δώσει την πρόσβαση στη Λιχάδα, κατά έναν διαφορετικό τρόπο, τότε παύει πλέον να έχει και χρησιμότητα ο περιφερειακός δακτύλιος της Αιδηψού έτσι όπως είναι κατασκευασμένος σήμερα.

Αυτό λοιπόν ζητά καινούργια λογική και καινούργια προσέγγιση όσον αφορά τη λειτουργία της για την ίδια την πόλη των Λουτρών της Αιδηψού, για την οποία θα έχουμε την ευκαιρία να μιλήσουμε. Η ουσία είναι ότι δημιουργώντας έναν τέτοιο σύνδεσμο σε αυτή τη θέση, δε χρειαζόμαστε ούτε την παράκαμψη της Ιστιαίας ούτε την παράκαμψη όλων αυτών των οικισμών. 110 εκατομμύρια κατά τον προγραμματισμό του ΥΠΕΧΩΔΕ

που έχει έτοιμη μελέτη, ήταν η σύνδεση των Γουβών μέχρι την Αγία Άννα, χωρίς την παράκαμψη της Αγίας Άννας.

Αυτό μόνο το κομματάκι λοιπόν ήταν 110 εκατομμύρια. Αυτό όλο το έργο, από τη Στροφιλιά μέχρι την Ιστιαία, είναι 170 εκατομμύρια. Δηλαδή αν σκεφτούμε όλες αυτές τις παρακάμψεις οι οποίες υπήρχαν και όλα αυτά τα υπόλοιπα που πρέπει να γίνουν, γιατί αν προσθέσουμε και αυτά που έπρεπε να γίνουν σε αυτό τον εθνικό δρόμο ξεφεύγαμε, πηγαίναμε σε κάποιες εκατοντάδες εκατομμύρια, ίσως πάνω από 300.

Εδώ λοιπόν μιλάμε για έναν σύστημα το οποίο μπορεί συνεχίζοντας από τη Στροφιλιά, με τα 170 εκατομμύρια και μ' ένα έργο το οποίο είναι και κάτι λιγότερο, όπως έχει προεκτιμηθεί από τα Ψαχνά μέχρι και τη Στροφιλιά, ας πούμε της τάξης των 200 εκατομμυρίων, λίγο λιγότερο, βγάλαμε σύνολο προϋπολογισμού 365 εκατομμύρια για να φτάσει κανείς μέχρι την Ιστιαία.

Αυτό λοιπόν περίπου ολοκληρώνει μια θεμελιώδη παρέμβαση η οποία μπορεί να ολοκληρώσει αυτό που ζητείται σε πρώτη φάση και να το δούμε διαχρονικά σε βάθος, να αναπτύσσει και να δημιουργεί με πρόσθετες συμπληρώσεις οι οποίες είναι έξυπνη διαχείριση του υφιστάμενου δικτύου, αυτό που είπαμε ότι είναι το δικτυωτό σκηνικό του σημερινού οδικού δικτύου, κατάλληλα συμπληρωμένο με κάποιες μικρές, πρόσθετες παρεμβάσεις, η πιο σημαντική από τις οποίες είναι αυτή την οποία έδειξα πριν, υπάρχουν όμως και κάποιες παρεμβάσεις που αφορούν την παράκαμψη της Αγίας Άννας, μία άλλη η οποία υπάρχει σε αυτή την παράκαμψη που πηγαίνει από Κεράμεια απευθείας στην Αγία Άννα και επίσης αυτή η παρέμβαση της Λιχάδας.

Όλα κι όλα αυτά σα μικρές συμπληρώσεις μπορούν πράγματι να κλείσουν το συνολικό παζλ μιας ανάπτυξης του οδικού δικτύου της Βόρειας Εύβοιας, μέσα σ' έναν προγραμματισμό ο οποίος πετυχαίνει να ξεπετάξει όλες αυτές τις ονειρικές καταστάσεις των παρακάμψεων των οικισμών και των επεκτάσεων και της περιφέρειας του εθνικού άξονα ή των όποιων κατασκευών και παρεμβάσεων απαιτούσαν όλες αυτές οι χαράξεις και να μπορέσουμε μέσα από ένα πολύ πιο προσγειωμένο πρόγραμμα να πετύχουμε αυτό που είναι πράγματι ζητούμενο.

Τι είναι το πράγματι ζητούμενο; Ας πάμε προς το τέλος για να μιλήσουμε πια στην εικόνα αυτή. Αυτές είναι οι δυο εικόνες σύγκρισης τις οποίες είπαμε πριν, ότι είναι οι δυο εναλλακτικοί διάδρομοι, αυτός που είναι η λύση 1 μέχρι την Ιστιαία και αυτός είναι η λύση 4 μέχρι την Ιστιαία.

Αυτοί οι δυο άξονες συγκρίθηκαν αναλυτικά στα 9 κριτήρια τα οποία είπαμε, με εξαντλητικό τρόπο έγιναν υπολογισμοί και βγήκαν συμπεράσματα. Τα συμπεράσματα μιλάνε από μόνα τους.

Υπάρχει λοιπόν σ' αυτή τη λογική ένα τελικό αποτέλεσμα μόνο γι' αυτό το πρώτο κριτήριο που είπαμε ότι είναι το κρίσιμο της σημερινής κουβέντας μας, όπου προκύπτει ότι το σύνολο των καλύτερα εξυπηρετούμενων προσβάσεων για όλους τους οικισμούς της Βόρειας Εύβοιας, επειδή έχει χυθεί πολύ μελάνι

κι έχει γίνει και πολύς λόγος για ποσοστά του τι εξυπηρετεί η μία διαδρομή και τι εξυπηρετεί η άλλη, αυτό πλέον με στεγνούς αριθμητικούς υπολογισμούς που είναι πάρα πολύ συγκεκριμένοι και με μια παραδοχή ότι οι δυο άξονες που είδαμε λίγο πριν είναι ουσιαστικά ισότιμοι από πλευράς επιπέδου εξυπηρέτησης, γιατί η παλιά μελέτη, ήταν με 100 μέτρα ελάχιστες ακτίνες.

Η κόκκινη μελέτη που εξετάζει αυτό τον άξονα, έχει ελάχιστη ακτίνα καμπυλότητας, 280 μέτρα. Επειδή πολλά έχουν ακουστεί περί του τι κόστος έχει η μία τι κόστος έχει η άλλη, εξηγούμαι ότι η χάραξη αυτή κατά βάση, στο μεγαλύτερό της τμήμα με εξαίρεση την περιοχή της Λίμνης όπου εκεί χρειάζεται να πέσουμε σε χαμηλότερη ταχύτητα γιατί δεν περνιέται αλλιώς αυτό το πολύ δύσκολο ανάγλυφο της Λίμνης, όλο το υπόλοιπο κομμάτι μέχρι και την Ιστιαία, λειτουργεί με ταχύτητες οι οποίες είναι 90.000 χιλιόμετρα την ώρα.

Μιλώ για το μάζιμουμ που επιτρέπεται από πλευράς ΚΟΚ εφ' όσον δεν έχουμε μεσαία διαχωριστική νησίδα. Η διατομή, για όσους μπορεί να έχουν μια απορία, είναι η διατομή που θα είναι περίπου όπως ήταν η παλιά εθνική οδός Αθηνών – Λαμίας – Θεσσαλονίκης, πριν γίνουν οι αυτοκινητόδρομοι, της λεγόμενης μιάμισης και μιάμισης λωρίδας, στην πραγματικότητα και η ίδια διατομή με την οποία θα γίνει και η παράκαμψη Χαλκίδας μετά από απαίτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία είπε ότι «εγώ δε μπορώ να χρηματοδοτήσω ένα έργο με δυο λωρίδες και μεσαία νησίδα διότι δεν το δικαιολογεί η ζήτηση της κυκλοφορίας στο κομμάτι που είναι από τα Ψαχνά μέχρι τη Χαλκίδα».

Από τα Ψαχνά μέχρι τη Χαλκίδα να θυμίσω ότι η κυκλοφορία, μετρημένη σήμερα, ξεκινά από τις 6.000 αυτοκίνητα την ημέρα και φτάνει μέχρι 12.000 την ημέρα στην περιοχή της Χαλκίδας. Ο άξονας αυτός που είναι μετά από την παράκαμψη Ψαχνών, σημερινή κυκλοφορία έχει 2.000 αυτοκίνητα την ημέρα.

Μιλάμε λοιπόν για κάτι το οποίο καλούμαστε να κάνουμε, το οποίο να είναι προσγειωμένο, κοντά στην πραγματικότητα, να μπορεί να είναι υλοποιήσιμο, να είναι ενδεχομένως και χρηματοδοτήσιμο, ώστε να μπορεί να δικαιολογηθεί: Και ο κεντροβαρικός άξονας με τη λογική της δενδροειδούς μορφής, τι πετυχαίνει: Αυτή την όποια ηκμάδα διαθέτει αυτός ο τόπος πριν από την προοπτική ανάπτυξής του που αυτή και μόνο θα μπορούσε να βοηθήσει στο να ενισχυθεί ο ρόλος της και να δικαιολογήσει και την ύπαρξή της, άρα και τη χρηματοδοτησιμότητά της.

Αυτός λοιπόν ο άξονας κατορθώνει να συγκεντρώσει μέσα από τη δομή του τη δενδροειδή, τη μεγαλύτερη ένταση κυκλοφορίας πάνω στον κορμό, πάνω στον κεντρικό άξονα-κορμό. Όλα συγκλίνουν προς τα εκεί. Είναι λοιπόν αυτός ο κεντρικός άξονας-κορμός ο οποίος τους μαζεύει όλους κι θόλους όσοι είναι, και όσους μέλλουν να γίνουν και ν' αναπτυχθούν στο μέλλον, σ' αυτό τον κεντρικό κορμό.

Και όχι να φτάνουμε σε μια λογική όπου καταλήγοντας σ' αυτό το σημείο, αρχίζουμε και απλωνόμαστε προς τα εκεί, προς τα εκεί, για να πάμε γύρω-γύρω, να χαθούμε στα χιλιόμετρα και στις διαδρομές, στις δαπάνες και ν' αδυνατίζουμε τη λογική της σκοπιμότητας του έργου. Ούτε βέβαια θα θέλαμε να σταματήσει εδώ ένα

τέτοιο έργο και να πούμε ωραία, χρηματοδοτούμε μόνο αυτό το οποίο θα έχει την ίδια ας πούμε ένταση χρηματοδοτησιμότητας, παρ' όλο που δε θα έχει την ίδια επιρροή ως προς την ανάπτυξη της Βόρειας Εύβοιας, όπως εξηγείται και αναλύεται στον πίνακα.

Εν τούτοις, και πάλι αν δεχθούμε ότι έχει την ίδια επιρροή στη μελλοντική εικόνα της Εύβοιας, και πάλι αυτό το πράγμα δε βοηθά στο να ολοκληρωθεί η προσβασιμότητα της Εύβοιας. Πήραμε λοιπόν έναν προς έναν όλους τους οικισμούς με τη στατιστική που είχαμε, του 2011 γιατί δεν υπάρχει ακόμα στοιχεία κανένα για τη στατιστική του 2021, την απογραφή του πληθυσμού, με τα στοιχεία λοιπόν του 2011, κάθε ένας οικισμός που έχει πληθυσμό πάνω από 50 κατοίκους, μπήκε μέσα στο λογαριασμό, για να βγάλουμε αυτό το αποτέλεσμα το οποίο είδαμε λίγο πριν και που περιγράφεται εδώ συνοπτικά.

Έχουμε λοιπόν για το σύνολο του Δήμου Μαντουδίου και Αγίας Άννας, έχουμε έναν πληθυσμό του 2011, 11.664 μόνιμους κατοίκους και αυτό αντιστοιχεί στο 96,84% του συνολικού πληθυσμού, με τη λογική ότι το υπόλοιπο, μέχρι το 100% είναι πληθυσμός κάτω από τους 50 κατοίκους. Στην αντίστοιχη περίπτωση της Αιδηψού έχουμε 18.557 κατοίκους και ο πληθυσμός αντιστοιχεί στο 88%.

Με το σύνολο λοιπόν αυτό, πάμε στη Βόρεια Εύβοια και βλέπουμε ότι υπάρχουν, πρώτον 71% του μόνιμου πληθυσμού που υπήρχε το 2011 στη Βόρεια Εύβοια, το 71% εξυπηρετείται καλύτερα από τη μεσογειακή χάραξη και το 29% εξυπηρετείται καλύτερα από την παραλιακή χάραξη. Λύση 4 και λύση 1.

Πλην όμως, αυτοί που εξυπηρετούνται καλύτερα στη λογική της παραλιακής χάραξης της λύσης 1, έχουν το μειονέκτημα, ότι σε επίπεδο διαδρομών, μήκους διαδρομών, έχουμε μια χρονοκατανάλωση ταξιδιού για όλους αυτούς τους κατοίκους του συνόλου της Ιστιαίας – Αιδηψού που είναι αυτοί που κυρίως ωφελούνται, ενώ λοιπόν έχουν 3% μικρότερη διαδρομή από τα Ψαχνά προς όλο το συγκρότημα του Δήμου της Βόρειας Εύβοιας, του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού, έχουμε επιπλέον επιβάρυνση 5% σε χρόνο διαδρομής.

Δηλαδή κερδίσαμε λίγα τα χιλιόμετρα, 3%, αλλά χάσαμε σε ό,τι αφορά την κατανάλωση χρόνου στα ταξίδια διαδρομής. Δηλαδή με άλλα λόγια, ούτε καν αυτή η περίπτωση του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού, δικαιολογεί τη λογική της λύσης 1.

Αν μπορούμε σε αυτή τη λογική όμως και θελήσουμε να βάλουμε το βασικό κριτήριο, που ίσως δεν το ανέφερα πριν, ένα από τα βασικά κριτήρια που υπήρχαν και το οποίο το χρησιμοποιήσαμε, είναι πάρα πολύ σημαντικό και γι' αυτό θελήσαμε να το αναφέρουμε, είναι η προσβασιμότητα, αλλά στη λογική των αναπτυξιακών προοπτικών και βεβαίως τη λογική του ότι θα χρειαστεί να γίνει σύμμετρη παρέμβαση στη λογική του συνόλου της Βόρειας Εύβοιας.

Δε μπορεί δηλαδή σχεδιάσουμε με μια λογική εκκεντρότητας και να είναι κάποιιοι ευνοημένοι και κάποιιοι όχι. Έπρεπε να πετύχουμε μια συμμετρική ανάπτυξη του οδικού δικτύου. Και αυτό που είδατε στο τέλος σαν πίνακα, αυτό πετυχαίνει. Έχουμε λοιπόν ένα αποτέλεσμα το οποίο στην πραγματικότητα μετράει και μιλάει

από μόνο του, ότι στα μεγέθη αυτά έχουμε το 71 προς 29 όπως είπαμε και έχουμε μια κατάσταση όπου βλέπουμε ότι υπάρχει μια εξυπηρέτηση καλύτερη και ως προς τα οχηματοχιλιόμετρα και ως προς τις ανθρωποώρες, έχουμε μια καλύτερη κατανομή.

Και σε ό,τι αφορά βέβαια την απόσταση και τη χρονοαπόσταση, βλέπουμε ότι στη λύση έχουμε 3.093 χιλιόμετρα τα οποία διατρέχονται από τους πληθυσμούς του συνόλου της Ιστιαίας – Αιδηψού, και 2.373 χιλιόμετρα για κάθε κάτοικο και για κάθε ταξίδι που πηγαίνει προς τη Χαλκίδα. Αντίστοιχα στη λύση 4 βλέπουμε τις διαφορές αυτές οι οποίες είναι από την πλευρά ιδιαίτερα της Ανατολικής Εύβοιας, συντριπτικά τα μεγέθη μεταξύ των δύο.

Έπρεπε λοιπόν και αυτό ήταν στοιχειώδης υποχρέωση δική μας, να σχεδιάσουμε και να προτείνουμε ένα οδικό δίκτυο το οποίο απαντά σε όλα αυτά.

Και πάμε σ' ένα τελικό αποτέλεσμα και σ' ένα συμπέρασμα το οποίο λέει: Τι γίνεται πλέον σε ό,τι αφορά τον καταλύτη της ανάπτυξης για τον οποίο συζητήσαμε. Μέσα από την ανάλυση που είδατε, μιλάμε για τη συγκράτηση του πληθυσμού που είναι ζητούμενο κύριο αυτή τη στιγμή της παρέμβασης που προσπαθούμε να κάνουμε και βελτιωμένες αναπτυξιακές προοπτικές σε συνάρτηση με την προσβασιμότητα.

Μιλήσαμε για τα 71% και 29% και προχωράμε στο επόμενο που είναι η βελτιωμένη προσβασιμότητα σε μεγαλύτερη πληθυσμό και περισσότερους οικισμούς, εκείθεν Ψαχνών και νοτίως της Βόρειας Εύβοιας. Με άλλα λόγια, γυρνώντας πίσω στην εικόνα, όχι μόνο η Βόρεια Εύβοια αλλά και ο Δήμος Διρφύων - Μεσσαπίων ο ίδιος αυτός καθαυτός ο Δήμος, που μιλάμε για τα Ψαχνά και πάμε από κει και πέρα να προχωρήσουμε παραπέρα, έχει πολύ καλύτερη εξυπηρέτηση από τη μεσογειακή χάραξη, απ' ό,τι από την παραλιακή χάραξη.

Δε μιλάμε λοιπόν μόνο για τη Βόρεια Εύβοια, μιλάμε και για τον ίδιο το Δήμο Διρφύων – Μεσσαπίων. Μιλάμε για την υποστήριξη της ανάπτυξης του δευτερογενούς τομέα στο Μαντουδί που είναι κρίσιμο ζητούμενο. Όπως ξέρετε, ο δευτερογενής τομέας έχει τεράστια εξάρτηση από τη λειτουργία και το κόστος παραγωγής και μεταφοράς των προϊόντων που παράγει, όπως και ο πρωτογενής τομέας. Αλλά ιδιαίτερα ο δευτερογενής.

Σήμερα είμαστε σε μια κατάσταση, στην οποία απ' ό,τι μαθαίνουμε, η ναυπηγοεπισκευαστική μονάδα που βρίσκεται στο Κυμάσι, κόβει σε κομμάτια το παραγόμενο προϊόν που είναι π.χ. ένα σκάφος, που δε χωράει να το μεταφέρει ένα όχημα, το μεταφέρει σε κομμάτια που, σε αυτό τον καταπληκτικό δρόμο με τους 33 ελιγμούς, για να το φτάσει παρακάτω να το πάει πού; Μονάδα η οποία δημιουργήθηκε καταργούμενης της μητρικής μονάδας που ήταν στο Πέραμα, κάτω εκεί στην Αθήνα, κοντά στην καρδιά που είναι η ζήτηση και όλη η δραστηριότητα.

Και ήρθε και στήθηκε στο Μαντούδι, στο Κυμάσι. Είναι δυνατόν; Αυτή τη μονάδα να μπορείς να τη στηρίξεις ή να μην τη στηρίξεις και να βρίσκεσαι σε μια κατάσταση στην οποία, μακάρι να μπορεί κρατηθεί όρθια και να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Πρέπει όμως να βοηθηθεί. Και ο δευτερογενής τομέας είναι πάρα πολύ σημαντικός σε αυτή την περίπτωση.

Μιλάμε για την ανάπτυξη των τουριστικών δραστηριοτήτων που έτσι όπως μιλάμε και έτσι όπως φαίνεται κι από την ανάλυση, αποκτά μια πολύ καλύτερη προσβασιμότητα ακόμα και το Ασμήνι, ακόμα και το Κυμάσι, ακόμα και οι Ωρεοί, ακόμα και ο Πύργος μέσα από την καινούργια δενδροειδή διαδρομή, απ' ό,τι εάν μιλούσαμε για τη σύνδεση της περίφημης παραλιακής όδευσης που θα έφτανε στην Αιδηψό, βάζοντας σε παρένθεση κατά την επιεική εκδοχή της σύγκρισης ότι θα φτιάξουμε και το κομμάτι που είναι στα Ήλια και στις Ροβιές και δε θα περνάμε με δική μας ευθύνη με κίνδυνο να πέσει ο βράχος και να μας πλακώσει, όπως έχει γίνει.

Θα ξέρετε βεβαίως ότι δεν υπάρχουν σήμερα συγκοινωνίες, δε συνδέεται η Λίμνη με την Αιδηψό γιατί προφανώς το λεωφορείο του ΚΤΕΛ που κάποτε περνούσε και συνέδεε αυτούς, κάποιος βράχος αποτελείωσε αυτή τη συγκοινωνία και δεν υπάρχει πια, δε λειτουργεί γραμμή η οποία να συνδέει την τόσο σημαντική σύνδεση μεταξύ Λίμνης και Λουτρών Αιδηψού.

Αυτή λοιπόν η κατάσταση, παρά την υποθετική επιεική εκδοχή ότι θα έχει κατασκευασθεί και αυτό το έργο, που σύμφωνα με τον προγραμματισμό της Περιφέρειας είναι δρομολογημένο αλλά δεν έχει ακόμα κατασκευασθεί, έχουμε μια λογική ότι η ανάπτυξη των τουριστικών ακτών, κυρίως του Αιγαίου Πελάγους και του βόρειου μετώπου, επαναλαμβάνω, μέχρι και τους Ωρεούς ή και μέχρι τον Πύργο, έχει καλύτερη προσβασιμότητα ακολουθώντας τη μεσογειακή όδευση και τη δενδροειδή διάταξη που περιγράφηκε πιο πριν.

Πάμε στην υποστήριξη της ακτοποιοϊκής σύνδεσης Κυμασίου και Βορείων Σποδάδων. Τεράστιας σημασίας είναι αυτό το πράγμα, έχει πολύ μεγάλη σημασία, το ότι μπορούμε να πετύχουμε μια ανάπτυξη ενός άξονα ο οποίος μέσα σε 47 λεπτά μπορεί να συνδέσει την Ψηλή Γέφυρα Χαλκίδας με το Κυμάσι. Αντιλαμβάνεστε ότι και με κάποια τρία τέταρτα της ώρας αν θέλετε, ή 50 λεπτά της ώρας από το μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας, να μπορείς να φτάσεις σε περίπου μιάμιση ώρα στο Κυμάσι, έφτασες στις Βόρειες Σποράδες.

Δεν έχεις κανένα λόγο να πηγαίνεις από διαδρομές με Άγιο Κωνσταντίνο κτλ. Είναι πολύ πιο κοντά όλα αυτά. Άρα η κύρια διαδρομή προς Βόρειες Σποράδες, μέσα από μια αναβάθμιση αυτού του άξονα, μετατρέπεται πλέον η διαδρομή δια μέσω Κυμασίου, δια μέσω σύνδεσης πορθμιακής που και σήμερα λειτουργεί, παρά την πολύ μεγάλη δυσκολία που έχει ο οδικός άξονας.

Υποστήριξη της προοπτικής δημιουργίας σημαντικού τουριστικού λιμένα, από την πλευρά του Αιγαίου. Αυτή είναι μια άλλη πρόταση που κάνουμε στο πλαίσιο της στρατηγικής μελέτης, που και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία, η προσβασιμότητά του από την Αθήνα. Η περιοχή της Αθήνας, γενικότερα του μητροπολιτικού

κέντρον, στενάζει σήμερα από πλευράς ασφυξίας που έχουν οι τουριστικοί λιμένες. Είναι πολλές οι μαρίνες που υπάρχουν κατά μήκος των ακτών του Σαρωνικού αλλά δε χωράνε, δε μπορούν να εξυπηρετήσουν τη ζήτηση.

Υπάρχει πολύ μεγάλη πίεση, πολύ μεγάλη ένταση και προοπτική δυνατότητας ν' αναπτύξει κανείς στη Βόρεια Εύβοια, υπό κάποιες προϋποθέσεις. Η στρατηγική μελέτη μιλά γι' αυτές τις προϋποθέσεις, η κυριότερη, αυτή της πρόσβασης στην περιοχή Κυμασίου όπου προτείνουμε να γίνει ένας σημαντικός τουριστικός λιμένας για διαχείριση των σκαφών, σε συνδυασμό με τη ναυπηγοεπισκευαστική μονάδα που υπάρχει ήδη εγκατεστημένη εκεί, θα μπορούσε να δώσει μια άλλη διάσταση σε όλη αυτή την περιοχή και στο Μαντούδι, όπου θα μπορούσε με παράπλευρες δραστηριότητες που είναι οι χερσαίες δραστηριότητες, υποστήριξης μιας μαρίνας διαχείρισης.

Και γιατί μαρίνας διαχείρισης; Διότι εκτός από τη δυνατότητα που θα έχουν όλοι οι Αθηναίοι, όποιοι έχουν σκάφη να μπορούν να το έχουν εκεί για να μπορούν να πηγαίνουν, μακρύτερα στο Αιγαίο, μιλάμε για μεγάλα σκάφη, τα οποία σήμερα ούτε διανοούνται ότι μπορεί να βασιστούν σε μαρίνες που να βλέπουν προς το Αιγαίο, μπορούν θαυμάσια μέσα από αυτή την προοπτική να έρθουν πλέον εκεί, να παραμένουν εκεί, να συντηρούνται μέσα σ' αυτές τις εγκαταστάσεις με όλη την απασχόληση που δίνει ευκαιρία πια μια τέτοια ανάπτυξη και να μπορούν να απλώνονται προς το Αιγαίο παραπέρα.

Και επίσης στη στρατηγική μελέτη μεταφορών, να το πούμε κι αυτό, προτείνετε ν' αναπτυχθεί ένας ακόμα τουριστικός λιμένας από την πλευρά του Ευβοϊκού, στο οποίο μιλάμε για σενάρια μεταξύ της Λίμνης ή μεταξύ της Αιδηψού, προκειμένου να δούμε ποια από τις δυο περιοχές είναι πιο πρόσφορη, για να μπορέσουμε να πετύχουμε και αυτό το οποίο σήμερα είναι ουτοπία για όλους αυτούς που σήμερα αποπειρώνται ν' αξιοποιήσουν το πλεονέκτημα.

Κλείνουμε με τη λογική της πρότασης της μαρίνας, για να προχωρήσουμε, ότι αυτή η μαρίνα έχει πραγματικά δυνατότητες και σήμερα ν' αναπτυχθεί στην περιοχή του Κυμασίου γιατί έχει και φυσικές προϋποθέσεις για ν' αναπτυχθεί.

Πάμε λοιπόν στη βελτιωμένη εσωτερική προσβασιμότητα εντός της Βόρειας Εύβοιας, γιατί προφανώς αυτός ο κεντρικός άξονα-κορμός, όπως εξηγήσαμε, δίνει πολύ μεγάλη ευελιξία σαν κεντρικός κορμός να κινούνται όλοι προς τον κεντρικό κορμό και να προχωράνε και αυτό συνεισφέρει και στην πρόσβαση του ελικοδρομίου των αεροδιακομιδών που έχουμε συζητήσει για την Ιστιαία.

Μιλάμε για την αντίστοιχη λειτουργία που θέλουμε ν' αναπτύξουμε για τη δομή του υπερασπιστικού λεωφορειακού δικτύου που θέλουμε επίσης να δουλέψει στο μοντέλο ενός κεντρικού άξονα κορμού και με συμπληρωματικές δορυφορικές πληροφοριακές γραμμές και η σύμμετρη προσβασιμότητα αεροδρομίου, εάν τυχόν εξετάσουμε, που εξετάζουμε, δε μπορούμε να το εγνηθούμε, που θα θέλαμε να μπορούμε να έχουμε

κι ένα αεροδρόμιο στη Βόρεια Εύβοια, αντί να κρεμόμαστε από το Βενιζέλο που έχει κάποια απόσταση, αρκετά σημαντική, ή από τη Νέα Αγχίαλο, και τα δύο είναι αρκετά απομακρυσμένα, απέναντι σε αυτό που θα ήθελαν οι ξενοδόχοι της Βόρειας Εύβοιας.

Το εξετάζουμε, δεν είναι σίγουρο ότι μπορεί να επιτευχθεί, αλλά και στις δυο περιοχές, η μία είναι στον Κάμπο της Ιστιαίας και η άλλη είναι στο οροπέδιο του Μακρυλίβαδου. Και στις δυο αυτές περιπτώσεις ο κεντροβαρικός άξονας λειτουργεί σημαντικά και υποστηρικτικά.

Και πάμε τώρα στο βίντεο, να δούμε λίγο την εικόνα αυτού το καιροβαρικού άξονα, για να πάρε μια ιδέα. Δεν είναι ένα απλό έργο, είναι ένα τολμηρό έργο, δεν ήταν ποτέ κάτι που έπρεπε να περάσει έτσι με απλό τρόπο και θέλω να το περπατήσουμε λιγάκι και να το δούμε μαζί».

Ακολούθησε η προβολή επεξηγηματικού βίντεο με το οποίο και ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της δεύτερης ημέρας της 8^{ης} Συνάντησης των Εταιρικών Μελών του Διαζώματος.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2^{ης} ΗΜΕΡΑΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΔΙΑΖΩΜΑ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

Δ΄ ΜΕΡΟΣ:

«Ουτοπία είναι μία πρόωρη αλήθεια. Η ματιά μας για το μέλλον του Διαζώματος»

Το συντονισμό των εργασιών της τρίτης μέρας, με τον κεντρικό θεματικό τίτλο: «Ουτοπία είναι μία πρόωρη αλήθεια. Η ματιά μας για το μέλλον του Διαζώματος», ανέλαβε ο Ομότιμος Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας και Γενικός Γραμματέας του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», κ. Βασίλης Λαμπρινουδάκης, ο οποίος εισαγωγικά είπε τα εξής:

Β. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ:

«Σήμερα έχουμε την 8^η συνάντηση των εταιρικών μελών του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, με παρακάλεσε ο Πρόεδρος, ο κ. Μπένος να τον αντικαταστήσω στην έδρα. Βέβαια αισθάνομαι πολύ μεγάλη αμηχανία, διότι δεν έχω ούτε την ευφράδεια, ούτε την απίστευτη εμπειρία και εποπτεία των πραγμάτων που έχει ο Πρόεδρος, αλλά θα προσπαθήσω να κάνω το καλύτερο.

Και δεν ανησυχώ ιδιαίτερα, δεν ξέρω αν ήσαστε όλοι στην αίθουσα, ο Πρόεδρος μας παρακολουθεί, είναι πανταχού παρών και τα πάντα πληρών. Και εδώ θα πληρώσει τα πάντα εάν χρειαστεί.

Είμαι ο Γενικός Γραμματέας του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και είμαι από τα ιδρυτικά μέλη του Σωματείου. Έχω παρακολουθήσει την πορεία του, από το 2008 μέχρι σήμερα, είναι μια εκπληκτική πορεία, ένα εξαιρετικό ταξίδι, το οποίο ξεκίνησε βέβαια με τη φροντίδα για το είδος των μνημείων το οποίο είναι πιο κοντά στη σημερινή ζωή. Δηλαδή τα θέατρα, γενικότερα τους τόπους θέασης και ακρόασης.

Έχει προχωρήσει πάρα πολύ αυτό το πρόγραμμα, δε θέλω να προκαταλάβω αυτά τα οποία θ' ακούσετε σε λίγο. Στη συνέχεια, ανοιχτήκαμε περισσότερο και αγκαλιάσαμε όλα τα μνημεία με τα ολιστικά προγράμματα, όπως είναι τα πάρκα τα αρχαιολογικά και περιβαλλοντικά, όπως είναι αυτά του Ορμομενού και της Επιδαύρου, τα οποία τρέχουν αυτή τη στιγμή, τις Πολιτιστικές Διαδρομές που έχουν απλωθεί σε όλη την Ελλάδα, άλλες βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης άλλες προετοιμάζονται και ούτω καθ' εξής.

Και βέβαια παρακολουθήσατε προχθές κι εχθές, την εξαιρετική δουλειά η οποία γίνεται και προσφέρεται στην πολιτεία και στους Έλληνες γενικότερα με την ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας, όπου όλη η εμπειρία του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ μέχρι τώρα και η προίκα του, προσφέρεται γενικότερα στην πολιτεία για ν' αντιμετωπίσει αυτή την τραγική καταστροφή η οποία είχε γίνει.

Δε θέλω, όπως σας είπα, να προκαταλάβω αυτά τα οποία θα πουν τα στελέχη του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ. Μερικά από τα στελέχη τα είδατε ήδη χτες με τη Θερμοκοιτίδα. Εμένα μ' εντυπωσίασε πάρα πολύ το έργο τους. Είναι εξαιρετικό, είναι πρωτοπόρο και τους αξίζουν συγχαρητήρια.

Σήμερα θ' απολαύσετε το άλλο μέρος των στελεχών του ΔΙΑΖΩΜΑ, δηλαδή την κα Σοφικίτου η οποία είναι Διευθύντρια του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ. Είναι η νέα γενιά: η Μαρία Κουρασάνη η οποία είναι η υπεύθυνη των αναπτυξιακών προγραμμάτων και η κα Κατερίνα Αβραμοπούλου, η οποία είναι η υπεύθυνη για την οικονομική ανάπτυξη».

Το λόγο πήρε αρχικά η κα Μαρία Σοφικίτου, Αρχαιολόγος και Διευθύντρια του Διαζώματος, η οποία μίλησε για το έργο του Σωματείου στην ανάδειξη και κοινωνικοποίηση των αρχαίων θεάτρων της Ελλάδας, λέγοντας τα εξής:

Μ. ΣΟΦΙΚΙΤΟΥ:

«Καλημέρα. Σας καλωσορίζουμε στην τελευταία ημέρα της 8^{ης} συνάντησης των εταιρικών μας μελών και αφήσαμε για το τέλος το ταξίδι του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, για να καταλάβετε κι εσείς πώς φτάσαμε σήμερα να βρισκόμαστε εδώ και να δίνουμε όλη την εμπειρία που έχουμε αποκτήσει όλα αυτά τα χρόνια για την αναγέννηση της Βόρειας Εύβοιας.

Σας καλούμε λοιπόν σε ένα ταξίδι, για να ανακαλύψετε κι εσείς μαζί μας πως τελικά η ουτοπία, μπορεί να είναι μια πρόωρη αλήθεια, αν κάποιος έχει όραμα, βάζει στόχους, είναι μεθοδικός, υπομονετικός και δεν το βάζει κάτω, προσπαθεί να λύσει ό,τι εμπόδια εμφανίζονται στο δρόμο του.

Ξεκινάμε λοιπόν: Το Σωματείο “ΔΙΑΖΩΜΑ”, η Κίνηση Πολιτών ΔΙΑΖΩΜΑ ιδρύθηκε στις 8 Ιουλίου του 2008, με την καθοριστική συμμετοχή τριών οικογενειών οι οποίες μέχρι σήμερα αποτελούν τα συστατικά μας στοιχεία. Αφ’ ενός η Αρχαιολογική Κοινότητα, αφ’ ετέρου οι καλλιτέχνες, οι διανοούμενοι της χώρας, και βεβαίως σιγά-σιγά κοντά μας συντάχθηκε και η οικογένεια της τοπικής κοινωνίας.

Χάρης σε όλους αυτούς, έχουμε μέχρι και σήμερα στην οικογένειά μας, περίπου 1.000 τακτικά και αρωγά μέλη και βεβαίως, την οικογένειά μας πλαισιώνουν και 43 εταιρικά μέλη που στηρίζουν διαρκώς το έργο μας πέρα από την πρώτη κιόλας στιγμή.

Εδώ σας ταξιδεύσω σε διάφορες μεγάλες στιγμές του Σωματείου μας, είναι από τη Γενική μας Συνέλευση το 2016 στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου.

Για να ξεδιπλώσουμε σιγά σιγά τους στρατηγικούς στόχους του Σωματείου μας. Πρώτος στόχος που τέθηκε από την αρχή της πορείας μας, ήταν η συμβολή στην ανάδειξη των Αρχαίων Θεάτρων και σταδιακά, εντάξαμε και άλλον έναν στόχο που ήταν η συμβολή στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ολιστικών προγραμμάτων πολιτιστικού τουρισμού.

Δηλαδή μιλούμε για πολιτιστικές περιβαλλοντικές διαδρομές αλλά και για πολιτιστικά πάρκα, τα οποία εξυπηρετούν την τριπλή αειφορία. Δηλαδή περιβαλλοντική, για το περιβάλλον τόσο των ιδίων των μνημείων, εσωτερικά δηλαδή στα μνημεία όσο και για το εξωτερικό περιβάλλον αυτών, την κοινωνική αειφορία, δηλαδή οι πολίτες ν’ αγκαλιάσουν τα μνημεία, να τα θεωρήσουν μέρος της ζωής τους και να τα

προστατεύσουν αλλά και στο τέλος την οικονομική, σε μια προσπάθεια του ίδιου του μνημείου ν' αποφέρει πόρους, τόσο για την αποκατάσταση του ίδιου όσο και για την τόνωση της τοπικής αλλά και της εθνικής οικονομίας.

Και ξεκινούμε με την πρώτη περίοδο λειτουργίας μας, η οποία ξεκίνησε όπως είπαμε το 2008, που ήταν η συνδρομή στο έργο της πολιτείας για την προστασία και ανάδειξη των αρχαίων χώρων θέασης και ακρόασης. Και λέγοντας χώροι θέασης και ακρόασης, εννοούμε τόσο τα θέατρα, τ' αμφιθέατρα, τα στάδια, δηλαδή χώρους που μπορούν ακόμη και σήμερα να εξυπηρετούν σκοπούς ανάλογους με αυτούς για τους οποίους έχουν φτιαχτεί στην αρχαιότητα.

Αλλά και τη συνάντηση των μνημείων με την τοπική κοινωνία και τους πολίτες, με κινητήριο δύναμη την ανάπτυξη των συνεργειών. Και όταν λέμε ανάπτυξη συνεργειών, εννοούμε να φέρουμε κοντά και την τοπική κοινωνία ν' αγκαλιάσει τα μνημεία, αλλά και να κινητοποιήσουμε τους αρμόδιους φορείς, για την ανάδειξη και την περαιτέρω ανάδειξη των μνημείων αυτών.

Και σιγά σιγά ξεκινά η δεύτερη περίοδος της λειτουργίας μας που είναι η συμβολή μας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ολιστικών προγραμμάτων πολιτιστικού τουρισμού.

Κορυφαία στιγμή, η οποία σηματοδοτεί και την έναρξη της 2^{ης} περιόδου της λειτουργίας μας, ήταν η ιστορική ομιλία, κάποιιοι από εσάς θα τη θυμάστε, της κας Ελένης Ρόκκου στη συνέλευσή μας το 2013 στην Ήπειρο, η οποία για πρώτη φορά αναφέρθηκε στον όρο "Πολιτιστικές Διαδρομές" και σχεδίασε, τότε ήταν Προϊστάμενη της Διαχειριστικής Αρχής, την πολιτιστική διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου, παίρνοντας βέβαια και το θεωρητικό κομμάτι που είχε ετοιμάσει η κα Μπέτυ Χατζηνικολάου. Εδώ είναι φωτογραφίες από αυτή την ιστορική μας συνέλευση και ένα βίντεο. Μεγάλη στιγμή για το Σωματείο μας.

Ας δούμε έναν - έναν τους στόχους μας και πώς αυτοί εξυπηρετούνται. Η πρώτη λοιπόν συμβολή του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ στην ανάδειξη των Αρχαίων Θεάτρων, το πρώτο βήμα ήταν η τεκμηρίωση των Αρχαίων Θεάτρων γιατί όπως πολύ καλά γνωρίζετε και εσείς αλλά και η οικογένεια των Αρχαιολόγων, δε μπορείς ν' αποκαταστήσεις κάτι, ν' αναδείξεις κάτι, αν πρώτα δεν το γνωρίσεις και εσύ αλλά και το ευρύ κοινό.

Έτσι αναπτύξαμε μια σειρά από επιστημονικά δελτία για τα Αρχαία Θέατρα, εκδόσεις για θέατρα σε κάθε γωνιά της Ελλάδος, προσπαθούμε, αυτό δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα, να τ' ολοκληρώσουμε, φιλομορφία τόσο για θέατρα όσο και για κορυφαίες προσωπικότητες, όπως του κ. Λαμπρινουδάκη, του κ. Θέμελη, που έχουν πολύ μεγάλη συμβολή στην ανάδειξη των Αρχαίων Θεάτρων, τρισδιάστατες απεικονίσεις, λήμματα στη Wikipedia σε συνεργασία με τους φοιτητές για να γίνουν πιο γνωστά τα θεάτρά μας.

Και στη συνέχεια προχωρήσαμε στην ανάθεση των απαιτούμενων μελετών αποκατάστασης για τα Αρχαία Θέατρα, αντλώντας πόρους από του κουμπαραδες, μιλούμε δηλαδή για ειδικούς ηλεκτρονικούς τραπεζικούς λογαριασμούς που ανοίγουμε για τ' Αρχαία Θέατρα.

Αλλά και βέβαια πόρους από την Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση μέσα προγραμματικές συμβάσεις, χορηγίες κτλ. Έτσι, το ΔΙΑΖΩΜΑ βοηθά στην ωρίμανση των 4 πρώτων φάσεων αποκατάστασης ενός θεάτρου, οι οποίες όπως έχουμε δει είναι και οι πιο δύσκολες και οι πιο χρονοβόρες. Βέβαια σε σχέση με τα κονδύλια που απαιτούνται για την ανάδειξη των θεάτρων, απαιτούνται λιγότερα χρήματα.

Μιλούμε για τις γεωφυσικές έρευνες, για τις απαλλοτριώσεις, για τις ανασκαφές και για τις μελέτες αποκατάστασης. Το ΔΙΑΖΩΜΑ δηλαδή βοηθά την πολιτεία στην ωρίμανση των 4 αυτών πρώτων φάσεων, ώστε μετά το Υπουργείο να προχωρήσει στην 5^η φάση, δηλαδή ν' αντλήσει πόρους από τα ευρωπαϊκά προγράμματα για την υλοποίηση των εργασιών αποκατάστασης στα μνημεία αυτά.

Εδώ είναι με μια ματιά ένας πίνακας που απεικονίζει την πρόοδο των εργασιών σε όλα τα Αρχαία Θέατρα, ώστε καθένας να μπορεί ανά πάσα στιγμή να δει έτσι εποπτικά και συνοπτικά σε ποια φάση ανάδειξης βρίσκεται το κάθε Αρχαίο Θέατρο.

Μέχρι και σήμερα έχουν ανατεθεί και ολοκληρωθεί από το Σωματείο ΔΙΑΖΩΜΑ περίπου 50 μελέτες αποκατάστασης για τα Αρχαία Θέατρα της χώρας, όπως θα δούμε οι μελέτες αυτές προσφέρονται ως δωρεά στο Υπουργείο Πολιτισμού σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις, επιβλέπονται από αυτό.

Όταν ολοκληρωθεί η αποδοχή τους εγκρίνονται από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, το οποίο γνωμοδοτεί για τις μελέτες αυτές και έτσι ανοίγει ο δρόμος για την ένταξη των προγραμμάτων αποκατάστασης των θεάτρων σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ.

Εδώ θα δείτε κάτι που είναι πραγματικά εντυπωσιακό. Τις μελέτες που έχει αναθέσει το Σωματείο "ΔΙΑΖΩΜΑ" από την αρχή της ιδρύσεώς του, οι οποίες συνολικά είναι 100 περίπου μελέτες, 99 για την ακρίβεια και οι μισές από αυτές αφορούν σε Αρχαία Θέατρα. Έτσι οπτικοποιήσαμε λίγο το σχήμα αυτό.

Τα πρώτα χρόνια προφανώς ακόμα δεν είχε αναπτυχθεί το μοντέλο οπότε θα δείτε κάποια μικρά ποσοστά, σιγά σιγά αυτό εξελίχθηκε, αλλά το εντυπωσιακό είναι για το έτος 2021, βλέπετε εδώ μια εκτίναξη, που δεν είναι άλλο από την ανάθεση των 13 μελετών, που απαιτήθηκαν για την αναγέννηση, για το πρόγραμμα ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Εδώ έχουμε ετοιμάσει και ως παρουσιάζουμε έναν χάρτη που δείχνει πολύ σύντομα τ' Αρχαία Θέατρα όπου έχει ολοκληρωθεί είτε η α' είτε η β' φάση αποκατάστασής τους, με τη συμβολή σε μεγαλύτερο βαθμό σε άλλα θέατρα σε άλλα σε μικρότερο βαθμό, του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ. Δηλαδή το Αρχαίο Θέατρο της Αιγείρας, της Απτέρας, της Γόρτυνας, της Δημητριάδος, του Δίου, της Επιδαύρου, του Θορικού, της Καρθαίας, την Κέα, της Μαρώνειας, της Μεγαλόπολης, να μην τα διαβάζω τώρα όλα και σας κουράζω.

Και να δούμε κάποιες εικόνες στα οποία κατ' εξοχή θέατρα έχει συμβάλει το ΔΙΑΖΩΜΑ. Εδώ είναι το Αρχαίο Θέατρο της Καρθαίας της Κέας το 2015, όταν ολοκληρώθηκε η ανασκαφή του και η αποκατάστασή

του, τη μελέτη την ανέθεσε το Σωματείο ΔΙΑΖΩΜΑ κι εδώ βλέπετε πώς η κοινωνία απολαμβάνει και βιώνει το μνημείο, είναι από μια εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Αρχαίο Θέατρο το 2018.

Εδώ είναι τ' Αρχαία Θέατρα, στα οποία ακόμη και σήμερα οι εργασίες αποκατάστασης είναι σε εξέλιξη, μιλούμε για τ' Αρχαία Θέατρα Αμβρακίας, Γιτάνων, Γόρτυνας, Δελφών, Διονύσου, Δωδώνης, θα δείτε και στη συνέχεια τα μεγάλα προγράμματα τα οποία χρηματοδοτούν, όπως είναι η Πολιτιστική Διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου, η Περιβαλλοντική Διαδρομή του Οιδίποδα αλλά και προγράμματα από τα ΕΣΠΑ των Περιφερειών ή από το ΠΔΕ όπως για παράδειγμα το Θέατρο της Ερέτριας που είναι από τους εθνικούς πόρους της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Κάτι που επίσης είναι πολύ εντυπωσιακό, είναι ότι το 2021 παρ' όλο που είχαμε μια περίοδο κρίσης και πανδημίας, ξεκίνησαν οι εργασίες σε 8 Αρχαία Θέατρα, στα περισσότερα από αυτά οι μελέτες είχαν ανατεθεί από το Σωματείο "ΔΙΑΖΩΜΑ" και έτσι πλέον ήταν έτοιμο το Υπουργείο να ξεκινήσει τις εργασίες αποκατάστασής τους.

Εδώ κάτι που μας εντυπωσίασε πάρα πολύ είναι το Αρχαίο Θέατρο της Κασσώπης, τις μελέτες, θυμίζουμε, τις ανέθεσε όλες το Σωματείο ΔΙΑΖΩΜΑ αξιοποιώντας το crowdfunding το οποίο σας παρουσιάστηκε κι εχθές και εδώ είναι πολύ πρόσφατη η φωτογραφία, το 2022, όπου βρίσκονται σε εξέλιξη τα έργα βραχοπροστασίας, δηλαδή προσπαθούν να στερεώσουν τους βράχους πάνω από το θέατρο ώστε να μην καταρρεύσουν και προκαλέσουν ατυχήματα στους επισκέπτες.

Επίσης μια πολύ πρόσφατη φωτογραφία, είναι το Αρχαίο Θέατρο της Ερέτριας, οι εργασίες σήμερα βρίσκονται σε εξέλιξη, τις μελέτες και εδώ τις ανέθεσε τόσο το Σωματείο "ΔΙΑΖΩΜΑ" όσο και η Εφορία αποκατάστασης των μνημείων μέσα από προγραμματική σύμβαση.

Και βεβαίως το Αρχαίο Θέατρο της Σπάρτης το οποίο για μας είναι μια πολύ μεγάλη στιγμή καθώς καταφέραμε και συνδυάσαμε πόρους τόσο από το εσωτερικό, από μεγάλα Ιδρύματα αλλά κι από μεγάλα Ιδρύματος του εξωτερικού, από τους απλούς πολίτες. Εδώ βλέπετε το θέατρο πώς είναι σήμερα και πώς θα γίνει μετά την ολοκλήρωση της αποκατάστασής του. Τη μελέτη, θυμίζουμε, ανέθεσε πάλι το Σωματείο "ΔΙΑΖΩΜΑ".

Σε αυτά τα θέατρα υπάρχει μια σχετική ετοιμότητα, και χρειάζεται η συμβολή του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ ώστε να βοηθήσουμε να ενταχθούν σε κάποια προγράμματα αποκατάστασης.

Και είναι η τελευταία ομάδα των θεάτρων, εδώ η εμπλοκή μας πρέπει να είναι ακόμη μεγαλύτερη, καθώς απαιτούνται πιο χρονοβόρες εργασίες όπως η ολοκλήρωση των ανασκαφών για παράδειγμα στο Αρχαίο Θέατρο της Λευκάδας ώστε μετά να ξεκινήσει η αποκατάστασή του, είτε της απαλλοτρίωσης την οποία έχει αναλάβει το Σωματείο "ΔΙΑΖΩΜΑ, όπως το Θέατρο της Αμφίπολης, αναθέσεις μελετών όπως για

παράδειγμα του Καβειρίου είτε ακόμα και της έναρξης των εργασιών ανασκαφής, όπως το Αρχαίο Θέατρο του Διονύσου Ικαρίας Αττικής.

Δίνω το λόγο στην Κατερίνα μας για να σας παρουσιάσει τώρα, κατά πόσο σε όλα αυτά τα μεγάλα προβλήματα, συμβάλλουν τα εταιρικά μας μέλη».

Στο σημείο αυτό, το λόγο πήρε η κα Κατερίνα Αβραμοπούλου, Οικονομολόγος και Υπεύθυνη για την Οικονομική Ανάπτυξη του Σωματείου, μετά από μια σύντομη παρέμβαση του κ. Μπένου.

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Είμαστε σ' ένα ταξίδι πάνω στο ταξίδι. Εσείς είστε στο ταξίδι του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, κι εμείς στο δικό μας ταξίδι, αλλά πιο πολύ ταξιδεύουμε σ' εσάς παρά στο δρόμο.

Θέλω να μεταφέρω τη μεγάλη μου αγάπη, σε όλους σας. Όπως είπε ο Καθηγητής μας, έχετε ξεπεράσει κάθε προσδοκία για μας, παιδιά μας, μπορώ να σας πω έτσι, είμαστε πολύ περήφανοι για σας, που σιγά σιγά παίρνετε πάνω σας, στα χέρια σας, στην ψυχή σας όλο αυτό το σπουδαίο εγχείρημα. Δε θα χάσουμε ούτε λεπτό από τις παρουσιάσεις σας, την καλημέρα μας και την αγάπη μας κι από μένα και από τον Κώστα. Καλή συνέχεια».

Κ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ:

«Κι από μας, ευχαριστούμε πολύ, καλό ταξίδι.

Συνεχίζοντας λοιπόν, παίρνοντας τη σκυτάλη από τη Μαρία, ανατέθηκαν, σας είπε η Μαρία, 50 μελέτες. Πώς όμως ανατέθηκαν αυτές οι μελέτες; Ποια ήταν η συμβολή των εταιρικών μας μελών; Τα εταιρικά μας μέλη είναι ένας θεσμός που γεννήθηκε μαζί με το Σωματείο, το 2008. Στηρίζεται κυρίως στην εταιρική κοινωνική ευθύνη που αναπτύσσει κάθε εταιρεία, επιχείρηση, Ίδρυμα, Τράπεζα και αποτυπώνει τις συνέργειες μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Στόχος είναι η συμβολή των εταιρικών μελών σε μείζονα προγράμματα ανάδειξης των μνημείων της χώρας μας. Όμως αυτό γίνεται πάντα, σύμφωνα με τις αξίες, το όραμα, τη φιλοσοφία και τη στρατηγική και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, που θέτει κάθε εταιρεία. Η συμβολή των εταιρικών μελών, σε ποιο πρόγραμμα θα εμπλακούν, δεν είναι τυχαία, γίνεται πάντα σύμφωνα και με τη δική τους θέληση, πού θέλουν να εμπλακούν, τι τους αρέσει, πού βρίσκονται.

Έχουμε 42 εταιρικά μέλη. Σήμερα καλωσορίζουμε και τη LIDL που μπήκε στην οικογένειά μας πριν μια εβδομάδα.

Η ετήσια συνδρομή τους κλιμακώνεται σε τρεις βαθμίδες, στις 3.000, 5.000 και 10.000 ευρώ και μαζί με την ετήσια συμβολή των τακτικών μελών, συμβάλλουν στα λειτουργικά και παραγωγικά έξοδα του Σωματείου όπου και εξασφαλίζεται η βιωσιμότητά τους.

Εδώ, με μεγάλη συμβολή του Ιδρύματος Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου, του Ιδρύματος J.M. KAPLAN από την Αμερική, τη Νέα Υόρκη, ένα Ίδρυμα που μας αγκάλιασε και μας αγάπησε πάρα πολύ, και με τη FREZYDERM. Η συμβολή του KAPLAN συνέχισε παίρνοντας τη σκυτάλη από το Ίδρυμα “Σταύρος Νιάρχος” ή που η χρηματοδότηση της μελέτης αποκατάστασης και μετά το Αμερικάνικο Ίδρυμα, τις εργασίες αποκατάστασης, συνεχίζοντας στο Αρχαίο Θέατρο της Κασσώπης, όπως είπαμε κι εχθές που υλοποιήσαμε το πρόγραμμα crowdfunding με το σύνθημα “MyKassori” με την Εθνική Τράπεζα.

Το Ίδρυμα Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου έβαλε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για τις μελέτες αποκατάστασης. Καταφέραμε και συγκεντρώσαμε το ποσό των 80.000 ευρώ, όμως δεν ήταν μόνο η οικονομική συνδρομή τους πάρα πολύ σημαντική. Η Ολυμπία Οδός και η Γέφυρα, ταξίδεψαν το μήνυμά μας για την ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου της Κασσώπης, δίνοντας αυτά τα δυο καρτ ποστάλ στα διόδια.

Συνεχίζοντας, το Ίδρυμα “Σταύρος Νιάρχος”, μεγάλη η συμβολή στα Αρχαία Θέατρα της Ηπείρου, μελέτες αποκατάστασης για το Αρχαίο Θέατρο Νικόπολης στο Αρχαίο Στάδιο Νικόπολης αλλά και για το χώρο υποδοχής από το Ίδρυμα Παύλου κι Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου και τα ΕΛΠΕ για τη μελέτη αποκατάστασης και ανάδειξης του Τελεστηρίου της Ελευσίνας.

Το Ίδρυμα πάλι Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου, μεγάλη η συμβολή του γενικά σε όλο το έργο του Σωματείου μας, ψηφιακή εφαρμογή και ακουστική ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης. Η Attica Bank ενίσχυσε τον κουμπάρά του Αρχαίου Θεάτρου της Αρκαδίας και ο ΟΠΑΠ τη μελέτη αποκατάστασης του Αρχαίου Θεάτρου της Δήλου όπου κάναμε και τη Γενική μας Συνέλευση το 2019.

Ο κουμπάράς του Αρχαίου Θεάτρου του Ορχομενού Βοιωτίας με τους 4 μεγάλους χορηγούς, όμως ήταν και σπουδαία η συμβολή απλών πολιτών, τοπικών επιχειρήσεων. Καταφέραμε και συγκεντρώσαμε σχεδόν το ποσό των 200.000 ευρώ και ανατέθηκαν όλες οι μελέτες που ήταν απαραίτητες για να ξαναπάρει ζωή το Αρχαίο Θέατρο Ορχομενού Βοιωτίας.

Εδώ θα σταθώ ένα λεπτό παραπάνω. Οι αδερφές Ανδριοπούλου, μεγάλη η συμβολή τους, όχι μόνο στο Αρχαίο Θέατρο των Δελφών, στο Σωματείο μας, σ’ εμάς προσωπικά, μας λείπουν, θα θέλαμε πολύ να είναι μαζί μας. Εμπνεόμενες και από τη μεγάλη προσφορά τους σε όλη τη χώρα, θα καθιερώσουμε το Βραβείο του Εθελοντή. Θα δοθεί πρώτη φορά. Στη Γενική μας Συνέλευση τον Οκτώβρη που θα γίνει στην Καλαμάτα και στην Αρχαία Μεσσήνη.

Αρχαίο Θέατρο Αχαρνών, πρωταγωνιστής εδώ είναι, όλοι το ξέρουμε, το Σωματείο “Επισκήνιον” με την κα Μαρία Μίχα. Μεγάλο το έργο της για την ανάδειξη και προστασία αυτού του σπουδαίου Αρχαίου Θεάτρου.

Συνεχίζουμε με την ΑΙΓΕΑΣ ΑΜΚΕ και τον κ. Θανάση Μαρτίνο. Έχει χρηματοδοτήσει τη μελέτη αποκατάστασης του Αρχαίου Θεάτρου Κέας αλλά και τη μελέτη προσβασιμότητας του αρχαιολογικού Θήρας. Η ΓΕΦΥΡΑ, τη μελέτη αποκατάστασης του Αρχαίου Θεάτρου Μακύνειας.

Έχουμε εδώ τα Αρχαία Θέατρα της Καλυδόννας, με χρηματοδότηση της ΤΕΡΝΑ και τη μελέτη αποκατάστασης του Αρχαίου Θεάτρου Ερέτριας από τη ΔΕΗ που είδατε και τις φωτογραφίες πριν που σας έδειξε η Μαρία.

Κι έτσι θα δώσω τη σκυτάλη τώρα στη Μαρία Κουρασάνη να μας ξεναγήσει στον δεύτερο κύκλο του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, στα Ολιστικά Προγράμματα».

Ακολούθησε η παρουσίαση της αρχαιολόγου και Υπεύθυνης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Σωματείου, κας Μαρίας Κουρασάνη.

M. ΚΟΥΡΑΣΑΝΗ:

«Καλημέρα κι από εμένα. Ο δεύτερος κύκλος ζωής του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, ξεκινά με τα Ολιστικά Προγράμματα. Με τα Ολιστικά Προγράμματα το ΔΙΑΖΩΜΑ προτείνει μια νέα μορφή διαχείρισης των μνημείων, μέσα από την υλοποίηση των Ολιστικών Προγραμμάτων Πολιτιστικού Τουρισμού, τις Πολιτιστικές Περιβαλλοντικές Διαδρομές και τα Πολιτιστικά Περιβαλλοντικά Πάρκα τα οποία υπηρετούν, προωθούν την τριπλή αειφορία: Την περιβαλλοντική, που περιλαμβάνει την αποκατάσταση και την αναστήλωση των μνημείων, την κοινωνική, αυτό που λέμε κοινωνικοποίηση των μνημείων και την οικονομική: πώς θα αξιοποιήσουμε τους πόρους του μνημείου, το μνημείο ως πόρο για να μπορέσουμε να συμβάλλουμε στην τόνωση της εθνικής, της τοπικής οικονομίας αλλά και στο ίδιο το μνημείο.

Στόχος μας λοιπόν μέσα από αυτά τα προγράμματα, είναι να φέρουμε τα μνημεία της φύσης και του πολιτισμού στο κέντρο της ζωής, της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτό σήμερα είναι μέρος της καθημερινότητάς μας, αλλά θα ήθελα να δούμε όλοι μαζί ένα απόσπασμα από μια συνέντευξη που έδωσε ο Πρόεδρός μας, ο Σταύρος Μπένος, 10 χρόνια πριν, σ' έναν κύκλο ντοκιμαντέρ με τον τίτλο “Συναντήσεις με αξιοσημείωτους ανθρώπους”, του κ. Δρίβα. Στη συνέντευξη αυτή θα αντιληφθούμε πως τα Ολιστικά Προγράμματα τότε, δεν ήταν παρά μια διαζωματική ουτοπία, δηλαδή μια πρόωρη αλήθεια.

Τα Ολιστικά Προγράμματα εφαρμόζονται με τα εργαλεία που μας προσφέρει ο πολιτισμός των ΟΧΕ. Το κεκτημένο που έχουμε ήδη από το προηγούμενο ΕΣΠΑ, το ΕΣΠΑ 2014-2020 και το ανανεωμένο ΕΣΠΑ 2021-2027, για το οποίο μας μίλησε και χθες πολύ αναλυτικά ο κ. Λέμας.

Μέσα από τη δημιουργία των Ολιστικών Προγραμμάτων, γεννήθηκαν δυο νέοι θεσμοί οι οποίοι χαλυβδώνουν τη βιωσιμότητά τους. Ο Φορέας Διαχείρισης και Marketing, το DMO και η συστάδα cluster επιχειρήσεων. Τους δυο αυτούς θεσμούς τους υλοποίησε άτυπα και πιλοτικά το ΔΙΑΖΩΜΑ σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ηπείρου στην Πολιτιστική Διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου.

Μετά την επιτυχή εφαρμογή τους, η πολιτεία ψήφισε το Ν. 4875 τον προηγούμενο Δεκέμβριο, μέσα από τον οποίο εγκαθιδρύει και επίσημα τους δυο αυτούς σπουδαίους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Στο χάρτη αυτό, μπορούμε να δούμε όλα τα Ολιστικά Προγράμματα τα οποία είναι αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη, έχουν δηλαδή ενταχθεί από το ΕΣΠΑ 2014-2020 και τις προτεινόμενες διαδρομές για το επόμενο ΕΣΠΑ, ενώ με το πράσινο σημείο, βλέπουμε τα πρότυπα πολιτιστικά πάρκα.

Υπάρχει συγκεκριμένη μεθοδολογία που ακολουθεί το ΔΙΑΖΩΜΑ για την υλοποίηση ενός Ολιστικού Προγράμματος. Πολύ μεγάλο ρόλο στην υλοποίηση έχει Θερμοκοιτίδα μας, η δομή που έχει δημιουργήσει το ΔΙΑΖΩΜΑ και τη συντονίζει ο Ευδόκιμος Φρέγκογλου.

Έχουμε καταλήξει στα δέκα βήματα τα οποία απαιτούνται από τη στιγμή που γίνεται η ένταξη στο ΕΣΠΑ μέχρι να ολοκληρωθεί μία δράση.

Στον πίνακα αυτό βλέπουμε όλα τα προγράμματα που αυτή τη στιγμή είναι σ' εξέλιξη και την πρόοδό τους. Επίσης, φαίνεται ταυτόχρονα και το εύρος της δουλειάς που κάνει η Θερμοκοιτίδα.

Βλέπουμε δηλαδή την πολιτιστική διαδρομή της Ηπείρου, πόσο έχει προχωρήσει σε ψηφιακές υπηρεσίες και την τουριστική προβολή, δηλαδή είναι στη φάση της υλοποίησης των εργασιών, η διαδρομή του Οιδίποδα, πόσα έργα δρομολογούνται και έχουν υποβληθεί Τεχνικά Δελτία, η ΟΧΕ Μάνης, η ΟΧΕ της VIA EGNATIA και η ΟΧΕ των Λιμνών.

Η πολιτιστική διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου, είναι πλέον στα χέρια του DMO, της ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε., η οποία κάνει εξαιρετική δουλειά. Βλέπετε φωτογραφίες από δράσεις οι οποίες έγιναν τον τελευταίο χρόνο, που αφορούν και στην προβολή της διαδρομής τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, αλλά και επιμορφωτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια που έχει διοργανώσει και απευθύνονται όχι μόνο σε επιχειρηματίες του τουρισμού γενικά αλλά κυρίως και στα μέλη του cluster της διαδρομής. Επίσης εξαιρετική είναι η εξέλιξη της διαδρομής "Οιδίπους". Ο Φορέας Διαχείρισης Προορισμού είναι η Αναπτυξιακή Ευβοίας και πρόσφατα βγήκε στον αέρα το site της διαδρομής, στο οποίο μπορεί κανείς να ενημερώνεται για όλες τις δράσεις και τις εξελίξεις σε σχέση με τη διαδρομή. Στο τέλος κάθε μήνα όλα τα μέλη του cluster και των δυο αυτών διαδρομών ενημερώνονται με newsletter για ό,τι εξέλιξη υπάρχει.

Το πρόγραμμα "Πόλις" είναι η νέα πρόταση υιοθεσίας του Σωματείου "ΔΙΑΖΩΜΑ" μετά τα Αρχαία Θέατρα και αυτή τη φορά αφορά σε ελληνικές πόλεις με ιστορικό υπόβαθρο. Στόχος του προγράμματος, είναι ο εμβολιασμός των πόλεων με την αξία των συνεργειών και τη μαγεία των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Μέσα από το πρόγραμμα, όλες οι ψηφίδες της πόλης συνδυάζονται σ' ένα ολιστικό πρόγραμμα ανάπλασης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις καθολικές παρεμβάσεις στο δημόσιο και ιδιωτικό χώρο, έχοντας σα

βασικούς άξονες, τη λειτουργικότητα, την προσβασιμότητα, την αισθητική, πράγματα για τα οποία μας μίλησε χτες και η κα Ελίνα Αγγέλη.

Αυτή τη στιγμή στο πρόγραμμα συμμετέχουν το Ηράκλειο, η Καλαμάτα, η Θήβα, η Άρτα, η Κοζάνη, η Κομοτηνή και η Νάξος.

Στον πίνακα εδώ βλέπουμε την πρόοδο εργασιών του προγράμματος “Πόλις”. Όλες οι πόλεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα έχουν αναθέσει και έχουν ολοκληρώσει τη μελέτη στρατηγικού σχεδιασμού, το master plan και πλέον είναι έτοιμες και υποβάλλουν προτάσεις και χρηματοδοτικά προγράμματα.

Ενδεικτικά ν’αναφέρω, πως πρόσφατα βγήκε πρόσκληση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος για τις αναπλάσεις του δημόσιου χώρου, όπου σχεδόν όλες οι πόλεις αυτές πήραν μέρος μ’ εξαιρετικές προτάσεις. Επίσης είναι σε εξέλιξη και το πρόγραμμα “100 κλιματικά ουδέτερες πόλεις” στο οποίο συμμετέχει η Καλαμάτα και η Κοζάνη και έχουν πάρει την πρόκληση μέχρι το 2030 να είναι μέσα από δράσεις και έργα κλιματικά ουδέτερες πόλεις, δηλαδή να αποκτήσουν την κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2030 και ν’ αποτελέσουν καλή πρακτική και πρότυπο για όλες τις άλλες ευρωπαϊκές πόλεις.

Αλλά είναι σε εξέλιξη και άλλα προγράμματα για τις πόλεις, όπως το πρόγραμμα “Νέο Ευρωπαϊκό Bauhouse”, το οποίο εγκρίθηκε πρόσφατα για την Κοζάνη. Το πρόγραμμα “Λεωφόροι Φύσης και Πολιτισμού” είναι η νέα πρόταση του Σωματείου για την ανάδειξη των μνημείων και την ένταξή τους στο κέντρο της ζωής και της βιώσιμης ανάπτυξης, με όχημα τους αυτοκινητόδρομους της χώρας.

Οι λεωφόροι λοιπόν, από λεωφόροι μεταφοράς εμπορευμάτων, αναβαθμίζονται σε Λεωφόρους Πολιτισμού. Αυτή τη στιγμή στο πρόγραμμα συμμετέχουν πιλοτικά τρεις αυτοκινητόδρομοι, η Μορέας, Ολυμπία Οδός και Ιόνια Οδός και το πρόγραμμα στηρίζεται πάνω στο master plan το οποίο έχει υλοποιήσει ο κ. Ζέκκος. Επιδιώκουμε μέσα από αυτό τη βελτίωση της προσβασιμότητας, τόσο φυσικής όσο και ψηφιακής, σε 30 μνημεία φύσης και πολιτισμού που βρίσκονται πέριξ των αυτοκινητόδρομων.

Για την επόμενη προγραμματική περίοδο έχουμε στόχο τη συνέχιση των ήδη εγκεκριμένων ΟΧΕ έτσι ώστε να βελτιωθεί η λειτουργικότητά τους και επίσης να εργαστούμε με τους αρμόδιους φορείς, ώστε να ενταχθούν τα Προγράμματα ΟΧΕ Τριλογία της Αττικής, ΟΧΕ Μορέα και ΟΧΕ Αιτωλοακαρνανίας.

Στην εικόνα που βλέπετε είναι το λογότυπο που απέσπασε το 1^ο βραβείο για το Πρόγραμμα Τριλογία της Αττικής σε διεθνή διαγωνισμό που είχε προκηρύξει το Σωματείο “ΔΙΑΖΩΜΑ”. Είναι ένα λογότυπο που θα βλέπουμε συχνά.

Μια ακόμη κατηγορία Ολιστικών Προγραμμάτων είναι τ’ Αρχαιολογικά Πάρκα. Πρόκειται για ένα ολιστικό προϊόν πολιτιστικού τουρισμού που περιλαμβάνει τη διεύρυνση και ανάδειξη ενός μνημειακού συνόλου και τη σύνδεσή του με την τοπική οικονομία και τη σύγχρονη ζωή των κατοίκων μιας περιοχής.

Εδώ βλέπουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα επιτυχημένου Αρχαιολογικού Πάρκου, του Αρχαιολογικού Πάρκου Ορχομενού Βοιωτίας. Το Αρχαιολογικό Πάρκο Ορχομενού Βοιωτίας, περιλαμβάνει ένα σπάνιο μνημειακό σύνολο, το Ελληνιστικό Θέατρο, τον τάφο του Μινύα, μυκηναϊκής περιόδου και την Εκκλησία, την Παναγία της Σκριπούς που είναι ένας σπάνιος μεταβατικός τύπος τρουλέου σταυροειδούς ναού.

Είναι σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή τόσο οι εργασίες στο Θέατρο όσο και οι εργασίες στον περιβάλλοντα δημόσιο χώρο του Πάρκου. Λάβαμε την προηγούμενη εβδομάδα φωτογραφικό υλικό από τις εργασίες που γίνονται τώρα.

Το προηγούμενο Σαββατοκύριακο η Υπουργός ανακοίνωσε ότι περιμένουμε την ολοκλήρωση των εργασιών στο θέατρο και την απόδοσή του στο κοινό μέχρι το τέλος του 2023 οπότε και θα μπορούμε να το απολαύσουμε.

Εμβληματικό το Αρχαιολογικό Πάρκο της Επιδαύρου, το όραμα του Καθηγητή μας, του Βασίλη Λαμπρινουδάκη. Έχει ολοκληρωθεί το master plan του προγράμματος εθελοντικά από τον κ. Λαμπρινουδάκη και τον κ. Καζολιά και αυτή τη στιγμή είμαστε στη φάση των εγκρίσεων. Έχουμε ήδη λάβει έγκριση από τη ΔΙΠΚΑ και αναμένουμε τελικές εγκρίσεις από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Μνημείων, προκειμένου το έργο να ξεκινήσει.

Όταν το έργο θα έχει ολοκληρωθεί, ο επισκέπτης θα έχει τη δυνατότητα να κατανοεί πλήρως μέσα από τις περιηγητικές διαδρομές, τη λειτουργική σύνδεση των μνημείων, του Θεάτρου, του Ασκληπιείου και τα υπόλοιπα μνημεία, να απολαύσει την περιήγηση στο Βοτανικό Κήπο και να γνωρίσει τα ενδημικά φυτά τα οποία σχετίζονταν με τη θεραπεία και να βιώσει όπως και στην αρχαιότητα, την ουσία και το σπουδαίο ρόλο που το Πάρκο αυτό είχε με την υγεία και τη θεραπεία αλλά και την εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης.

Θα συνεχίσει η Κατερίνα Αβραμοπούλου με τη συμβολή των εταιρικών μελών στα Ολιστικά Προγράμματα».

Κ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ:

«Συνεχίζοντας κι εγώ για το Αρχαιολογικό Πάρκο της Επιδαύρου, εδώ βλέπετε τους χορηγούς του Αρχαιολογικού Πάρκου, Interamerican, με τη μελέτη διαμόρφωσης και ανάπλασης διαδρομών περιήγησης, η οποία τώρα θα πραγματοποιηθεί με αυτή τη χορηγία ένα δεύτερο διετές πρόγραμμα για τη διαμόρφωση και λειτουργία ενός σύγχρονου εργαστηρίου συντήρησης ευρημάτων και ανασκαφών στην Αρχαία Πόλη της Επιδαύρου.

Η APIVITA, όπου έκανε χορηγία τη μελέτη κήπου ενδημικών και θεραπευτικών φυτών στο Αρχαιολογικό Πάρκο ενώ οι τρεις χορηγοί μας, η KOSMESIS με τον κ. Ευάγγελο Κεραμίδα, η ΕΛΠΙΕΝ και η APIVITA, βοήθησαν να δημιουργηθεί ένα αρχαιολογικό αφηγηματικό παραμύθι με τίτλο “Η φωνή των ονείρων”, το οποίο έγραψε η Αρχαιολόγος κα Εύη Παπαδοπούλου. Εδώ βλέπετε σε μια εικόνα το Αρχαιολογικό Πάρκο με όλους τους χορηγούς μας.

Και συνεχίζουμε με την Περιφέρεια Ηπείρου και την Πολιτιστική Διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου. Το πρώτο πρόγραμμά μας, το πρώτο Ολιστικό Πρόγραμμα, εδώ βλέπετε όλους τους χορηγούς, ενώθηκαν όλες οι δυνάμεις του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, γι' αυτό το πρόγραμμα. Για μας είναι το παιδί μας αυτό το πρόγραμμα, το προσέχουμε και το αγαπάμε όλοι.

Θα δείτε εδώ το Ίδρυμα Κανελλόπουλου με πληθώρα χορηγιών για μελέτες αρχαιολογικές αλλά και παραγωγή ενημερωτικού υλικού για την ανάδειξη διαδρομής και την προώθησή της. Η Νέα Οδός, σπουδαία η προσφορά της στο πρόγραμμα αυτό, ήταν ο χορηγός για την πρώτη μελέτη cluster που πραγματοποιήθηκε, που, όπως[σας είπε και ο κ. Μπένος, ήταν από το σημερινό Υπουργό, κ. Σκυλακάκη.

Η μελέτη αυτή έδωσε το έναυσμα, όχι μόνο για τη διαδρομή της Ηπείρου, αλλά για όλες τις άλλες διαδρομές και τις αντίστοιχες μελέτες και όπως θα δείτε στο τελευταίο λέει “ενδυνάμωση της δομής του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ για τη υποστήριξη της Ηπείρου, πρόσληψη ειδικού συμβούλου”. Αυτός ο ειδικός σύμβουλος ήταν ο Νίκος Στακιάς.

Δεν υπήρχε τότε το D-HUB, ήταν σα μια ιδέα αλλά δεν υπήρχε· υπήρχε όμως ο Νίκος. Πήγε τρεις εβδομάδες ένα ταξίδι στην Ήπειρο, είδε όλες τις εν δυνάμει επιχειρήσεις για το cluster, τους βοήθησε, τους μίλησε, τα κριτήρια που έπρεπε να συμπληρώσουν, τι πρέπει να κάνουν, τι είναι η διαδρομή της Ηπείρου και έτσι γεννήθηκε σιγά σιγά το D-HUB.

Βλέπετε εδώ πέρα ότι έκανε και μια μελέτη για τη λειτουργία της Ηπείρου Α.Ε. που είναι Φορέας Διαχείρισης της διαδρομής, ο DMO για να δούμε τι χρειάζεται για να γίνει πραγματικά DMO η Ήπειρος Α.Ε.

Συνεχίζουμε πάλι με δράσεις της Νέας Οδού. Να πω ότι ήταν και ο μεγάλος χορηγός του launch event, της αναρκτηρίας εκδήλωσης όπου δώσαμε στην τοπική κοινωνία τη διαδρομή αυτή. Η Cosmote, με τη μελέτη ψηφιακής στρατηγικής για τον πολιτισμό που με τη μελέτη αυτή βγήκε και η πρώτη πρόσκληση στην Ελλάδα για ψηφιακές δράσεις, ενώ εγκατέστησε wifi σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους της Ηπείρου που είναι και οι κόμβοι της διαδρομής.

Η ΒΙΚΟΣ μετέφερε το μήνυμά μας βάζοντας ετικέτες σε όλες τις συσκευασίες της, “Υιοθετήστε ένα Αρχαίο Θέατρο” ενώ χρηματοδότησε σχολικές ξεναγήσει για το έτος 2016-17, ώστε τα σχολεία να πάνε στον αρχαιολογικό χώρο της Κασσώπης και όλων των άλλων αρχαιολογικών χώρων για να γνωρίσουν τη διαδρομή μας.

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδα, πολιτιστική διαδρομή “Οιδίπους”. Και εδώ όλοι οι χορηγοί που συνέβαλαν για την πραγματοποίηση αυτής της διαδρομής, η Νέα Οδός πάλι υποστήριξε το Σωματείο για την ενίσχυση της δομής της Αναπτυξιακής Ευβοίας Α.Ε., όπου είναι ο DMO της διαδρομής. Δημιουργήσαμε κι ένα ψηφιακό πανόραμα για όλους τους κόμβους της διαδρομής.

Ο FOURLIS χρηματοδότησε τη δημιουργία της ιστοσελίδας και το αποτέλεσμα ήταν ο λογότυπος που βλέπετε, ενώ το κοινωφελές Ίδρυμα Λάτση μας χρηματοδότησε τη δημιουργία της ιστοσελίδας την οποία είδατε χτες και από τον Χρήστο Χιώτη που ήταν ο δημιουργός της.

Ο όμιλος MYTILINEOS, τη μελέτη cluster, πολύ σημαντική μελέτη και τα Ελληνικά Πετρέλαια, τη μελέτη κυκλοφοριακών παρεμβάσεων της Ερέτριας. Κόμβος της διαδρομής.

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Πολιτιστική Διαδρομή Via Egnatia. Ο Ν. Δρακωνάκης με την εταιρεία του ETAM ενώ είχαμε και την ψηφιακή στρατηγική για τον πολιτισμό όπου δημιουργείται και εκεί ο ιστότοπος της Πολιτιστικής Διαδρομής. Το Ίδρυμα Μποδοσάκη, και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με την Ολυμπία Οδό. Μεγάλος χορηγός η Ολυμπία Οδός.

Να πω ότι αυτή η διαδρομή ήταν και ο προπομπός για το έργο που είδατε πριν από τη Μαρία, το “Λεωφόροι φύσης και πολιτισμού”, με πρωτοβουλία και προσωπική συμμετοχή του κ. Παπανικόλα, Διευθύνοντας Συμβούλου της Ολυμπίας Οδού και της κας Σοφίας Στάμου, Διευθύντριας Επικοινωνίας της Ολυμπίας Οδού.

Περιφέρεια Αττικής: Μετά το πρόγραμμα της Βόρειας Εύβοιας, είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα που έχουμε αυτή τη στιγμή στο Σωματείο. Εδώ βλέπετε όλους τους χορηγούς. Να πω ότι το Ίδρυμα KAPLAN, χρηματοδότησε τρεις μελέτες, είναι η πρώτη φορά που χρηματοδοτεί μελέτη μη αρχαιολογική. Ήταν ένα προσωπικό στοίχημα και του Ευδόκιμου Φρέγκογλου που το κατάφερε.

Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών χρηματοδότησε το βραβείο που είδατε και πριν που βγήκε ο λογότυπος, ενώ η ΑΙΓΕΑΣ ΑΜΚΕ. TITAN, τη μελέτη master plan για το πρόγραμμα και η Νέα Οδός την Ψηφιακή Στρατηγική.

Συνεχίζουμε με την Περιφέρεια Πελοποννήσου και την Πολιτιστική Διαδρομή Μορέας. Ο αυτοκινητόδρομος Μορέας, συνδιοργανώσαμε την 6^η συνάντηση των εταιρικών μελών στη Σπάρτη, όπου ήταν και ο προπομπός, εκεί συζητήθηκε για πρώτη φορά αυτή η διαδρομή. Ενώ η TEMEs με το Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη, δημιούργησαν την ειδική ψηφιακή εφαρμογή μέσα στο ξενοδοχείο για μνημεία της Μεσσηνίας και της Ηλείας. Ενώ τη Γενική μας Συνέλευση, η 15^η Γενική μας Συνέλευση στην Καλαμάτα και στην Αρχαία Μεσσήνη είναι συνδιοργάνωση με το Ίδρυμα..

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Πολιτιστική Διαδρομή Σαντορίνης και Πολιτιστική Διαδρομή Νάξου. Η ΑΙΓΕΑΣ ΑΜΚΕ με τον κ. Μαρτίνο μας βοήθησε ν’ αναθέσουμε τις μελέτες master plan για τη διαδρομή της Νάξου μαζί με την AEGEAN ενώ συνδιοργανώσαμε και τη Γενική μας Συνέλευση στη Νάξο. Η AEGEAN χρηματοδότησε τη μελέτη master plan για την Πολιτιστική Διαδρομή της Σαντορίνης.

Εδώ βλέπετε κάποιες άλλες δράσεις, οι οποίες δεν εντάσσονται σε κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα, αλλά όλες μαζί μας βοήθησαν να πραγματοποιήσουμε το έργο του Σωματείου. Βλέπετε την κεντρική οδό, μ’ ένα

ψηφιακό πανόραμα στον E-65. Το Ίδρυμα Μποδοσάκη με την BLOD που είναι και σήμερα εδώ μαζί μας, και σας ευχαριστούμε πάρα πολύ, πάντα μαγνητοσκοπεί όλες τις εκδηλώσεις μας.

Η AEGEAN που προέβαλε το μήνυμά μας για Αρχαία Θέατρα στις διεθνείς πτήσεις μέσα στα αεροπλάνα της. Ο FOURLIS με την εκπαιδευτική παράσταση “Ένα μπαούλο θέατρο”, ο όμιλος Econotia με την κα Βοβολίνη ο οποίος μας φιλοξενεί κάθε χρόνο στον πολυχώρο Ecozone για το ΑΝΩ ΔΙΑΖΩΜΑ, η Alpha Bank όπου μας βοήθησε και χρηματοδότησε την πλατφόρμα G-Generation ενώ προέβαλε βίντεο με τίτλο “Υιοθετήστε ένα Αρχαίο Θέατρο” στα καταστήματά της και συνδιοργανώσαμε την 5^η Συνάντηση του ΑΝΩ ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ.

Το Ίδρυμα Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου που συνδιοργανώσαμε τη συνάντηση του Διεθνούς Δικτύου των Αρχαίων Θεάτρων στην Αθήνα, ο Α-Β Βασιλόπουλος που είχαμε μια αλληλεπίδραση στα social media κυρίως μέσω Instagram και Facebook και η Sales Promotion, εταιρικό μας μέλος, το είδατε κι εχθές.

Έκανε μια μεγάλη εκδήλωση το Μουσείο Μπενάκη, προκειμένου ν’ ανακοινώσει την έναρξη της συνεργασίας μας, αλλά και να παρουσιάσει στους πελάτες και συνεργάτες, τις δράσεις για τα προγράμματα που σχεδιάζει και υλοποιεί το Σωματείο μας. Ενώ επιχορηγεί το ΔΙΑΖΩΜΑ για κάθε ημερομίσθιο που θα υλοποιεί για λογαριασμό των πελατών του με 1 ευρώ.

Και τώρα θα σας δείξει η Μαρία κάτι πολύ όμορφες δράσεις που γίνονται στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού μας προγράμματος».

Ακολούθησε μια σύντομη παρουσίαση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων από την κα Κουρασάνη, ως διαχειρίστρια της διαδικτυακής πλατφόρμας του Σωματείου για τα εκπαιδευτικά προγράμματα (Generation D).

M. ΚΟΥΡΑΣΑΝΗ:

«Τα εκπαιδευτικά μας προγράμματα μαζί με το Δίκτυο των Αρωγών Μελών, συμβάλλουν, σημαντικά και στην κοινωνικοποίηση των μνημείων αλλά και στη διάδοση των αξιών του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Σωματείου “ΔΙΑΖΩΜΑ” τα συντονίζει με τεράστια επιτυχία η αγαπημένη μας Μαίρη Μπελογιάννη. Το πρόγραμμα “Υιοθεσία Αρχαίων Θεάτρων, μαθητές ξεναγούν μαθητές στ’ Αρχαία Θέατρα” υλοποιείται για 8^η χρονιά. Έχουμε για το σκοπό αυτό την ιστοσελίδα μας με τα εκπαιδευτικά, τη Generation-D, την οποία ενημερώνουμε σε καθημερινή βάση οπότε μπορείτε να επισκεφθείτε και να δείτε αναλυτικά όλες τις δράσεις.

Εγώ θ’ αναφερθώ μόνο σε δυο στοιχεία που έχουμε εδώ, με συντομία. Πρώτη φορά φέτος ζητήσαμε από τους μαθητές να μπουν στη λογική των Ολιστικών Προγραμμάτων και να σχεδιάσουν projects σε σχέση με τις Πολιτιστικές Διαδρομές και τα πάρκα, είτε να σκεφτούν δικές τους πολιτιστικές διαδρομές, όπως η δράση

“σχεδιάστε μια διαδρομή με κέντρο ένα Αρχαίο Θέατρο” ή να δουλέψουν πάνω στις διαδρομές που είναι ήδη σε εξέλιξη ή σχεδιάζονται.

Ένα επίσης καινούργιο πρόγραμμα πιλοτικά που ξεκινάμε και καλά, είναι το “Παίζω και μαθαίνω για το Αρχαίο Θέατρο”. Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, δηλαδή σε παιδάκια 3 ετών. Το πρόγραμμα το σχεδίασε ένα αρωγό μας μέλος, η Αθηνά Πουρσαϊτίδου, η οποία είναι Αρχαιολόγος Μουσειοπαιδαγωγός, το προσέφερε δωρεάν στο ΔΙΑΖΩΜΑ και πάει πάρα πολύ καλά. Όπως θα δείτε σε εικόνες είναι πάρα πολύ χαρούμενα τα παιδάκια. Η λήψη των φωτογραφιών έγινε πριν ένα μήνα περίπου.

Το “ΣτηρίΖΟΥΜΕ Βόρεια Εύβοια” είναι το πρόγραμμα που ξεκίνησε φέτος, και έχει βασικούς στόχους την εμφάνιση σε ζητήματα διαχείρισης οικοσυστημάτων και μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς, την επαφή και τη γνωριμία των μαθητών μεταξύ τους – των σχολείων δηλαδή τόσο της Βόρειας Εύβοιας όσο και όλων των σχολείων μεταξύ τους μέσα από οργανωμένες εκπαιδευτικές διαδρομές.

Προσπαθούμε μέσα από τα εκπαιδευτικά ταξίδια παράλληλα να τονώσουμε και την τοπική οικονομία. Ενδεικτικά αναφέρω δυο από τις δράσεις των μαθητών. Είναι πάρα πολλές και θα παρουσιάσουμε μελλοντικά όλη τη δουλειά αυτή. Το ΕΠΑΛ Μαντουδίου δημιούργησε ένα project με εναέριες περιπολίες drone με θερμική κάμερα για την πρόληψη πυρκαγιών ενώ το 4^ο Γενικό Λύκειο Καλαμάτας αποφάσισε να επικεντρωθεί στην περιοχή του και να φτιάξει κάρτες μνήμης για τον Ταΰγετο, προκειμένου να βοηθήσει στο να γνωρίσει η τοπική κοινωνία καλύτερα το δάσος και να βοηθήσει στη φροντίδα και τη βιωσιμότητά του.

Το Δίκτυο των Αρωγών Μελών, είναι μια ακόμη δράση μας που ξεκίνησε μέσα στην πανδημία. Με την ανάπτυξή του ενθαρρύνουμε τη συμμετοχή των εθελοντών. Είναι περισσότερα από 400 τα αρωγά μέλη του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, και βρίσκονται στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Τους ενθαρρύνουμε να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν δράσεις που έχουν στόχο την ανάδειξη, την προβολή και την αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος της χώρας.

Οι δράσεις εντάσσονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων πολιτιστικού τουρισμού που υλοποιούνται στην Ελλάδα με τη συμβολή του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ.

Θ’ αναφέρω ενδεικτικά κάποια από τα projects. Κάποια έχουν ολοκληρωθεί και κάποια είναι σε εξέλιξη. Μια ομάδα εθελοντών λοιπόν με το συντονισμό του μέλους μας, της κας Κάρολ Μόλτερ Οικονόμου, ανέλαβαν να μεταφράσουν το θεατρικό έργο “Το χάσμα της Κασσώπης” του συγγραφέα Frederic Lepoutand ο οποίος στη δεκαετία του ’90 επισκέφθηκε τον αρχαιολογικό χώρο, εντυπωσιάστηκε και έγραψε ένα θεατρικό έργο, εμπνευσμένο καθαρά από το Αρχαίο Θέατρο. Δηλαδή όλη η δράση εκτυλίσσεται στο Αρχαίο Θέατρο. Η μετάφραση είναι έτοιμη και το Αρχαίο Θέατρο περιμένει να ανέβει η παράσταση να το απολαύσει ο κόσμος.

Το δεύτερο project το απολαύσαμε χτες με τον Φοίβο Αργυρόπουλο, είναι “Οι Οινικές διαδρομές του κρασιού και της ιστορίας στην Εύβοια”, μια εξαιρετική δουλειά όπως είδατε όλοι.

Η Ιωάννα Παπαδοπούλου σχεδίασε μια θεματική διαδρομή πάλι στο πλαίσιο της διαδρομής “Οιδίπους” με τις πολιτισμικές διαδρομές στην ιστορία του 1821. Έχει φτιάξει ουσιαστικά ένα blog και ο επισκέπτης της σελίδας μπορεί μέσα από αυτό να σχεδιάσει το ταξίδι του και να δει τα συγκεκριμένα σημεία της Στερεάς Ελλάδας τα οποία συνδέονται με την επανάσταση.

Η κα Ιωάννα Γεωργοπούλου εμπνεύστηκε από την ΟΧΕ της Μάνης, την Πολιτιστική Διαδρομή των πύργων της Μάνης και δημιούργησε ένα εικονικό Μουσείο των πύργων της Μάνης. Αυτό είναι σ’ εξέλιξη και πιστεύω το Νοέμβρη θα έχουμε έτοιμο το υλικό για να το παρουσιάσουμε στο ΑΝΩ ΔΙΑΖΩΜΑ.

Επίσης ένα πολύ ενδιαφέρον project υλοποιείται από τη Δάφνη Μάρτιν, που είναι η Πρέσβειρα του Αρχαίου Θεάτρου της Σπάρτης. Αυτή τη στιγμή κάνει το διδακτορικό της στο Πανεπιστήμιο του Cambridge και με μια διεθνή ομάδα 5 επιστημόνων από την Ελλάδα, την Αμερική και την Αγγλία, δημιουργούν μια ιστοσελίδα με τη βοήθεια του Χρήστου Χιώτη στην οποία θα μπορούμε να γνωρίσουμε τόσο την ιστορία και την αρχιτεκτονική του Θεάτρου. Θα υπάρχει κι ένα ψηφιακό ημερολόγιο ανασκαφής που είμαστε σε διάλογο ώστε να γίνει σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας και μέσα από το οποίο θα μπορεί ο επισκέπτης να βλέπει όλη την πορεία αποκατάστασης του μνημείου. Στην πλατφόρμα ακόμη θα υπάρχει πληροφόρηση για το φυσικό περιβάλλον γύρω από το θέατρο αλλά και την προφορική παράδοση που συνδέεται με αυτό, μέσα από συνεντεύξεις με τους κατοίκους της Σπάρτης.

Το πρόγραμμα ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, τέλος, είναι το κυρίαρχο πρόγραμμα. Το ΔΙΑΖΩΜΑ αξιοποιεί όλη την πνευματική, επιστημονική, βιωματική και επιχειρησιακή εμπειρία για να το υποστηρίξει.

Και θα κλείσω την παρουσίαση των Ολιστικών Προγραμμάτων με τον αναπτυξιακό χάρτη του προγράμματος, το οποίο αποτυπώνει το Όραμα και τη Στρατηγική για την υλοποίησή του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας. Το Πρόγραμμα έχει το Νέο Δάσος στο επίκεντρο, που είναι ο πνευματικός και ο επιχειρησιακός πυρήνας του, και φυσικά το Δρόμο, το νέο οδικό άξονα που αποτελεί τον καταλύτη για ν’ ανοίξουν τα φτερά της ανάπτυξης στην περιοχή. Το Πρόγραμμα συμπληρώνεται με τους βασικούς πόλους ανάπτυξης που βλέπετε στο χάρτη. Με μπλε χρώμα οι τουριστικοί πόλοι, με κίτρινο ο πόλος της επιχειρηματικότητας και με ροζ της αγροδιατροφής και του πρωτογενούς τομέα. Θα συνεχίσει η Κατερίνα με τη συμβολή των Εταιρικών μας Μελών στο σπουδαίο αυτό εγχείρημα».

Κ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ:

«Οι μεγάλοι χορηγοί για το πρόγραμμα της Βόρειας Εύβοιας. Όλοι οι χορηγοί για το πρόγραμμα της Βόρειας Εύβοιας, για έναν πατριωτικό σκοπό ενώθηκαν όλα τα εταιρικά μέλη και το χορηγικό κίνημα της χώρας.

Ομιλος FOURLIS, Master Plan Νέου Δάσος, ELVALHALCOR, Master Plan Νέου Δάσους, Μελέτη Φωτοδοτών και το έργο τεχνικής υποστήριξης. Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη, Μελέτες Αγροδιατροφής, Ίδρυμα Κατερίνας Λασκαρίδη, Μελέτη Υποδομών, Κοινωφελές Ίδρυμα Λάτση τις τρεις οριζόντιες μελέτες, Ψηφιακό Κύμα, Πράσινη Ζώνη, Χώρος Καινοτομίας είναι όλες αυτές οι δράσεις που μας παρουσίασε χτες το D-HUB.Εθνική Τράπεζα, Master Plan προγράμματος, LIDL, μελέτη αναδάσωσης.

Οι χορηγοί των μελετών των ειδικών πολεοδομικών σχεδίων: Ίδρυμα Μποδοσάκη, ΕΛΠΕΝ, ZARA, Αθηναϊκή Ζυθοποιία, Ίδρυμα Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου, INTERAMERICAN, Μελέτη Πολιτισμού.

Η ΓΣΒΕΕ, συνδιοργανώσαμε τον Μάρτιο την 3^η συνάντηση με τους θεσμούς και την τοπική κοινωνία. Η διαΝΕΟσις τις μελέτες για τα κοινωνικά δίκτυα. Η Sales Promotion Center, το πλάνο επικοινωνίας για το crowdfunding που μας παρουσίασε χτες ο κ. Ιμριζιάδης. Κτήμα Γεροβασιλείου, συνδιοργανώνουμε τη φετινή, τη συνάντηση που είμαστε τώρα, την 4^η συνάντηση με τους θεσμούς και την τοπική κοινωνία.

Η Cosmote, χρηματοδότησε τη δημιουργία της πλατφόρμας διαβούλευση ενώ ενισχύει το σήμα σε όλες τις εκδηλώσεις όπως και σε αυτή που είμαστε σήμερα. Farm Trip, έκθεση πορτρέτων τοπικών παραγωγών, είναι στη δίπλα αίθουσα, όποιος δεν την είδε μπορεί να την επισκεφθεί.

Η έκθεση των τοπικών προϊόντων που θα γίνει στο μετρό της Αθήνας, μάλλον κοντά στα Χριστούγεννα, από τον ΣΠΕΛ, την EUROCHEM και την COMPO EXPERT.

Εδώ θα ήθελα να πω ένα προσωπικό ευχαριστώ όχι μόνο στα εταιρικά μέλη και στους χορηγούς αλλά και στο νομικό σύμβουλο του προγράμματος και φίλο, τον κ. Φωτέα γιατί όλες αυτές οι χορηγίες έγιναν ιδιωτικά συμφωνητικά πολύ γρήγορα, με τις νομικές υπηρεσίες όλων των Υπηρεσιών πολύ σωστά και τον ευχαριστώ πάρα πολύ για τη βοήθειά του».

Η κα Κουρασάνη αμέσως μετά ευχαρίστησε το κοινό και ολοκλήρωσε την παρουσίαση της λέγοντας πως «για το ΔΙΑΖΩΜΑ η ουτοπία δεν είναι τόπος ανύπαρκτος, δε σημαίνει κάτι ανέφικτο ή κάτι εκτός πραγματικότητας αλλά έχει μέσα της ενέργεια και δράση και τη δυναμική να κάνει τα όνειρά μας πραγματικότητα. Είναι μια πρόωρη αλήθεια».

Αμέσως μετά, ο κ. Βασίλης Λαμπρινουδάκης άνοιξε το διάλογο με τα Εταιρικά Μέλη, ως εξής:

Β. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ:

«Είδατε σε τι στιβαρά χέρια βρίσκεται η λειτουργία του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ. Πίσω από όλα αυτά που είδατε, κρύβεται φοβερή δουλειά, δουλειά ποιοτική, δουλειά που χρειάζεται αφοσίωση και βέβαια δυνατό μυαλό το οποίο διαθέτει όλο το προσωπικό του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ. Τους ευχαριστούμε ιδιαίτερα για όλη αυτή την αφοσίωση και τη δουλειά την οποία κάνουν.

Δεν έχουν ωράριο, να ξέρετε, όπως δεν έχει ο Πρόεδρός μας φυσικά και όλοι μας. Ευχαριστούμε πάρα πολύ, συγχαρητήρια για όλη αυτή τη δουλειά την οποία παρουσιάσατε. Αλλά αγαπητές φίλες και αγαπητοί φίλοι, δε θα γινόταν τίποτα, όχι βέβαια μόνο εάν δεν υπήρχε όλο αυτό το δυναμικό του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, οι τρεις κυρίες που σας μίλησαν σήμερα και βέβαια η ομάδα του Ευδόκιμου, εάν δεν υπήρχε και η στήριξη των εταιρικών μας μελών.

Παρακολουθήσατε και τις δυο προηγούμενες μέρες και σήμερα όλη αυτή τη δουλειά η οποία γίνεται και θα διαπιστώσατε ότι το ενδιαφέρον των εταιρικών μας μελών, διατρέχει όλο το φάσμα των προγραμμάτων μας, όχι μόνο των προγραμμάτων αυτών καθαυτά αλλά και των διαφόρων αναγκών τις οποίες έχουν αυτά τα προγράμματα, μελέτες, ανασκαφές, ψηφιακές υποστηρίξεις, οικονομοτεχνικές μελέτες.

Όλα αυτά τα καλύπτει κατά το μέγιστο ποσοστό, η στήριξη των εταιρικών μας μελών. Τους ευχαριστούμε ιδιαίτερα γι' αυτό, θεωρούμε ότι είμαστε ένα από τα αδέρφια αυτής της οικογένειας που βλέπετε εκεί, και είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον ακριβώς επειδή υπάρχει αυτή η οικογένεια. Θα παρακαλούσα τώρα για παρεμβάσεις».

Τοποθετήσεις των Εταιρικών Μελών του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»

N. ΚΟΥΤΣΙΑΝΑΣ (Φαρμακοποιός, Μελισσοκόμος, Founder Apivita & Symbeosis):

«Καλημέρα, να είμαστε όλοι καλά. Σήμερα έχουμε τη γιορτή της Παγκόσμιας Ημέρας του Περιβάλλοντος. Είναι μια σημαντική ημέρα, οπωσδήποτε, γιατί εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον πλανήτη γιορτάζουν αυτή την ημέρα.

Στις 20 Μαΐου είχαμε την Παγκόσμια Ημέρα της Μέλισσας, 22 Μαΐου την Παγκόσμια Ημέρα της Βιοποικιλότητας, όλο γιορτές είμαστε αυτή την εποχή για το περιβάλλον.

Τονίσαμε ιδιαίτερα αυτές τις μέρες την αειφορία, όμως αυτό, αγαπητοί μου δεν αρκεί. Η αειφορία ήταν στο ξεκίνημά μας το '79 με την APIVITA, αλλά σήμερα έχουμε στείλει τον πλανήτη στα βράχια. Επομένως, απαιτείται μια αναγέννηση. Αντί λοιπόν της φράσης sustainability πρέπει να πάμε στο re-generation. Γιατί, πολύ σωστά γνωρίζουμε όλοι ποια είναι η κατάσταση αυτή τη στιγμή στον πλανήτη από πλευράς καταστροφής.

Εάν δείτε τα χρώματα, όσοι καλλιεργούμε εν πάση περιπτώσει, οι μικροοργανισμοί μέσα είναι ελάχιστοι. Σκεφτείτε ότι μια κουταλιά σούπας χρώματος, έχει τον πληθυσμό της γης. Αν δείτε στα δικά μας τα χωριά βεβαίως στη Θεσσαλία, ο μικροβιότοπος έχει ελαττωθεί στο ελάχιστο λόγω των αρώσεων, λόγω αυτής της απίστευτης κατανάλωσης που έχουμε υιοθετήσει, γιατί όλο το μοντέλο το αναπτυξιακό σήμερα, στηρίζεται στην κατανάλωση.

Καταναλωτής, κατανάλωση, ενώ ο μακαρίτης ο Πλάτων μας μίλησε για τον πελάτη. Όμοιος ομοίω απεί πελάζει. Εμείς όμως συνεχίζουμε. Έπεσε η κατανάλωση, αυξήθηκε η κατανάλωση και όλα αυτά τα

δανειζόμαστε από τον πλανήτη, τα παίρνουμε από κει. Επομένως, το μοντέλο το αναπτυξιακό και εδώ υπάρχουν στοιχεία σημαντικά, στο εξαιρετικό σχέδιο που έχει εκπονηθεί για τη Βόρεια Εύβοια, υπάρχουν αρκετά στοιχεία της αναγέννησης.

Αναγέννηση λοιπόν στην οικονομία. Ένα άλλο δηλαδή καταναλωτικό θα λέγαμε μοντέλο, μια άλλη αναπτυξιακή πολιτική που θα στηρίζεται στην αναγέννηση όλων των δραστηριοτήτων μας. Από τη νοοτροπία, που εκεί είναι το μεγάλο πρόβλημα, είδαμε τα περιστατικά της πρώτης ημέρας, πώς σκέφτεται ο κόσμος, ενώ το σχέδιο είναι εξαιρετικό για ν' αναπτυχθεί η όποια περιοχή, εμείς είχαμε άλλα ζητήματα ν' αντιμετωπίσουμε και να συγχαρώ και τον Πρόεδρο για τη στάση, γιατί κατάφερε δηλαδή να φύγει έξω από αυτή τη λογική και να προχωρήσει στα εφ' ω ετάχθη, σ' αυτό που ήταν και σκοπός αυτής της συνάντησης.

Άρα λοιπόν, το πρώτο σημαντικό που χρειάζεται να γίνει αυτή τη στιγμή, είναι να κατανοήσουμε ότι αυτή η αναπτυξιακή πολιτική δεν οδηγεί πουθενά. Βεβαίως εδώ υπάρχει το θέμα της στρατηγικής. Δυστυχώς όχι μόνο στο ελλαδικό επίπεδο, δηλαδή εθνική συνεννόηση, που το ΔΙΑΖΩΜΑ το έχει πετύχει σε μεγάλο βαθμό, η εθνική στρατηγική που δεν υπάρχει, δηλαδή αν δείτε τον αγροδιατροφικό τομέα γιατί τον ζω τώρα με την καινούργια επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν υπάρχει στρατηγική.

Ο καθένας, αν δείτε πώς φεύγει το ένα Υπουργείο και πώς πηγαίνει το άλλο, δεν παραδίδει κανείς επί της ουσίας τι συνέβη στον αγροτικό τομέα, τι θα μπορούμε να κάνουμε καλύτερο κτλ.

Εμείς λοιπόν, θα σας πω δυο λόγια για τη **Symbiosis**, όχι για άλλους λόγους, αλλά να κατανοήσετε περισσότερο και βεβαίως είστε όλοι ευπρόσδεκτοι, ο αγαπητός Βασίλης έχει έρθει, όπως και ο Ευδόκιμος, να έρθετε να δείτε από κοντά την άλλη επιχειρηματικότητα, το *business unusual*. Αυτό που κάνει το ΔΙΑΖΩΜΑ δηλαδή, ακριβώς δηλαδή μια άλλη νοοτροπία ν' αναπτυχθούμε.

Λίγα λοιπόν για τη *Symbiosis*, μπορείτε να δείτε περισσότερες λεπτομέρειες στο internet για να καταλάβουμε όλοι, ότι εάν δεν ξεκινήσουμε από τις καινοτομίες, εάν σκεφτείτε ότι δεν έχουμε Υπουργείο Έρευνας και Καινοτομίας, δεν υπάρχει τίποτα και αυτά που γίνονται, γίνονται στη λογική ενός σχεδίου που έχει ο καθένας στο κεφάλι του.

Αν λοιπόν δούμε το τι πρέπει να γίνει, το πρώτο που πρέπει να γίνει πέραν από τον πολιτισμό που γίνεται εξαιρετική δουλειά, από το ΔΙΑΖΩΜΑ κτλ., στον πρωτογενή τομέα αν δε δούμε τα προβλήματα και δεν ξεκινήσουμε από το έδαφος, πώς θ' ανανεώσουμε, θ' αναγεννήσουμε το έδαφος, δεν υπάρχει προοπτική, τα λιπάσματα τελειώνουν. Λεφτά δεν υπάρχουν απ' ό,τι γνωρίζουμε, επομένως η καταστροφή είναι σίγουρη.

Άρα το πρώτο που πρέπει να κάνουμε είναι η καινοτομία. Και να σας πω ένα παράδειγμα. Τι κάνουμε εμείς, για να σας πω και μια πρόταση που έχω να πω γενικά για το ΔΙΑΖΩΜΑ μετά: Παίρνουμε τα χωράφια, κοιτάμε ποια φυτά φύονται σε αυτή την περιοχή, μαζεύουμε τα φυτά και με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο

δημιουργούμε γενότυπους ελληνικούς, τους οποίους τους φυτεύουμε, τους αναπτύσσουμε, τους μαζεύουμε, τους ξεραίνουμε και κάνουμε τα προϊόντα.

Όχι όμως με τη λογική του όπως ο καθένας θέλει, εφαρμόζοντας πρωτόκολλα αναγεννητικής γεωργίας. Τα οποία πρωτόκολλα αναγεννητικής γεωργίας, δεν τ' αφήνουμε όπως θέλει ο καθένας να κάνει. Υπάρχουν πλατφόρμες αυτή τη στιγμή, η συνεργασία μας με τη ΓΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, έχουμε τη δυνατότητα όλα αυτά τα στοιχεία να τα βάλουμε μέσα και έτσι να έχουμε όλο το trace ability, την ιχνηλασιμότητα δηλαδή, από το χωράφι στο ράφι. Για να μπορούμε να έχουμε ποιοτικά προϊόντα τα οποία να είναι στάνταρντ.

Αυτό λοιπόν που θέλω να σας πω εδώ, μιλώντας με τη ΓΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, στους οποίους τους ανέπτυξα όλη τη διαζωματική λογική και χάρηκαν πάρα πολύ, να γίνει μέλος του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, εμείς συνεργαζόμαστε βεβαίως στην Πληροφορική, τα οποία διασυνδέουμε, καθώς επίσης είπα τα ίδια λόγια σε μια πολύ σημαντική εταιρεία που έχουμε στα βιολογικά προϊόντος των βιοαγρών, να γίνει μέλος και αυτός και βεβαίως αποδέχτηκαν και οι δυο εφ' όσον το εγκρίνετε κι εσείς, αυτή τη λογική.

Γιατί το λέω αυτό: Διότι δεν είναι μόνο να καλλιεργήσουμε και με όποιον τρόπο καλλιεργήσουμε. Ας πούμε ότι καλλιεργούμε με τον κλασικό τρόπο. Ποιος θα τα πουλήσει; Πού θα πουληθούν; Χρειάζονται επιχειρηματίες οι οποίοι να το έχουν κάνει το παιχνίδι. Και με αυτή την έννοια λέω ότι αυτοί οι άνθρωποι αυτοί που προανέφερα, θα μπορούν να βοηθήσουν συστηματικά για όποιους αποφασίσουν να συνεργαστούν είτε στη Βόρεια Εύβοια είτε σε άλλες περιοχές.

Γιατί η Ελλάδα αγαπητοί, το γνωρίζετε καλύτερα, δεν έχει επιχειρηματικότητα, τι να κάνουμε. Το κλείσαμε το μαγαζί. Και το μαγαζί για ν' ανοίξει, τουλάχιστον ν' ανοίξει όπως μετά την καταστροφή που έγινε στην Εύβοια, το ΔΙΑΖΩΜΑ με τη λογική αυτή που αναπτύσσει, που είναι πολύ σημαντική, να κάνουμε κι από την άλλη μεριά το business unusual, το οποίο ν' αγκαλιάσει ό,τι πιο καινοτόμο υπάρχει στον πρωτογενή τομέα.

Δε σας μιλάω για το δευτερογενή γιατί κι εκεί πρέπει να δούμε τα ζητήματα της ανακύκλωσης για παράδειγμα και στον τριτογενή τομέα που εκεί θα παιχτεί το παιχνίδι, διότι αυτός που συνεργαζόμαστε εμείς, να σας πω, του δίνουμε τα χωράφια, ή νοικιάζουν τα χωράφια, τους δίνουμε όλα τα φυτά και τους παίρνουμε και όλο το προϊόν και έτσι μπορεί να συνεργαστείς. Δεν υπάρχει άλλη λογική.

Τους δε μελισσοκόμους, που έχουμε 1.500 μελίσσια δοσμένα σε νέους ανθρώπους και εδώ θα προσπαθήσουμε να βρούμε κάποιους, νέα παιδιά από τη Εύβοια, αν θελήσουν να μπουν στην αναγεννητική μελισσοκομία, γιατί έχουν συνηθίσει και αυτοί σε άλλα πράγματα. Επομένως εδώ, χρειάζεται πολύ σκάμμο απ' όλους μας. Πέρα όμως από αυτά, ό,τι και να κάνουμε, η Ελλάδα δεν έχει brand name. Και ειδικά στα μελισσοκομικά έχουμε πάει στην 5^η θέση.

Δηλαδή η προσπάθεια που γίνεται από την πλευρά μας σε επίπεδο ατομικό, εγώ το κάνω, μαζεύοντας 7 καθηγητές για να κάνουμε πιστοποίηση των μελιών μας με διαδικασίες τέτοιες ξεκινώντας από το

πευκόμελο, από τα θυμάρια, που είναι γνωστά δηλαδή, για να μπορέσουμε να κάνουμε τέτοια χαρακτηριστικά τύπου Μανούκα αν έχετε ακούσει, και πωλούνται τα 250 γραμμάρια στο Harrods, 600 λίρες. Θα μου πείτε, μπορούμε να το κάνουμε αυτό όλοι; Όχι, είναι μικρή η αγορά εκεί. Μπορούμε όμως να κάνουμε τέτοια πράγματα, ν' αναδείξουμε το ελληνικό προϊόν μέσω τέτοιων δραστηριοτήτων, να κάνουμε τα μελισσοκομικά προϊόντα τα οποία είναι γνωστά, την πρόπολη, τη γύρη, το βασιλικό πολύ με στάνταρντ προδιαγραφές και όχι σε αυτή τη λογική του εκφυλισμού και όπως θέλει ο καθένας να παράγει τα προϊόντα του κτλ.

Ασχολούμαι 45 χρόνια απ' ό,τι ξέρετε μ' αυτή την ιστορία των βιολογικών. Στην καινούργια μας προσπάθεια, τι προσπαθούμε να κάνουμε: αντί τα 3 "P" έχουμε 4 "P": People, Planet, Purpose, ανώτερο κοινό καλό μας δίδαξε ο Αριστοτέλης, και Platforms. Να μη μπορεί κανείς ν' αμφισβητήσει όλα αυτά που γίνονται στον πρωτογενή τομέα.

Είναι ντροπή αυτή τη στιγμή, το 95% των βοτάνων που καταναλώνουμε στην Ελλάδα, να είναι εισαγόμενα. Είναι ντροπή επίσης να λέμε, 400 εκατομμύρια εξάγουμε τυριά και εισάγουμε 2 δις. Προσέξτε, 2 δις. Γι' αυτό είπα ότι το μεγάλο θέμα, τονίστηκε και από τον Σταύρο χτες, της αλλαγής νοοτροπίας.

Ν' αγαπήσουμε την Ελλάδα. Ν' αγαπήσουμε τα ελληνικά προϊόντα και τους εαυτούς μας και όλοι μαζί να δούμε μια αναβάθμιση, ανανέωση, αναγέννηση της οικονομίας σε μια κατεύθυνση που στο κέντρο θα είναι ο άνθρωπος, ο πνευματικός άνθρωπος. Και πάλι συγχαρητήρια αγαπητέ Πρόεδρε αν με ακούς, αγαπητέ Βασίλη, όλο το team που διδάσκετε πολιτισμό αυτή τη στιγμή. Και σας ευχαριστούμε από καρδιάς».

Ο κ. Λαμπρινουδάκης ευχαρίστησε τον κ. Κουτσιανά για την παρέμβαση και την προσφορά του στον πολιτισμό και κάλεσε αμέσως μετά για ένα σύντομο σχόλιο, τον κ. Γιάννο Μητσό, Senior Advisor, Αναπτυξιακές Πολιτικές στον Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχάνων (Σ.Ε.Β.).

Β. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ:

«Εμείς ευχαριστούμε, είσαι πάντα επίκαιρος και πρωτοπόρος στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας μας για το περιβάλλον. Πιστεύω ότι σήμερα σιγά-σιγά όλη η κοινωνία επανέρχεται, συνειδητοποιεί την ανάγκη της προστασίας του περιβάλλοντος και της σωστή σχέσης μας με το περιβάλλον και εσύ πραγματικά με τη δραστηριότητά σου συμβάλλεις πάρα πολύ σε αυτό.

Σ' ευχαριστούμε ιδιαίτερα και για το ωραίο δώρο το οποίο μας έφερες εδώ και το οποίο θα μας θυμίζει και στα σπίτια μας και τη δουλειά που κάνεις, και το μήνυμα το οποίο φέρνεις στην κοινωνία.

Θα παρακαλούσα τον κ. Μητσό, τον εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, να μας πει κι εκείνος έναν χαιρετισμό και ό,τι σκέφτεται σχετικά με τη συνάντηση την οποία έχουμε εδώ».

Γ. ΜΗΤΣΟΣ (Senior Advisor Αναπτυξιακές Πολιτικές - Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών):

«Ευχαριστώ πολύ όλους σας για την ευκαιρία να συμμετέχω σε αυτή την ιστορία, γιατί πραγματικά εμπνέει η δουλειά του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, εμπνέει η μεθοδικότητα, εμπνέει η ολιστικότητα της προσέγγισης, εμπνέει προφανώς ο Σταύρος Μπένος, αλλά πιο πολύ νομίζω τολμώ να πω, εμπνέετε όλες και όλοι εσείς που δουλεύετε καθημερινά και τρέχετε αυτό το πράγμα.

Είναι πολύ εντυπωσιακό και είναι πολύ εντυπωσιακός ο τρόπος της δουλειάς και της οργάνωσής της και είναι πολύ εντυπωσιακός ο τρόπος με τον οποίο καταφέρνεται και κινητοποιείτε δυνάμεις και προχωράτε τα θέματα και πραγματικά μόνο συγχαρητήρια αξίζουν σε αυτό το πράγμα. Διότι η δουλειά φαίνεται πραγματικά και φαίνεται από τα εταιρικά μέλη και την οικογένεια την οποία έχετε μπορέσει να προσεγγίσετε.

Αλλά τολμώ να πω ότι αυτό είναι το λιγότερο. Το εύρος του έργου του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, είναι πραγματικά εντυπωσιακό και νομίζω ότι πλέον, μπαίνουμε σε μια άλλη φάση και εδώ στη Βόρεια Εύβοια ακόμα πιο σημαντική, η μετάβαση αν θέλουμε από το μελετητικό έργο στις πραγματικές συνέργειες, από το CSR σε πραγματικά ΣΔΙΤ, μικρά εννοώ, όχι τώρα με τη θεσμική τους δυνατότητα, αλλά πραγματικά ο τρόπος που μπορούμε να συνεργαστούμε και να δημιουργήσουμε διάφορα πράγματα είναι πραγματικά πολύ σπουδαίο.

Δηλαδή από τις υποδομές και τους ανθρώπους μέχρι μια στρατηγική αλλά κυρίως έναν νέο τρόπο δουλειάς, διότι μέσα από την καταστροφή εδώ στη Βόρεια Εύβοια, δίνεται η δυνατότητα, τολμώ να πω, δεν είναι ωραίο, αλλά είναι μια tabula rasa αυτή τη στιγμή, δηλαδή το πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα στη Βόρεια Εύβοια, θα δώσουν το στίγμα για το πώς θα συνεργάζεται ο δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, το πώς θα συνδυάζεται το τοπικό με το εθνικό, το πώς θα συνεργάζονται οι επιχειρήσεις μεταξύ τους, το τι θα κάνουν οι άνθρωποι εδώ και πώς θα μπορέσουν να δυναμώσουν ώστε να μπορούν να βοηθήσουν μέσα από τις σπουδές τους, μέσα από την επιχειρηματικότητά τους.

Το πώς θ' αναπτυχθεί η καινοτομία και με ποιους στόχους θ' αναπτυχθεί η καινοτομία εδώ στη Βόρεια Εύβοια, όλα αυτά τα πράγματα και όλες οι συνέργειες που θα δημιουργηθούν θα δώσουν ή τουλάχιστον ελπίζω να δώσουν, το στίγμα για το πώς να κινηθούμε και αλλού. Και αυτό είναι μια πραγματικά σπουδαία ευκαιρία να στηθούν, όπως είπε και ο κ. Κουτσιανάς νωρίτερα, από την κυκλική οικονομία και το ενεργειακό της περιοχής μέχρι την επιχειρηματικότητα και τον αγροδιατροφικό τομέα.

Πραγματικά είναι μια ευκαιρία να κινηθούμε διαφορετικά, κινούμαστε ήδη διαφορετικά, προφανώς από το αποτέλεσμα θα κριθεί και μια αρκετά μακρά διαδικασία, αλλά έτσι αλλάζουν οι νοοτροπίες, οι νοοτροπίες δε θ' αλλάζουν από τη μια μέρα στην άλλη, η νοοτροπία αλλάζει με μικρά σταθερή βήματα και με μικρά παραδείγματα επιτυχίας για το πώς μπορούμε να κινηθούμε.

Φεύγοντας από δω, πραγματικά είμαι σίγουρος ότι αυτά τα μικρά βήματα δε θα είναι παρά μόνο μια πολύ μικρή αρχή, τα πολύ μεγάλα βήματα θα τα κάνετε από τη μεριά μας όπως μπορούμε. Υπάρχει ένα οικοσύστημα νεοφυών start ups της τεχνολογίας και της αγροδιατροφής και σε άλλους τομείς οι οποίοι είμαι σίγουρος, ότι έχουν πάρα πολλά να σκεφτούν και να προσφέρουν στην περιοχή.

Ο τρόπος με τον οποίο μπορείτε να συνεργαστείτε και να συνεργαστούμε όλοι και με τους φορείς γνώσης και να φέρουμε και τη γνώση εδώ γιατί οι άνθρωποι αυτό οι οποίοι από τη μια μέρα στην άλλη άλλαξε η ζωή τους, δε θα μπορέσει να επιστρέψει στο status quo ante, πιστεύω είναι σχεδόν αδύνατο παρά μόνο ίσως για κάποιες εξαιρέσεις, οπότε όλοι αυτοί θα χρειαστούν νέα εφόδια που ξεπερνούν τα οικονομικά, έχει να κάνει με τη δική τους νοοτροπία, με τις δικές τους γνώσεις και με το πώς θα μπορέσουν έτσι να συνεργαστούν και μεταξύ τους, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Οπότε πραγματικά πολύ θερμά συγχαρητήρια, καλή δύναμη για τη συνέχεια και μαζί όπως μπορούμε να συνεργαστούμε με το ευρύ δίκτυο επιχειρήσεων, που αποτελούν τον πυρήνα του ΣΕΒ όλων των μεγεθών, οι μικρότερες εδώ θα έχουν και αυτά να παίζουν πολύ σπουδαίο ρόλο πιστεύω οπότε καλή συνέχεια και καλή επιτυχία. Ευχαριστώ πολύ».

Ο κ. Λαμπρινουδάκης έδωσε το λόγο αμέσως μετά στον πρόεδρο του Διαζώματος, ο οποίος είπε τα εξής:

Σ. ΜΠΕΝΟΣ:

«Δεν έχω χάσει ούτε δευτερόλεπτο. Κατ' αρχάς έχω εντυπωσιαστεί από τα παιδιά μας. Θέλω να συγχαρώ όλη την ομάδα, και την ομάδα με συντονιστή τον Ευδόκιμο αλλά και σήμερα τα κορίτσια μας, γι' αυτή τη συνθετική, πανοραμική προσέγγιση και απόδοση μιας δουλειάς.

Όμως καλό θα ήταν από αυτό το συναρπαστικό τριήμερο ν' αρχίσουμε να σκεφτόμαστε την επόμενη μέρα. Εγώ ξέρετε πάντα αυτό κάνω στις συναντήσεις μας, προσπαθώ να δω δηλαδή τι ήταν αυτό που ζήσαμε, τι είναι αυτό που μας μένει, τι είναι αυτό που πρέπει να κάνουμε την επόμενη μέρα. Εδώ θα μπορούσα να χωρίσω σε δυο ενότητες τις σκέψεις μας.

Από τη μια μεριά ήταν το διήμερο της Βόρειας Εύβοιας, και μετά ήρθε όλο αυτό το πανόραμα και το ταξίδι του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, αλληλένδετα πράγματα, στην ουσία μιλάμε για το ίδιο πράγμα, μονάχα που η Εύβοια πια, μοιραία, λόγω της φυσικής καταστροφής, έχει μετεξελιχθεί σ' ένα πεδίο επιταχυντή των εξελίξεων.

Τι θέλω να πω μ' αυτό: **Το κρίσιμο θέμα που θ' αντιμετωπίσουμε τα επόμενα δυο τρία χρόνια, από τα οποία θα κριθούν πάρα πολλά πράγματα σε σχέση με αυτό που όλοι ονομάζουμε αλλαγή νοοτροπίας, είναι πώς θα καταφέρουμε αυτά που είπαμε στην αίθουσα αυτές τις τρεις μέρες, να γίνουν κεκτημένο της ελληνικής κοινωνίας στο σύνολό της.**

Δεν είναι εύκολη υπόθεση, αλλά πρέπει να πασχίσουμε να το κάνουμε. Είναι βλέπετε παντοδύναμη η συνήθεια, είναι παντοδύναμη η δύναμη της αδράνειας που δε μας αφήνει να πετάξουμε. Και όταν μιλάς ως

πούμε στην αίθουσα για ένα απτό πράγμα, δηλαδή για ένα έργο υποδομής, βλέπεις ότι όλοι αρχίζουν να συγκινούνται γιατί έχουν εικόνες, έχουν εμπειρίες, αλλά το ζητούμενο στη σημερινή εποχή πια, είναι να μπορέσουμε να υπερασπιστούμε το νέο αξιακό περιβάλλον που υπάρχει στον πλανήτη ολόκληρο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση προερχόντως.

Μιλάω δηλαδή για τη διπλή μετάβαση και την καινοτομία, καθώς και τους μηχανισμούς που θ' αξιοποιήσουμε, που απλόχερα τους ζήσαμε αυτό το τριήμερο, για να επιτύχουμε αυτούς τους σκοπούς. Δηλαδή με απλά λόγια, εμείς ωραία, θα παραδώσουμε στη Βόρεια Εύβοια σ' ένα διάστημα από 6 έως 9 μήνες, όλη τη δουλειά μας, ένα σχέδιο συγκροτημένο, ένα σχέδιο πλήρες.

Το θέμα είναι πώς θα έχουμε προετοιμάσει την τοπική κοινωνία, τους θεσμούς της, τους ανθρώπους, για να μπορέσουν να το πάρουν στα χέρια τους. Δεν είναι υγιές εμείς να μένουμε πολύ καιρό σ' αυτό το ρόλο που πρέπει να είναι μεταβατικός και σύντομος. Και ο δικός μου ρόλος, που με τόσο τιμητικό τρόπο μου ανέθεσε ο Πρωθυπουργός για τη Βόρεια Εύβοια, αλλά και συνολικά ο δικός μας τρόπος, εμείς πρέπει ν' αναπτύξουμε το αξιακό περιβάλλον, να το εμφυτεύουμε, να παρακολουθούμε την υλοποίησή του και από κει και πέρα να πηγαίνουμε σε άλλα μονοπάτια, σε νέα πεδία δουλειάς.

Συνεπώς, αυτό που μπορώ να δω μετά το τριήμερο, είναι ότι μας έχει φωτίσει το περιβάλλον μας, για παράδειγμα η πρώτη μέρα μας έδειξε πόσο δύσκολο είναι να πάρεις τους ανθρώπους από τα πιεστικά προβλήματα της καθημερινότητας και να τους κάνεις να πετάζουν. Πόσο δύσκολο είναι να τους πείσεις ότι όσο πιο μπροστά και ρομαντικά σκέφτονται τόσο πιο γρήγορα θ' αντιμετωπίσουν και το παρόν.

Και από την άλλη μεριά, βλέπουμε πόσο δύσκολο είναι αλλά και συναρπαστικό ταυτόχρονα, να γίνουν ιδιοκτήτες πραγματικοί οι άνθρωποι εκεί της τοπικής κοινωνίας, του προγράμματος αυτού και σε κάθε κοινωνία που δουλεύουμε. Όσο επίσης δύσκολο είναι και οι εθνικοί θεσμοί να μπορέσουν, όχι μ' έναν τρόπο μηχανιστικό και λειτουργικό, αλλά και πνευματικό και συναισθηματικό, να υπηρετήσουν αυτή τη νέα εποχή.

Άρα λοιπόν, σα μια πρώτη δική μου κατάθεση μετά το τριήμερο, έχω να πω ότι πλούτισαμε, αλλά χρειαζόμαστε χρόνο να μπορέσουμε να εμβαθύνουμε πνευματικά, ν' αναλύσουμε αυτό που ζήσαμε και να μπούμε στη νέα μεγάλη πρόκληση, που είναι για όλους μας, εδώ μπροστά μας και μας περιμένει, πώς πραγματικά θα μπορέσουμε αυτό το κεκτημένο στην οικογένειά μας, το οποίο το είδαμε μ' έναν τρόπο τόσο συναρπαστικό από τα στελέχη μας, αυτό λοιπόν το κεκτημένο σιγά-σιγά να το περάσουμε στην ελληνική κοινωνία, σε κάθε άνθρωπο, από το παιδί του Δημοτικού Σχολείου μέχρι το σημαντικότερο διανοούμενο της χώρας. Σας ευχαριστώ όλους γι' αυτό που ζήσαμε, συνεχίζουμε το ταξίδι μας, και του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ αλλά και εγώ με τον Ευδόκιμο, το ταξίδι μας εδώ στον εθνικό δρόμο Κορίνθου – Τριπόλεως – Καλαμάτας».

Αμέσως μετά το λόγο ζήτησε μια δημότης, η κα Κατερίνα Παππά που είπε περίπου τα εξής:

ΔΗΜΟΤΗΣ:

«Ως κάτοικος της Εύβοιας, θέλω να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κ. Μπένο, στον κ. Λαμπρινουδάκη, στους ανθρώπους του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ, σε όλο το Διοικητικό Συμβούλιο, στα μέλη, στα εταιρικά μέλη. Νομίζω ότι μέσα στην ατυχία της, η Βόρεια Εύβοια θα είναι τυχερή με όλο αυτό που γίνεται μέσα από τις ενέργειες και τις συνέργειές σας.

Θέλω να κάνω μια αναφορά στο Νέο Δάσος που λέει και ο Σταύρος Μπένος, που είναι βασικό του άξονα. Γύρω από αυτό, υπάρχουν ακόμα λίγα κομμάτια τα οποία διασώζονται. Είναι ένα ερώτημα ρητορικό. Αν υπάρχει κάποια πρόληψη σε σχέση με πέρυσι που είδαμε την καταστροφή ή κάποια αίσθηση ασφάλειας, ότι φέτος δε θα έχουμε τα ίδια.

Αν δούμε την Εύβοια στο χάρτη, θα δούμε στην ουσία τα τρία τμήματά της: Το νότιο τμήμα, την Καρυστία, το οποίο δεν ξέρω αν το έχετε επισκεφθεί αλλά η αλήθεια είναι ότι έχει σαρωθεί από ανεμογεννήτριες, έχει πάρα πολλές, γύρω στις 630, από το Κάβο Ντόρο μέχρι την Αμάρυνθο, έχουμε το βόρειο τμήματα που όλοι ξέρουμε ότι έχει καταστραφεί και υπάρχει και το μεσαίο, το κεντρικό τμήμα, το οποίο είναι ένα τοπίο ιδιαίτερο.

Έχει το μοναδικό ελατόδασος του Αιγαίου, έχει τα κοτύλια που είναι επίσης μοναδικές σπηλαιώσεις, έχουν σπηλαιοβάραθρα, προσελκύουν το ενδιαφέρον των σπηλαιολόγων, των Ελλήνων και όχι μόνο, τα τελευταία 40 χρόνια έρχονται από Τσεχία, μιλούν ίσως και για την τρίτη μεγαλύτερη γνωστή σπηλαιοαίθουσα στον κόσμο. Έχουν πάρα πολλά νερά, το ωραιότερο οροπέδιο του νησιού βρίσκεται εκεί.

Μιλάμε για την περιοχή που βρίσκεται το δάσος της Στενής, περιοχές NATURA γύρω από τη Δίρφη, τα Κοτύλαια, το Ξηροβούνι, τη Σέτα και θέλω να σας γνωστοποιήσω ότι και αυτή η περιοχή απειλείται από τα αιολικά. Είναι ένας πλούτος αυτός που έχουμε εκεί, και ανήκει σε όλους, και σ' εμάς και στις επόμενες γενιές.

Προσωπικά θέλω να σας καλέσω να γνωρίσετε τι έχουμε και να μεταφέρουμε και σε άλλους ανθρώπους που είναι πιο πάνω, να έρθουν κι αυτοί εκεί να γνωρίσουν, γιατί αυτό είναι ένα έγκλημα που δεν πρέπει να γίνει.

Ενδεικτικά από ένα πρωτοσέλιδο εφημερίδας της Εύβοιας, “Ευβοϊκός Τύπος”: “Απειλή για την Εύβοια το πιο μεγάλο αιολικό”. Όλο το ιστορικό των εκατοντάδων αντιδράσεων που έχουν γίνει και διεθνείς. Η Κύμη και η Εύβοια μπορούν ν’ αποκτήσουν το πιο μεγάλο αιολικό της χώρας, το τελευταίο δάσος του νησιού παρά τις αντιδράσεις φορέων και πολιτών.

Το συγκεκριμένο αιολικό εντάσσεται στο σχεδιασμό που έχει η ολική βιομηχανία της χώρας για την επέκτασή του στην Κεντρική Εύβοια. Αυτός ο τόπος θα έπρεπε κανονικά να κηρυχθεί Εθνικό Πάρκο. Γι’ αυτό έχουν κινητοποιηθεί πάνω από 130 Σύλλογοι και Φορείς. Επίσης υπάρχουν σχετικές αποφάσεις

Δημοτικών Συμβούλων από τους 4 Δήμους, που σχετίζεται αυτή η περιοχή, από το Δήμο Κύμης – Αλιβερίου, από το Δήμο Ερέτριας, από το Δήμο Διρφύων – Μεσσαπίων.

Υπάρχει επίσης αρνητική απόφαση από την Περιφέρεια. Οι αντιδράσεις είναι πάρα πολλές. Τα 2/3 του έργου αφορούν τα ακόμη παρθένα βουνά της Κεντρικής Εύβοιας και τα Κοτύλια της Κύμης. Το υπόλοιπο 1/3 αφορά την περιοχή κοντά στα Στύρα και το Νημποριό στη Νότια Εύβοια και εγκαθίσταται σε περιοχές όχι απλώς αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, αλλά ακόμη και κηρυγμένων ή υπό κήρυξη περιοχών.

Στα παραπάνω πολίτες, κάτοικοι, Σύλλογοι, Δήμοι και Περιφέρεια έχουν με κάθε τρόπο εναντιωθεί. Μόνο από τη μεριά της Κύμης, έχουν γίνει 16 ενδικοφανείς προσφυγές και αντιρρήσεις προς τη ΡΑΕ, έχει ασκηθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ και συμμετοχή στη δημόσια διαβούλευση. Έχουν υποβληθεί αιτιολογημένες αντιρρήσεις.

Ομοίως, σε μεγάλο βαθμό έχουν πράξει και οι άλλες εμπλεκόμενες περιοχές της Εύβοιας, περί τη Δίρφη, τη Σέτα και στα Στύρα. Συνολικά κατά του συγκεκριμένου έργου, έχουν υποβληθεί 556 αρνητικές συμμετοχές για την ένταξή τους στις στρατηγικές επενδύσεις. Το 100% των συμμετοχών ήταν αρνητικό, πανελλαδικό ρεκόρ ως προς τον αριθμό των συμμετεχόντων. 5 αιτήσεις ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ, περίπου 30 αιτήσεις αναθεωρήσεως σε ενδικοφανείς προσφυγές ενώπιον της ΡΑΕ.

Προσφυγές σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι τρεις εμπλεκόμενοι Δήμοι και η Περιφέρεια έχουν λάβει σωρεία αρνητικών αποφάσεων και το έχουν γνωστοποιήσει. Πανελλήνιες και διεθνείς αντιδράσεις, ξένα ΜΜΕ επίσης όπως το AFP και το Euronews, το ART, το Reuters, το FRANCE 24, το Yahoo news, προσεχώς και η Le Mont, αναδεικνύουν τον παραλογισμό και το γεγονός ότι οι Ευβοείς υποφέρουν και αυτά που γίνονται είναι κόντρα στις ευρωπαϊκές προτεραιότητες για τη βιοποικιλότητα. Υπάρχει επίσης απόφαση που τιμωρείται η Ελλάδα επειδή δεν τηρεί τις συγκεκριμένες νομοθεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το 2020 αν θυμάμαι καλά, για τη βιοποικιλότητα. Επίσης, για την προστασία της Κεντρικής Εύβοιας, δυο φορές έχει υποβληθεί κοινό αίτημα περισσότερων των 130 Συλλόγων και Φορέων που ζητούν τη διακοπή των ΑΠΕ και δημιουργία Εθνικού Πάρκου.

Πρόκειται για περιοχές καλυπτόμενες από δάση, κυρίως κεφαλληνιακής ελάτης. Το νοτιοανατολικότερο μέρος εξάπλωσης στην Ελλάδα και το μοναδικό στο Αιγαίο. Στην οροσειρά υπάρχουν οροπέδια, δέντρα πολλών αιώνων και το αξιολογότερο δίκτυο σπηλαίων και καταβοθρών της χώρας, υπό συνεχή εξερεύνηση από Έλληνες και ξένους.

Το μεγαλύτερο μέρος είναι περιοχή NATURA 2000. Κωδικός GR 2420011. Και υπάρχει και το αισθητικό δάσος Στενής. Ακόμη, οι περιοχές αυτές είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την ορνιθοπανίδα. Μιλάμε για πολλά χιλιόμετρα δρόμων που θα πρέπει να δημιουργηθούν εκεί και να καταστρέψουν ένα μεγάλο τμήμα της περιοχής.

Αυτά ήθελα να σας πω και να σας προσκαλέσω, όποτε μπορέσετε, να δείτε τις σπάνιες ομορφιές που έχει εκεί ο τόπος. Με την ευκαιρία ν' αναφερθώ και σε μια άλλη μοναδικότητα που έχουμε εκεί στην περιοχή, το Ορτάρι. Ενδεχομένως η ετυμολογία είναι από το Ορθάρι, είναι ίσως από τις ψηλότερες ορθοπλαγιές της Ευρώπης δίπλα στη θάλασσα, 876 περίπου μέτρα πάνω από το Αιγαίο, συγκλονιστικό εκεί το ανάγλυφο, με αρνητική κλίση.

Αν έρθετε εκεί μπορείτε να δείτε όλη την Εύβοια αν σουρουπώνει, ν' αναβοσβήνει από κει, προς το νότο».

Ο κ. Λαμπρινουδάκης πήρε αμέσως μετά το λόγο:

B. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ:

«Ευχαριστούμε πολύ. Το ΔΙΑΖΩΜΑ και ο Πρόεδρός του, ο κ. Μπένος κλήθηκαν για έναν συγκεκριμένο σκοπό εδώ στην Εύβοια, για τη Βόρεια Εύβοια. Ήδη αυτό είναι ένα πάρα πολύ μεγάλο εγχείρημα και χρειάζεται πάρα πολλή δουλειά γι' αυτό. Κάντε πολύ καλά και μιλάτε για ολόκληρη την Εύβοια, τις περιοχές που λέτε τις έχω επισκεφθεί και είναι πανέμορφες, είναι πράγματι πολύ ωραίες. Ξέρω ότι φέτος λαμβάνονται πάρα πολύ έντονα μέτρα για την πυροπροστασία, το ξέρω από την Επίδαυρο στην οποία ασχολούμαι και βλέπω τι γίνεται εκεί.

Η προσπάθεια είναι να προληφθούν όσο το δυνατόν με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα γεγονότα σαν τα περσινά. Ελπίζω ότι θα έχουμε ένα καλύτερο καλοκαίρι ως προς αυτά, για την ώρα πάντως το ΔΙΑΖΩΜΑ δε μπορεί παρά να δεχθεί τις ανησυχίες σας και αν μπορεί να τις μεταφέρει και παραπέρα».

Τέλος, ο κ. Λαμπρινουδάκης έδωσε το λόγο στην κα Φωτεινή Γιαννοπούλου, Γενική Διευθύντρια του Συνδέσμου Παραγωγών και Εμπόρων Λιπασμάτων (ΣΠΕΛ), καθώς ζήτησε να κάνει παρέμβαση.

Φ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Γενική Διευθύντρια Συνδέσμου Παραγωγών και Εμπόρων Λιπασμάτων):

«Καλημέρα κι από εμάς. Θα θέλαμε πάρα πολύ να σας ευχαριστήσουμε που είμαστε καλεσμένοι εδώ, είναι η πρώτη μας επαφή τόσο σημαντική με το ΔΙΑΖΩΜΑ. Εγώ είμαι Γενική Διευθύντρια του Συνδέσμου Παραγωγών και Εμπόρων Λιπασμάτων. Ουσιαστικά οι εταιρείες που εκπροσωπώ ασχολούνται με τη θρέψη των καλλιεργειών, με τη θρέψη των φυτών, είτε οργανικά λιπάσματα, ανόργανα λιπάσματα, βιοδιεγέρτες και γενικότερα με τη γεωργική διαδικασία. Το βασικό μότο του Συνδέσμου μας είναι ότι το “λίπασμα είναι η τροφή της τροφής μας”, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι νιώθουμε ότι είμαστε ένας κρίκος της αγροτοδιατροφικής αλυσίδας.

Οι καταστροφικές πυρκαγιές ήταν κάτι που και εμάς μας συγκλόνισαν πάρα πολλή. Μας συγκλόνισαν και θέλαμε ως Σύνδεσμος να στηρίζουμε τους ανθρώπους της Βόρειας Εύβοιας. Σε αυτό το πλαίσιο ψάχνοντας τι να κάνουμε, αποφασίσαμε και συναντηθήκαμε με τον κ. Μπένο να εντάξουμε αυτή την πρωτοβουλία μας σε ένα ευρύτερο έργο. Στο έργο “Ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας” και δεν σας κρύβω ότι πραγματικά

είμαστε συγκινημένοι με όλο αυτό, με τη δουλειά που κάνετε, με τη δουλειά που γίνεται σε όλα τα επίπεδα. Εμείς είμαστε το κομμάτι της αγροτοδιατροφής, είμαστε το κομμάτι της υπαίθρου, αλλά αυτό που βλέπουμε που γίνεται εδώ πραγματικά είναι τεράστιο και θα συνεχίσουμε να βοηθάμε με όλες μας τις δυνάμεις. Και εμείς μέσα από το Σύνδεσμο Παραγωγών και Εμπόρων Λιπασμάτων ουσιαστικά αποφασίσαμε να προκρίνουμε και να ενισχύσουμε τρία έργα. Τρία έργα φωτοδότες, όπως ονόμασαν ο κ. Μπένος και οι άνθρωποι του Διαζώματος, περισσότερο για να αναδείξουμε τους αγρότες, τους ανθρώπους της υπαίθρου, τον κτηνοτρόφο, την παραγωγική του διαδικασία, τον κύκλο εργασίας του και τελικά το τελικό προϊόν. Αυτό που καταναλώνουμε. Το να ξέρουμε πώς παράγεται το τρόφιμο, ποια είναι όλα τα στάδια και όλοι όσοι εμείς συμμετέχουμε. Αυτό μας κάνει και πιο ωραίους καταναλωτές και πιο ενεργούς καταναλωτές, και εμείς αυτό θέλουμε στο τέλος της ημέρας.

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ. Πραγματικά αυτό που γίνεται είναι καταπληκτικό και χαιρόμαστε να είμαστε μαζί και να βοηθήσουμε και στο μέλλον. Ευχαριστώ πολύ».

Ο κ. Βασίλης Λαμπρινουδάκης, Γενικός Γραμματέας του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», αμέσως μετά ανακοίνωσε την επιτυχή ολοκλήρωση των εργασιών της 8^{ης} Συνάντησης των Εταιρικών Μελών του Σωματείου ως εξής:

B. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ:

«Εμείς είμαστε εκείνοι που χαιρόμαστε ιδιαίτερος που είσατε μαζί μας. Η αγροτοδιατροφή είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό κομμάτι της ζωής εδώ, οπότε είναι πάρα πολύ σημαντική η συμβολή σας. Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Συνήθως λέμε μη υπάρχοντος άλλου θέματος λύεται η συνεδρίαση. Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Γεια σας».

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ